

KEVÄT 2023 | EB 99,1

VIESTINNÄN PÄÄOSASTO
LAUSUNTOLUONNOS

JULKINEN

EUROOPAN PARLAMENTTI

EUROB AROME TRI

DEMOKRATIA TOIMINNASSA

VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN
VAALEJA

Euroopan parlamentti

Pierre Dieumegardin laatimaasiakirja [Eurooppa](#)-demokratia-Esperantolle

Tämän "väliaikaisen" asiakirjan tarkoituksena on antaa yhä useammille Euroopan unionin kansalaisille mahdollisuus tutustua Euroopan unionin laatimiin asiakirjoihin (jotka rahoitetaan heidän veroillaan). **Käännöksiä, ihmiset on suljettu pois keskustelusta.**

Tämä asiakirja "Eurobarometer" oli [vain englanniksi](#) pdf-tiedostona. Tästä alkuperäisestä tiedostosta teimme Libre Office -ohjelmiston valmistaman odt-tiedoston konekäännöstä varten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisilla kielillä](#).

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen kääntämisen. "Tärkeät asiakirjat" eivät ole vain lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontaktto \(europokune.eu\)](mailto:Kontaktto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Kantar Public on laatinut mietinnön Euroopan parlamentille.

VASTUULLINEN

Philipp SCHULMEISTER, yksikönpäällikkö

AVUSTAVAT TEKIJÄT

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, hankkeen vetäjä

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

TUOTANTO

Katarzyna Oniszk

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Ana-Maria ZAMBORI

Käsikirjoitus valmistui toukokuussa 2023

Bryssel, © Euroopan unioni, 2023

TIETOA KUSTANTAJASTA

Tämän asiakirjan julkaisi Euroopan parlamentin viestinnän pääosaston yleisen mielipiteen seurantayksikkö.

Jos haluat ottaa yhteyttä yleisen mielipiteen seurantayksikköön, kirjoita osoitteeseen: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

KIELIVERSIO

Alkuperäinen: FI

VASTUUVAPAUSLAUSEKE

Tämä asiakirja on laadittu ja osoitettu ensisijaisesti Euroopan parlamentin jäsenille ja henkilöstölle avustamaan heitä heidän parlamentaarisessa työssään. Asiakirjan sisällöstä vastaa yksinomaan asiakirjan laatija tai laatijat, eikä siinä esitettyjä mielipiteitä pitäisi ottaa edustamaan parlamentin virallista kantaa.

SISÄLLYSLUETTELO

10 AVAINTA TAKE-AWAY.....	5
TIIVISTELMÄ.....	7
ASIAYHTEYS.....	11
MENETELMÄ.....	16
1. ELÄMÄ EU:SSA: DEMOKRATIA JA ELINTASO.....	17
1.1. Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan.....	40
1.2. Inflaatio ja elinkustannusten nousu.....	45
1.3. Kansalaisten elämä useiden kriisien aikana.....	50
1.4. Demokratian tila EU:ssa.....	76
2. EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIKAUDEN UUDELLEENTARKASTELU: NELJÄ VUOTTA	100
3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET	
ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ.....	130
3.1. Euroopan parlamentin vaalit.....	130
3.2. Painopiste nuorisossa.....	162
3.3. Äänestyskäyttäytyminen.....	167
4. KANSALAISTEN KÄSITYS EU:STA JA EUROOPAN PARLAMENTISTA.....	187
4.1. Käsitys EU:sta.....	187
4.2. Käsitys Euroopan parlamentista ja sen roolista.....	221
JOHTOPÄÄTÖS.....	237
TEKNISET ERITELMÄT.....	238
Kommentteja vapaudessa.....	244

10 AVAINTA TAKE-AWAY

1 SIIRRYTÄÄN ”PERMAKRIISISTÄ”

Vuosia kestäneen EU:ssa jatkuvan kriisin jälkeen kansalaisten käsitykset henkilökohtaisista talousnäkymistään ja tulevaisuuden elinolojaan koskevat odotukset saattavat päättyä. Suurin osa vastaajista (52 %) odottaa edelleen maansa taloudellisen tilanteen heikkenevän seuraavan vuoden aikana, mutta tämä osuus on laskenut kahdeksan prosenttiyksikköä viimeisten kuuden kuukauden aikana.

2 TOIVOA, ITSE ASIASSA

Toivo on se tunne, jonka EU:n kansalaiset (37 %) mainitsevat useimmiten kahdeksassa EU:n jäsenvaltiossa. Epävarmuus, joka johtuu meneillään olevista kriiseistä, on kuitenkin toiseksi suurin, 34 prosenttia, ja se on myös kärjessä kahdeksassa EU:n jäsenvaltiossa.

3 ELINKUSTANNUKSET EDELLEEN KORKEAT

Elinkustannuskriisi on edelleen monien eurooppalaisten mielessä. 65 prosenttia ei ole tyytyväinen kansallisen hallituksensa toteuttamiin toimenpiteisiin, ja 57 prosenttia on tyytymätön EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin.

4 TULEVAISUUS LOISTAA KIRKKAAMMIN

EU:n 25 jäsenvaltion enemmistö suhtautuu kuitenkin optimistisesti EU:n tulevaisuuteen. Optimismi on kasvanut seitsemän prosenttiyksikköä syksystä 2022 lähtien ja on nyt 64 prosenttia EU:n tasolla.

5 ME #STANDWITHUKRAINE

Yli vuosi Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan jälkeen kansalaiset kaikkialla EU:ssa tukevat edelleen EU:n tukea Ukrainalle: 76 prosenttia hyväksyy nämä toimenpiteet, mikä merkitsee kahden prosenttiyksikön lisäystä syksystä 2022. Lisäksi Ukrainan tukeminen on ensimmäinen EU:n toiminta, jonka kansalaiset muistavat: 74 % on kuullut siitä, 36 prosenttiyksikköä enemmän kuin toiseksi eniten herättänyt EU:n toiminta.

6 DEMOKRATIA KÄYTÄNNÖSSÄ: EU TUOTTAU

71 prosenttia eurooppalaisista sanoisi, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä. EU:n toimet, joiden kanssa kansalaiset ovat tyytyväisimpiä, ovat Ukrainan tukeminen (69 %), demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen (64 %) sekä ulkopoliittika (54 %).

7 ASIAN SYDÄN

Demokratia on keskeinen arvo, jota kansalaiset haluavat Euroopan parlamentin puolustavan. Koska 37 prosenttia mainitsee tämän kaiken, se on myös johtava arvo 14:ssä EU:n jäsenvaltiossa. Suurin osa kansalaisista on myös tyytyväinen tapaan, jolla demokratia toimii Euroopan unionissa (54 %).

8 DEMOKRATIA TEKEE MEISTÄ

Ehdottomalla enemmistöllä EU:n kansalaisista on myös seitsemän demokratian kymmenestä eri näkökohdasta. Vapaat ja rehelliset vaalit (70 prosenttia), sananvapaus (70 prosenttia) ja perusoikeuksien kunnioittaminen (66 prosenttia) tuottavat eniten tyytyväisyyttä.

9 SE ON PÄIVÄMÄÄRÄ (JA USEAMMAT KANSALAISET TIETÄVÄT SIITÄ JO)

Tietoisuus siitä, että Euroopan parlamentin vaalit järjestetään vuonna 2024, kasvaa merkittävästi#voimin 45 prosenttiin kansalaisista – yhdeksän prosenttiyksikköä enemmän kuin kuusi kuukautta sitten ja selvästi enemmän kuin vastaavana ajankohtana ennen edellisiä Euroopan parlamentin vaaleja vuonna 2019, jolloin tietoisuus ajankohdasta oli 32 prosenttia.

10 2024 EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIT: TULOSSA

Kansalaisten kiinnostus seuraaviin Euroopan parlamentin vaaleihin on 56 prosenttia, mikä on täysin kuusi prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta ennen edellisiä Euroopan parlamentin vaaleja. Mikä on enemmän: kaksi kolmasosaa kansalaisista (67 %) ilmoittaa äänestävänsä todennäköisesti, kun 58 prosenttia ilmoitti äänestävänsä vuonna 2018.

TIIVISTELMÄ

Kevät on kaunista aikaa ympäri maailmaa. Japanissa miljoonat kirsikankukat kukkivat, mikä merkitsee eloisuutta ja uutta alkua. Alaskassa harmaakarhun pennut heräävät unettomasti lepotilasta sulavan lumen ääneen. Ja joka vuosi Euroopassa, kuten muuttolintujen parvet, jotka lähtevät talviluontotyypeistään, Euroopan parlamentin kevään Eurobarometri-tutkimuksen haastattelijat parveilevat selvittääkseen, mikä on muuttunut kylmän kauden aikana ja mikä on pysynyt samana. Mitä he voisivat odottaa löytävänsä tällä kertaa vuonna 2023?

Viimeiset kolme vuotta ovat olleet haastavia. Collins Dictionary 2022: Vuoden sana oli "permacrisis", mikä viittaa pitkittyneeseen epävakauteen ja epävarmuuteen. Kuitenkin 26,376 osallistujan vastaukset maalaavat yllättävän vivahteikkaan kuvan kestävydestä. Nykyiset taloudelliset vaikeudet vaikuttavat epäilemättä vakavasti eurooppalaisiin. Vuosi ennen Euroopan parlamentin vaaleja kysely osoittaa kuitenkin myös, että demokratia on vahvasti juurtunut kansalaisten sydämiin. Eurooppalaiset tunnustavat EU:n merkityksen ja tarkastelevat sitä pääasiassa myönteisesti. Heidän tulevaisuudennäkymänsä on muuttumassa yhä toiveikkaammaksi.

ELÄMÄ, DEMOKRATIA JA EUROOPPA

Diagnoosin lähtökohta on kuitenkin raittius. Vain noin neljännes vastaajista (26 %, +2 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) katsoo, että asiat ovat menossa oikeaan suuntaan omassa maassaan, kun taas selkeä enemmistö 61 % (-1 prosenttiyksikköä) sanoo, että kokonaistilanne on menossa väärään suuntaan. EU:n tasolla tulos on myönteisempi: lähes kolmannes (32 prosenttia, +1 prosenttiyksikköä) vastaajista katsoo, että asiat menevät oikeaan suuntaan EU:ssa, mutta 47 prosenttia (-4 prosenttiyksikköä) ajattelee päinvastaista. Tämä tunne on voimakkain Ranskassa (61 %) ja Kreikassa (62 %).

Tämä arvio perustuu siihen, että nämä ovat Euroopan kansalaisille henkilökohtaiset vaikeudet. Elintason lasku on ilmeinen. Puolet vastaajista (50 %) näkee oman elintasonsa

laskevan viime aikoina ja odottaa sen laskevan entisestään. Siksi kansalaiset haluavat luonnollisesti johtajiensa reagoivan ja odottavat EU:n ryhtyvän toimiin. Tähän mennessä enemmistö on sitä mieltä, että vielä on vielä tehtävää. Lähes kaksi kolmasosaa (65 prosenttia, +1 prosenttiyksikköä) ei ole tyytyväinen maansa toimiin kriisin ratkaisemiseksi, ja 57 prosenttia (+1 prosenttiyksikköä) ei ole tyytyväinen siihen, mitä EU on tehnyt tällä alalla.

Ihmiset eivät kuitenkaan ole menettäneet uskoaan demokraattiseen prosessiin. Demokratiaa pidetään taistelun arvoisena, ja kansalaisten sitoutuminen demokraattisiin arvoihin on korkealla. Kun Euroopan parlamentin olisi ensisijaisesti puolustettava arvoja, demokratia on kansalaisten yleisimmin mainitsema arvo (37 %, +1 prosenttiyksikköä), jota seuraa ihmisoikeuksien suojelu EU:ssa ja maailmanlaajuisesti (28 %, --1 prosenttiyksikköä) sekä sanan- ja ajatuksenvapaus (27 %, --1 prosenttiyksikköä).

Lisäksi ihmiset arvostavat sitä, miten demokratia toteutetaan Euroopassa. 56 prosenttia kansalaisista on tyytyväisiä siihen, miten demokratia toimii omassa maassaan, ja 54 prosenttia on tyytyväisiä siihen, miten demokratia toimii EU:ssa. Tämä koskee myös monia sen keskeisiä näkökohtia: EU:n kansalaiset ovat tyytyväisiä vapaisiin ja rehellisiin vaaleihin (70 %), sananvapauteen (70 %) ja perusoikeuksien kunnioittamiseen (66 %).

TÄÄLTÄ TULEE TOIMITUS – MITÄ EUROOPPA TEKI PUOLESTASI

Demokratia saa kansalaisilta valtavan kunnian. Eurobarometri-kyselyssä kysyttiin kansalaisilta, missä määrin he olivat tietoisia EU:n politiikoista ja erityisesti Euroopan parlamentin tuloksista. Onko Euroopan parlamentti tuottanut tuloksia, joita ihmiset odottavat?

Tietoisuus Euroopan unionin toiminnasta viime vuosina on yleisesti ottaen korkea. Suuri enemmistö on tietoinen EU:n vaikutuksista heidän jokapäiväiseen elämäänsä: Noin seitsemän kymmenestä (71 %) on samaa

mieltä tästä lausunnosta, mukaan lukien lähes viidennes (18 %), joihin EU:n toimilla on ”erittäin paljon” vaikutusta. Myös Euroopan parlamentin rooli tässä yhteydessä tunnustetaan – 62 prosenttia on äskettäin lukenut, nähnyt tai kuullut Euroopan parlamentista. Maiden välillä on kuitenkin merkittäviä eroja, joiden arvot vaihtelevat Suomen 85 prosentista Ranskan 39 prosenttiin.

Yksityiskohtaisesti, vuosi Venäjän hyökkäyksen jälkeen, EU:n tuki Ukrainalle erottuu saavutuksena, jonka kansalaiset ovat ylivoimaisesti tietoisia: 74 prosenttia on kuullut EU:sta ja Euroopan parlamentista, ja 69 prosenttia on tyytyväinen toteutettuihin toimiin. Tyytyväisyys oli suurinta Ruotsissa (97 %), Suomessa (96 %), Alankomaissa ja Portugalissa (molemmat 95 %). Slovakiassa, Kreikassa (molemmat 51 prosenttia) ja Bulgariassa (54 prosenttia) vastaajat hyväksyvät sen vähiten.

Muut politiikan alat ovat yleensä vähemmän näkyviä. Muuttoliike ja turvapaikka-asiat (38 prosenttia) ja EU:n vihreän kehityksen ohjelma (37 prosenttia) seuraavat jossain määrin kansalaisten kuulemien aiheiden järjestystä. Nämä aiheet eivät ole vain vähemmän tunnettuja, vaan myös vähemmän hyväksyntää (43 % ja 47 % tyytyväisyys). Tyytyväisyys on suurempaa demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen (64 prosenttia) ja ulkopoliitiikan (54 prosenttia) aloilla.

VAALIT – DEMOKRATIAN KULMAKIVI

Loppukevällä 2024 kansalaisia pyydetään tekemään tilaus uudesta toimituksesta: Euroopan parlamentin vaalit. Eurobarometrissa mitattiin tapahtuman merkitystä äänestäjien silmissä. Kansalaisten merkitys vaaleille on pysynyt vakaana, mutta sekä kiinnostus Euroopan parlamentin vaaleihin että äänestystodennäköisyys ovat lisääntyneet huomattavasti, erityisesti viisi vuotta sitten.

Euroopan parlamentin vaaleista kiinnostuneiden osuus vastaajista on nyt suurempi kuin edellistä päivää edeltäneenä vastaavana ajankohtana. Vuoden 2018 alussa 50 % sanoi olevansa kiinnostunut, ja 48 % sanoi, että he eivät olleet kiinnostuneita. Vuonna 2023 selvä enemmistö (56 prosenttia) vastaajista on kiinnostunut seuraavista

Euroopan parlamentin vaaleista (mukaan lukien 15 prosenttia vastaajista, jotka sanovat olevansa ”erittäin kiinnostuneita”), kun taas 43 prosenttia vastaajista ei ole kiinnostunut. Korot ovat korkeimmat Alankomaissa (75 %), kun taas Tšekissä (27 %) ja Slovakiassa (26 %) ihmiset eivät ole niin kiinnostuneita.

Myös tietoisuus seuraavien Euroopan parlamentin vaalien ajankohdasta on lisääntynyt: 45 % kansalaisista tietää, että se järjestetään joskus ensi vuonna. Tämä merkitsee 13 prosenttiyksikön lisäystä edellisiin vaaleihin (huhtikuu 2018) verrattuna ja yhdeksän prosenttiyksikön lisäystä syksystä 2022.

Äänestyslippuun menemisen merkittävyyden osalta lähes puolet kansalaisista (48 prosenttia, + 2 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) pitää erittäin tärkeänä äänestämistä Euroopan parlamentin vaaleissa, kun taas 38 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) katsoo, että äänestäminen on vähintään keskinkertaista. Vain 13 % (-1 prosenttiyksikköä) katsoo, että näillä vaaleilla ei ole mitään merkitystä.

Nämä luvut vastaavat edellisiä Euroopan parlamentin vaaleja vastaavana ajankohtana kirjattuja lukuja. Huhtikuussa 2018 (noin 13 kuukautta ennen vaaleja) 49 prosenttia piti näissä vaaleissa äänestämistä erittäin tärkeänä, kun taas 17 prosenttia piti niitä vähämerkityksisinä.

Suuri merkitys, tietoisuus ja kiinnostus johtavat suureen äänestysalttiuteen. Kaksi kolmasosaa (67 %) kansalaisista väittää äänestävänsä erittäin todennäköisesti Euroopan parlamentin vaaleissa, jos heidät pidetään ensi viikolla. Yhteenvedona voidaan todeta, että vaaleihin liittyvät indikaattorit ovat jo nyt korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta sitten.

ASIAYHTEYS – MITÄ KANSALAISET AJATTELEVAT EUROOPASTA

Vaalit ovat osa yleistä poliittista kehystä. Eurooppalaisten yleiset asenteet Euroopan unionia ja Euroopan parlamenttia kohtaan ovat kehittyneet pitkään. Myönteiset näkemykset ovat itse asiassa lisääntyneet huomattavasti viime vuosikymmenen aikana, eivätkä ne ole muuttuneet merkittävästi viimeisten kuuden kuukauden aikana. Enemmistö (45 %, -2 prosenttiyksikköä) sanoo, että EU antaa heille

myönteisen kuvan, kun taas 17 prosentilla (+ 3 prosenttiyksikköä) on negatiivinen kuva. Yksi lausunto on pysynyt huomattavan vakaana korkealla tasolla noin vuoden 2018 tienoilla: selvä enemmistö (61 %, -1 prosenttiyksikköä) pitää maansa EU-jäsenyyttä hyvänä asiana, kun taas vain noin joka kymmenes (11 %, + 1 prosenttiyksikköä) pitää sitä kielteisenä. Hieman yli neljänneksen (27 %, ei muutosta) mielestä tämä ei ole hyvä eikä huono asia.

Euroopan parlamentin kohdalla yli kolmasosa vastaajista (37 prosentilla, + 1 prosenttiyksikköä) on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, kun taas alle joka viides (19 prosenttia, + 2 prosenttiyksikköä) on negatiivinen. Suurin osa vastaajista (43 %, -2 prosenttiyksikköä) suhtautuu neutraalisti.

Kysyttäessä aiheista, joita he haluaisivat käsitellä Euroopan parlamentin ensisijaisena tavoitteena, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on edelleen etusijalla (38 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä). Tätä seuraa kansanterveys (33 %, --1 prosenttiyksikköä), ilmastonmuutoksen torjunta (31 %, ei muutosta) sekä talouden tukeminen ja uusien työpaikkojen luominen (31 %, ei muutosta).

KESKITY NUORISOON

Nuoret (15–24-vuotiaat) vastaajat ovat erityisen kiinnostuneita Eurobarometri-tutkimuksesta, sillä heidän asenteensa ja mielipiteensä ennakoivat tulevia suuntauksia ja kehitystä. Muutamia keskeisiä havaintoja:

- Arvojärjestys, jota Euroopan parlamentin olisi ensisijaisesti puolustettava, on samanlainen kuin kaikkien vastaajien keskuudessa. Demokratia on molempien ryhmien arvojen kärjessä (32 prosenttia; kaikki vastaajat: 37 prosenttia), mutta nuorille sanan- ja ajatuksenvapautta pidetään yhtä tärkeänä (32 prosenttia; kaikki vastaajat: 27 PROSENTTIA).
- Painopisteet, joita nuoret toivovat Euroopan parlamentin käsittelevän, poikkeavat hieman yleisestä väestöstä. Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on edelleen kärjessä (40 prosenttia; kaikki vastaajat: 38 prosenttia, siihen liittyy toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi, jonka 15–

24-vuotiaat mainitsevat huomattavasti todennäköisemmin kuin koko väestö (40 prosenttia vs. 31 prosenttia).

- 42 prosenttia 15–24-vuotiaista vastaajista pitää erittäin tärkeänä, että he äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa.
- Muutos on tärkeää nuorille. Pyysi syitä äänestää, koska kyseessä on kansalaisvelvollisuus (35 prosenttia; kaikki vastaajat: 38 %) ja halu tukea poliittista puoluetta (35 % vs. 36 %) ovat kaksi tärkeintä syytä sekä nuorille että keskiarvolle. Nuorten vastaajien halu muuttaa asioita (33 % vs. 29 %) on kuitenkin kolmas.

TULEVAISUUS ON EDESSÄMME – KEVÄÄN ENSIMMÄINEN VINKUTUS

Kevään 2023 Eurobarometri-kysely osoittaa, että kansalaisilla on ambivalentti kuva unionin tilasta. He arvioivat EU:n ja Euroopan parlamentin toimintaa kriittisten kriisien aikana, mutta tunnustavat myös menestyksen. Heillä on erilaisia kuvia EU:sta ja Euroopan parlamentista, mutta niillä on vahva luottamus Euroopan demokraattisiin prosesseihin. Äsken koetusta kriisistä ja talvesta huolimatta nämä mielipiteet eivät suurimmaksi osaksi ole muuttuneet merkittävästi viimeisten kuuden kuukauden aikana. Tähän malliin on kuitenkin olemassa merkittävä poikkeus. Kun ihmisiltä kysyttiin erityisesti tulevasta kehityksestä, vastaukset olivat yleensä huomattavasti kirkkaampia kuin puoli vuotta sitten:

- EU:n tulevaisuudesta lähes kaksi kolmasosaa (64 %) sanoo olevansa optimistinen EU:n tulevaisuuden suhteen, kun taas vain 32 prosenttia sanoo olevansa pessimistisiä. Optimististen osuus on kasvanut seitsemän prosenttiyksikköä edellisestä syksyn 2022 kyselystä.
- Oman elintason osalta suurin osa vastaajista odottaa edelleen laskua seuraavan vuoden aikana (79 %), mutta tämä luku on selvästi alle puoli vuotta sitten – se laski kuusi prosenttiyksikköä. Kansalaiset osoittavat myös todennäköisemmin, että he eivät

odota elintason muutosta lainkaan (19 prosenttia, + 5 prosenttiyksikköä).

- Tulevan talouskehityksen osalta suurin osa vastaajista odottaa edelleen heikkenevän seuraavan vuoden aikana (52 %), mutta tämä luku on huomattavasti pienempi kuin puoli vuotta sitten – se on laskenut kahdeksan prosenttiyksikköä.

Vaikeasta kontekstista huolimatta trendit saattavat hyvinkin osoittaa ensimmäisiä merkkejä muutoksesta – asenteista elpymistä, joka hitaasti mutta tasaisesti muuttuu positiivisemmaksi näkemykseksi tulevista asioista.

Kyselyssä oli vielä yksi asia, joka oli huomionarvoinen. Kyse ei ollut mielipiteistä tai asenteista vaan tunteista. Vastaajille esitettiin 14 mielipidettä – positiivisia ja negatiivisia – ja heiltä kysyttiin, mitkä heistä kuvaavat parhaiten heidän nykyistä emotionaalista tilaansa. Tietenkin heidän valintansa heijastavat aikojen moniselitteisyyttä, mutta tärkein vastaus oli: toiveikas (37 %).

Tällä hetkellä eurooppalaiset käyvät läpi vaikeuksien aikaa. Kuitenkin heidän toivonsa tulevaisuudesta auttaa heitä yhteisissä pyrkimyksissä tehdä ”permakriisistä” menneisyyden sana.

ASIAYHTEYS

Kantar toteutti Euroopan parlamentin kevään 2023 Eurobarometri-tutkimuksen kenttätöön 2.–26. maaliskuuta kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa. Jotta kyselyn tuloksia tulkittaisiin oikein, on tärkeää ottaa huomioon kenttätöön poliittinen ja yhteiskunnallinen konteksti. Kaikkia tässä kyselyssä esitettyjä kysymyksiä koskevia kansallisia tuloksia on tarkasteltava kenttätöön aikana vallitsevan tilanteen ja julkisen keskustelun valossa.

VENÄJÄN SOTA UKRAINAA VASTAAN

Vuoden kuluttua Venäjän täysimittaisesta hyökkäyksestä Ukrainaan Euroopan maaperällä käytävällä sodalla oli edelleen keskeinen rooli julkisessa keskustelussa, erityisesti kun maailma juhlisti laittoman hyökkäyksen ensimmäistä vuosipäivää 24. helmikuuta 2023. Hieman ennen konfliktin toista vuotta YK:n yleiskokous äänesti suurella äänten enemmistöllä päätöslauselman puolesta, jossa Venäjää kehoitettiin vetäytymään Ukrainasta ”ehdottomasti ja välittömästi” ja saavuttamaan ”maailmanlaajuinen, oikeudenmukainen ja kestävä rauha”. 141 jäsenvaltiota äänesti tämän päätöslauselman puolesta ja vain seitsemän vastaan – Valko-Venäjä, Korean demokraattinen kansantasavalta, Eritrea, Mali, Nicaragua, Venäjä ja Syyria. 32:n pidättyessä äänestämästä olivat Kiina, Intia ja Pakistan.¹

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan alusta lähtien EU on antanut Ukrainalle humanitaarista, poliittista, taloudellista ja sotilaallista tukea. EU sopi hyvin nopeasti useista Venäjän vastaisista pakotteista vastauksena hyökkäykseen, ja siitä lähtien se on pysynyt päättäväisenä ja yhtenäisenä toimissaan.² EU-johtajat sopivat 25. helmikuuta 2023 kymmenennestä pakotepaketesta, jolla vastataan Venäjän Ukrainaan kohdistamaan hyökkäykseen, mukaan lukien kriittisen teknologian ja teollisuustuotteiden vientikiellot ja lisäpakotteet henkilöille ja yhteisöille, kuten keskeisille päätöksentekijöille, sotilasjohtajille, Wagner-ryhmän sotilaskomentajille ja miehittämättömien ilmapölvien valmistajille.³

Koska monet Ukrainan kaupungit jatkoivat Venäjän ohjushyökkäyksiä, ja erityisen intensiiviset taistelut Bakhmutin kaupunkia vastaan Ukraina korosti kiireellistä tarvetta saada lisää aseita. Aseiden ja ampuvatarvikkeiden toimittaminen Ukrainaan on ollut tärkeä aihe monissa EU:n jäsenvaltioissa kenttätöjakson aikana. EU on pyrkinyt siirtämään ampuvatarvikkeita nykyisistä kansallisista varastoista, tekemään yhteisiä eurooppalaisia hankintoja sotilaallisten tarpeiden kattamiseksi ja lisäämään merkittävästi tuotantokapasiteettia Ukrainan auttamiseksi asetoimituksissa sekä Euroopan reservien palauttamisessa.

Venäjä päätti 13. maaliskuuta jatkaa viljan viemisopimusta Ukrainasta Mustanmeren kautta 60 päivällä YK:n kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen. Samaan aikaan Euroopan komissio suunnitteli kriisivarauksen perustamista kolmelle Ukrainan naapurimaalle: Puola, Bulgaria ja Romania kärsivät Ukrainan viljantuonnin aiheuttamasta paineesta näiden maiden markkinoilla.

Kansainvälinen rikostuomioistuin (ICC) antoi 17. maaliskuuta Vladimir Putinista pidätysmääräyksen ukrainalaisten lasten luvattomasta karkotuksesta Venäjälle.⁴ Kiinan presidentti Xi Jinping saapui 20. maaliskuuta Moskovaan kolmipäiväiselle valtiovierailulle, jossa hän tapasi presidentti Putinin, ja

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

hänenä tuli ensimmäinen ulkomainen johtaja, joka tapasi presidentti Putinin sen jälkeen, kun ICC oli syyttänyt häntä sotarikoksista.

Maaliskuussa 2022 EU oli aktivoinut tilapäistä suojelua koskevan direktiivin, jolla⁵ autettiin sotaa pakenevia ihmisiä. Sen jälkeen ukrainalaisilla pakolaisilla on oikeus oleskelulupaun sekä koulutukseen ja työmarkkinoille. EU:ssa asuu nyt noin 4 miljoonaa ukrainalaista, jotka pakenivat hyökkäystä ja löysivät suojaa jäsenvaltioista.

Venäjän hyökkäyksen jälkimainingeissa Suomi ja Ruotsi luopuivat vuosikymmeniä kestäneestä sotilaallisesta liittoutumattomuudestaan ja hakivat liittymistä Natoon toukokuussa 2022. Suomi lähentyi tavoitettaan päästä nopeasti transatlanttiseen puolustussopimukseen, jossa parlamentti hyväksyi ylivoimaisesti tarvittavan lainsäädännön kenttätöiden aikana, mutta Türkiye ja Unkari tukivat edelleen Ruotsia.

TALOUDELLINEN TILANNE

EU:n talous vältti vuonna 2022 taantuman kapeasti. Syksystä 2022 lähtien EU:n taloudessa on tapahtunut useita myönteisiä kehityskulkuja. Yhteisten toimien ja REPowerEU-suunnitelman ansiosta EU onnistui täyttämään kaasuväarat historiallisesti korkeilla tasoilla ja monipuolistamaan energiantuontia, mikä osaltaan vähensi riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista. Energiasokista ja ennätyksellisen nopeasta inflaatiosta huolimatta vuoden 2022 kolmannen neljänneksen hidastuminen osoittautui aiemmin arvioitua lievemmäksi, ja vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä EU:n talous pysyi laajassa pysähtyneisyydessä sen sijaan, että syksyllä odotettiin supistuvan 0,5 prosenttia. Euroopan komission talven 2023 talousennusteessa poistetaan kasvunäkymät ja pienennetään hieman inflaatioennusteita. Vuonna 2022 kasvun arvioidaan olevan 3,5 prosenttia sekä EU:ssa että euroalueella. BKT:n ennustetaan kasvavan EU:ssa 0,8 prosenttia vuonna 2023 ja 1,6 prosenttia vuonna 2024.⁶

EU:n tilastotoimiston Eurostatin julkaisemien lukujen mukaan Euroopan unionin vuotuinen inflaatio oli maaliskuussa 2023 ollut 8,3 %, kun se helmikuussa oli ollut 9,9 %. Vuotta aiemmin luku oli 7,8 %. Euroalueen vuotuinen inflaatiovauhti oli maaliskuussa 2023 6,9 %, kun se helmikuussa oli ollut 8,5 %. Vuotta aiemmin luku oli 7,4 %. Alhaisimmat vuosiluvut olivat Luxemburgissa (2,9 %), Espanjassa (3,1 %) ja Alankomaissa (4,5 %). Suurimmat vuotuiset luvut olivat Unkarissa (25,6 %), Latviassa (17,2 %) ja Tšekissä (16,5 %).⁷

Useiden kuukausien inflaatiovauhdin hidastuminen vahvistaa, että inflaatio on huipussaan, mutta se on edelleen nopeaa, ja kulutuksen odotetaan pysyvän heikkona lähitulevaisuudessa, kun inflaatio pysyy nimellispalkkojen nousua nopeampana. Rahapolitiikan kiristämisen on määrä jatkua, mikä hidastaa investointeja. Euroopan keskuspankki (EKP) päätti 17. maaliskuuta, että korot nousevat 0,50 prosenttia⁸ huolimatta siitä, että Piilaakson pankkikriisi aiheutti paniikkia rahoitusmarkkinoilla viikkoa aiemmin.

Myös työmarkkinoiden kehitys on jatkunut vahvana, ja EU:n työttömyysaste oli helmikuussa 2023 edelleen kaikkien aikojen alhaisimmillaan eli 6,0 prosenttia.⁹

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

Vuoden 2024 finanssipoliittisessa ohjeistuksessaan Euroopan komissio poisti yleisen poikkeuslausekkeen, joka poisti vakaus- ja kasvusopimuksen covid-19-pandemian alkamisen jälkeen, ja kehotti jäsenvaltioita aloittamaan massiivisten energiatukien asteittaisen poistamisen, koska se ilmoitti käynnistävänsä liiallisia alijäämiä koskevat menettelyt keväällä 2024. Vakaus- ja kasvusopimuksen uudistamisesta keskustellaan parhaillaan.¹⁰

EU:N TOIMIELIMET JA LAINSÄÄDÄNTÖKEHYS EU:N TASOLLA

Belgian liittovaltion poliisi pidätti 9. joulukuuta 2022 useita henkilöitä rahanpesuun ja korruptioon liittyvistä syytteistä, mukaan lukien yksi Euroopan parlamentin varapuhemiehistä ja entisistä Euroopan parlamentin jäsenistä. Skandaali on nimeltään "Qatargate", koska siinä viitataan väitteisiin, joiden mukaan käteistä on saatu kolmansilta mailta vaikuttamaan EU:n poliittisiin päättäjiin. Tammikuussa 2023 Euroopan parlamentin puhemies Metsola käynnisti 14-kohtaisen uudistusprosessin, jonka tavoitteena on vahvistaa avoimuutta, etiikkaa ja käyttäytymistä koskevia Euroopan parlamentin välineitä kansalaisten luottamuksen säilyttämiseksi toimielimeen. Kenttätyön aikana komissio ilmoitti aikovansa tiukentaa EU:n virkamiesten palkallisia matkoja koskevia sääntöjä sen jälkeen, kun paljastui, että Qatar maksoi osan pääjohtajan matkakuluista komission neuvotellessa lentoliikennesopimuksesta Qatarin kanssa.

Vuoden alussa Ruotsi aloitti Euroopan unionin neuvoston kiertävän puheenjohtajuuden ja ilmoitti painopisteistään turvallisuudesta, kilpailukyvystä, vihreästä siirtymästä ja energiasiirtymästä, demokraattisista arvoista ja oikeusvaltioperiaatteesta.¹¹

Muutama päivä ennen kenttätyön aloittamista Euroopan komissio kielsi virkamiehiä käyttämästä TikTok-sovellusta yritysten laitteisiin mahdollisten turvallisuus- ja tietosuojakysymysten pelon vuoksi. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto ilmoittivat myöhemmin myös vastaavista TikTok-rajoituksista.

Kansainvälistä naistenpäivää 8. maaliskuuta leimasivat monet tapahtumat jäsenvaltioissa. EU teki historiallisen päätöksen naisten oikeuksista ja määräsi sanktioita yhdeksälle henkilölle ja kolmelle järjestölle, joiden se katsoo olevan vastuussa seksuaalisesta väkivallasta ja laajamittaisista naisten oikeuksien loukkauksista. Pakotteet kieltävät pääsyn EU:hun sekä varojen saatavuuden ja liikkumisen EU:ssa.¹²

Euroopan unioni jatkoi myös työtä yleisenä tavoitteenaan tehdä blokista ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä. Kenttätyöjaksolle on leimannut kasvava vastustus polttomoottoreiden kieltämiselle Euroopassa. EU:n neuvoston ja Euroopan parlamentin neuvottelijat pääsivät lokakuussa 2022 periaatteelliseen yhteisymmärrykseen asetuksesta, joka koskee uusien henkilö- ja pakettiautojen päästöttömyyden pakollista soveltamista vuodesta 2035 alkaen. Maaliskuun alussa useat jäsenvaltiot, kuten Saksa, peruuttivat kuitenkin viime hetken U-käännöksessä tukensa kiellolle ja vaativat vapautusta sähkökäyttöisiä polttoaineita käyttäville autoille.

Myös ilmastolainsäädännön yhteydessä Ranska ja useat muut EU:n jäsenvaltiot pyrkivät sisällyttämään ydinvoiman osaksi EU:n uusiutuvaa energiaa koskevaa politiikkaa. Lopuksi, mutta ei vähäisimpänä, Euroopan parlamentti äänesti 14. maaliskuuta tekstistä, jonka tavoitteena on vähentää merkittävästi rakennusten hiilijalanjälkeä vuoteen 2030 mennessä. Tässä tekstissä käsitellään ensimmäistä kertaa Euroopan tasolla olemassa olevien asuntojen ja rakennusten määrää ja asetetaan pakollisen peruskorjauksen aikataulu. Uudet rakennukset ovat päästöttömiä vuodesta 2028 alkaen.¹³

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

MITA MERKITTÄVIÄ TAPAHTUMIA KANSALLISELLA JA KANSAINVÄLISELLÄ TASOLLA

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta sopivat 27. helmikuuta Pohjois-Irlannin uusista kauppasäännöistä juuri ennen kenttätöitä. Sopimus, jota kutsutaan ”Windsor Frameworkiksi”, seurasi kuukausia kestäneitä neuvotteluja, joiden tarkoituksena oli helpottaa brexitin jälkeistä kauppaa Pohjois-Irlannin ja muun Yhdistyneen kuningaskunnan välillä.

Helmikuun 28. päivänä Kreikassa tapahtui kahden Tempen laakson eteläpuolella sijaitsevan junan törmäys ja surmasi ainakin 58 ihmistä, joista monet olivat opiskelijoita. Tämä tragedia on ravistellut Kreikkaa ja vapauttanut kansallisen surun ja tyrmistyksen, joka kohdistuu pääasiassa maan hallitukseen ja virkamiehiin. Vaikka tämän katastrofin välitön syy saattoi olla inhimillinen virhe, rautatieverkko on kärsinyt vuosien aliinvestoinneista ja laiminlyönnistä.

Maaliskuun 7. päivästä lähtien georgialaiset mielenosoittajat hyökkäsivät kaduille lakia vastaan, joka olisi julistanut tiedotusvälineiden ja kansalaisjärjestöjen, jotka saavat yli 20 prosenttia rahoituksestaan ulkomailta, ”ulkomaisen vaikutusvallan välittäjinä”. protestoijat pelkäsivät, että laki toisi samanlaisen Venäjän lainsäädännön, jota on käytetty kansalaisyhteiskunnan rajoittamiseen ja hallituksen vastustajien sortamiseen, mikä merkitsee autoritaarista muutosta. Mielenosoitukset pakottivat Georgian hallituksen perumaan lakiesityksen.

Välimeren rannikoilla oli useita haaksirikkoja, jotka kuljettivat siirtolaisia ja aiheuttivat inhimillisiä menetyksiä. Ainakin 62 ihmistä, joista 12 lasta, kuoli, kun puinen purjeverne Türkiystä kuljetti siirtolaisia Afganistanista, Iranista ja useista muista maista Eurooppaan 26. helmikuuta. Noin 30 siirtolaista oli kadoksissa, ja heidän oletettiin hukkuneen ahtaaseen veneeseen, joka oli kaatunut rahtialuksen pelastusyrityksen aikana Libyan rannikolla 12. maaliskuuta.

Ranskan presidentti Macron selviytyi 20. maaliskuuta parlamentin epäluottamuksesta äänestyksestä sen jälkeen, kun hän oli vienyt läpi syvästi epäsuositun ja paljon kiistanalaisen eläkeuudistuksen ilman parlamentin äänestystä, vedoten kiistanalaiseen perustuslailliseen väliseen (artikla 49.3.) Tämä johti uusiin tyrmistymyksiin ja lakkoihin sekä yhä väkivaltaisempiin mielenosoituksiin kaikkialla maassa.

VAALIT

12. helmikuuta ennen kenttätöiden aloittamista Nikos Christodoulides – riippumaton keskustaehdokka, jota sosiaalidemokraatit ja liberaalit puolueet tukivat – voitti Kyproksen presidentinvaalit 51,9 prosentilla äänistä. Äänestysprosentti oli 72,45 %.¹⁴ Yksi hänen kampanjansa aiheista oli neuvottelujen aloittaminen saaren yhdistämiseksi uudelleen. Näin ollen Christodoulides on tavoittanut eurooppalaisia kumppaneita saadakseen uutta vauhtia sovintoprosessiin. Hän tapasi Euroopan parlamentin puhemies Robert Metsolan, komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan Charles Michelin maaliskuussa 2023.

Viro valitsi 5. maaliskuuta uuden kansallisen parlamentin, joka vahvisti pääministeriksi Kaja Kallasin, joka tunnetaan horjumattomasta tuestaan Ukrainalle. Hänen puolueensa, liberaali reformipuolue, joka istuu Renew Europe -ryhmässä EU-parlamentissa, voitti 31,2 % (+ 2,3), mikä on puolueen historian paras tulos, ja Kallas sai eniten kansanedustajien ääniä kansallisissa parlamenttivaaleissa. Oikeistolainen EKRE-puolue, joka on EU-parlamentin ID-ryhmässä, nousi toiseksi, mutta laski 17,8 prosentista vuonna 2019 vain 16,1 prosenttiin äänistä. Se kampanjoi Viron vakaata Ukraina-myönteistä asennetta vastaan ja kohdistaa Kallasin voimakkaaseen

¹⁴ https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

inflaatioon maassa. Yli puolet äänistä äänestettiin sähköisesti, mikä todennäköisesti auttoi saamaan ennätysellisen 63 prosentin äänestysprosentin.¹⁵

Alankomaissa järjestettiin 15. maaliskuuta aluevaalit, jotka johtivat maatalouden etupuolueen BoerBurgerBewegingin (BBB) historialliseen menestykseen vuonna 2019 perustetussa suhteellisen¹⁶nuoressa puolueessa, joka oli alun perin saanut vetovoimaa vastustamalla tyypin vähentämistä koskevia lakeja. Vaalitulos merkitsi takaiskua pääministeri Mark Ruttelle, kun Alankomaiden maakuntien edustajat valitsevat senaatin jäsenet. Senaatti ei voi muuttaa lainsäädäntöä, mutta sillä on valta hyväksyä tai hylätä lakeja. Vaikka pääministeri Rutten hallituksella oli aiemmin vain vähemmistö senaatissa, vähemmistöä vähennettiin entisestään.

Sekä Suomen että Bulgarian oli määrä järjestää parlamenttivaalit 2.4. ja vaalikampanjat olivat täydessä vauhdissa kenttätyön aikana. Bulgarialaisille tämä oli viides kerta kahteen vuoteen, kun maa on vajoamassa syvemmälle poliittiseen kriisiin ja epävakauteen.

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

MENETELMÄ

Tässä kevään 2023 Eurobarometri-tutkimuksessa, joka toteutettiin aallolla 99,1, käytetään Euroopan parlamentin viestinnän pääosaston (julkisten lausuntojen seurantayksikkö) toteuttamia Eurobarometri-tutkimuksia. Tutkimuksen toteutti Kantar Public 2.–26. maaliskuuta 2023 kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa. Haastatteluja tehtiin yhteensä 26376. EU:n tulokset painotettiin kunkin maan väestömäärän mukaan.

Eurobarometri-kyselyt tehdään kasvokkain ihmisten kodeissa tai kotiseudulla kansallisella kielellä. Kaikissa maissa käytettiin CAPI:a (Computer Assisted Personal Interviewing).

Tanskassa, Tšekissä, Maltalla ja Suomessa osa haastatteluista tehtiin tietokoneavusteisen videohaastattelun (CAVI) avulla. Haastattelija hallinnoi kyselylomaketta etäyhteyden välityksellä vastaajalle videoneuvotteluna, jossa molemmat osat voivat nähdä toisensa: haastattelujen olosuhteet ovat hyvin samankaltaiset kuin kasvokkain.

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) jälkeen vastaajilta kysyttiin, suostuisivatko he esittämään kysymyksiä kysymyksistä, joita voitaisiin pitää arkaluonteisina.

Lukijan tulisi olla tietoinen siitä, että tässä kertomuksessa yhden erityisindikaattorin kehitystä pidetään yleisesti vakaana, jos se vaihtelee ± 2 prosenttiyksikköä tai vähemmän. Lisätietoja löytyy sivulla XX olevasta taulukosta, jossa esitetään virhemarginaali haastattelujen lukumäärän mukaan.

Huom. Tässä raportissa EU-maihin viitataan niiden virallisella lyhenteellä.

Tässä raportissa käytetyt lyhenteet vastaavat seuraavia lyhenteitä:

Belgia	OLE	Ranska	FR	Alankomaat	NL
Bulgaria	BG	Kroatia	HR	Itävalta	OSOITTEESSA
Tšekki	CZ	Italia	SE	Puola	PL
Tanska	DK	Kyproksen tasavalta	CY*	Portugali	PT
Saksa	DE	Latvia	LV	Romania	RO
Viro	EE	Liettua	LT	Slovenia	SI
Irlanti	IE	Luxemburg	LU	Slovakia	SK
Kreikka	EL	Unkari	HU	Suomi	FI
Espanja	ES	Malta	MT	Ruotsi	SE

Euroopan unioni – 27 jäsenvaltion painotettu keskiarvo

EU27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI,
CY, MT, SK, LV, LT

euroalue

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

muu kuin euroalue

*Kypros kokonaisuudessaan on yksi Euroopan unionin 27 jäsenvaltiosta. Yhteisön säännöstö on kuitenkin keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa olevassa maan osassa suoritettut haastattelut kuuluvat CY-luokkaan ja EU27:n keskiarvoon.

1. ELÄMÄ EU:SSA: DEMOKRATIA JA ELINTASO

Mikä on eurooppalaisten suhtautuminen demokratian tilaan Euroopan unionissa, elintason muutoksiin inflaation noustessa ja heidän taloudellisen tilanteensa ja elinolojensa odotuksiin? Kysely osoittaa, että demokraattisiin arvoihin sitoutumisen jatkuminen ja yleinen tyytyväisyys EU:n demokratiaan jatkuvat henkilökohtaiset ja taloudelliset vaikeudet. Lisäksi parlamentin syksyn 2022 kyselytutkimuksen mukaan kansalaisten henkilökohtaisten talousnäkymien ja heidän tulevia elinolojaan koskevien odotusten heikkeneminen näyttää pysähtyneen.

Tätä sekavaa kuvaa kuvaa ehkä parhaiten se, että eurooppalaisilla on taipumus kuvailla emotionaalista asemaansa toiveikkaana, itsevarmana ja rauhallisena, mutta myös epävarmana ja ahdistuneena. Kun on kyse asenteista demokratiaa kohtaan, kansalaiset pitävät demokratiaa tärkeänä arvona, jota Euroopan parlamentin olisi puolustettava ensisijaisena asiana. He ovat edelleen tyytyväisiä demokratian toimintatapaan EU:ssa ja omassa maassaan sekä erilaisiin EU:n demokratian erityispiirteisiin. Eurooppalaiset eivät kuitenkaan ole yhtä tyytyväisiä toimiin, joita EU ja niiden kansalliset hallitukset ovat toteuttaneet elinkustannuskriisin ratkaisemiseksi. Tämä ei ole yllättävää, koska useimmat heistä ovat kokeneet tai odottavat, että heidän elintasonsa heikkenee ja että suurella osalla kansalaisista on vaikeuksia maksaa laskujaan ainakin ajoittain. Vaikka Ukrainan sota vaikuttaa kansalaisten elämään, EU:n Ukrainalle antama tuki on edelleen laajalti hyväksytty. Koska inflaatiovauhti hidastui vuoden 2022 lopun ja vuoden 2023 alun välisenä aikana, eurooppalaisten elinoloja ja kansantaloutta koskevien odotusten¹⁷heikkeneminen lokamarraskuussa 2022 on johtanut näiden indikaattorien vakiinnuttamiseen.

Arvot, joita Euroopan parlamentin olisi puolustettava ensisijaisesti

Demokratia on niiden arvojen listan kärjessä, joita Euroopan parlamentin olisi puolustettava ensisijaisena asiana. Kuten aiemmissakin kyselyissä, demokratia on kansalaisten useimmin mainittu arvo (37 %, +1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022), seuraavaksi eniten ihmisoikeuksien suojelu EU:ssa ja maailmanlaajuisesti (28 %, --1 prosenttiyksikköä) ja sanan- ja ajatuksenvapaus (27 %, --1 prosenttiyksikköä). Yli viidennes vastaajista katsoi, että Euroopan parlamentin olisi asetettava etusijalle oikeusvaltioperiaate (24 prosenttia, ei muutosta), naisten ja miesten tasa-arvo (21 prosenttia, ei muutosta) ja yhteisvastuu EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välillä (21 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä). Alle joka viides vastaajista mainitsee kaikki muut arvot.

Tulokset ovat pysyneet jokseenkin vakaina sen jälkeen, kun tämä kysymys esitettiin viimeksi lokamarraskuussa 2022.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

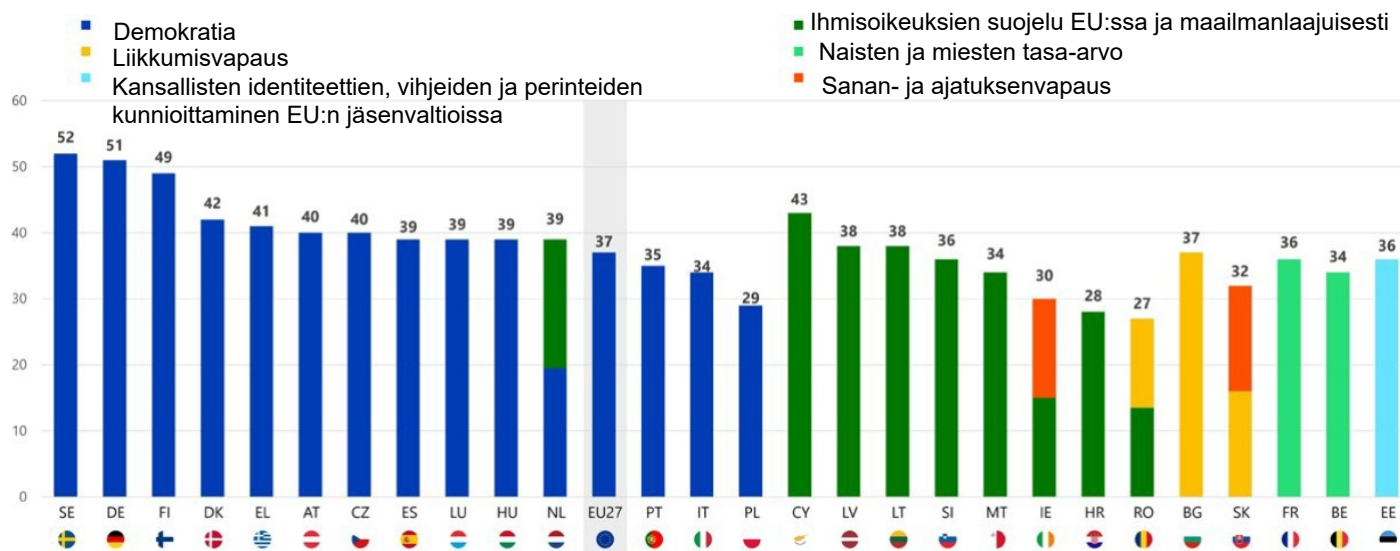
QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (%)

Demokratia on 14 maassa eniten mainittu (tai yhteisesti eniten mainittu) arvo, jota Euroopan parlamentin olisi ensisijaisesti puolustettava. Ihmisoikeuksien suojelu on ensisijainen (tai yhteinen prioriteetti) vastaajille yhdeksässä maassa.

Naisten ja miesten tasa-arvo on Belgiassa ja Ranskassa useimmin mainittu arvo. Vapaa liikkuvuus on Bulgarian ensisijaisen tavoitteiden kärjessä, ja se sijoittuu Slovakian ja Romanian yhteiseksi korkeimmaksi, kun taas sanan- ja ajatuksenvapaus on yhteisesti eniten mainittu arvo Irlannissa ja Slovakiassa. Viro on ainoa maa, jossa vastaajien ensisijaisena tavoitteena on kansallisten identiteettien, kulttuurien ja perinteiden kunnioittaminen EU:n jäsenvaltioissa.

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 4 ANSWERS) (% – eniten mainittu vastaus maittain)

Demokratia kuuluu kolmeen yleisimmin mainittuun arvoon 21 maassa: Ruotsissa 52 prosenttia, Saksassa 51 prosenttia ja Suomessa 49 prosenttia, Kroatiaassa, Sloveniaassa ja Romaniaassa 24 prosenttia.

Samoin ihmisoikeuksien suojele EU:ssa ja maailmanlaajuisesti on kolmen parhaan arvon joukossa 20 maassa. Tämän mainitsevat eniten vastaajat Ruotsissa (46 %), Kyproksessa (43 %) ja Alankomaissa (39 %). Sitä vastoin 22 prosenttia Italiassa ja Puolassa on sitä mieltä, että tämän pitäisi olla ensisijainen tavoite.

Sanan- ja ajatuksenvapaus on yksi tärkeimmistä arvoista, joita on puolustettava 16 maassa. Yli kolmasosa mainitsee tämän Latviassa, Alankomaissa ja Ruotsissa (kaikki 34 %), kun taas alle viidesosa Portugalissa (14 %) ja Unkarissa (19 %).

Oikeusvaltio on kolmen parhaan joukossa kymmenestä maasta. Tämä arvo mainitaan yleisimmin Suomessa (38 %), Bulgariassa, Saksassa ja Kreikassa (kaikki 34 %), kun taas todennäköisimmin se mainitaan Portugalissa (12 %), Ranskassa ja Liettuassa (molemmat 14 %).

Naisten ja miesten tasa-arvoa pidetään suurimpana arvona Ranskassa (36 %) ja Belgiassa (34 %), ja se on Luxemburgin toiseksi korkein arvo (30 %). Asteikon vastakkaisessa päässä tämä mainitaan 9 prosenttia Virossa ja 11 prosenttia Kreikassa ja Liettuassa.

Kuudessa maassa EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välinen solidaarisuus on kolmen tärkeimmän arvon joukossa. Osuudet vaihtelevat Kreikan 38 prosentista, Portugalin 32 prosentista ja Bulgariasta 28 prosenttiin, Irlannissa 11 prosenttiin, Tanskassa 12 prosenttiin ja Itävallassa 14 prosenttiin.

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Demokratia	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Ihmisoikeuksien suojelu EU:ssa ja kaikkialla maailmassa	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Sanan- ja ajatuksenvapaus	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Oikeusvaltioperiaate	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Naisten ja miesten tasa-arvo	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Solidaarisuus EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välillä	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Ihmisarvo, mukaan lukien kuolemanrangaistuksen, kidutuksen ja orjuuden kielto	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Kansallisten identiteettien, kulttuurien ja perinteiden kunnioittaminen EU:n jäsenvaltioissa	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Suvaitsevaisuus ja monimuotoisuuden kunnioittaminen	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Liikkuvuus	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Syrjinnän torjunta ja vähemmistöjen suojelu	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
EU:n ja maailman köyhien maiden välinen solidaarisuus	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Uskonnon- ja vakaumuksenvapaus	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Oikeus hakea turvapaikkaa vainolta	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Muu (Spontaaninen)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Ei mitään (Spontaneous)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
En tiedä	1	0	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	1	0	0
Kieltäytyminen (Spontaneous)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Useimmiten mainittu tuote

2. Useimmiten mainittu kohde

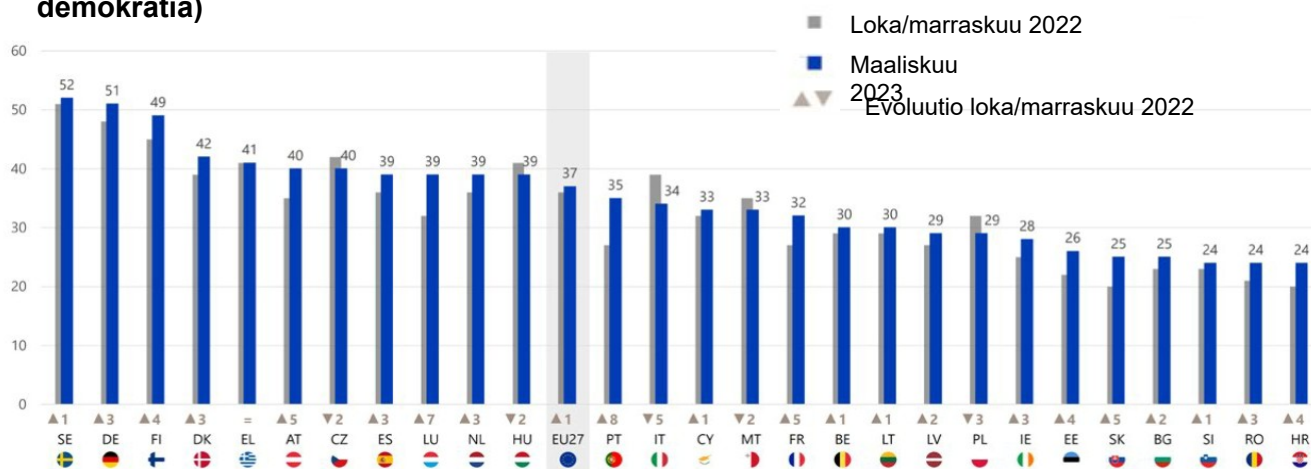
3. Useimmiten mainittu kohde

Maaliskuu
2023

Se osuus, joka pitää vapaata liikkuvuutta ensisijaisena arvona, jota Euroopan parlamentin olisi puolustettava, on erityisen suuri Bulgariassa (37 prosenttia), kun taas kansallisten identiteettien, kulttuurien ja perinteiden kunnioittaminen EU:n jäsenvaltioissa mainitaan todennäköisemmin Virossa (36 prosenttia) kuin muissa maissa.

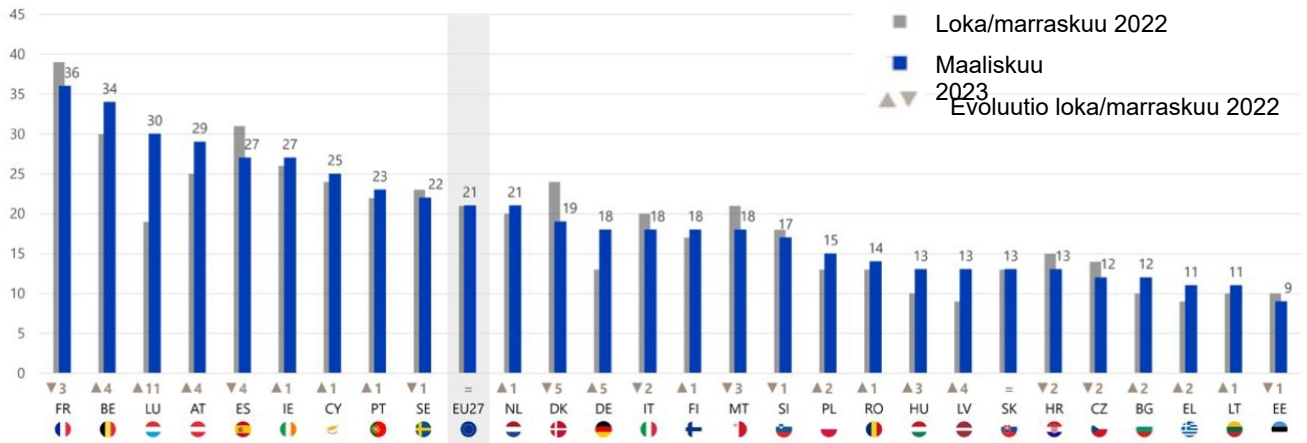
Loka-marraskuusta 2022 lähtien demokratiasta on tullut tärkeämpi arvo vastaajille 14 maassa ja erityisesti Portugalissa (35 %, + 8 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (39 %, + 7 prosenttiyksikköä), Itävallassa (40 %, + 5 prosenttiyksikköä), Ranskassa (32 %, + 5 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (25 %, + 5 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin vähenevä osuus vastaajista mainitsi demokratian Italiassa (34 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Puolassa (29 %, -3 prosenttiyksikköä). Luku on pysynyt muuttumattomana tai vakaana 17 maassa.

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin tulisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 3 ANSWERS) (% – demokratia)

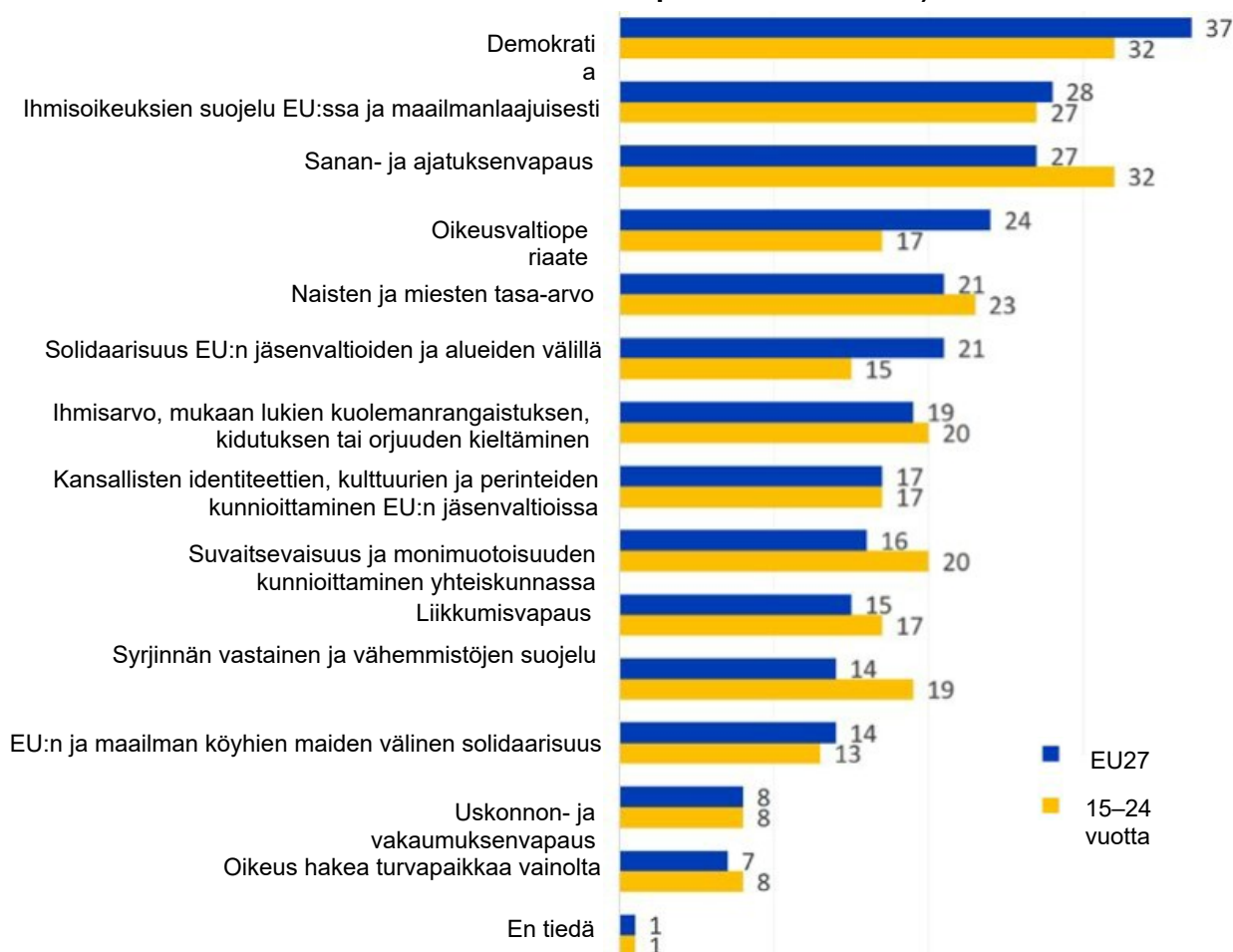
Naisten ja miesten tasa-arvon merkitys on kasvanut kuudessa maassa loka-marraskuuhun 2022 verrattuna. Luxemburg on ylivoimaisesti suurin kasvumaa (30 %, + 11 prosenttiyksikköä), seuraavaksi eniten Saksa (18 %, + 5 prosenttiyksikköä), Belgia (34 %, + 4 prosenttiyksikköä), Itävalta (29 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Latvia (13 %, + 4 prosenttiyksikköä). Asteikon vastakkaisessa päässä naisten ja miesten tasa-arvo mainitaan harvemmin Tanskassa (19 %, -5 prosenttiyksikköä), Espanjassa (27 %, -4 prosenttiyksikköä), Maltassa (18 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Ranskassa (36 %, -3 prosenttiyksikköä). Osuus on pysynyt muuttumattomana tai vakaana 17 maassa.

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 3 ANSWERS) (% – Naisten ja miesten tasa-arvo)

Keskittyen nuorimpien vastaajien (eli 15–24-vuotiaiden) tuloksiin, arvojärjestys on pitkälti yhdenmukainen kaikkien vastaajien keskuudessa havaittujen arvojen kanssa, ja siinä on joitakin pieniä eroja. Demokratia on niiden arvojen kärjessä, joita puolustaa myös tässä ikäryhmässä, mutta siihen liittyy sanan- ja ajatuksenvapaus (molemmat 32 prosenttia), ja ihmisoikeuksien suojeleminen EU:ssa ja koko maailmassa (27 prosenttia) on kolmas. Nuorimmat vastaajat mainitsivat keskimääräistä epätodennäköisemmin demokratian (32 % vs. 37 %), oikeusvaltioperiaatteen (17 % vs. 24 %) sekä EU:n jäsenvaltioiden välisen ja sen alueiden välisen solidaarisuuden (15 % vs. 21 %). He valitsivat kuitenkin todennäköisemmin sanan- ja ajatuksenvapauden (32 % vs. 27 %), suvaitsevaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittamisen yhteiskunnassa (20 % vs. 16 %) sekä syrjinnän ja vähemmistöjen suojelun torjunnan (19 % vs. 14 %).

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 3 ANSWERS) (% – Naisten ja miesten tasa-arvo)
(huomautus: nämä viimeiset sanat ovat virhe kopioinnista/liitteestä)

Sosiodemografisessa analyysissä keskitytään kuuteen huippuarvoon, joita kansalaisten mielestä Euroopan parlamentin olisi ensisijaisesti puolustettava. Miehet sanovat naisia todennäköisemmin, että demokratia (41 % vs. 34 %) ja oikeusvaltioperiaate (28 % vs. 20 %) olisi asetettava etusijalle, kun taas päinvastainen pätee miesten ja naisten tasa-arvoon (16 % vs. 27 %).

Ne, jotka ovat päättäneet päätoimisen koulutuksen 20 vuotta täyttäneet, mainitsevat todennäköisemmin ihmisoikeuksien suojelun EU:ssa ja koko maailmassa (31 %). 15 vuotta täyttäneet tai sitä nuoremmat vastaajat ovat vähiten sitä mieltä, että Euroopan parlamentin olisi asetettava etusijalle sananvapaus (21 prosenttia) ja oikeusvaltioperiaate (20 prosenttia).

Vastaajat, jotka katsovat olevansa osa yhteiskunnan ylempää tai ylempää keskiluokkaa, mainitsevat oikeusvaltioperiaatteen puolustamisen todennäköisemmin kuin ne, jotka näkevät itsensä työväenluokaksi (29–32 % vs. 22 %), kun taas päinvastainen pätee naisten ja miesten tasa-arvoon (17–18 % vs. 24 %).

Vastaajat, jotka pitävät maansa EU-jäsenyyttä hyvänä asiana, ovat todennäköisemmin kuin ne, jotka pitävät huonona asiana demokratiaa (40 % vs. 33 %), ihmisoikeuksien suojelua EU:ssa ja maailmanlaajuisesti (32 % vs. 19 %) sekä EU:n jäsenvaltioiden ja sen alueiden välistä solidaarisuutta (24 % vs. 13 %) puolustavina arvoina.

Lopuksi vastaajat, joilla on myönteinen mielikuva Euroopan parlamentista, ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva, että etusijalle olisi asetettava ihmisoikeuksien suojelu EU:ssa ja koko maailmassa (31 % vs. 24 %) sekä EU:n jäsenvaltioiden ja sen alueiden välinen solidaarisuus (26 % vs. 16 %). Sitä vastoin ne, joilla on negatiivinen kuva, mainitsevat todennäköisemmin sanan- ja ajatuksenvapauden (33 % vs. 23 %).

QA6ab Mitkä seuraavista arvoista Euroopan parlamentin pitäisi mielestäsi puolustaa ensisijaisena asiana? Ensinnäkin? Entä sitten?

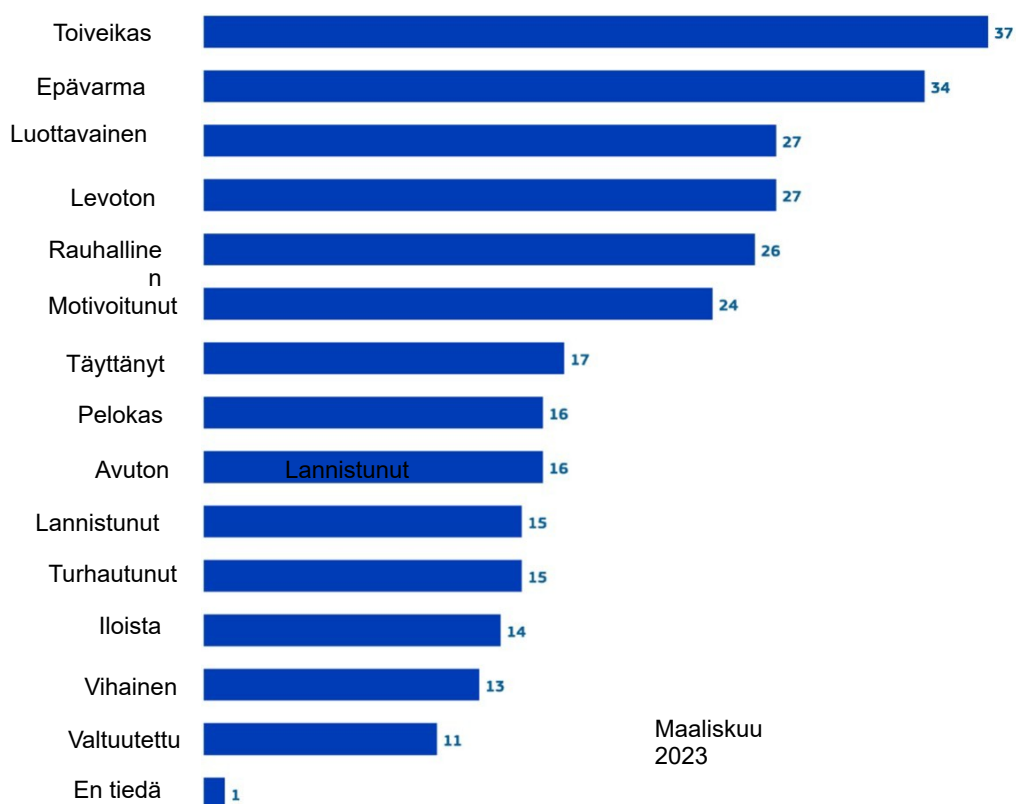
	Naisten miesten tasa-arvo	Solidaarisuus ja EU:n jäsenvaltioiden välillä	Ihmisoikeuksien suojaus EU:ssa ja maailmanlaajuisesti	Sanan- vapaus ja ajatuksen vapaus	Demokratia	Oikeusvaltioperiaate
EU27	21	21	28	27	37	24
Sukupuoli						
Äijä	16	22	27	28	41	28
Nainen	27	19	30	26	34	20
Ikä						
15–24	23	15	27	32	32	17
25–39	22	21	30	27	37	22
40–54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Koulutus (loppu)						
15—	23	21	27	21	39	20
16–19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Opiskelee edelleen	24	14	29	31	35	18
Harkitse kuulumista						
Työväenluokka	24	18	25	27	35	22
Alempi keskiluokka	20	20	28	26	40	23
Keskiluokka	21	22	30	27	37	24
Ylempi keskiluokka	18	23	30	29	40	29
Ylempi luokka	17	27	32	23	52	32
Kuva Euroopan parlamentista						
Positiivinen	20	26	31	23	40	26
Neutraali	23	19	28	28	36	23
Negatiivinen	21	16	24	33	36	24
Mielipide maan EU-jäsenyydestä						
Hyvä asia	21	24	32	25	40	25
Huono asia	21	13	19	31	33	22
Ei hyvä eikä huono asia	22	17	25	30	33	22

Kansalaisten nykyinen emotionaalinen asema

Vastaajilta kysyttiin, miten he parhaiten kuvaisivat nykyistä emotionaalista tilaansa ajatellessaan elämää, jota he viettävät. Kuuden parhaan vastauksen joukossa havaitaan positiivisten ja negatiivisten tunteiden sekoitus, vaikkakin positiiviset hieman vallitsevat. Erityisesti yli kolmannes sanoo olevansa toiveikas (37 %), kun taas noin neljännes tai useampi kuvailee emotionaalista asemaansa luottavaiseksi (27 %), rauhalliseksi (26 %) ja motivoituneeksi (24 %). Negatiivisesti noin kolmannes sanoo olevansa epävarmoja (34 %) ja yli neljännes on huolissaan (27 %).

Kaikki muut tunteet mainitaan alle viidenneksellä: täytetty (17 %), pelokas, avuton (molemmat 16 %), lannistunut, turhautunut (molemmat 15 %), iloinen (14 %), vihainen (13 %) ja vaikutusvaltainen (11 %).

QA10ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (EU27) (%)

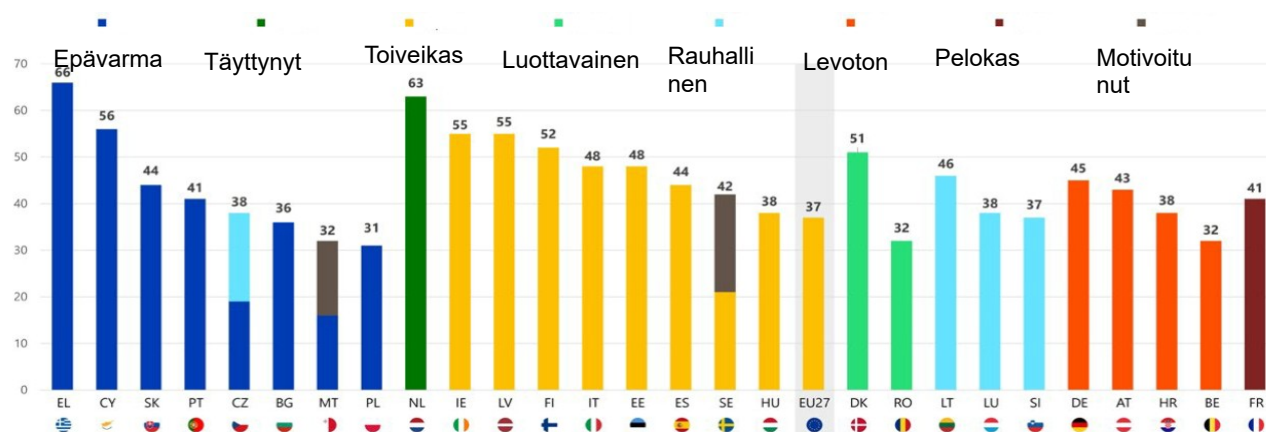

Maaliskuu
2023

Kahdeksassa maassa toiveikas on kaikkein siteeratuin (tai yhteisesti siteeratuin) emotionaalinen tila, kun taas rauhallisuuden tunne on tärkein vastaus (tai yhteinen top-vastaus) neljässä muussa maassa. Useimmat vastaajat ovat luottavaisia Tanskassa ja Romaniassa ja ovat tyytyväisiä Alankomaissa.

Negatiivisten tunteiden joukossa epävarmuuden tunne on eniten mainittu (tai yhteisesti eniten mainittu) vastaajien keskuudessa kahdeksassa maassa, ja useimmat vastaajat ovat huolissaan neljästä muusta maasta. Vain Ranskassa ”pelkoinen” on vastaus, jota vastaajat lainaavat eniten kuvatakseen emotionaalista asemaansa.

QA10ab Kun ajattelet elämääsi, miten kuvailisit parhaiten nykyistä emotionaalista tilaasi? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 4 ANSWERS) (% – eniten mainittu vastaus maittäin)

Olen 21 maata, joissa toivotaan olevan yksi kolmesta eniten puhutusta tunteesta, joita vastaajat pitävät elämästään, ja niiden osuudet vaihtelevat yli puoleen Irlannissa, Latviassa (molemmat 55 %) ja Suomessa (52 %), 15 %:iin Kyproksessa, 22 %:iin Bulgariassa ja 23 %:iin Tšekissä.

Epävarmuuden tunne sijoittuu kolmen parhaan vastauksen joukkoon 14 maassa, joista todennäköisimmin mainitaan Kreikassa (66 %), Kyproksessa (56 %) ja Slovakiassa (44 %) vastaajat. Sitä vastoin tämä emotionaalinen asema on harvinaisempi Tanskassa (13 %), Alankomaissa (18 %) ja Suomessa (21 %).

Kymmenessä maassa luottavainen on yksi kolmesta siteeratuimmista vastauksista. Tämä tunne on yleisin Tanskassa (51 %), Suomessa (47 %) ja Irlannissa (42 %), Kyproksessa ja Kreikassa 6 % ja Slovakiassa 12 %.

Ahdistuneisuuden tunne on kolmen parhaan joukossa kymmenestä maasta: Saksassa 45 prosenttia, Itävallassa 43 prosenttia ja Kreikassa 42 prosenttia, Espanjassa 7 prosenttia, Tšekissä 9 prosenttia ja Romaniassa 11 prosenttia.

Rauhallinen on yksi kolmesta yleisimmin mainituista tunteista, joita vastaajat esittävät kuvaamaan emotionaalista asemaansa 11 maassa. Neljä kymmenestä mainitsee sen Liettuassa (46 %), Latviassa (41 %) ja Ruotsissa (40 %). Asteikon vastakkaisesta päästä 13 prosenttia Kreikassa ja 15 prosenttia Kroatiassa ja Slovakiassa valitsee tämän vastauksen.

Motivaatiota ilmaisevat osuudet ovat erityisen korkeat Alankomaissa (45 %) ja Ruotsissa (42 %). Alankomaat (63 %) on myös maa, jossa eniten vastaajista ilmoittaa täyttävänsä vaatimukset, kun taas Ranskassa (41 %) suurin osa vastaajista pitää itseään pelokkaina.

QA10ab Kun ajattelet elämäsi, miten kuvailisit parhaiten nykyistä emotionaalista tilaasi? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Toiveikas	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Epävarma	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Konfinentti	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Levoton	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Rauhallinen	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motivoitunut	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Täydellinen	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Pelokas	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Avuton	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Lannistunut	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Turhautunut	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Iloista	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Vihainen	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Valtuutettu	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Muu(Spontaaninen)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Älä tiedä	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

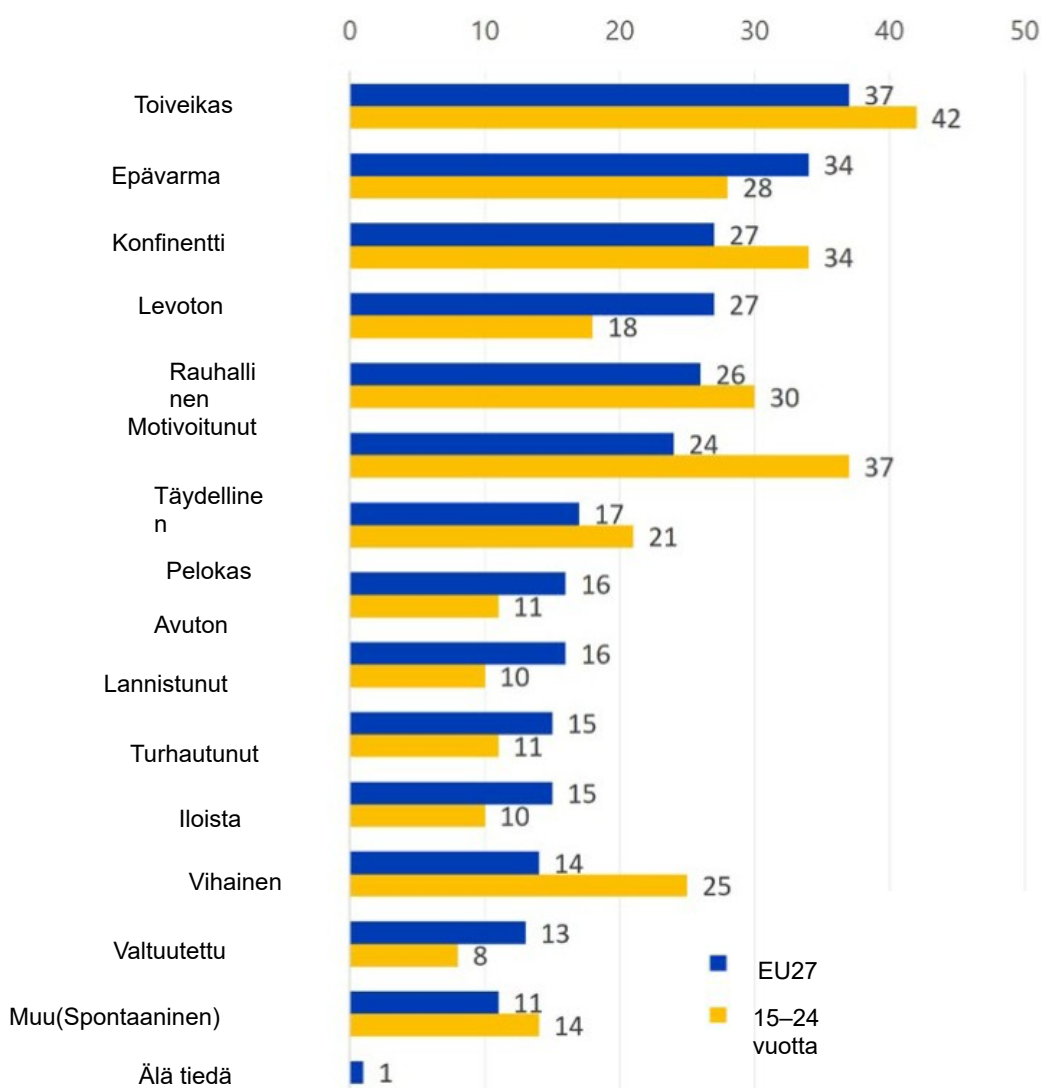
1. Useimmiten mainittu tuote
2. Useimmiten mainittu kohde
3. Useimmiten mainittu kohde

Maaliskuu 2022

Myönteiset tunteet vallitsevat voimakkaammin nuorimmilla vastaajilla eli 15–24-vuotiailla kuin koko väestöllä. Erityisesti 15–24-vuotiaiden ja koko väestön (42 % vs. 37 %) vastausluettelo on toiveikas, mutta toiseksi yleisimmin mainittu termi kuvaamaan emotionaalista tilaansa on motivoitunut (37 % vs. 24 %) ja sen jälkeen luottavainen (34 % vs. 27 %). Sen lisäksi, että 15–24-vuotiaat ovat toivokkaampia, motivoituneempia ja rauhallisempia kuin keskimäärin, he ovat myös paljon todennäköisemmin iloisia (25 % vs. 14 %) ja hieman todennäköisemmin rauhalliset (30 % vs. 26 %) ja täytyvät (21 % vs. 17 %).

He valitsevat kuitenkin keskimääräistä vähemmän todennäköisesti negatiiviset termit kuvaamaan emotionaalista tilaansa. Erityisesti ahdistuneisuuden tunteet (18 % vs. 27 %), epävarmuus (28 % vs. 34 %), avuttomuus (10 % vs. 16 %), pelko (11 % vs. 16 %), turhautuminen (10 % vs. 15 %) ja viha (8 % vs. 13 %) ovat harvinaisempia nuorimpien keskuudessa.

QA10ab Kun ajattelet elämääsi, miten kuvailisit parhaiten nykyistä emotionaalista tilaasi? Ensinnäkin? Entä sitten? (EU27) (%)

Tarkasteltaessa kuutta yleisimmin mainittua tunnetta koskevia sosiodemografisia tietoja vaikuttaa selvältä, että miehet ovat todennäköisemmin rauhallisia (29 % vs. 22 % naisista), luottavaisia (29 % vs. 25 %) ja motivoituneita (26 % vs. 22 %), kun taas naiset tuntevat todennäköisemmin ahdistuneisuutta (30 % vs. 24 % miehistä) ja epävarmoja (36 % vs. 32 %).

Vastaajat, jotka viettivät enemmän aikaa koulutuksessa, mainitsevat todennäköisemmin positiiviset tunteet. Esimerkiksi vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä 29 prosenttia sanoo olevansa motivoituneita, kun 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista 13 prosenttia. Päinvastainen pätee kielteisiin tunteisiin, sillä 15 vuotta täyttäneet tai sitä nuoremmat todennäköisemmin sanovat olevansa epävarmoja (43 % vs. 29 % yli 20-vuotiaista) tai ahdistuneita (33 % vs. 25 %).

Vastaajat, joilla on vähiten vaikeuksia maksaa laskujaan, kuvaavat todennäköisimmin emotionaalista tilaansa positiivisin termein. Esimerkiksi 31 prosenttia, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia, sanoo olevansa luottavainen verrattuna niihin, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta. Nämä vastaajat ovat myös epätodennäköisimmin epävarmoja (29 % vs. 41–42 % niistä, joilla on vaikeuksia ainakin ajoittain) tai ahdistuneisuus (25 % vs. 32 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin positiivisia kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva. Esimerkiksi 47 prosenttia niistä, joilla on myönteinen kuva EU:sta, suhtautuu toiveikkaasti ja 18 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva. Päinvastainen pätee epävarmuuden tunteisiin (40 % niistä, joilla on negatiivinen kuva, verrattuna 28 %:iin, joilla on positiivinen kuva) ja ahdistuneisuuteen (34 % vs. 22 %).

Vastaajat, jotka ajattelevat asioiden menevän oikeaan suuntaan, kuvaavat todennäköisemmin emotionaalista tilaansa positiivisin termein ja vähemmän todennäköisesti valitsevat negatiivisia termejä. Esimerkiksi 43 prosenttia vastaajista suhtautuu toiveikkaasti (verrattuna 23 prosenttiin niistä, jotka sanovat, että asiat menevät väärään suuntaan) ja 30 prosenttia on epävarmaa (verrattuna 41 prosenttiin). Sama pätee niihin, jotka ajattelevat asioiden menevän oikeaan suuntaan EU:ssa tai omassa maassaan.

Ne, jotka odottavat elinolojensa ja kansantalouden tilanteen paranevan vuoden kuluessa, mainitsevat todennäköisemmin positiiviset tunteet. Esimerkiksi 36 prosenttia niistä, jotka ajattelevat asioiden olevan parempia elinolosuhteilleen, tuntevat itsensä motivoituneiksi, kun taas 16 prosenttia niistä, jotka ajattelevat asioiden olevan huonompia, tuntevat olonsa motivoituneeksi. Sitä vastoin vastaajat, jotka odottavat tilanteen pahenevan, ovat todennäköisemmin epävarmoja tai ahdistuneita. Esimerkiksi 38 prosentilla niistä, jotka ajattelevat, että tilanne on huonompi kansantaloudelle, on epävarmuuden tunne, kun taas 25 prosenttia niistä, jotka ajattelevat asioiden olevan parempia.

Vastaavasti vastaajilla, jotka ovat tyytyväisiä EU:n tai kansallisiin toimenpiteisiin elinkustannusten nousun torjumiseksi, on todennäköisemmin myönteisiä tunteita, kun taas päinvastainen on totta, kun kyse on kielteisistä tunteista. Esimerkiksi 36 prosenttia niistä, jotka ovat tyytyväisiä EU:n toimenpiteisiin, on luottavaisia (22 prosenttia tyytymättömistä) ja 39 prosenttia tyytymättömistä suhtautuu epävarmuuteen (25 prosenttia tyytymättömistä).

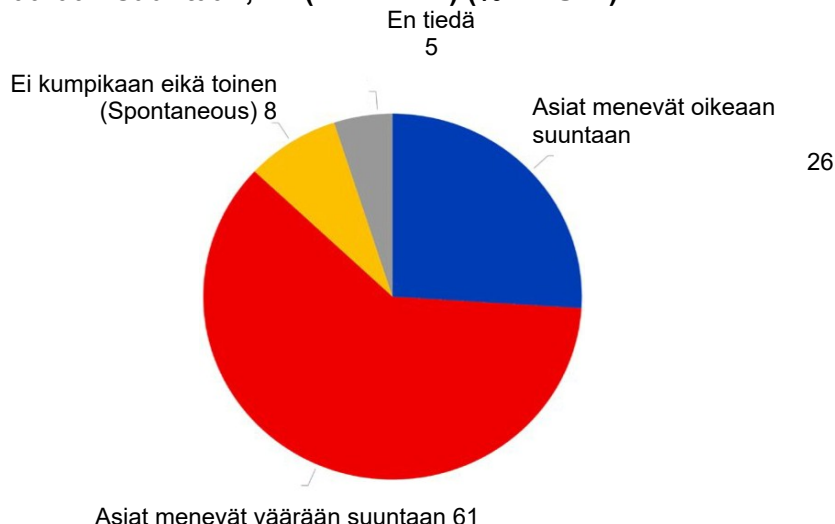
QA10ab Kun ajattelet elämääsi, miten kuvailisit parhaiten nykyistä emotionaalista tilaasi? Ensinnäkin? Entä sitten? (% – EU27)

	Toiveikas	Luottavainen	Epävarma	Rauhallinen	Levoton	Motivoitunut
EU27	36	26	34	26	26	24
Sukupuoli						
Äijä	37	29	32	29	24	26
Nainen	36	25	36	22	30	22
Ikä						
15–24	42	34	28	30	18	37
25–39	37	26	33	25	24	29
40–54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Koulutus (loppu)						
15—	34	19	43	22	33	13
16–19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Opiskelee edelleen	44	36	28	31	20	37
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet						
Suurimman osan ajasta	26	15	42	15	32	16
Aika ajoin	33	21	41	20	28	19
Lähes koskaan/ei koskaan	39	31	29	29	25	27
Kuva EU:sta						
Positiivinen	47	36	28	30	22	31
Neutraali	33	23	38	25	28	20
Negatiivinen	18	13	40	17	34	15
Asiat elämässäsi menevät sisään						
Oikea suunta	43	33	30	29	24	29
Väärä suunta	23	14	41	17	32	13
Ei kumpaakaan	33	20	44	22	33	18
Kansantalouden odotukset						
Parempi	46	36	25	29	21	33
Pahempi	31	22	38	23	30	21
Sama	42	32	31	29	24	27
Elinoloja koskevat odotukset						
Parempi	44	33	25	26	19	36
Pahempi	27	18	41	20	33	16
Sama	43	33	30	30	23	28
Tyytyväisyys elinkustannusten vähentämiseksi toteutettuihin kansallisiin toimenpiteisiin						
Tyytyväisiä	43	36	27	30	25	28
Ei ole tyytyväinen	34	22	38	23	28	22
Tyytyväisyys EU:n toimiin elinkustannusten vähentämiseksi						
Tyytyväisiä	45	36	25	30	23	30
Ei ole tyytyväinen	32	22	39	22	29	21

Miten asiat sujuvat EU:ssa ja jäsenvaltioissa

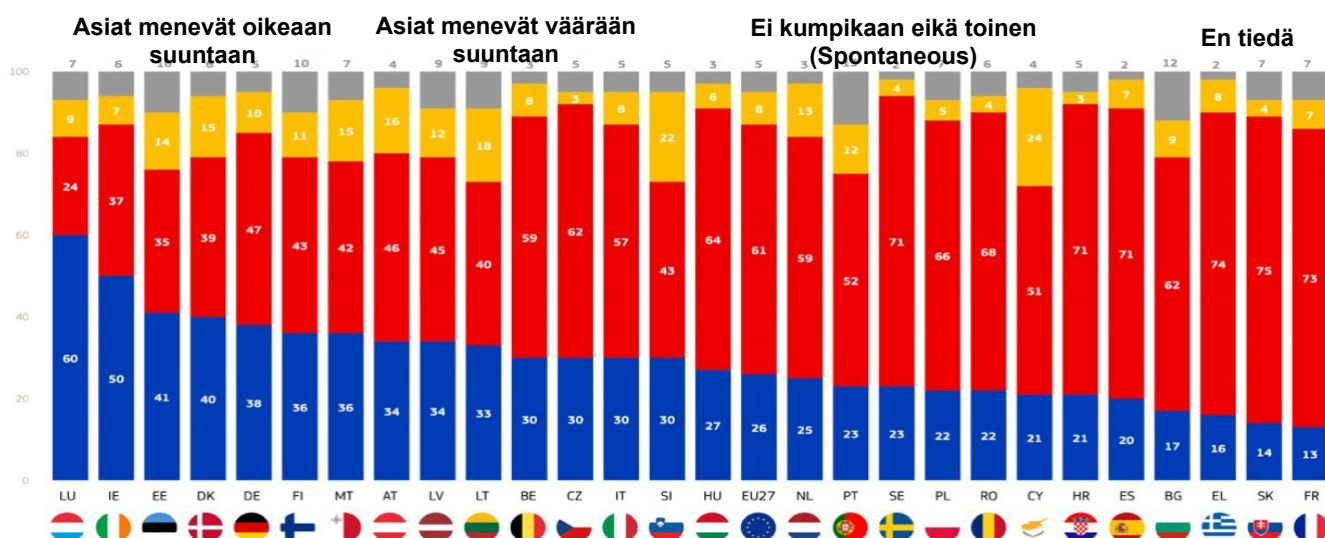
Noin neljännes vastaajista (26 %, + 2 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) näkee asioiden menevän oikeaan suuntaan omassa maassaan, kun taas selvä enemmistö (61 %, -1 prosenttiyksikköä) kokee asioiden menevän väärään suuntaan. Myönteiset tunteet maan suunnasta huhti-toukokuussa ja loka-marraskuussa 2022 ovat vähentyneet huomattavasti. Tämän kyselyn tulokset ovat pysyneet jokseenkin vakaina.

D73.1 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? (MAAMME) (%) – EU27

Mitä tulee siihen, miten asiat menevät omassa maassaan, neljässä jäsenvaltiossa enemmistö katsoo, että asiat menevät oikeaan suuntaan: Luxemburg (60 %), Irlanti (50 %), Viro (41 %) ja Tanska (40 %). Muissa 23 jäsenvaltiossa suurin osa katsoo asioiden menevän väärään suuntaan, ja tämä näkemys on erityisen yleinen Slovakiassa (75 prosenttia), Kreikassa (74 prosenttia) ja Ranskassa (73 prosenttia).

D73.1 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? (MAAMME) (%)

Vastaajat kymmenestä jäsenvaltiosta ovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 suhtautuvat myönteisesti maansa suuntaan. Tämä koskee erityisesti Viroa (41 %, + 12 prosenttiyksikköä), Tanskaa (40 %, + 11 prosenttiyksikköä) ja Saksaa (38 %, + 9 prosenttiyksikköä). Vastaajat eivät kuitenkaan usko, että heidän maansa menee oikeaan suuntaan kymmenessä muussa jäsenvaltiossa: Malta (36 %, -29 prosenttiyksikköä) on erityisen suuri lasku tässä suhteessa. Seuraavaksi tulevat Portugal (23 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburg (60 %, -5 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pysynyt vakaana tai muuttumattomana seitsemässä maassa.

D73.1 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? (MAAMME) (%)

		EU27	EE	DK	DE	FI	BE	IT	CY	LT	IE	PL	BG	ES	HU	NL	HR	CZ	RO	LV	AT	SE	EL	FR	SI	SK	LU	PT	MT
Asiat menevät oikeaan suuntaan	Maaliskuu 2023	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
	Δ	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Asiat menevät väärään suuntaan	loka/marraskuu 2022	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
	Δ	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ei kumpikaan eikä toinen (Spontaneous)	Maaliskuu 2023	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
	Δ	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
En tiedä	loka/marraskuu 2022	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
	Δ	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
	Maaliskuu 2023																												
	Δ																												
	loka/marraskuu 2022																												
	Maaliskuu 2023																												
	Δ																												
	loka/marraskuu 2022																												

Sosiodemografisen jaottelun lähempi tarkastelu vahvistaa, että kaikkien luokkien enemmistöt näkevät oman maansa menevän väärään suuntaan.

Vaikka tulokset ovat samankaltaisia kaikissa ikäryhmissä, vastaajien koulutustaso on hieman erilainen: 20 vuotta täyttäneet ovat todennäköisemmin sitä mieltä, että heidän maansa menee oikeaan suuntaan verrattuna 19-vuotiaisiin tai sitä nuorempiin (29 % vs. 24 %).

Johtajat (35 %) ovat todennäköisimmin myönteisiä maansa suunnan suhteen, erityisesti verrattuna työttömiin (16 %) ja kotihenkilöihin (18 %).

Ne, joilla on paremmat taloudelliset olosuhteet, ovat myös todennäköisemmin myönteisiä. Erityisesti vastaajat, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (31 %), ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta (13 %) ajatella maansa menevän oikeaan suuntaan.

Vastaajat, jotka ovat tyytyväisiä demokratiaan omassa maassaan (42 % vs. 6 % niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä), vastaajat, jotka ovat samaa mieltä omasta maastaan (37 % vs. 11 % niistä, jotka ovat eri mieltä), ja ne, jotka äänestivät viime kansallisissa vaaleissa (28 % vs. 19 % niistä, jotka eivät äänestäneet), ajattelevat todennäköisemmin asioiden menevän oikeaan suuntaan. Tämä koskee myös niitä, jotka odottavat kansantaloutensa kohenevan (53 prosenttia verrattuna 14 prosenttiin niistä, joiden mielestä tilanne on huonompi).

D73.1 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? (MAAMME) (% – EU27)

	Asiat menevät oikeaan suuntaan	Asiat menevät väärään suuntaan	En tiedä
EU27	26	61	5
Sukupuoli			
Äijä	28	59	5
Nainen	24	61	6
Ikä			
15–24	28	54	9
25–39	26	62	4
40–54	25	64	4
55+	26	59	6
Koulutus (loppu)			
15—	24	61	8
16–19	24	64	4
20+	29	58	4
Opiskelee edelleen	31	50	10
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	28	60	4
Johtajat	35	52	4
Muut valkoiset kaulukset	27	62	4
Ruumiillisen työn tekijät	20	68	4
Talohenkilöt	18	69	6
Työtön	16	72	5
Eläkkeellä	27	57	7
Opiskelijat	31	50	10
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	13	76	4
Aika ajoin	20	69	5
Lähes koskaan/ei koskaan	31	54	6
Äänelläni on merkitystä (Meidän maassamme)			
Hyväksy	37	49	5
Eri mieltä	11	79	4
Tyytyväisyys demokratiaan omassa maassa			
Tyytyväisiä	42	42	6
Ei ole tyytyväinen	6	86	3
Kansantalouden odotukset			
Parempi	53	35	4
Pahempi	14	76	4
Sama	35	49	6
Äänestetty edellisissä kansallisissa vaaleissa			
Kyllä	28	59	5
Ei	19	66	6

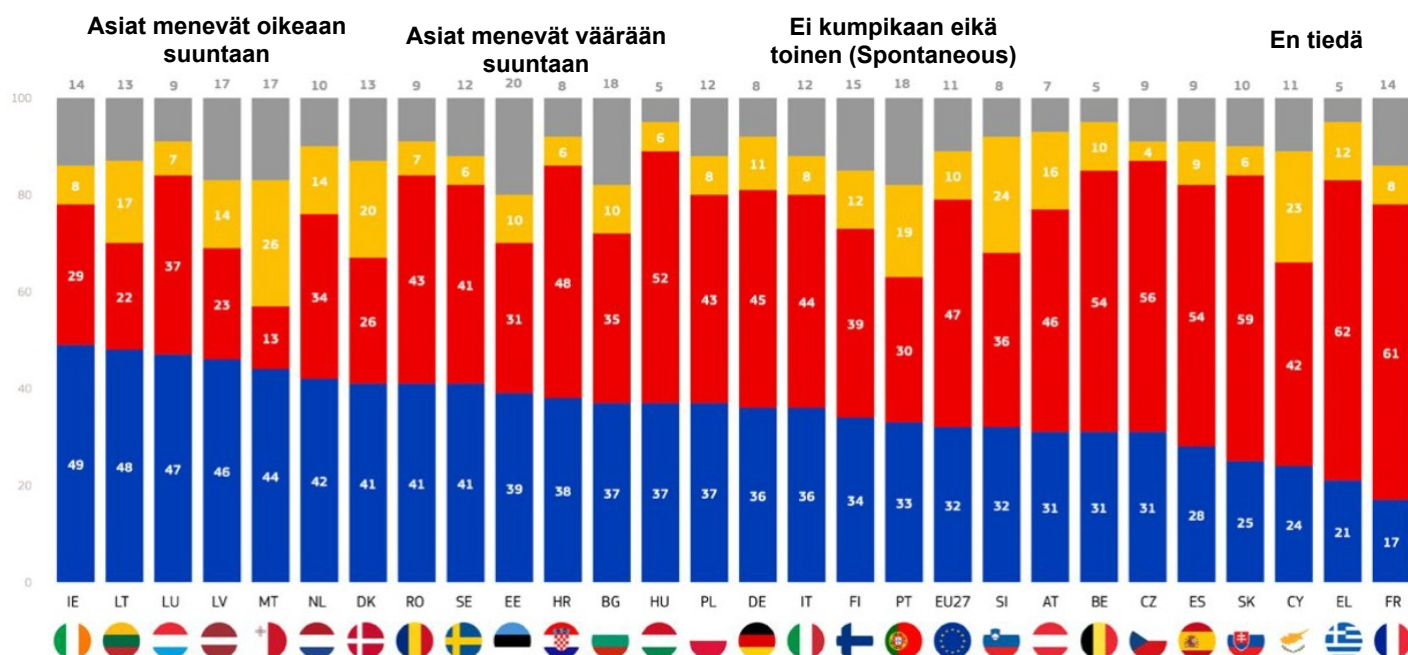
EU:n kansalaiset suhtautuvat yleensä hieman myönteisemmin suuntaan, johon Euroopan unioni on menossa. Niiden vastaajien osuus, jotka näkivät asioiden menevän oikeaan suuntaan EU:ssa, on pysynyt vakaana, sillä vain lähes kolmasosa vastaajista (32 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) laskee huomattavasti huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana. Sitä vastoin niiden vastaajien osuus, jotka kokevat asioiden menevän väärään suuntaan EU:ssa, on laskenut neljä prosenttiyksikköä 47 prosenttiin.

D73.2 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Euroopan unioni (% – EU27)

Yhdeksässä maassa enemmistö uskoo, että asiat ovat menossa oikeaan suuntaan EU:ssa. Tämä näkemys on yleisimmin Irlannissa (49 %), Liettuassa (48 %) ja Luxemburgissa (47 %). Mielenpitoet jakautuvat Ruotsissa (41 % "oikeaan" ja 41 % "väärään suuntaan"). Muissa 17 maassa enemmistö vastaajista, jotka ajattelevat asioiden menevän väärään suuntaan. Tämä koskee erityisesti Kreikkaa (62 %), Ranskaa (61 %) ja Slovakiaa (59 %).

D73.2 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Euroopan unioni (%)

14 maassa myönteiset asenteet EU:n suuntaan ovat yleistyneet enemmän kuin loka-marraskuussa 2022. Eniten kasvua, joka ajattelee asioiden menevän oikeaan suuntaan, on havaittavissa Tanskassa (41 %, + 10 prosenttiyksikköä), Virossa (39 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Suomessa (34 %, + 9 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pienentynyt kuudessa maassa, ja Malta (44 %, -21 prosenttiyksikköä) on suurin lasku, kuten tilanne kansallisella tasolla. Tämä osuus on pysynyt suurelta osin vakaana muissa seitsemässä maassa.

D73.2 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Euroopan unioni (%)

																													
Asiat menevät oikeaan suuntaan	Maaliskuu 2023	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
	Δ	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21
Asiat menevät väärään suuntaan	loka/marraskuu 2022	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
	Δ	▼4	▼14	▼6	▼16	▼7	▼8	▼8	▼2	▼3	▼11	▼14	▼10	▼6	▼6	▼7	▼3	▼2	▼3	▲5	▲4	▼5	▲1	=	▲1	▲1	▲1	▲2	▲4
Ei kumpikaan eikä toinen (Spontaneous)	Maaliskuu 2023	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
	Δ	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
	loka/marraskuu 2022	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
	Δ	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5
En tiedä	Maaliskuu 2023																												
	Δ																												
	loka/marraskuu 2022																												
	Δ																												
	loka/marraskuu 2022																												
	Δ																												

Sosiodemografiset suuntaukset EU:n tasolla ovat pitkälti samanlaiset kuin aiemmin kansallisella tasolla. Tällä kertaa eri ikäryhmien mielipide-erot ovat selkeämmät: Mitä nuorempia vastaajia on, sitä todennäköisemmin he ajattelevat asioiden menevän oikeaan suuntaan EU:ssa (37 prosenttia 15–24-vuotiaista ja 29 prosenttia 55-vuotiaista).

Vastaajien koulutustaso vaikuttaa myös asenteisiin, sillä 20 vuotta täyttäneet sanovat todennäköisemmin, että asiat menevät oikeaan suuntaan kuin ne, jotka ovat lähteneet 19-vuotiaista tai sitä nuoremmista (39 % vs. 22–29 %).

Johtajat (46 %) sanovat todennäköisimmin, että asiat menevät oikeaan suuntaan EU:ssa, erityisesti verrattuna työttömiin (22 %) tai kotihenkilöihin (23 %). Taloudellisilla edellytyksillä on myös merkitystä, sillä vastaajat, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat todennäköisemmin myönteisiä sen suhteen, mihin suuntaan asiat ovat menossa (38 % vs. 15 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva siitä, että asiat menevät oikeaan suuntaan (53 % vs. 6 %). Vastaavasti ne, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa (50 % vs. 17 % niistä, jotka ovat eri mieltä), jotka ovat tyytyväisiä demokratiaan EU:ssa (51 % vs. 11 % niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä) ja ne, jotka äänestivät viime Euroopan parlamentin vaaleissa (39 % vs. 23 % niistä, jotka eivät äänestäneet), tuntevat todennäköisemmin asioiden menevän oikeaan suuntaan. Lisäksi ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa, ovat myös todennäköisemmin samaa mieltä kuin ne, jotka eivät (40 % vs. 23 %).

Myös suhtautuminen tilanteeseen kansallisella ja EU:n tasolla liittyy toisiinsa. Kolme neljäsosaa niistä, jotka ajattelevat asioiden menevän oikeaan suuntaan omassa maassaan, ajattelevat myös, että asiat menevät hyvin EU:ssa, kun taas 70 prosenttia niistä, jotka ajattelevat asioiden menevän väärään suuntaan kansallisella tasolla, suhtautuvat kielteisesti siihen suuntaan, jota asiat ovat menossa EU:ssa.

D73.2 Sanoisitteko tällä hetkellä, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Euroopan unioni (% – EU27)

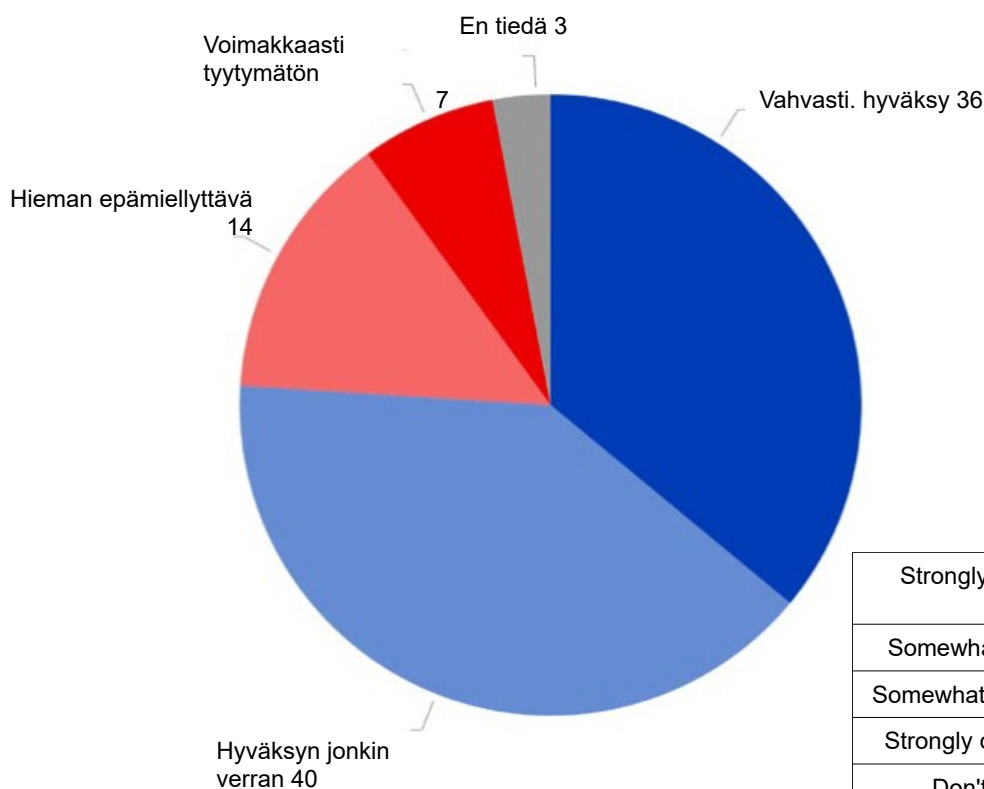
	Asiat menevät oikeaan suuntaan	Asiat menevät väärään suuntaan	En tiedä
EU27	32	47	11
Sukupuoli			
Äijä	34	48	9
Nainen	31	47	12
Ikä			
15–24	37	38	15
25–39	36	46	9
40–54	32	51	8
55+	29	49	12
Koulutus (loppu)			
—15	22	52	16
16–19	29	53	9
20+	39	43	8
Opiskelee edelleen	39	34	16
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	34	47	8
Johtajat	46	39	6
Muut valkoiset kaulukset	37	48	8
Ruumiillisen työn tekijät	27	55	8
Talohenkilöt	23	53	14
Työtön	22	56	13
Eläkkeellä	28	48	13
Opiskelijat	39	34	16
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	15	65	9
Aika ajoin	26	57	9
Lähes koskaan/ei koskaan	38	41	11
Kuva EU:sta			
Positiivinen	53	27	10
Neutraali	20	56	13
Negatiivinen	6	85	4
Asiat maassa ovat menossa...			
Oikea suunta	75	16	5
Väärä suunta	18	70	7
Ei kumpaakaan	14	7	6
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	50	32	8
Eri mieltä	17	64	10
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa			
Tyytyväisiä	51	29	10
Ei ole tyytyväinen	11	74	6
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa			
Kyllä	39	42	8
Ei	23	56	13
Seuraa EU:n politiikkaa			
Seuraa	40	43	7
Ei seuraa	23	53	15

1.1. Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan

Euroopan unionin Ukrainalle antaman tuen hyväksyminen on edelleen vahvaa vuosi sen jälkeen, kun Venäjä aloitti sodan. Yli kolme neljäsosaa hyväksyy EU:n tuen Ukrainalle, mikä on vakaa kehitys verrattuna loka-marraskuuhun 2022 (76 %, + 2 prosenttiyksikköä). 36 prosenttia EU:n tuesta ”hyväksyy voimakkaasti” – lisäystä 3 prosenttiyksikköä. Noin viidesosa (21 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä) vastustaa EU:n tukea Ukrainalle, mukaan lukien 7 prosenttia (ei muutosta), jotka ”vahvasti vastustavat” suhtautumista.

Nämä havainnot ovat yhdenmukaisia Euroopan komission tammi-helmikuussa 2023 tekemän Eurobarometri-tutkimuksen tietojen kanssa, jotka osoittavat, että suuri enemmistö EU:n kansalaisista (joiden osuus vaihtelee 65 prosentista 91 prosenttiin) on samaa mieltä useista toimista, joita EU on toteuttanut vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan.¹⁸

QA23 Kaiken kaikkiaan, hyväksyttekö Euroopan unionin tuen Ukrainalle Venäjän hyökättyä Ukrainaan vai hylkäätekö sen? (EU27) (%)

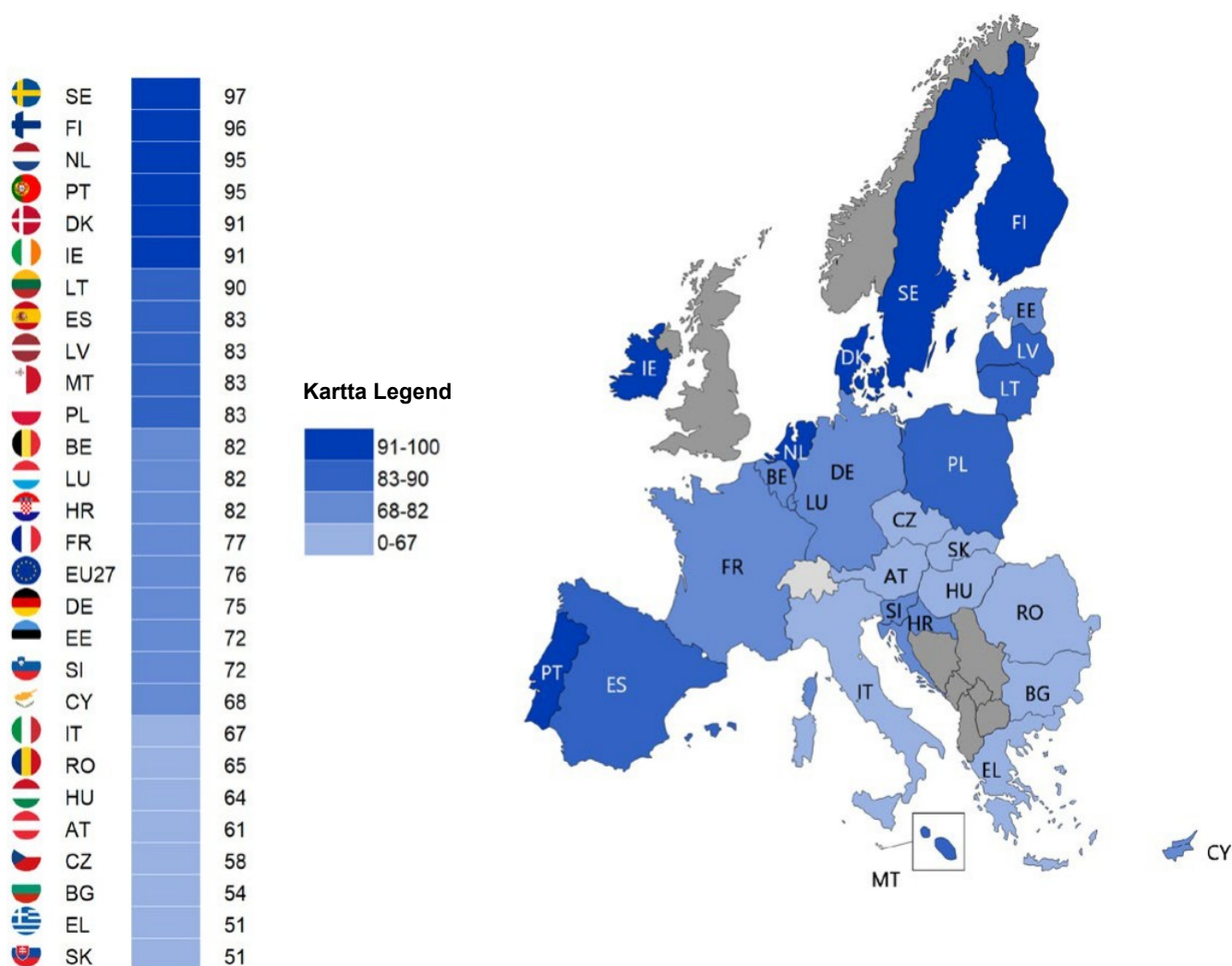

Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

Kaikissa maissa ehdoton enemmistö hyväksyy EU:n tuen Ukrainalle Venäjän hyökkäyksen jälkeen. Suurin osuus on Ruotsissa (97 %), Suomessa (96 %), Alankomaissa ja Portugalissa (molemmat 95 %). Slovakiassa, Kreikassa (molemmat 51 prosenttia) ja Bulgariassa (54 prosenttia) vastaajat hyväksyvät sen vähiten. Kreikka (46 %), Slovakia (44 %) ja Bulgaria (39 %) ovat myös maita, joissa paheksuntatasot ovat suurimmat, sekä Tšekki (39 %). Kuten edellisessäkin tutkimuksessa, EU:n Ukrainalle antaman tuen paheksunta on yleisempää Kaakkois-Euroopan alueilla.

¹⁸ Euroopan komissio, Standard Eurobarometri 98 – Winter 2022–2023 (EB 98.2), saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA23 Kaiken kaikkiaan, hyväksyttekö Euroopan unionin tuen Ukrainalle Venäjän hyökättyä Ukrainaan vai hylkäätekö sen? "Hyväksyntä" yhteensä (%)

EU:n Ukrainalle antaman tuen hyväksymisaste on noussut 14 maassa sen jälkeen, kun tämä kysymys esitettiin viimeksi loka-marraskuussa 2022. Erityisesti Kyproksella (68 %, + 15 prosenttiyksikköä) on suurin kasvu tässä suhteessa. Seuraavana ovat Belgia ja Kroatia (molemmat 82 %, + 7 prosenttiyksikköä). Hyväksyntätasot ovat kuitenkin laskeneet Tšekissä (58 %, -10 prosenttiyksikköä) ja Virossa (72 %, -4 prosenttiyksikköä). Ruotsissa tämä luku on pysynyt vakaana tai muuttumattomana.

QA23 Kaiken kaikkiaan, hyväksyttekö Euroopan unionin tuen Ukrainalle Venäjän hyökättyä Ukrainaan vai hylkäätekö sen? (%)

	Hyväksyn vahvasti		Hyväksyn jonkin verran		Hieman epämiellyttävä		Voimakkaasti tyytymätön		En tiedä		Yhteensä "Hyväksy"		Yhteensä "Esaprove"	
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/maarraskuu 2022
EU27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
OLE	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
SE	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
OSOIT														
TEESS	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
A														
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Korkeasti koulutetut vastaajat hyväksyvät todennäköisemmin EU:n tuen Ukrainalle Venäjän hyökkäyksen jälkeen (81 prosenttia vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä verrattuna 72–73 prosenttiin aiemmin lähteneistä). Myös paremmassa sosioekonomisessa tilanteessa olevien hyväksymisasteet ovat korkeammat. Tämä koskee erityisesti johtajia (83 % vs. 68 % kotihenkilöistä), niitä, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (82 % vs. 62 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta) ja ne, jotka katsovat kuuluvansa yhteiskunnan ylä- tai ylempään keskiluokkaan (86–94 % vs 72 % niistä, jotka pitävät itseään työväenluokan tai alemman keskiluokan).

EU:n Ukrainalle antaman tuen hyväksyntä on myös suurempi niiden joukossa, joiden imago EU:sta on positiivinen (91 prosenttia vs. 46 prosenttia niistä, joiden imago EU:sta on negatiivinen).

Vastaajat, jotka odottavat elinolojensa ja kansantaloutensa tilanteen paranevan vuoden kuluessa, hyväksyvät todennäköisemmin EU:n tuen Ukrainalle (80–83 % vs 67–71 % niistä, jotka odottavat heidän pahenevan). Vastaavasti ne, jotka ovat tyytyväisiä EU:n ja jäsenvaltioiden toimiin

elinkustannusten nousun torjumiseksi, ovat taipuvaisempia hyväksymään tämän tuen (88–89 prosenttia verrattuna 68–70 prosenttiin niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä).

QA23 Kaiken kaikkiaan, hyväksyttekö Euroopan unionin tuen Ukrainalle Venäjän hyökättyä Ukrainaan vai hylkäätekö sen? (%)

	Yhteensä "Hyväksy"	Yhteensä "Esapprove"
EU27	76	21
Sukupuoli		
Äijä	76	22
Nainen	76	21
Ikä		
15–24	79	18
25–39	75	23
40–54	74	23
55+	77	20
Koulutus (loppu)		
—15	72	24
16–19	73	25
20+	81	16
Opiskelee edelleen	81	15
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	78	20
Johtajat	83	15
Muut valkoiset kaulukset	79	19
Ruumiillisen työn tekijät	70	28
Talohenkilöt	68	29
Työtön	70	27
Eläkkeellä	77	20
Opiskelijat	81	15
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	62	34
Aika ajoin	69	28
Lähes koskaan/ei koskaan	82	16
Harkitse kuulumista		
Työväenluokka	72	25
Alempi keskiluokka	72	25
Keskiluokka	78	20
Ylempi keskiluokka	86	13
Ylempi luokka	94	5
Kuva EU:sta		
Positiivinen	91	8
Neutraali	73	23
Negatiivinen	46	51
Kansantalouden odotustilanne		
Parempi	83	15
Pahempi	71	26
Sama	81	16
Elinoloja koskevat odotukset		
Parempi	80	19
Pahempi	67	30
Sama	83	14
Tyytyväisyys elinkustannusten vähentämiseksi toteutettuihin kansallisiin toimenpiteisiin		
Tyytyväisiä	88	11
Ei ole tyytyväinen	70	27
Tyytyväisyys EU:n toimiin elinkustannusten vähentämiseksi		
Tyytyväisiä	89	10
Ei ole tyytyväinen	68	29

1.2. Inflaatio ja elinkustannusten nousu

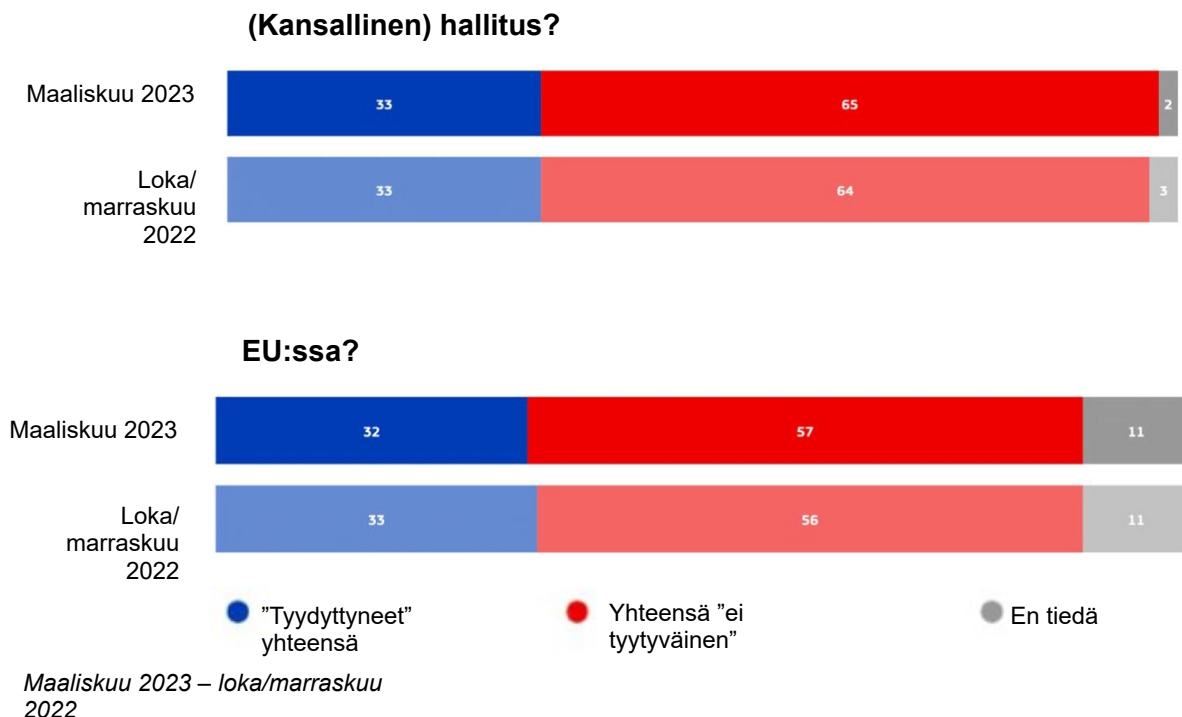
Inflaatiotason nousun ja kotitalouksien ostovoimaan vaikuttavan elinkustannuskriisin vuoksi suurin osa EU:n kansalaisista ei ole tyytyväinen EU:n ja kansallisten hallitusten tähän mennessä toteuttamiin toimenpiteisiin tämän ongelman ratkaisemiseksi, ja osuudet ovat pysyneet vakaina loka-marraskuun 2022 jälkeen.

Erityisesti yli kolme kymmenestä (33 prosenttia, ei muutosta loka-marraskuun 2022 jälkeen) ovat tyytyväisiä toimenpiteisiin, joita niiden kansalliset hallitukset ovat toteuttaneet elinkustannusten nousun torjumiseksi. Lähes kaksi kolmasosaa (65 %, + 1 prosenttiyksikköä) ei ole tyytyväinen, mukaan lukien 28 % (+ 1 prosenttiyksikköä), jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

Vastaava osuus (32 %, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) osoittaa olevansa tyytyväinen EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin, kun taas 57 % (+ 1 prosenttiyksikköä) ei ole tyytyväinen, mukaan lukien lähes neljännes (23 %, + 1 prosenttiyksikköä), jotka sanovat, että ne eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

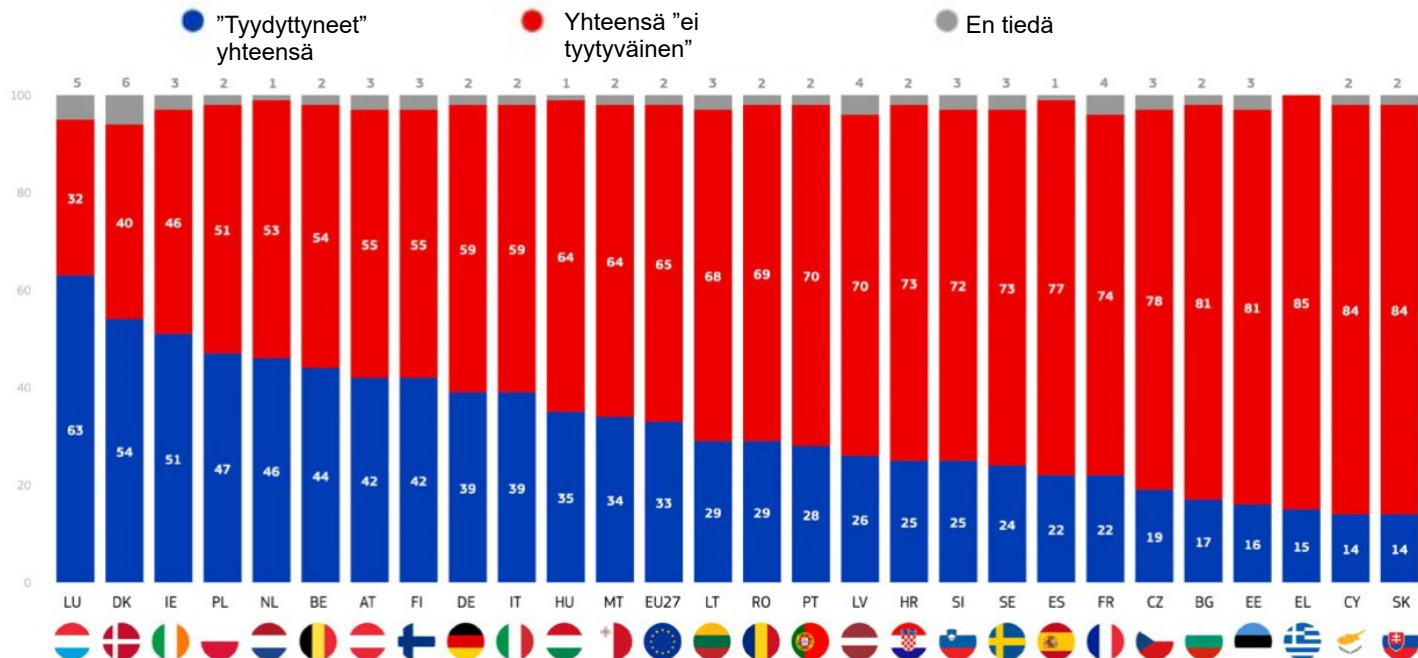
Kuten edellisessäkin kyselyssä, vastaajat suhtautuvat yleensä kriittisemmin kansallisten hallitustensa toteuttamiin toimenpiteisiin kuin EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin (65 prosenttia vs. 57 prosenttia ei ole tyytyväisiä), vaikka ”en tiedä” -vastaukset annetaan todennäköisemmin suhteessa EU:hun kuin jäsenvaltioiden hallituksiin (11 prosenttia vs. 2 prosenttia).

QA24 Kuinka tyytyväinen olet tähän mennessä toteutettuihin toimenpiteisiin elinkustannusten nousun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousun) torjumiseksi (EU27) (%)

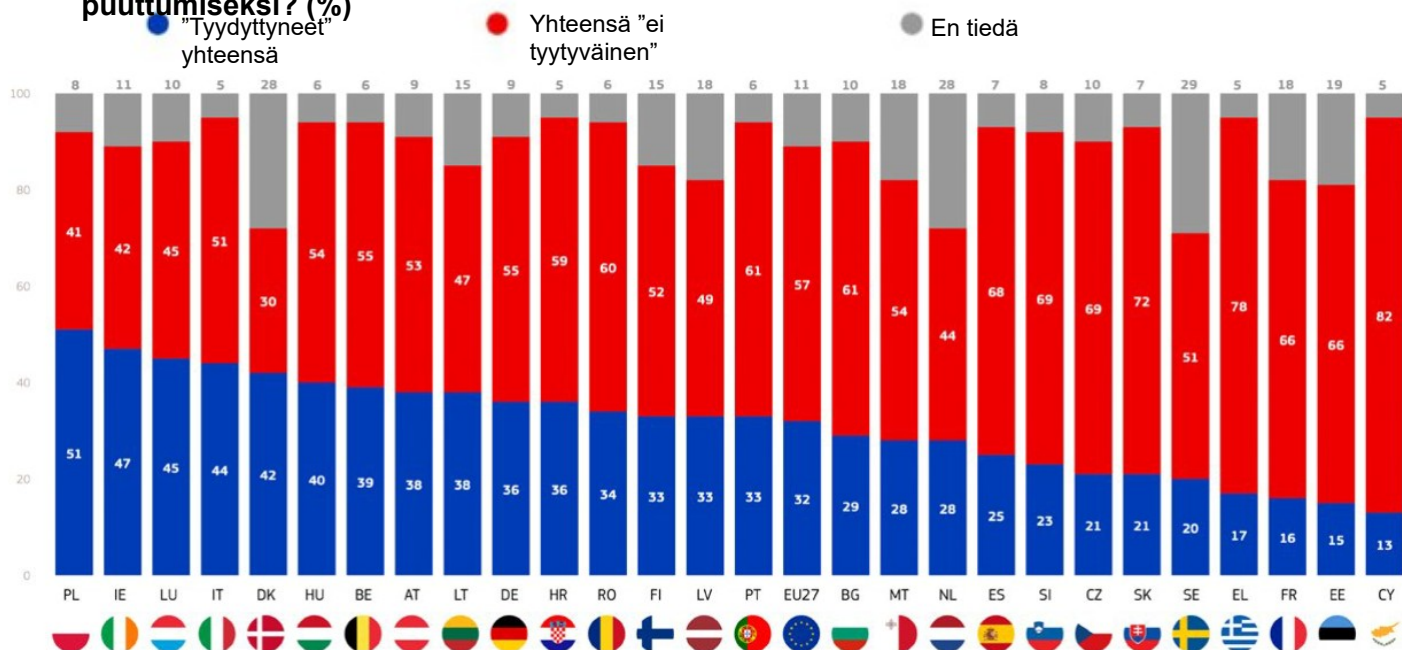
Enemmistö on tyytyväinen toimenpiteisiin, joita niiden kansalliset hallitukset ovat tähän mennessä toteuttaneet elinkustannusten nousun torjumiseksi kolmessa maassa: Luxemburgissa (63 prosenttia), Tanskassa (54 prosenttia) ja Irlannissa (51 prosenttia). Muissa 24 maassa enemmistö ei kuitenkaan ole tyytyväinen kansallisten hallitustensa toimintaan. Tämä koskee erityisesti Kreikkaa (85 %), Kyprosta ja Slovakiaa (molemmat 84 %).

QA24.1 Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole niihin toimenpiteisiin, joita (NATIONALITY) hallitus on tähän mennessä toteuttanut elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun) puuttumiseksi? (%)

Kolmessa jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista on tyytyväinen EU:n tähän mennessä toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousun torjumiseksi: Puola (51 %), Irlanti (47 %) ja Tanska (42 %). 23 maassa suurin osa ei ole tyytyväinen. Suurimmat osuudet havaittiin Kyproksessa (82 %), Kreikassa (78 %) ja Slovakiassa (72 %). Mielipiteet jakautuvat Luxemburgissa (45 % "tyydyttyneitä" ja 45 % "ei tyytyväisiä").

QA24.2 Kuinka tyytyväinen olette EU:n tähän mennessä toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun) puuttumiseksi? (%)

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna tyytyväisyys toimenpiteisiin, joita kansalliset hallitukset ovat toteuttaneet elinkustannusten nousun torjumiseksi, on vähentynyt 14 maassa. Malta (34 %, -32 prosenttiyksikköä) oli erityisen suuri tyytyväisyyden lasku, jota seurasivat Portugal (28 %, -11 prosenttiyksikköä) ja Slovenia (25 %, -10 prosenttiyksikköä). Tyytyväisyys on sitä vastoin lisääntynyt kuudessa maassa: Puola (47 %, +9 prosenttiyksikköä), Tanska (54 %, +8 prosenttiyksikköä), Belgia (44 %, +8 prosenttiyksikköä), Saksa (39 %, +8 prosenttiyksikköä), Liettua (29 %, +8 prosenttiyksikköä) ja Latvia (26 %, +4 prosenttiyksikköä).

Tyytyväisyys EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin on vähentynyt loka-marraskuun 2022 jälkeen 13 maassa, ja se laski jälleen yli 10 prosenttiyksikköä Maltassa (28 %, -24 prosenttiyksikköä), Portugalissa (33 %, -12 prosenttiyksikköä) ja Sloveniassa (23 %, -11 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin osuus on kasvanut kahdeksassa maassa, erityisesti Saksassa (36 %, +9 prosenttiyksikköä), Latviassa (33 %, +9 prosenttiyksikköä) ja Belgiassa (39 %, +8 prosenttiyksikköä). Tulokset ovat pysyneet vakaina kuudessa maassa.

QA24.2 Kuinka tyytyväinen olette EU:n tähän mennessä toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun) puuttumiseksi? (%)

	"Tyydyttyneet" yhteensä			Yhteensä "Ei tyydytetty"		
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022
EU27	32	-1	57	1	11	0
OLE	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
SE	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
OSOITTEESSA	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Syvällinen sosiodemografinen kerros osoittaa, että jäsenvaltioiden hallitusten ja EU:n toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousuun puuttumiseksi suhtaudutaan johdonmukaisesti. Tyytyväisyys vaihtelee vastaajien koulutustason ja sosioekonomisten olosuhteiden mukaan. Vähintään 20 vuotta täyttäneet (36 prosenttia jäsenvaltioiden hallituksissa ja 35 prosenttia EU:ssa) ovat tyytyväisempiä kuin 15 vuotta täyttäneet (31 prosenttia ja 27 prosenttia EU:ssa). Kun tarkastellaan sosioekonomisia tekijöitä, tyytyväisyys on suurinta johtajien keskuudessa (40 prosenttia hallituksissa ja yhdessä muiden valkoisten kaulusten kanssa 40 prosenttia EU:ssa) ja niillä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (37 prosenttia ja 35 prosenttia), kun taas he ovat alhaisimpia työttömistä (20 prosenttia ja 21 prosenttia) ja niillä, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan suurimman osan ajasta (21 prosenttia ja 20 prosenttia).

Vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva (48 % vs. 10 %). Lisäksi ne ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kansallisten hallitustensa toimintaan (44 % vs. 17 %).

Ne, jotka odottavat kansantaloutensa ja elinolojensa kohenevan vuoden kuluessa, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä toteutettuihin toimenpiteisiin. Esimerkiksi 47 prosenttia niistä, jotka odottavat elinolojensa paranevan, on tyytyväinen kansallisten hallitustensa ja EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin, kun vastaava luku on 22 prosenttia niistä, jotka arvioivat elinolojensa heikkenevän.

Vastaavasti ne, jotka sanovat, että heidän elintasonsa on alentunut, ovat vähemmän todennäköisesti tyytyväisiä kansallisten hallitustensa ja EU:n toteuttamiin toimenpiteisiin (23 prosenttia molempien osalta) verrattuna niihin, jotka sanovat kokeneensa nousua tai eivät odota muutosta (49 prosenttia jäsenvaltioiden hallituksissa ja 45 prosenttia EU:ssa).

QA24 Kuinka tyytyväinen tai et ole tähän mennessä toteutettu elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun)... (% – EU27)

	(Kansallinen) hallitus	EU
EU27	33	32
Sukupuoli		
Äijä	34	33
Nainen	32	31
Ikä		
15–24	32	34
25–39	32	34
40–54	33	33
55+	34	30
Koulutus (loppu)		
—15	31	27
16–19	32	32
20+	36	35
Opiskelee edelleen	34	34
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	36	33
Johtajat	40	40
Muut valkoiset kaulukset	35	40
Ruumiillisen työn tekijät	29	29
Talohenkilöt	25	26
Työtön	20	21
Eläkkeellä	34	29
Opiskelijat	34	34
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	21	20
Aika ajoin	27	30
Lähes koskaan/ei koskaan	37	35
Kuva EU:sta		
Positiivinen	44	48
Neutraali	27	24
Negatiivinen	17	10
Kansantalouden odotukset		
Parempi	58	54
Pahempi	22	24
Sama	41	40
Elinoloja koskevat odotukset		
Parempi	47	47
Pahempi	22	22
Sama	40	38
Elintasosi on...		
Vähennetään jo	23	23
Ei ole vielä pienennetty, mutta tulee olemaan	40	40
Ei muutettu/ lisätty	49	45

1.3. Kansalaisten elämä useiden kriisien aikana

Eurooppalaisten elintason muutokset

Lähes kahdeksan kymmenestä on jo laskenut tai ennakoanut elintason laskun seuraavan vuoden aikana, vaikka tämä osuus on laskussa.

Vastaajia pyydettiin pohtimaan omaa elintasoaan ja pohtimaan muun muassa covid-19-pandemian seurauksia, Ukrainan sota sekä inflaation ja hintojen nousua. Puolet vastaajista sanoo, että heidän elintasonsa on jo alentunut, ja he odottavat, että näin tapahtuu vielä ensi vuoden aikana. Lähes kolme kymmenestä (29 %) kertoo, että heidän elintasoaan ei ole vielä alennettu, mutta heidän mielestään tilanne on seuraavan vuoden aikana. Lähes viidesosa (19 %) ei odota muutosta tai vaikutusta elintasoonsa, kun taas yksi prosentti sanoo heidän elintasonsa kohonneen.

QA25 Monet tekijät, kuten covid-19-pandemian seuraukset, Ukrainan sota sekä inflaation ja hintojen nousu, vaikuttavat maailmantalouteen, myös Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Ajattelemalla henkilökohtaista elintasoasi (esim. tavaroita ja palveluja, joihin sinulla on varaa), mikä näistä väittämistä on lähimpänä henkilökohtaista tilannettasi? (%)

Jälleen kerran nämä tulokset liittyvät tammi-helmikuussa 2023 tehdyn Eurobarometri-standardin tuloksiin, joissa keskityttiin erityisesti Ukrainan sodan vaikutuksiin henkilökohtaiseen talouteen. Suuri enemmistö EU:n kansalaisista (63 prosenttia) totesi, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti.¹⁹

¹⁹ Euroopan komissio, Standard Eurobarometri 98 – Winter 2022–2023 (EB 98.2), saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

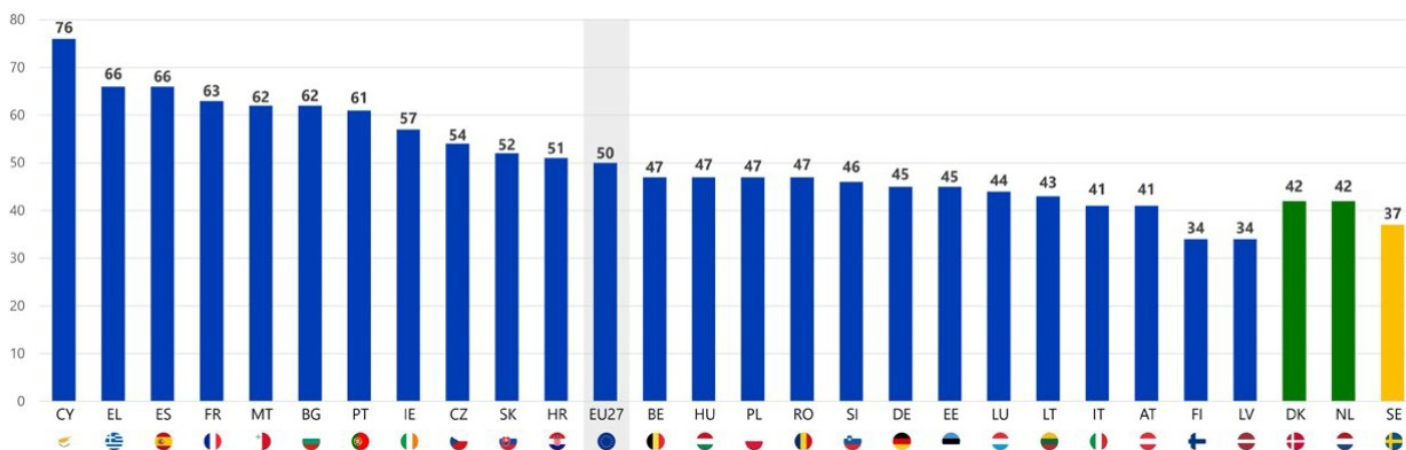
Kun näitä tuloksiaverrataan loka-marraskuussa 2022 saatuihin tuloksiin, EU:n kansalaisten elintason muutoksista saadaan ristiriitainen kuva. Toisaalta niiden osuus, joiden elintaso on heikentynyt, on hieman kasvanut (+ 4 prosenttiyksikköä). Toisaalta vastaajat sanovat tällä hetkellä paljon harvemmin, että vaikka heidän elintasoaan ei ole vielä alennettu, he odottavat edelleen heikkenevän seuraavan vuoden aikana (-10 prosenttiyksikköä), ja he osoittavat todennäköisemmin, että he eivät odota mitään muutosta (+ 5 prosenttiyksikköä).

24 maassa (verrattuna 14 maahan loka-marraskuussa 2022) vastaajien yleisin vastaus on, että heidän elintasonsa on jo alentunut, ja he odottavat, että näin tapahtuu edelleen seuraavan vuoden aikana. Elintason huonontuneiden osuus on erityisen korkea Kyproksessa (76 %), Kreikassa ja Espanjassa (molemmissa 66 %).

Tanskassa ja Alankomaissa (molemmat 42 %) useimmat vastaajat sanovat, että he eivät odota mitään muutosta tai vaikutusta elintasoosi, kun taas Ruotsissa (37 %) on todennäköisimmin osoitus siitä, että heidän elintasoaan ei ole vielä alennettu, mutta he uskovat, että näin tapahtuu seuraavan vuoden aikana.

QA25 Monet tekijät, kuten covid-19-pandemian seuraukset, Ukrainan sota sekä inflaation ja hintojen nousu, vaikuttavat maailmantalouteen, myös Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Ajattelemalla henkilökohtaista elintasoasi (esim. tavaroita ja palveluja, joihin sinulla on varaa), mikä näistä väittämistä on lähimpänä henkilökohtaista tilannettasi? (% – eniten mainittu vastaus maittain)

- Elintasosi on jo alentunut ja odotat, että tämä on edelleen hänen tapauksensa seuraavan vuoden aikana.
- Et odota mitään muutosta tai vaikutusta elintasoosi
- Elintasoasi ei ole vielä alennettu, mutta uskot, että näin tapahtuu seuraavan vuoden aikana.

17 maassa vastaajat ovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 todenneet, että heidän elintasonsa on jo alentunut. Kasvua on havaittu vähintään 10 prosenttiyksikköä Espanjassa (66 %, + 12 prosenttiyksikköä), Bulgariassa (62 %, + 11 prosenttiyksikköä), Slovakiassa (52 %, + 11 prosenttiyksikköä), Irlannissa (57 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Puolassa (47 %, + 10 prosenttiyksikköä). Vastaajien osuus pieneni Tanskassa (34 %, -5 prosenttiyksikköä), Latviassa (34 %, -4 prosenttiyksikköä), Belgiassa (47 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Maltassa (62 %, -3 prosenttiyksikköä).

Osuudet, joiden elintaso ei ole vielä alentunut, mutta odottavat sen tapahtuvan seuraavan vuoden aikana, ovat laskussa kaikissa maissa, eniten Luxemburgissa (31 %, 18 prosenttiyksikköä), Tanskassa (22 %, -16 prosenttiyksikköä), Tšekissä (26 %, -16 prosenttiyksikköä), Suomessa (30 %, -16 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (34 %, -16 prosenttiyksikköä). Vastaajat ovat sitä

vastoin todennäköisemmin sanoneet, että he eivät odota muutoksia tai vaikutuksia elintasoonsa 17 maassa. Tämä koskee erityisesti Tanskaa (42 %, + 20 prosenttiyksikköä), Belgiaa (23 %, + 12 prosenttiyksikköä) ja Alankomaita (42 %, + 12 prosenttiyksikköä).

QA25 Monet tekijät, kuten covid-19-pandemian seuraukset, Ukrainan sota sekä inflaation ja hintojen nousu, vaikuttavat maailmantalouteen, myös Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Ajattelemalla henkilökohtaista elintasoasi (esim. tavaroita ja palveluja, joihin sinulla on varaa), mikä näistä väittämistä on lähimpänä henkilökohtaista tilannettasi? (%)

	Elintasosi on jo alentunut ja odotat, että näin tapahtuu vielä seuraavan vuoden aikana.		Elintasoasi ei ole vielä alennettu, mutta uskot, että näin tapahtuu seuraavan vuoden aikana.		Et odota mitään muutosta tai vaikutusta elintasoosi		Elintasosi on noussut		En tiedä		"Luulet, että elintasosi laskee ensi vuonna"	
	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022	Maalisku u 2023	Diff. Maalisku u 2023 – loka/mar raskuu 2022
EU27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
OLE	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
SE	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
OSOITT EESSA	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Useimpien sosiodemografisten ryhmien kansalaisten elintaso on heikentynyt, ja he odottavat, että tilanne jatkuu seuraavan vuoden aikana.

15–24-vuotiaatvastaajat ovat harvemmin sanoneet, että elintaso on jo laskenut (43 % vs. 49–52 % vanhemmissa ikäryhmissä) ja hieman todennäköisemmin he eivät odota mitään muutosta tai vaikutusta elintasoonsa (22 % vs 17–19 %). Vastaajat, jotka jättivät kokopäiväisen koulutuksen 15-vuotiaana tai sitä nuorempina, sanovat todennäköisemmin, että heidän elintasonsa on jo huonontunut (61 prosenttia verrattuna vähintään 20-vuotiaista 41 prosenttiin), kun taas ne, jotka lopettivat koulutuksen 20-vuotiaana tai sitä vanhempana, sanovat todennäköisimmin, että he eivät odota muutoksia (23 prosenttia verrattuna 14–15 prosenttiin 19-vuotiaista tai sitä nuoremmista).

Huonommassa sosioekonomisessa tilanteessa olevat vastaajat sanovat todennäköisemmin, että heidän elintasonsa ovat heikentyneet, ja vähemmän todennäköisesti sanovat, etteivät he odota muutoksia. Esimerkiksi yli kaksi kolmasosaa (67 prosenttia) työttömistä sanoo, että heidän elintasonsa on huonontunut, kun vastaava luku on 38 prosenttia. Vastaavasti yli kolme neljäsosaa (78 %) niistä, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan suurimman osan ajasta, kertoo kokeneensa elintason heikkenemisen verrattuna 41 prosenttiin niistä, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia.

Mitä korkeammat vastaajat asettuvat sosiaalisille tikapuille, sitä todennäköisemmin he sanovat, että heidän elintasonsa on huonontunut: 26–28 prosenttia niistä, jotka pitävät itseään osana yhteiskunnan ylempää tai ylempää keskiluokkaa, sanoo näin, verrattuna 67 prosenttiin niistä, jotka pitävät itseään työväenluokana.

QA25 Monet tekijät, kuten covid-19-pandemian seuraukset, Ukrainan sota sekä inflaation ja hintojen nousu, vaikuttavat maailmantalouteen, myös Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Ajattelemalla henkilökohtaista elintasoasi (esim. tavaroita ja palveluja, joihin sinulla on varaa), mikä näistä väittämistä on lähimpänä henkilökohtaista tilannettasi? (%)

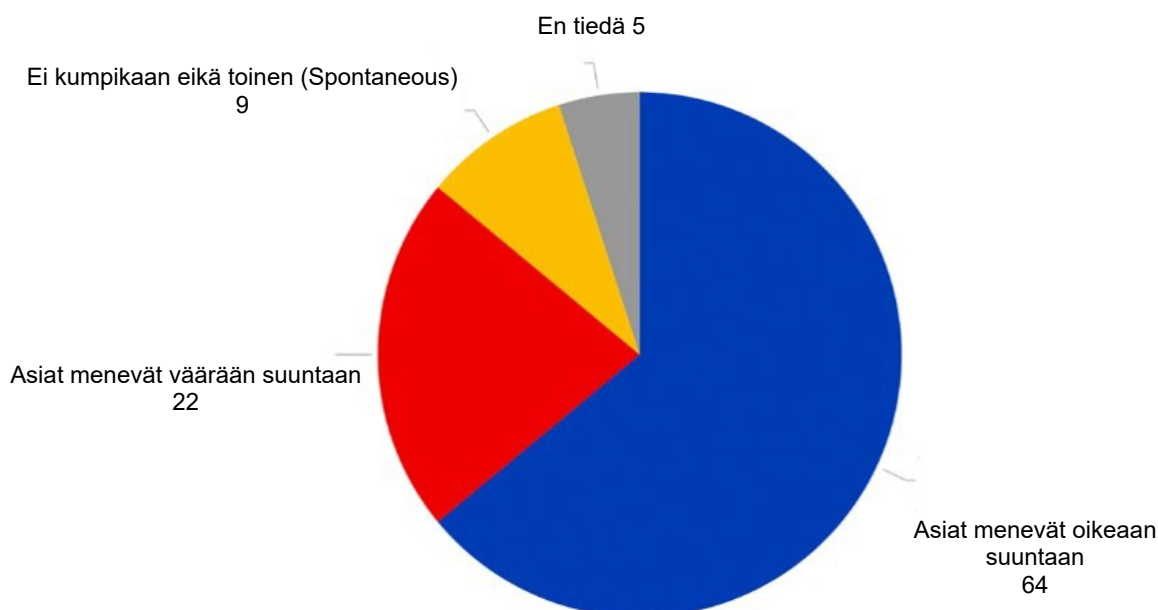
	Elintasosi on jo alentunut ja odotat, että näin tapahtuu vielä seuraavan vuoden aikana.	Elintasoasi ei ole vielä alennettu, mutta uskot, että näin tapahtuu seuraavan vuoden aikana.	Et odota mitään muutosta tai vaikutusta elintasoosi	Elintasosi on noussut
EU27	50	29	19	1
Sukupuoli				
Äijä	48	29	20	2
Nainen	52	29	17	1
Ikä				
15–24	43	29	22	3
25–39	49	31	17	2
40–54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Koulutus (loppu)				
—15	61	23	14	1
16–19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Opiskelee edelleen	41	30	25	1
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	45	30	23	2
Johtajat	38	33	26	2
Muut valkoiset kaulukset	45	34	18	2
Ruumiillisen työn tekijät	56	28	13	2
Talohenkilöt	61	23	14	2
Työtön	67	18	12	1
Eläkkeellä	53	26	19	1
Opiskelijat	41	30	25	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	78	13	7	1
Aika ajoin	62	26	10	1
Lähes koskaan/ei koskaan	41	32	24	2
Kuva Euroopan parlamentista				
Positiivinen	41	34	23	2
Neutraali	51	29	17	1
Negatiivinen	65	20	13	1

Miten kansalaisten henkilökohtaisessa elämässä sujuu?

Lähes kaksi kolmasosaa (64 %, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) kokee, että asiat menevät oikeaan suuntaan elämässään henkilökohtaisesti, kun taas hieman yli viidesosa (22 %, -2 prosenttiyksikköä) sanoo asioiden menevän väärään suuntaan.

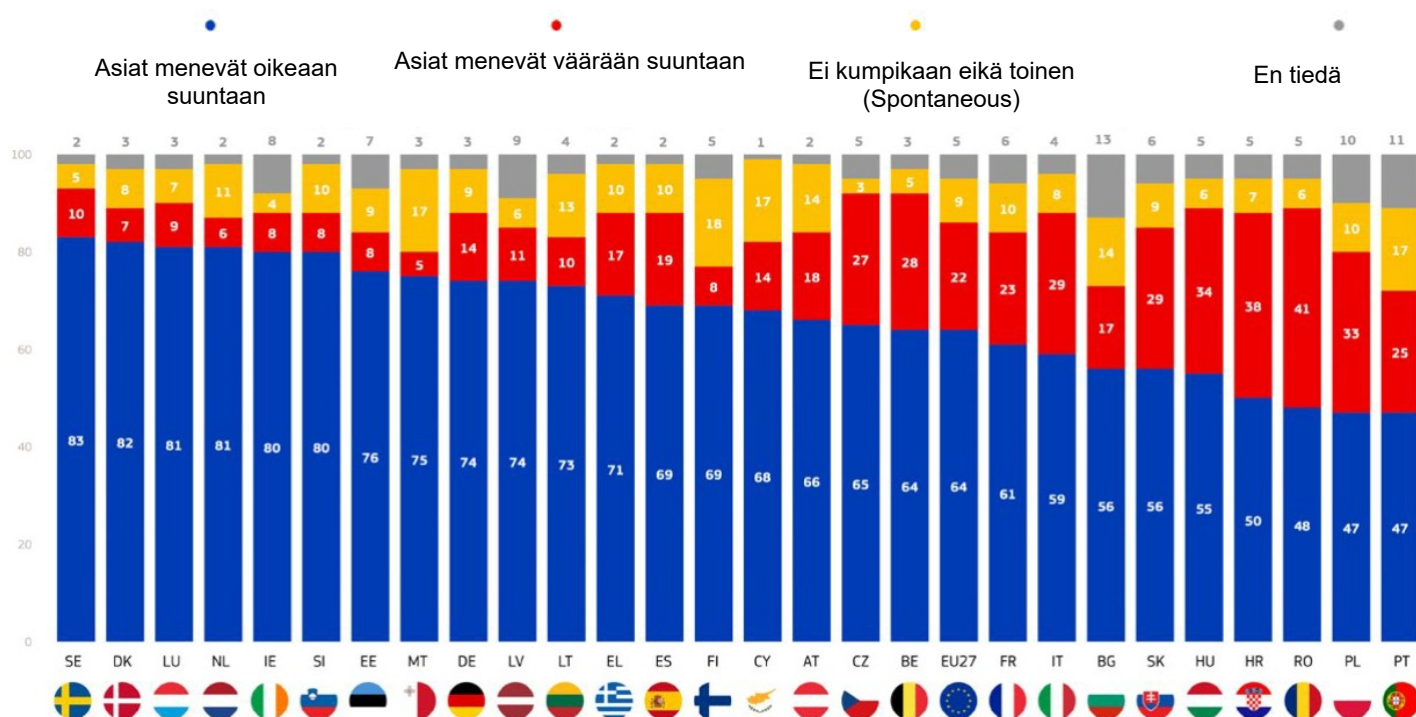
Kun otetaan huomioon niiden henkilöiden kokonaisosuuden hienoinen lasku, jotka ovat jo kärsineet elintason laskusta tai ennusteiden alenemisesta seuraavan vuoden aikana, ei ole yllättävää, että sanomausten osuus menossa oikeaan suuntaan on vakiintunut nykyisessä kyselyssä sen jälkeen, kun huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana tapahtunut heikkeneminen oli huonontunut.

D73.4 Tällä hetkellä sanoisitko, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Elämäsi henkilökohtaisesti (EU27) (%)

Kaikissa jäsenvaltioissa suurin osa katsoo, että asiat menevät heille henkilökohtaisesti oikeaan suuntaan, ja yli kahdeksan kymmenestä jakaa tämän tunteen Ruotsissa (83 %), Tanskassa (82 %), Alankomaissa ja Luxemburgissa (molemmat 81 %). Toisella puolella taajuuksia, alle puolet Puolassa, Portugalissa (molemmat 47 %) ja Romaniassa (48 %) ovat myönteisiä heidän henkilökohtaisen elämänsä suhteen.

D73.4 Tällä hetkellä sanoisitko, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Elämäsi henkilökohtaisesti (%)

Optimismi siitä, että asiat menevät oikeaan suuntaan henkilökohtaisessa elämässä, on yleisempää kuin loka-marraskuussa 2022 yhdeksässä maassa, erityisesti Belgiassa (64 %, + 10 prosenttiyksikköä), Italiassa (59 %, + 9 prosenttiyksikköä), Tanskassa (82 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Suomessa (69 %, + 7 prosenttiyksikköä). Se on sen sijaan vähentynyt Tšekissä (65 %, -6 prosenttiyksikköä), Itävallassa (66 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (56 %, -4 prosenttiyksikköä). Osuus, joka tuntee asioiden menevän oikeaan suuntaan, on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 15 maassa.

D73.4 Tällä hetkellä sanoisitko, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Elämäsi henkilökohtaisesti (%)

	Asiat menevät oikeaan suuntaan		Asiat menevät väärään suuntaan		Ei kumpikaan eikä toinen (Spontaneous)		En tiedä	
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022
EU27	64	1	22	-2	9	1	5	0
OLE	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
SE	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
OSOITTEES SA	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Mitä nuorempia vastaajat ovat, sitä todennäköisemmin he tuntevat olevansa optimistisia heidän henkilökohtaisessa elämässään (74 % 15–24-vuotiaista ja 60 % 55-vuotiaista). Myös koulutustasolla on merkitystä, sillä 72 prosenttia 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista täysipäiväisen koulutuksen suorittaneista kokee asioiden menevän oikeaan suuntaan, kun vastaava luku on 52 prosenttia niistä, jotka ovat lopettaneet koulutuksen 15-vuotiaina tai sitä nuorempina.

Johtajat (79 prosenttia) ovat todennäköisimmin positiivisia (verrattuna 42 prosenttiin työttömistä), samoin kuin ne, joilla on vähiten taloudellisia vaikeuksia (75 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ja 34 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta). Lisäksi tunteen siitä, että asiat menevät väärään suuntaan elämässään, jakaa enemmistö niiden keskuudessa, joilla on eniten vaikeuksia maksaa laskujaan (49 %).

Ne, jotka asettuvat korkeammalle sosiaalisille tikkaille, tuntevat todennäköisemmin positiivisen elämänsuunnan (83 % niistä, jotka pitävät itseään osana ylemppää tai ylemppää keskiluokkaa, ja 51 % niistä, jotka näkevät itsensä työväenluokaksi).

Lopuksi ne, jotka ovat nähneet elintasonsa heikkenevän, tuntevat paljon vähemmän todennäköisesti asioiden menevän oikeaan suuntaan elämässään henkilökohtaisesti kuin ne, jotka eivät ole (vielä) kokeneet laskua (55 % vs. 72–78 %).

D73.4 Tällä hetkellä sanoisitko, että asiat menevät yleensä oikeaan suuntaan tai väärään suuntaan,...? Elämäsi henkilökohtaisesti (% – EU27)

	Asiat menevät oikeaan suuntaan	Asiat menevät väärään suuntaan	En tiedä
EU27	64	22	5
Sukupuoli			
Äijä	66	21	4
Nainen	63	23	5
Ikä			
15–24	74	16	3
25–39	68	20	4
40–54	63	24	4
55+	60	23	6
Koulutus (loppu)			
—15	52	29	7
16–19	60	26	4
20+	72	16	4
Opiskelee edelleen	77	13	4
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	69	18	5
Johtajat	79	11	3
Muut valkoiset kaulukset	67	22	4
Ruumiillisen työn tekijät	59	27	4
Talohenkilöt	52	31	7
Työtön	42	41	4
Eläkkeellä	61	22	6
Opiskelijat	77	13	4
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	34	49	5
Aika ajoin	50	35	5
Lähes koskaan/ei koskaan	75	13	4
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	51	31	6
Alempi keskiluokka	55	30	4
Keskiluokka	71	17	4
Ylempi keskiluokka	83	10	2
Ylempi luokka	83	11	3
Elintasosi on			
On jo pienennetty	55	28	5
Ei ole vielä pienennetty, mutta tulee olemaan	72	17	4
Ei muutettu/lisää	78	13	3

Kansalaisten odotukset elinoloistaan vuoden kuluttua

Noin neljä kymmenestä (39 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) odottaa elinolojensa huonontuvan vuoden kuluttua, kun taas hieman useampi kuin yksi kymmenestä (12 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä) uskoo, että heidän elinolonsa paranee. Suurin osa (46 %, + 4 prosenttiyksikköä) odottaa niiden pysyvän ennallaan.

Samoin kuin optimismi heidän henkilökohtaisen elämänsä tulevasta suunnasta, myös odotukset elinolojen heikkenemisestä ovat vakiintuneet, kun kasvu on lisääntynyt huomattavasti marras-joulukuussa 2021 ja loka-marraskuussa 2022.

SD21.1 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? Elinolot (EU27) (%)

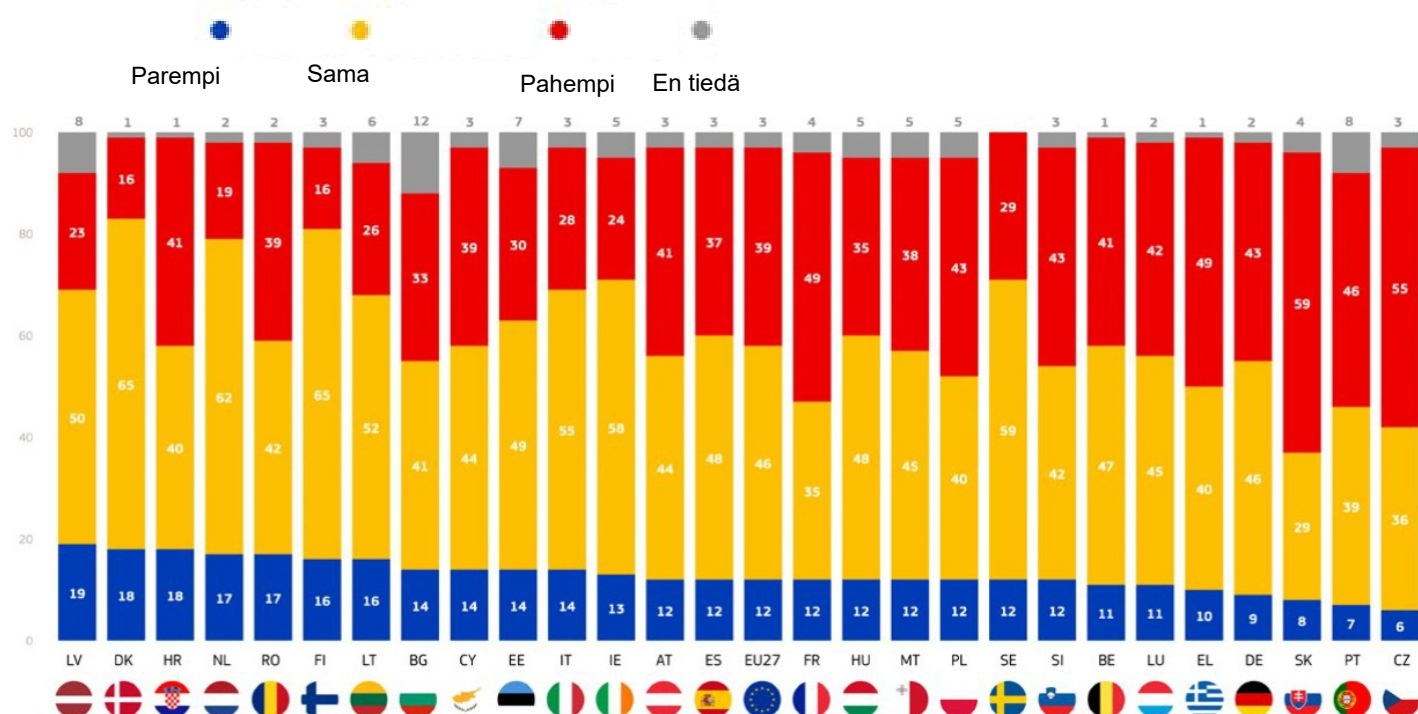

Kahdeksassa maassa suurin osa on sitä mieltä, että elinolot huononevat ensi vuonna. Suurimmat osuudet ovat Slovakiassa (59 %), Tšekissä (55 %), Ranskassa ja Kreikassa (molemmissa 49 %). Muissa 19 maassa suurin osa odottaa elinolojen pysyvän ennallaan. Tämä koskee erityisesti Tanskaa, Suomea (molemmat 65 prosenttia) ja Alankomaita (62 prosenttia).

Kaikissa maissa alle joka viides uskoo, että heidän elinolonsa paranevat vuoden kuluttua. Vastaajat ovat todennäköisimmin samaa mieltä Latviassa (19 %), Kroatiassa ja Tanskassa (molemmat 18 %).

Kahdeksassa maassa vastaajat ovat harvemmin kuin loka-marraskuussa 2022 odottaneet elinolojensa paranevan vuoden kuluttua. Suurin lasku on Ruotsissa (12 %, -7 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (11 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (17 %, -6 prosenttiyksikköä).

SD21.1 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? Elinolot (%)

Espanja (37 %, + 8 prosenttiyksikköä), Luxemburg (42 %, + 7 prosenttiyksikköä), Ranska (49 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Slovenia (43 %, + 4 prosenttiyksikköä) ovat ainoat maat, joissa elinolojen odotetaan heikkenevän seuraavan vuoden aikana. Käänteisesti tämä osuus vastaajista on pienentynyt 11 maassa, eniten Maltassa (38 %, -9 prosenttiyksikköä), Latviassa (23 %, -9 prosenttiyksikköä), Unkarissa (35 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Liettuassa (26 %, -8 prosenttiyksikköä).

SD21.1 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? Elinolot (%)

	Parempi		Pahempi		Sama		En tiedä	
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022
EU27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
OLE	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
SE	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
OSOITTEES								
SA	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Useimmissa sosiodemografisissa ryhmissä vastaajat luulevat todennäköisemmin elinolojensa huonontuvan vuoden kuluessa kuin luulevat olevansa parempia.

Vähintään 25-vuotiaat vastaajat odottavat elinolojensa heikkenevän todennäköisemmin kuin 15–24-vuotiaat (37–41 % vs. 30 %). Elinolojen huononemisen tunne on myös yleisempi niiden vastaajien keskuudessa, jotka ovat päättäneet kokopäiväisen koulutuksen ennen 20 vuoden ikää (43–46 % vs. 35 % yli 20-vuotiaista).

Työttömät (48 %), kotityöntekijät (46 %) ja ruumiilliset työntekijät (45 %) luulevat todennäköisimmin elinolojensa huonontuvan vuoden kuluttua, erityisesti verrattuna johtajiin (31 %). Sama pätee niihin, joilla on eniten vaikeuksia maksaa laskujaan (61 %, kun 32 % niistä, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia).

Vastaajat, jotka pitävät itseään osana yhteiskunnan yläluokkaa, ovat ainoita, joiden mielestä elinolot ovat paremmat (26 % ”parempi” vs. 20 % ”huono”) ja yhdessä niiden kanssa, jotka näkevät itsensä ylemmäksi keskiluokaksi (22 %), ovat vähiten todennäköisesti odottaneet olosuhteiden pahenevan (verrattuna 50 prosenttiin niistä, jotka pitävät itseään työväenluokkana).

Maaseutukylissä tai pienissä/keskikokoisissa kaupungeissa asuvat vastaajat odottavat tilanteen pahenevan todennäköisemmin kuin suurissa kaupungeissa asuvat (40–41 % vs. 35 %).

Niiden vastaajien osuus, jotka odottavat elinolojensa paranevan seuraavan vuoden aikana, ovat korkeimmat 15–24-vuotiaista (20 %), työttömistä (19 %) ja ylemmäksi katsovista (26 %).

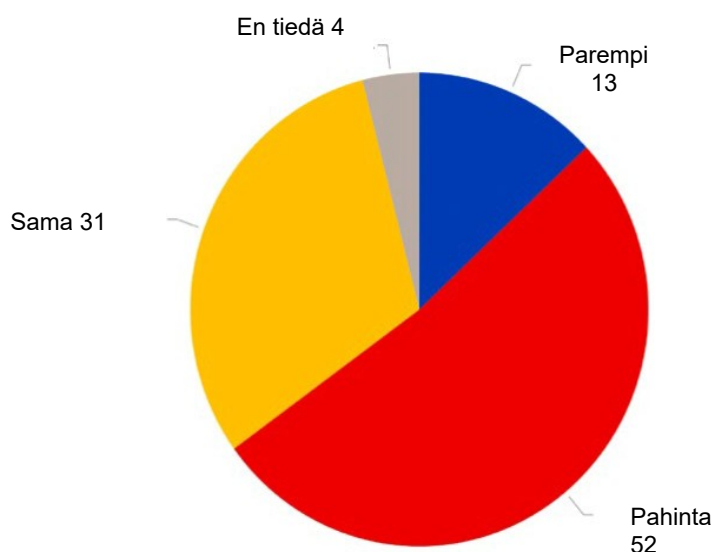
SD21.1 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? Elinolot (EU27) (%)

	Parempi	Pahempi	Sama	En tiedä
EU27	12	39	46	3
Sukupuoli				
Äijä	14	37	46	3
Nainen	10	41	46	3
Ikä				
15–24	20	30	45	5
25–39	18	37	42	3
40–54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Koulutus (loppu)				
—15	7	46	43	4
16–19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Opiskelee edelleen	18	28	48	6
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	15	34	48	3
Johtajat	14	31	53	2
Muut valkoiset kaulukset	13	36	48	3
Ruumiillisen työn tekijät	14	45	38	3
Talohenkilöt	9	46	42	3
Työtön	19	48	29	4
Eläkkeellä	5	42	50	3
Opiskelijat	18	28	48	6
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	11	61	26	2
Aika ajoin	11	49	37	3
Lähes koskaan/ei koskaan	13	32	52	3
Harkitse kuulumista				
Työväenluokka	9	50	38	3
Alempi keskiluokka	9	48	40	3
Keskiluokka	14	34	49	3
Ylempi keskiluokka	16	22	60	2
Ylempi luokka	26	20	53	1
Subjektiiivinen kaupungistuminen				
Maaseutukylä	10	41	46	3
Pieni/keskikokoinen kaupunki	13	40	44	3
Suuri kaupunki	13	35	48	4

Kansalaisten odotukset kansantaloudesta

EU:n kansalaisista on tullut vähemmän pessimistisiä kansantaloutensa tilanteen suhteen, vaikka tämä ei suoraan muutakaan vahvempia myönteisiä näkymiä. Suurin osa vastaajista (52 %) odottaa kansallisen taloustilanteen pahenevan vuoden kuluttua. Osuus on pienentynyt 8 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022, kun tämä osuus vastaajista kasvoi merkittävästi marras-joulukuussa 2021 ja loka-marraskuussa 2022 (+ 23 prosenttiyksikköä). Noin kolme kymmenestä (31 %) uskoo, että tilanne pysyy samana – kasvua seitsemän prosenttiyksikköä. Lisäksi useampi kuin joka kymmenes (13 prosenttia, + 2 prosenttiyksikköä) odottaa tilanteen paranevan seuraavan vuoden aikana.

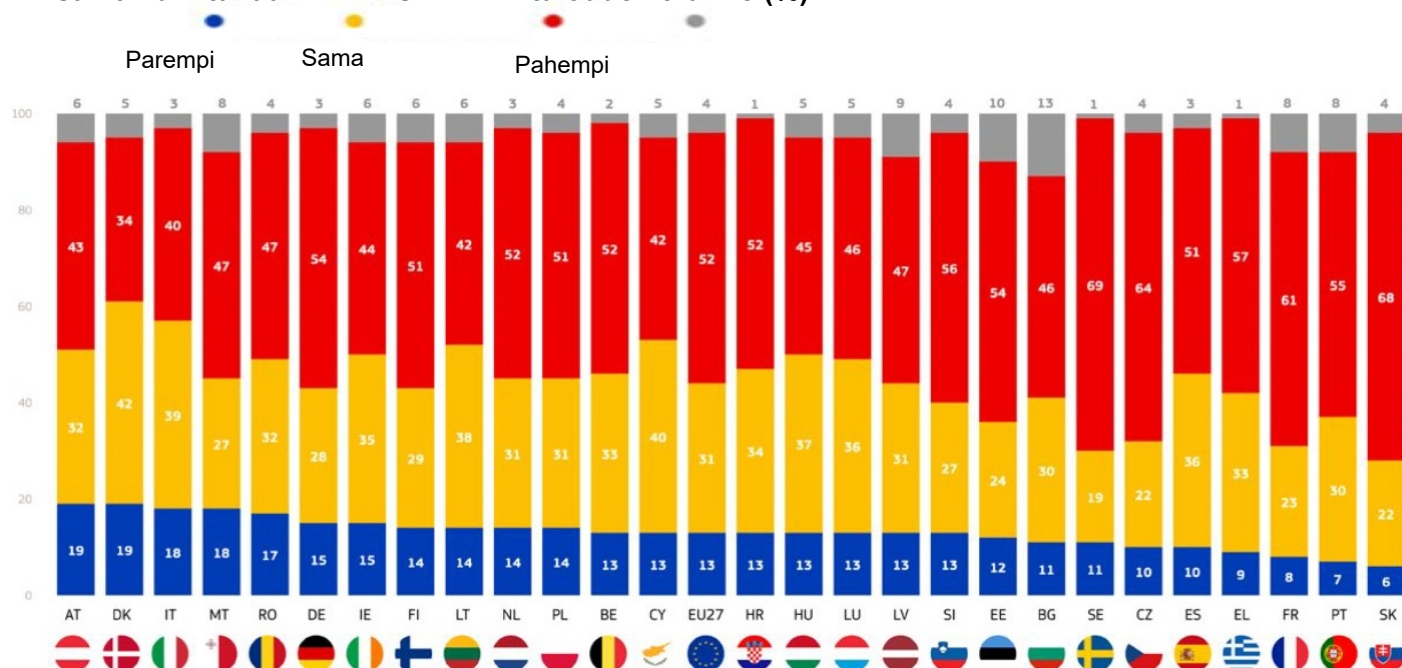
SD21.2 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? (Kansallisuus)talouden tilanne (EU27) (%)

Kaikissa jäsenvaltioissa yhtä lukuun ottamatta enemmistö odottaa, että niiden kansantalouden tilanne on huonompi vuoden kuluessa, ja niiden osuus vaihtelee Ruotsin 69 prosentista, Slovakian 68 prosentista ja Tšekistä 64 prosenttiin, Italian 40 prosenttiin ja Liettuan ja Kyproksen 42 prosenttiin. Tanska (34 %) on ainoa maa, jossa vastaajat, jotka odottavat tilanteen pahenevan, ovat vähemmistössä.

Tanskan (42 %) lisäksi suhteellisen suuri osuus vastaajista Kyproksessa (40 %), Italiassa (39 %) ja Liettuaassa (38 %) uskoo, että tilanne kansantaloudessa pysyy ennallaan. Jokaisessa maassa alle joka viides odottaa tilanteen paranevan. Tanskassa, Itävallassa (molemmat 19 %), Italiassa ja Maltalla (18 %) vastaajat ovat todennäköisimmin optimistisia.

SD21.2 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? NATIONALITY-talouden tilanne (%)

21 maassa on vähentynyt niiden osuuksien määrä, jotka odottavat kansantalouden tilanteen huonontuvan vuoden kuluttua. Laskua on havaittu ainakin 10 prosenttiyksikköä yhdeksässä maassa, erityisesti Saksassa (54 %, -20 prosenttiyksikköä), Alankomaissa (52 %, -17 prosenttiyksikköä) ja Liettuassa (42 %, -16 prosenttiyksikköä).

Kansantalouden tilannetta koskeva optimismi on lisääntynyt ensi vuoden aikana kahdeksassa maassa, erityisesti Saksassa (15 %, +9 prosenttiyksikköä), Itävallassa (19 %, +5 prosenttiyksikköä), Unkarissa (13 %, +5 prosenttiyksikköä) ja Suomessa (14 %, +5 prosenttiyksikköä).

SD21.2 In yhden vuoden aika, uskotko, että jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? (Kansallisuus) talouden tilanne (%)

	Parempi		Pahempi		Sama		En tiedä	
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marrask uu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marrask uu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marrask uu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marrask uu 2022
EU27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
OLE	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
SE	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
OSOITTEES SA	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Sosiodemografiset havainnot ovat samanlaisia kuin elinoloja koskevat odotukset. Yli 24-vuotiaat vastaajat ovat nuorempia kollegoitaan taipuvaisempia odottamaan kansantaloutensa tilanteen huonontuvan vuoden kuluessa (52–55 % vs. 45 %).

Kotihenkilöt (60 %), työttömät ja ruumiillisen työn tekijät (molemmat 57 %) ajattelevat todennäköisimmin, että kansallinen taloudellinen tilanne on huonompi verrattuna johtajiin (51 %), itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja muihin valkoisiin kauluksiin (molemmat 50 %).

Vastaajat, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan suurimman osan ajasta, ovat paljon todennäköisempiä kuin ne, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia odottaa tilanteen pahenevan (67 % vs. 48 %). Vastaavasti ne, jotka pitävät itseään osana yhteiskunnan yläluokkaa, ovat epätodennäköisempiä kuin ne, jotka pitävät itseään työväenluokaksi tai alemmaksi keskiluokaksi, luulevat kansallisen taloudellisen tilanteen heikkenevän (43 % vs. 57–58 %).

Odotukset kansallisesta taloudellisesta tilanteesta liittyvät myös elinoloihin. Yli kahdeksan kymmenestä (86 %) niistä, jotka odottavat elinolojensa huonontuvan, odottaa tätä myös kansantaloudeltaan.

Optimistisuus kansantalouden näkymistä vuoden aikana on yleisintä 15–24-vuotiaiden (15 %), johtajien (16 %), niiden, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (15 %), ja niiden, jotka katsovat kuuluvan ylemmän tai ylemmän keskiluokan (19–20 %).

SD21.2 Luuletko, että vuoden kuluttua jokainen seuraavista on parempi, huonompi tai sama kuin tänään? (Kansallinen) talouden tilanne (% – EU27)

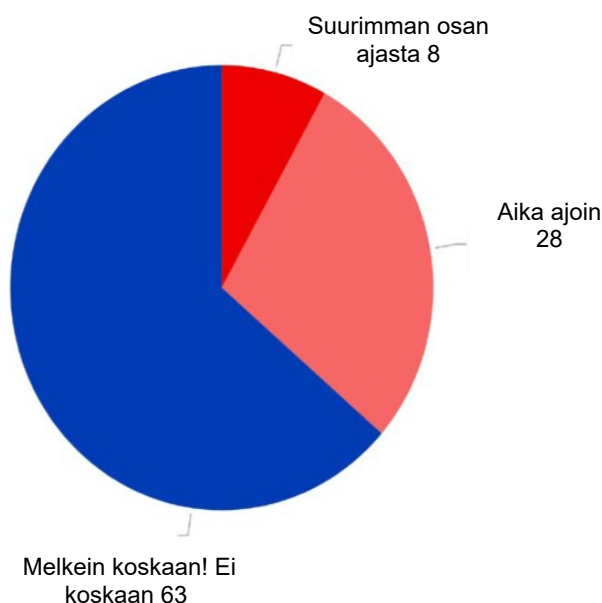
	Parempi	Pahempi	Sama	En tiedä
EU27	13	52	31	4
Sukupuoli				
Äijä	14	50	31	5
Nainen	12	54	30	4
Ikä				
15–24	15	45	33	7
25–39	14	54	29	3
40–54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	15	50	31	4
Johtajat	16	51	31	2
Muut valkoiset kaulukset	15	50	32	3
Ruumiillisen työn tekijät	12	57	27	4
Talohenkilöt	9	60	28	3
Työtön	11	57	27	5
Eläkkeellä	11	51	32	6
Opiskelijat	15	43	35	7
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	8	67	21	4
Aika ajoin	10	57	29	4
Lähes koskaan/ei koskaan	15	48	33	4
Harkitse kuulumista				
Työväenluokka	8	58	29	5
Alempi keskiluokka	10	57	29	4
Keskiluokka	15	48	33	4
Ylempi keskiluokka	19	49	29	3
Ylempi luokka	20	43	36	1
Elinoloja koskevat odotukset				
Parempi	56	28	14	2
Pahempi	4	86	8	2
Sama	9	31	57	3

Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet

Suurimmalla osalla vastaajista (63 %) ei ole koskaan tai lähes koskaan ollut vaikeuksia maksaa laskujaan, mikä on kasvanut kolmella prosenttiyksiköllä loka-marraskuusta 2022. Lähes kolmella kymmenestä (28 %, -2 prosenttiyksikköä) on ajoittain vaikeuksia, ja alle yhdellä kymmenestä (8 %, -1 prosenttiyksikköä) on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Kaikissa jäsenvaltioissa yhtä lukuun ottamatta enemmistö odottaa, että niiden kansantalouden tilanne on huonompi vuoden kuluessa, ja niiden osuus vaihtelee Ruotsin 69 prosentista, Slovakian 68 prosentista ja Tšekistä 64 prosenttiin, Italian 40 prosenttiin ja Liettuan ja Kyproksen 42 prosenttiin. Tanska (34 %) on ainoa maa, jossa vastaajat, jotka odottavat tilanteen pahenevan, ovat vähemmistössä.

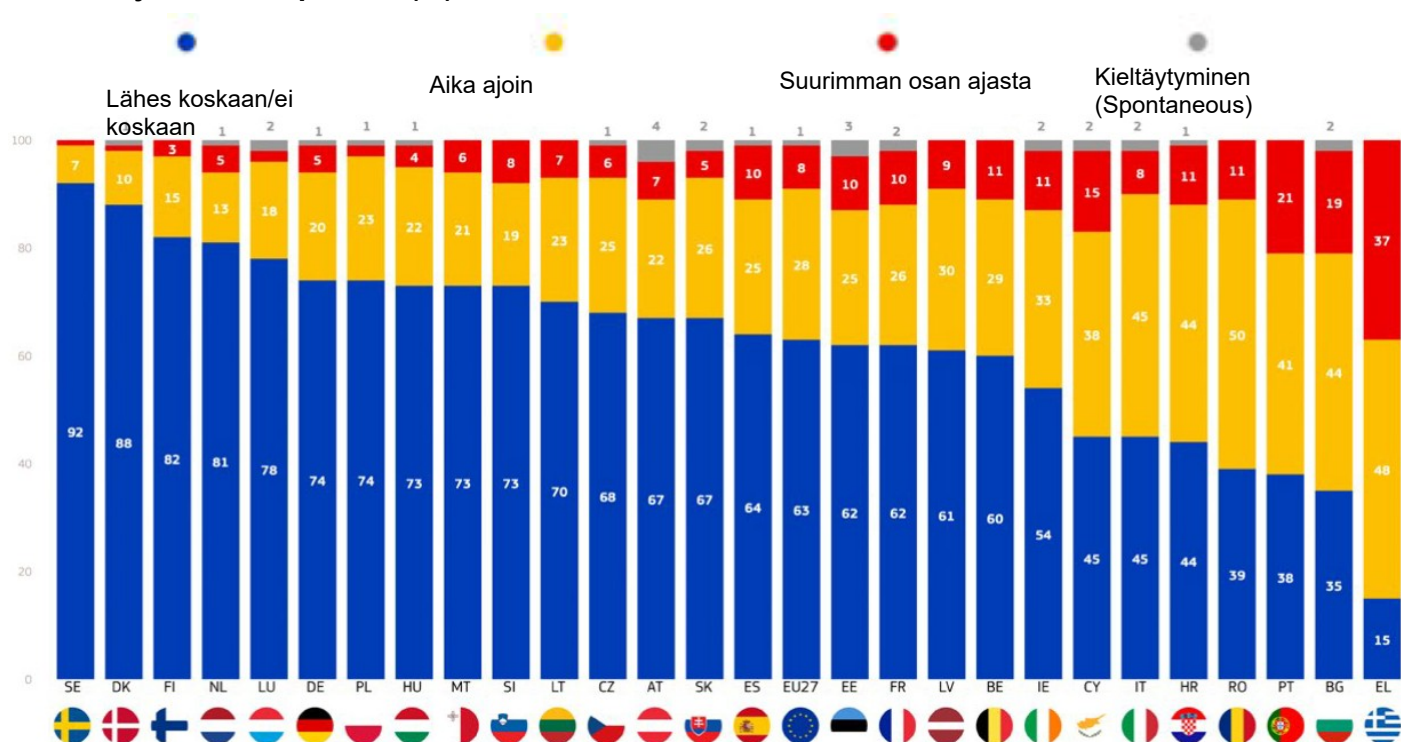
D60 Viimeisten 12 kuukauden aikana sanoisitko, että sinulla oli vaikeuksia maksaa laskujasi kuun lopussa? (EU27) (%)

20 maassa suurin osa sanoo, että heillä ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan. Suurimmat osuudet ovat Ruotsissa (92 %), Tanskassa (88 %) ja Suomessa (82 %).

Kreikassa (37 prosenttia) vastaajista todennäköisimmin on vaikea maksaa laskujaan suurimman osan ajasta. Seuraavaksi eniten vastaajat ovat Portugalissa (21 prosenttia) ja Bulgariassa (19 prosenttia). Kreikka on myös ainoa maa, jossa niiden vastaajien osuus, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta, on suurempi kuin se, jolla ei koskaan tai lähes koskaan ole vaikeuksia (15 %).

D60 Viimeisten 12 kuukauden aikana sanoisitko, että sinulla oli vaikeuksia maksaa laskujasi kuun lopussa? (%)

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna vastaajilla Maltalla (73 %, + 23 prosenttiyksikköä) on huomattavasti todennäköisemmin sanoa, että heillä ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ja sitä seuraavat Italiassa (45 %, + 11 prosenttiyksikköä), Sloveniassa (73 %, + 6 prosenttiyksikköä) ja Kyproksessa (45 %, + 5 prosenttiyksikköä). Malta (6 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Italia (8 %, -5 prosenttiyksikköä) ovat myös maita, joissa niiden vastaajien osuus, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta, on laskenut huomattavasti.

D60 Viimeisten 12 kuukauden aikana sanoisitko, että sinulla oli vaikeuksia maksaa laskujasi kuun lopussa? (%)

	Suurimman osan ajasta		Aika ajoin		Lähes koskaan/ei koskaan		Kieltäytyminen (Spontaneous)	
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022
EU27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
OLE	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
SE	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
OSOITTEES SA	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että vanhimmat (vähintään 55-vuotiaat) vastaajat sanovat todennäköisimmin, ettei heillä ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (66 % vs. 59–61 % 15–54-vuotiaista). Sama pätee niihin, joilla on korkein koulutustaso (75 prosenttia 20 vuotta täyttäneistä ja 51–57 prosenttia 19-vuotiaista tai sitä nuoremmista päättäneistä).

Johtajat (81 %) sanovat todennäköisimmin, ettei heillä ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia, erityisesti verrattuna työttömiin (33 %). Mitä korkeammat vastaajat asettuvat sosiaalisille tikapuille, sitä todennäköisemmin he sanovat, että heillä ei koskaan tai harvoin ole taloudellisia vaikeuksia (87–91 % niistä, jotka näkevät itsensä osana yhteiskunnan ylempää tai ylempää keskiluokkaa, ja 45 % niistä, jotka pitävät itseään työväenluokaksi).

Ne, jotka ovat nähneet elintasonsa alentuneen, sanovat vähiten, ettei heillä ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (51 % vs. 70–79 % niistä, jotka sanovat, että heidän

elintasonsa ei ole vielä alentunut, mutta odottavat sen olevan, ja ne, jotka eivät ole kokeneet muutoksia).

Eniten laskujen maksamiseenliittyviä lukuja on eniten 15 vuotta täyttäneistä (15 %), työttömistä (28 %) ja niistä, jotka katsovat kuuluvan työväenluokkaan (18 %).

D60 Viimeisten 12 kuukauden aikana sanoisitko, että sinulla oli vaikeuksia maksaa laskujasi kuun lopussa?

	Suurimman osan ajasta	Aika ajoin	Lähes koskaan/ei koskaan
EU27	8	28	63
Sukupuoli			
Äijä	8	26	64
Nainen	8	30	61
Ikä			
15–24	8	29	59
25–39	9	30	61
40–54	9	30	60
55+	8	25	66
Koulutus (loppu)			
—15	15	33	51
16–19	9	33	57
20+	5	19	75
Opiskelee edelleen	6	26	63
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	8	24	67
Johtajat	2	16	81
Muut valkoiset kaulukset	6	29	64
Ruumiillisen työn tekijät	10	36	53
Talohenkilöt	15	37	48
Työtön	28	39	33
Eläkkeellä	7	24	68
Opiskelijat	6	26	63
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	18	36	45
Alempi keskiluokka	12	37	50
Keskiluokka	4	25	70
Ylempi keskiluokka	2	10	87
Ylempi luokka	0	8	91
Elintasosi on			
On jo pienennetty	13	35	51
Ei ole vielä pienennetty, mutta tulee olemaan	4	25	70
Ei muutettu/lisää	4	16	79

1.4. Demokratian tila EU:ssa

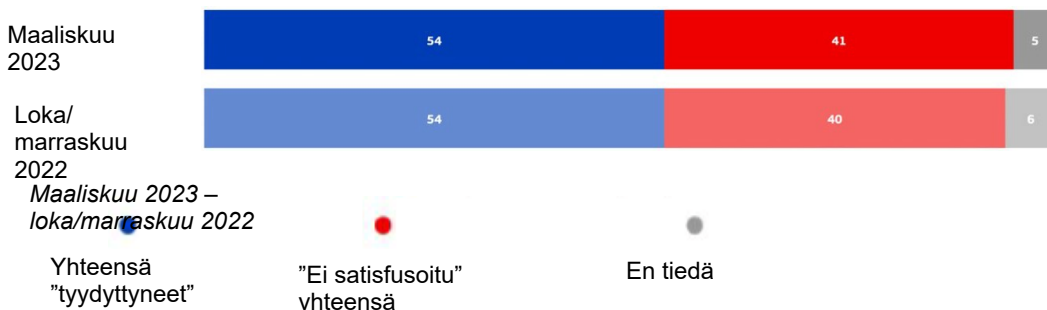
Suurin osa eurooppalaisista on tyytyväinen siihen, miten demokratia toimii sekä EU:ssa että omassa maassaan. Yli puolet (54 prosenttia) on tyytyväisiä tapaan, jolla demokratia toimii EU:ssa, ja yksi kahdestakymmenestä on ”erittäin tyytyväinen”. Nämä luvut ovat pysyneet ennallaan loka-marraskuusta 2022 lähtien. Noin neljä kymmenestä (41 %, + 1 prosenttiyksikköä) sanoo, että he eivät ole tyytyväisiä, yksi kymmenestä (ei muutosta), jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

Vastaavasti lähes kuusi kymmenestä (56 %) on tyytyväinen siihen, miten demokratia toimii maassaan, ja 7 prosenttia sanoo olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Tässäkin tapauksessa luvut ovat pysyneet ennallaan loka-marraskuusta 2022 lähtien. Noin neljä kymmenestä (42 %, ei muutosta) ei ole tyytyväinen, mukaan lukien 11 % (-1 prosenttiyksikköä), jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

SD18a Oletko yleisesti ottaen erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, et kovin tyytyväinen vai et lainkaan tyytyväinen tapaan, jolla demokratia toimii (MINUN MAA)?

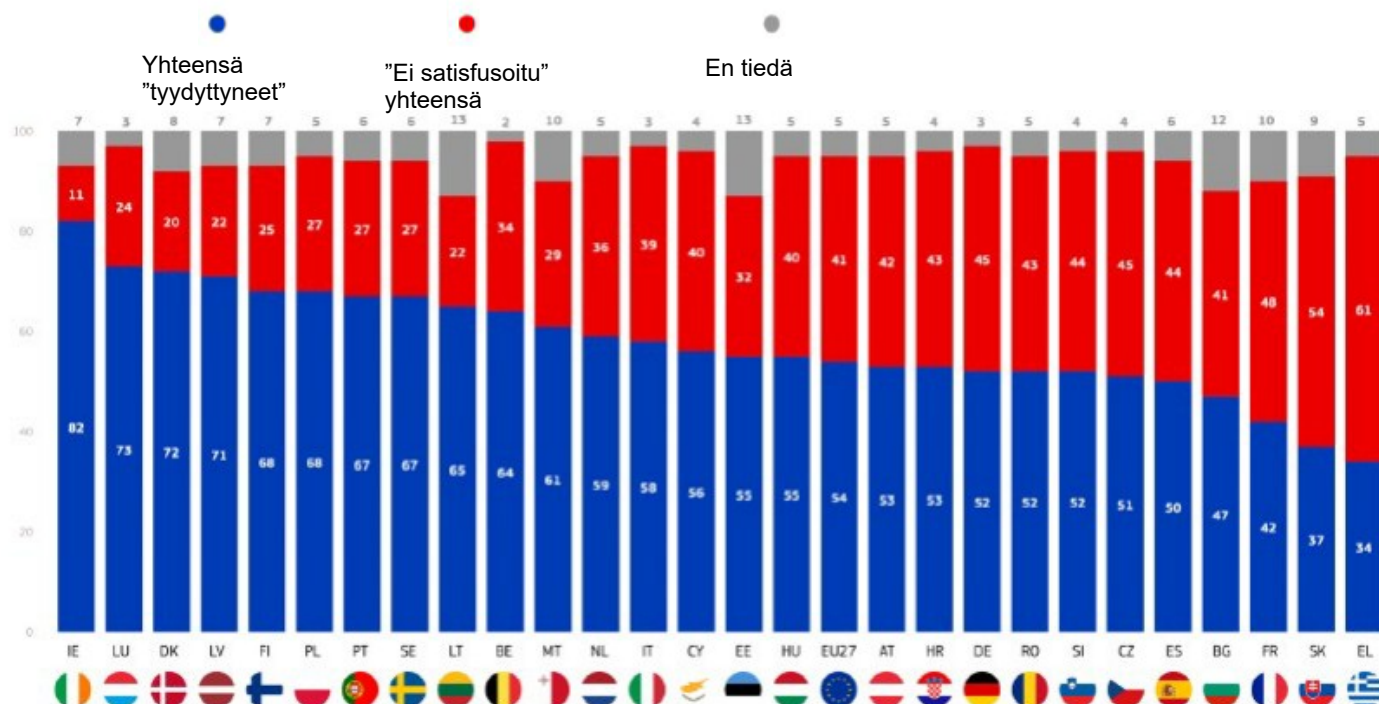

SD18b Ja entä miten demokratia toimii EU:ssa?

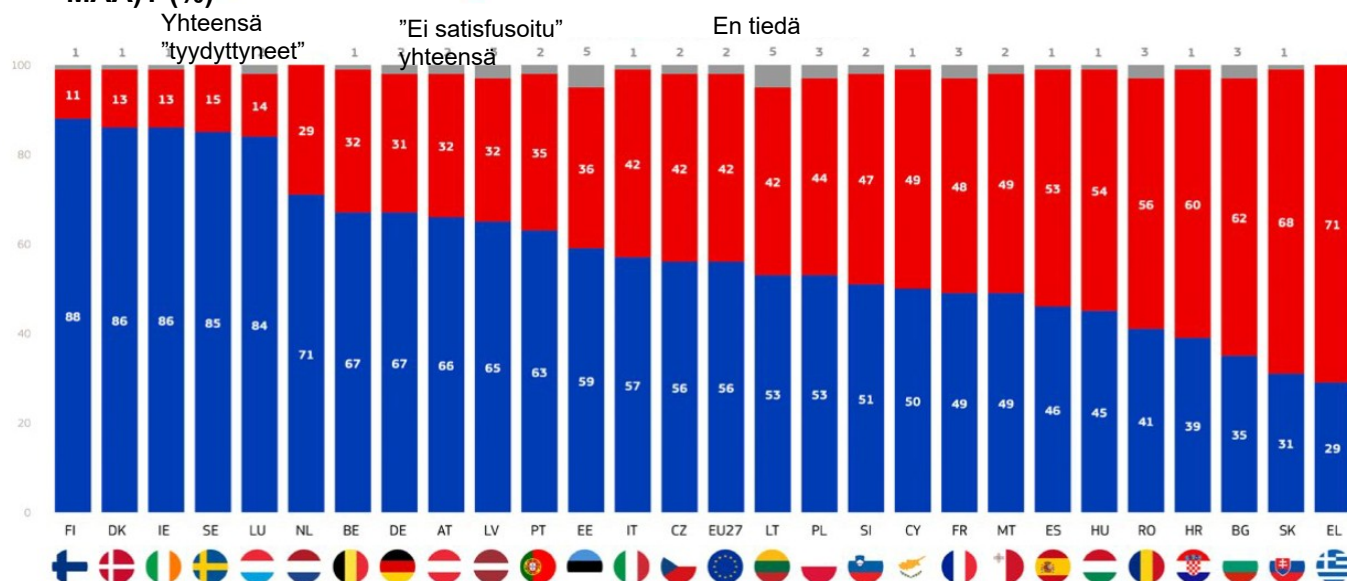
24 maassa suurin osa on tyytyväisiä tapaan, jolla demokratia toimii EU:n tasolla. Suurimmat osuudet ovat Irlannissa (82 %), Luxemburgissa (73 %) ja Tanskassa (72 %). Kreikka (34 % ”tyytyttyneistä” ja 61 % ”ei tyytyväinen”), Slovakia (37 % vs. 54 %) ja Ranska (42 % vs. 48 %) ovat ainoita maita, joissa vain vähemmistö on tyytyväinen. Suhteellisen suuret osuudet, jotka ovat ”erittäin tyytyväisiä” demokratian toimintaan EU:ssa, ovat Irlannissa (21 %) ja Tanskassa (14 %).

SD18b Ja entä miten demokratia toimii EU:ssa? (%)

Enemmistö 19 maassa on tyytyväinen siihen, miten demokratia toimii omassa maassaan, sillä Suomessa (88 %), Tanskassa ja Irlannissa (86 %) ovat todennäköisimmin tyytyväisiä. Tyytyväisyysaste on alhaisin Kreikassa (29 %), Slovakiassa (31 %) ja Bulgariassa (35 %). Näissä maissa ja muissa neljässä maassa tyytymättömyys on enemmistön mielipide, kun taas mielipiteet jakautuvat Maltassa (49 % "tyytyttyneitä" ja 49 % tyytymättömiä). Tanskassa (40 %), Suomessa (28 %), Irlannissa (25 %) ja Ruotsissa (24 %) vastaajista yli viidesosa on "hyvin tyytyväisiä" tapaan, jolla demokratia toimii kansallisella tasolla.

SD18a Oletko yleisesti ottaen erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, et kovin tyytyväinen vai et lainkaan tyytyväinen tapaan, jolla demokratia toimii (MINUN MAA)? (%)

Tyytyväisyys demokratian toimintaan kansallisella tasolla on lisääntynyt 12 jäsenvaltiossa lokamarraskuun 2022 jälkeen ja eniten Alankomaissa (71 %, + 12 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (50 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Liettuaissa (53 %, + 8 prosenttiyksikköä). Tyytyväisyys on vähentynyt seitsemässä maassa: Maltalla (49 %, -21 prosenttiyksikköä) oli erittäin suurta laskua. Seuraavaksi tulevat Romania (41 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Portugali (63 %, -5 prosenttiyksikköä).

SD18a Oletko yleisesti ottaen erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, et kovin tyytyväinen vai et lainkaan tyytyväinen tapaan, jolla demokratia toimii (MINUN MAA)? (%)

	Erittäin tyytyväinen		Melko tyytyväinen		Ei kovin tyytyväinen		Ei lainkaan tyytyväinen		En tiedä		En tiedä		Yhteensä "ei tyydytetty"	
	Diff. Maalisk		Diff. Maalisk		Diff. Maalisk		Diff. Maalisk		Diff. Maalisk		Diff. Maalisk		Diff. Maalisk	
	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022	Maalisk uu 2023	2023 – loka/m arrasku u 2022
EU27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
OLE	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
SE	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
OSOITTEESA	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Tyytyväisyys demokratian toimintatapoihin EU:ssa on lisääntynyt kymmenessä maassa lokamarraskuuhun 2022 verrattuna. Kyproksessa (56 %, + 13 prosenttiyksikköä) tyytyväisten osuus kasvoi huomattavasti. Seuraavana ovat Latvia (71 %, + 8 prosenttiyksikköä) ja Belgia (64 %, + 8 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pienentynyt kuudessa maassa, erityisesti Maltassa (61 %, -11 prosenttiyksikköä), Tšekissä (51 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Tanskassa (72 %, -6 prosenttiyksikköä).

SD18b Ja entä miten demokratia toimii EU:ssa? (%)

	Erittäin tyytyväinen		Melko tyytyväinen		Ei kovin tyytyväinen		Ei lainkaan tyytyväinen		En tiedä		En tiedä		Yhteensä "ei tyydytetty"	
	Diff.		Diff.		Diff.		Diff.		Diff.		Diff.		Diff.	
	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022	Maaliskuu 2023	Maaliskuu 2023 – loka/marraskuu 2022
EU27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
OLE	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
SE	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
OSOITTEES SA	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Sosiodemografisessa analyysissä tuodaan esiin samanlaisia malleja, kun on kyse tyytyväisyydestä siihen, miten demokratia toimii sekä EU:n että kansallisella tasolla, sillä nuoremmat ja koulutetummat vastaajat ja paremmassa sosioekonomisessa tilanteessa olevat ovat todennäköisemmin tyytyväisiä.

15–24-vuotiaat vastaajat ovat todennäköisimmin tyytyväisiä demokratian toimintaan sekä EU:ssa (61 % vs. 51–56 % yli 25-vuotiaista) että kansallisella tasolla (62 % vs. 55–56 %). 20 vuotta täyttäneen tai sitä vanhemman kokoaikaisen koulutuksen päättäneet vastaajat ovat myös tyytyväisempiä kuin 19-vuotiaat tai sitä nuoremmat (61 prosenttia verrattuna 43–51 prosenttiin EU:n tasolla, 63 prosenttia verrattuna 49–52 prosenttiin kansallisella tasolla).

Johtajat (66 prosenttia EU:n tasolla, 69 prosenttia kansallisella tasolla) ovat todennäköisimmin tyytyväisiä demokratian toimintaan erityisesti työttömiin verrattuna (40 prosenttia ja 41 prosenttia). Vastaajat, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kuin ne, joilla on vaikeuksia useammin (60 % vs 32–48 % EU:n tasolla, 64 % verrattuna 32–47 %:iin kansallisella tasolla).

Lisäksi ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä demokratian toimintatapaan EU:ssa kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva (78 % vs 16 %). Sama pätee Euroopan parlamentin imagoon (81 % vs. 19 %).

SD18 Oletko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, et kovin tyytyväinen tai ollenkaan tyytyväinen siihen, miten demokratia toimii... (% – EU27)

	(Maamme)	EU
EU27	56	54
Sukupuoli		
Äijä	58	56
Nainen	56	53
Ikä		
15–24	62	61
25–39	56	56
40–54	55	54
55+	56	51
Koulutus (loppu)		
—15	49	43
16–19	52	51
20+	63	61
Opiskelee edelleen	65	65
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	58	55
Johtajat	69	66
Muut valkoiset kaulukset	60	61
Ruumiillisen työn tekijät	50	48
Talohenkilöt	47	47
Työtön	41	40
Eläkkeellä	56	51
Opiskelijat	65	65
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	32	32
Aika ajoin	47	48
Lähes koskaan/ei koskaan	64	60
Kuva EU:sta		
Positiivinen	73	78
Neutraali	51	43
Negatiivinen	27	16
Kuva Euroopan parlamentista		

KEVÄT 2023 | EB 99,1 1. ELÄMÄ EU:SSA: DEMOKRATIA JA ELINTASO

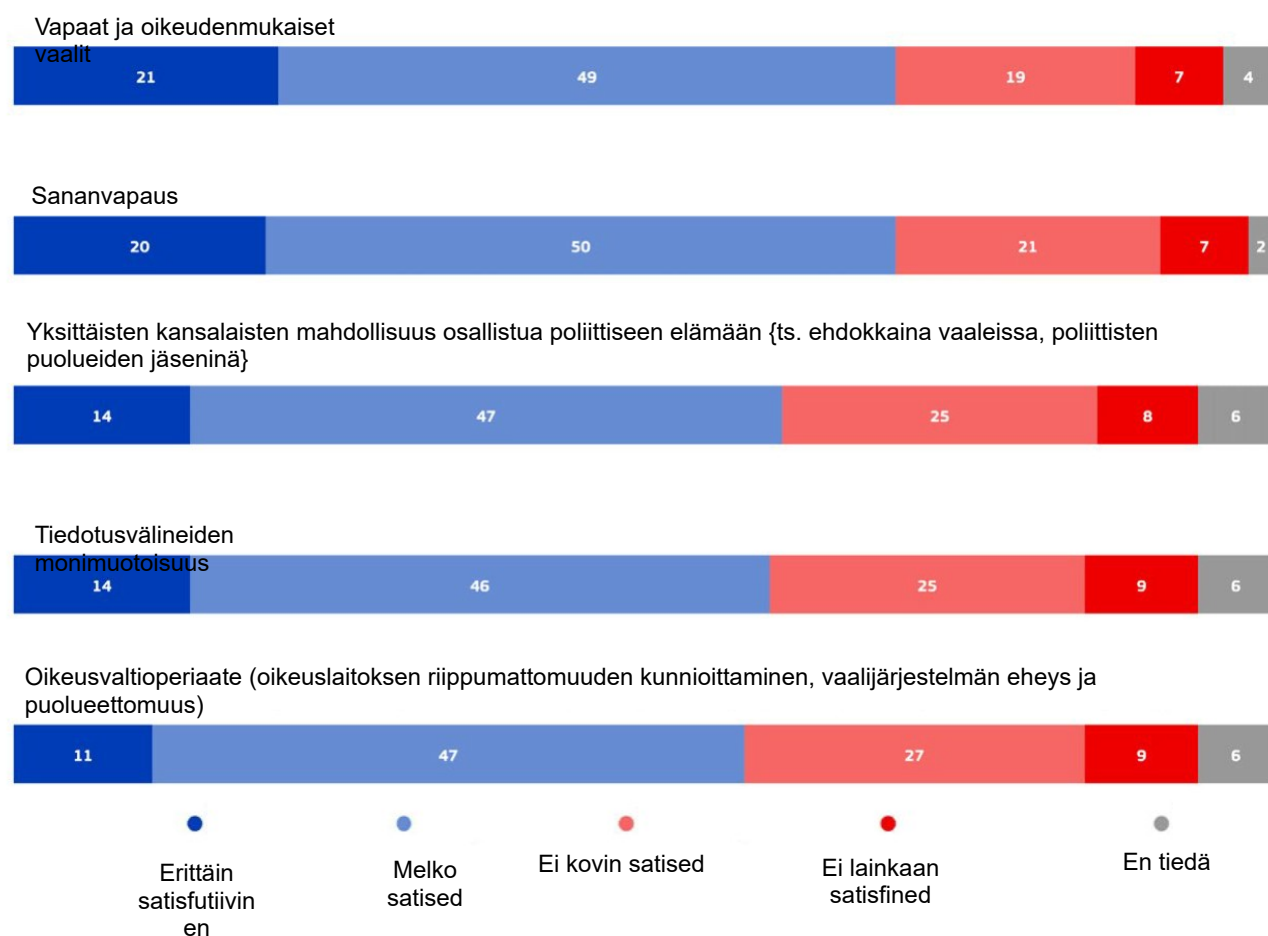
Positiivinen	74	81
Neutraali	56	48
Negatiivinen	28	19

Tyytyväisyys demokratian eri puoliin EU:ssa

Tässä tutkimuksessa arvioidaan myös tyytyväisyyttä EU:n demokratian kymmeneen eri näkökohtaan ja todetaan, että suurin osa EU:n kansalaisista on tyytyväinen seitsemään näistä kymmenestä osa-alueesta.

EU:n kansalaiset ovat eniten tyytyväisiä vapaisiin ja rehellisiin vaaleihin (70 %) ja sananvapauteen (70 %). Seuraavana ovat perusoikeuksien kunnioittaminen (66 %), yksittäisten kansalaisten mahdollisuus osallistua poliittiseen elämään (61 %) ja tiedotusvälineiden monimuotoisuus (60 %). Enemmistö on myös tyytyväinen kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen) mahdollisuuksiin suojella demokratiaa (59 prosenttia) ja oikeusvaltioperiaatteen (58 prosenttia).

QA11 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? (EU27) (%)

Poliittisten puolueiden tyytyväisyys on kuitenkin huomattavasti vähäisempää, kun otetaan huomioon niiden kaltaisten ihmisten edut (43 prosenttia), disinformaation torjunta tiedotusvälineissä (41 prosenttia) ja korruption torjunta (35 prosenttia). Nämä ovat myös ainoita näkökohtia, joihin tyytymättömyys vallitsee (52 %, 52 % ja 60 %).

QA11 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? (EU27) (%)

Perusoikeuksien kunnioittaminen

Kansalaisyhteiskunnan (Le. kansalaiset, yhdistykset, N605) mahdollisuudet demokratian suojelemiseksi

Poliittiset puolueet, jotka ottavat huomioon sinunlaisesi ihmisten edut

Disinformaation vastustaminen tiedotusvälineissä (Le. false. liioitellut tai vääristetyt uutistarinat)

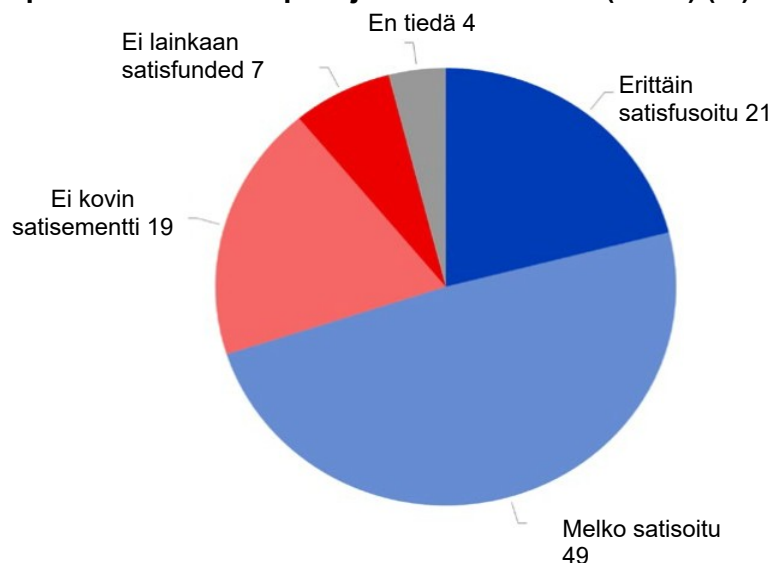
Korruptiota vastaan

Erittäin
satisfutiivinenMelko
satisfiitEi kovin
satisfiitEi lainkaan
satisfiit

En tiedä

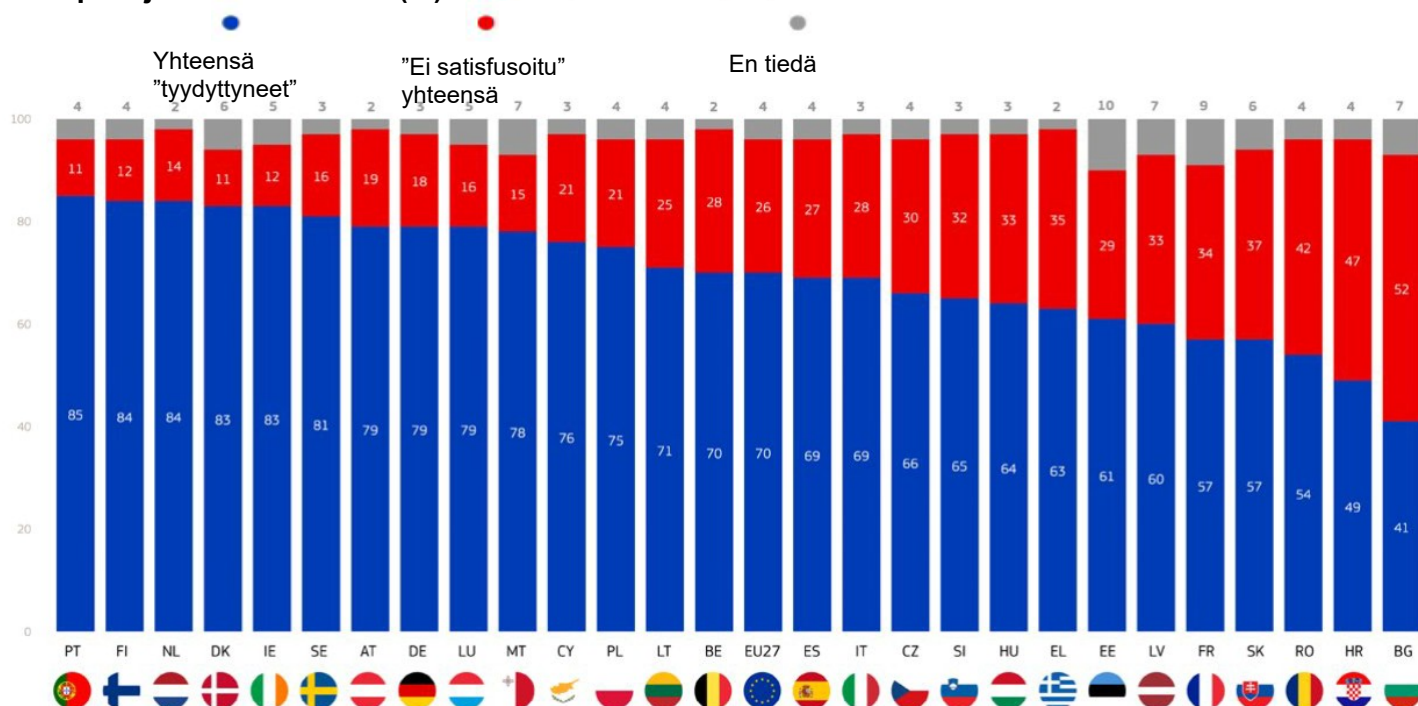
Seitsemän kymmenestä on tyytyväinen vapaisiin ja rehellisiin vaaleihin EU:ssa, joista noin viidesosa (21 prosenttia) on "hyvin tyytyväisiä". Sitä vastoin noin neljännes (26 %) ei ole tyytyväinen tähän näkökohtaan.

QA11.1 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Vapaat ja rehelliset vaalit (EU27) (%)

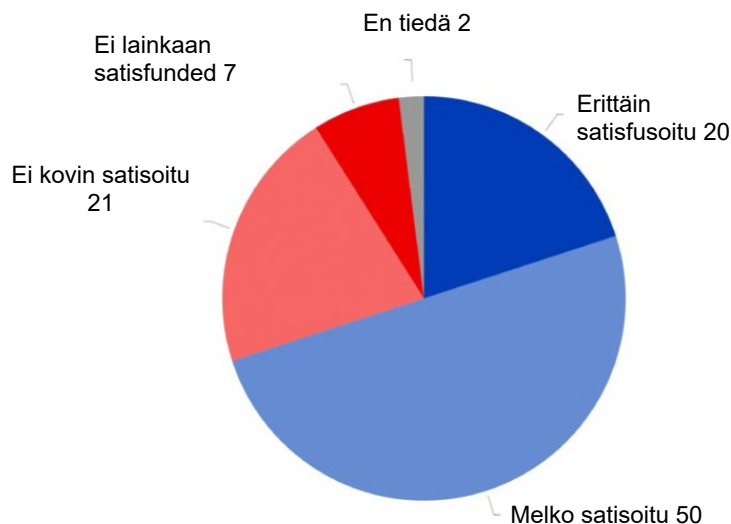
Yhtä maata lukuun ottamatta suurin osa vastaajista on tyytyväisiä vapaisiin ja rehellisiin vaaleihin EU:ssa. Suurin osuus on Portugalissa (85 %), Alankomaissa ja Suomessa (molemmat 84 %). Ainoa poikkeus on Bulgaria, jossa 41 prosenttia on tyytyväisiä ja 52 prosenttia tyytymättömiä. Bulgarian lisäksi tyytyväisyysasteet ovat alhaisimmat Kroatiassa (49 %) ja Romaniassa (54 %).

QA11.1 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Vapaat ja rehelliset vaalit (%)

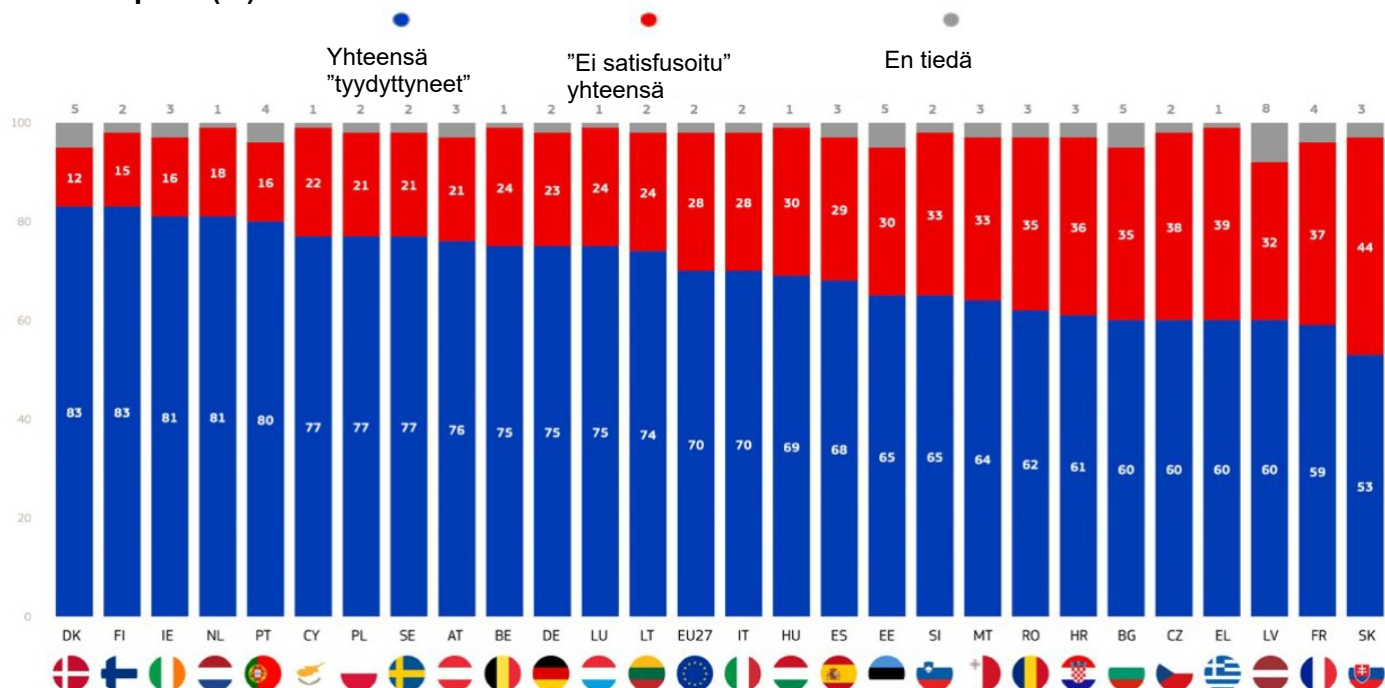
Seitsemän kymmenestä on myös tyytyväinen sananvapauteen, ja viides sanoo olevansa ”erittäin tyytyväinen”. Lähes kolme kymmenestä (28 prosenttia) ei ole tyytyväinen tähän näkökohtaan.

QA11.2 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Sananvapaus (EU27) (%)

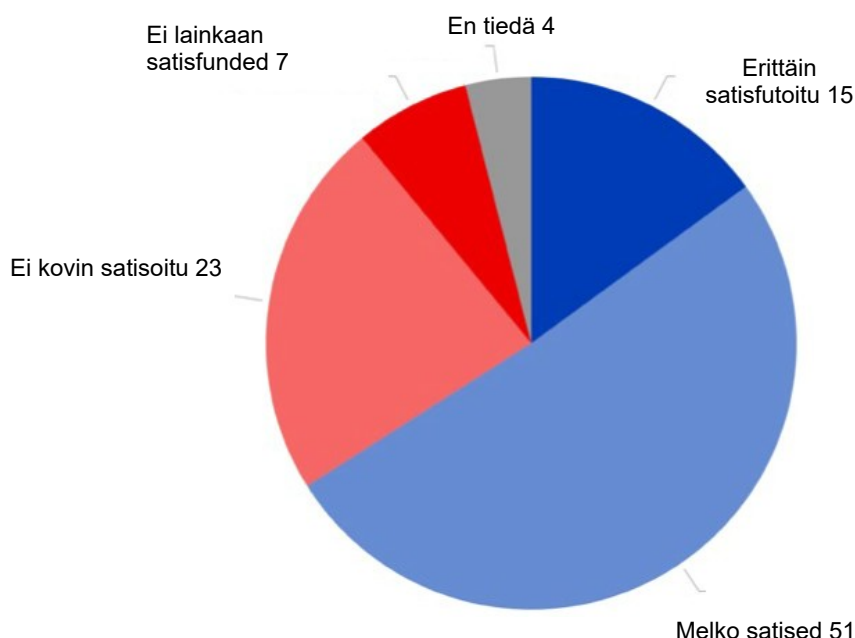
Vastaajat, jotka ovat tyytyväisiä sananvapauteen, ovat enemmistössä kaikissa maissa. Osuudet vaihtelevat yli kahdeksasta kymmenestä Tanskassa, Suomessa (molemmat 83 %), Irlannissa ja Alankomaissa (molemmat 81 %) ja kuudessa kymmenestä Slovakiassa (53 %), Ranskassa (59 %), Bulgariassa, Tšekissä, Kreikassa ja Latviassa (kaikki 60 %).

QA11.2 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Sananvapaus (%)

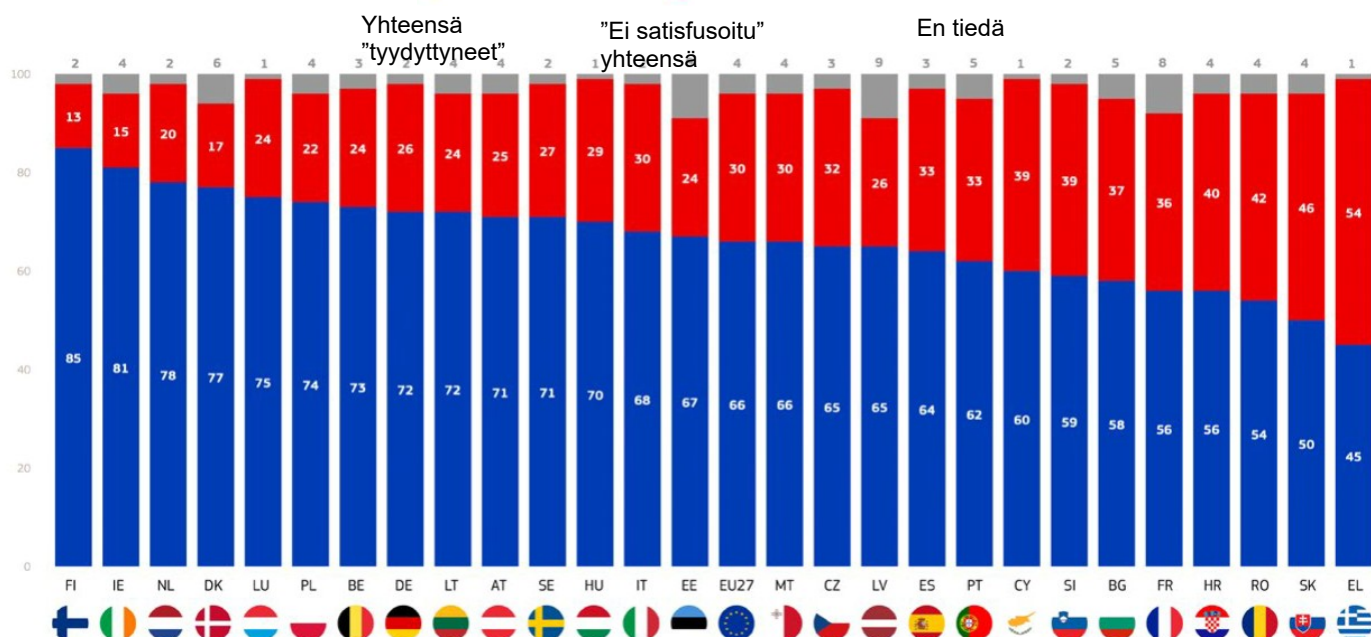
Kaksi kolmasosaa vastaajista (66 prosenttia) on tyytyväisiä perusoikeuksien kunnioittamiseen, mukaan lukien 15 prosenttia vastaajista, jotka ovat ”hyvin tyytyväisiä”, kun taas kolme kymmenestä vastaajista ei ole tyytyväisiä.

QA11.6 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Perusoikeuksien kunnioittaminen (EU27) (%)

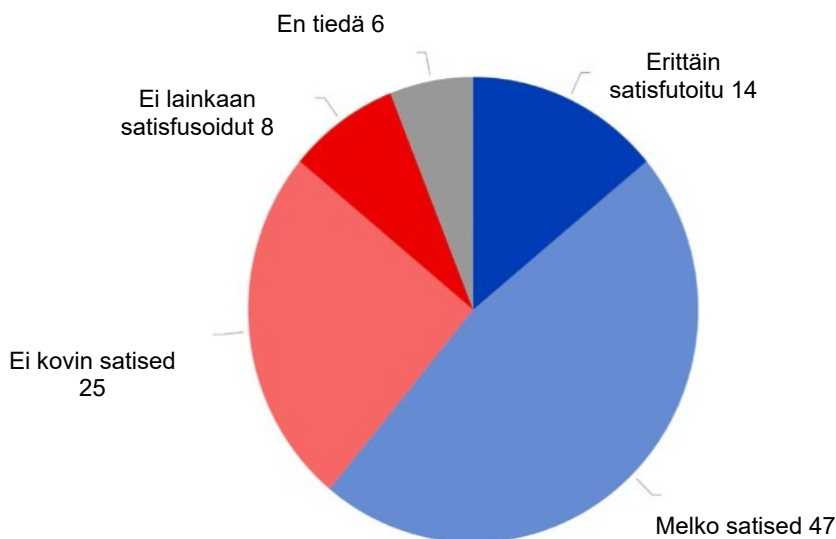
Enemmistö on tyytyväinen perusoikeuksien kunnioittamiseen 26 EU:n jäsenvaltiossa. Vastaajat ovat todennäköisimmin tyytyväisiä tähän näkökohtaan Suomessa (85 %), Irlannissa (81 %) ja Alankomaissa (78 %). Päinvastaisessa asteikossa Kreikka on ainoa maa, jossa tyytyväiset ovat vähemmistössä (45 prosenttia ”tyydyttyneitä” ja 54 prosenttia ”tyydyttyneitä”). Tyytyväisyysaste on suhteellisen alhainen myös Slovakiassa (50 %) ja Romaniassa (54 %).

QA11.6 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Perusoikeuksien kunnioittaminen (%)

Noin kuusi kymmenestä (61 prosenttia) ilmaisi tyytyväisyytensä yksittäisten kansalaisten mahdollisuuteen osallistua poliittiseen elämään, ja 14 prosenttia ilmoitti olevansa "erittäin tyytyväisiä". Kolmasosa vastaajista (33 %) ei ole tyytyväinen tähän demokratian näkökohtaan EU:ssa.

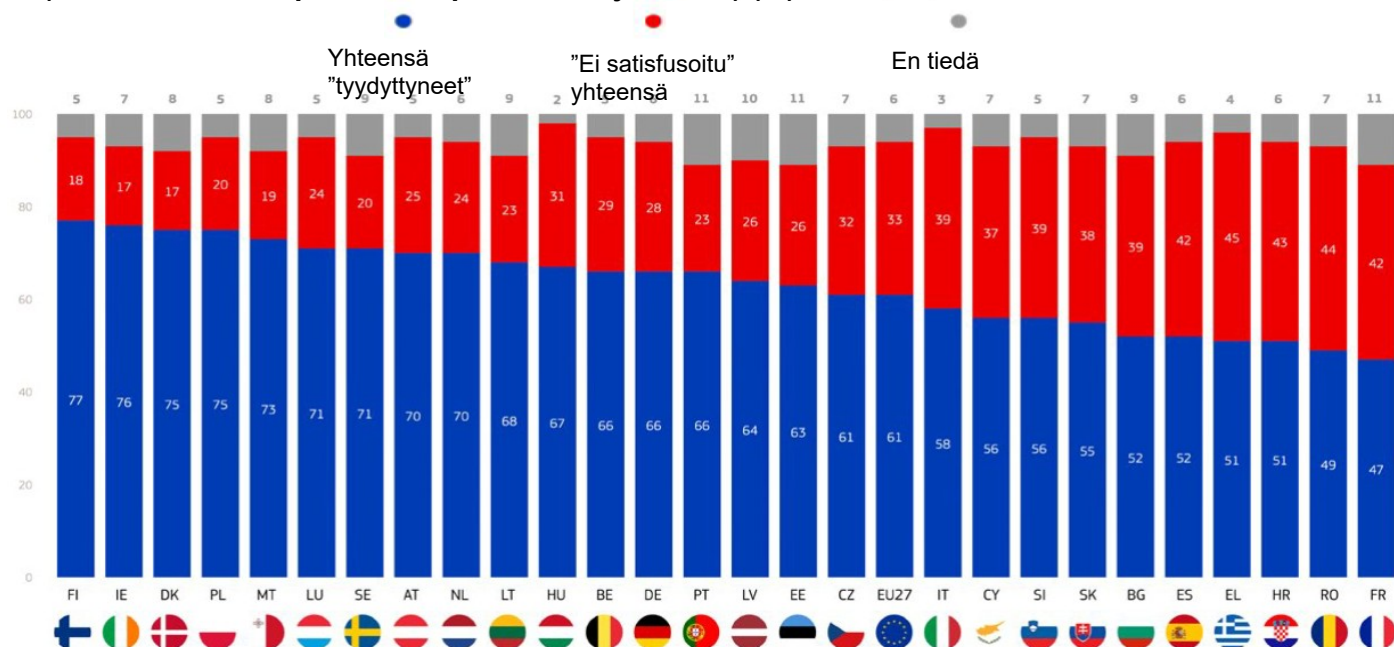
QA11.4 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Yksittäisten kansalaisten mahdollisuus osallistua poliittiseen elämään (vaaliehdokkaina, poliittisten puolueiden jäsenenä) (EU27) (%)

Enemmistö kaikissa maissa on tyytyväinen yksittäisten kansalaisten mahdollisuuksiin osallistua poliittiseen elämään, ja osuus vaihtelee vähintään kolmesta neljäsosasta Suomessa (77 %),

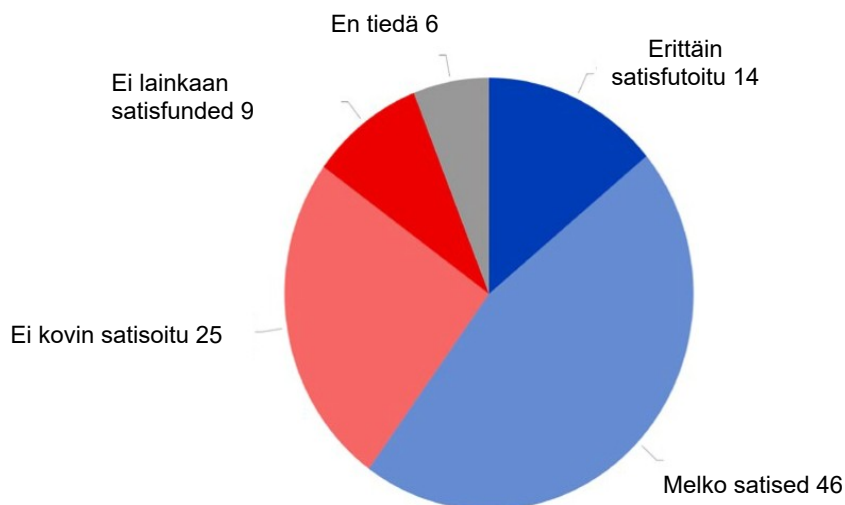
Irlannissa (76 %), Tanskassa ja Puolassa (molemmat 75 %) ja alle puoleen Ranskassa (47 %) ja Romaniassa (49 %).

QA11.4 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Yksittäisten kansalaisten mahdollisuus osallistua poliittiseen elämään (vaaliehdokkaina, poliittisten puolueiden jäseninä) (%)

Kuusi kymmenestä sanoo olevansa tyytyväisiä tiedotusvälineiden monimuotoisuuteen EU:ssa, mukaan lukien 14 prosenttia, jotka ovat erittäin tyytyväisiä. Hieman yli kolmannes (34 %) ei ole tyytyväinen tähän näkökohtaan.

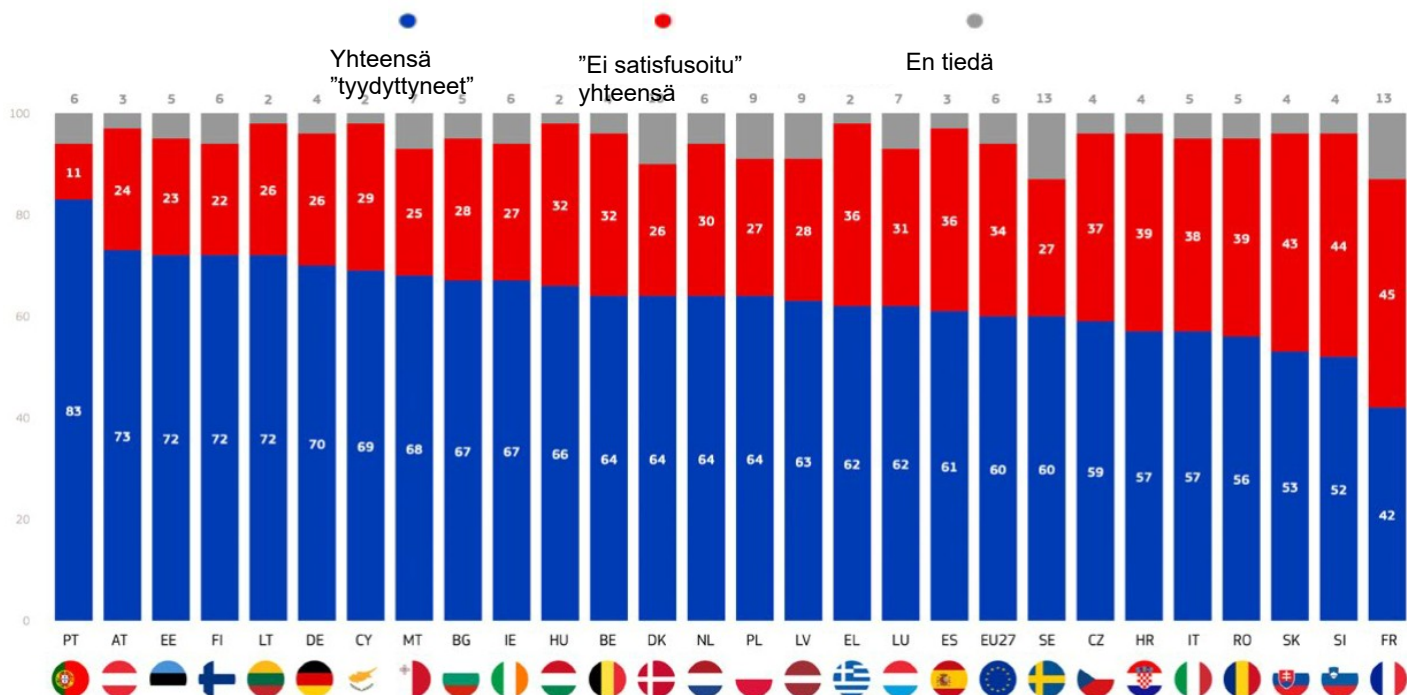
QA11.3 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Tiedotusvälineiden monimuotoisuus (EU27) (%)

Tyytyväisyys tiedotusvälineiden monimuotoisuuteen on suurempi kuin tyytymättömyys kaikissa EU:n jäsenvaltioissa yhtä lukuun ottamatta. Yli seitsemän kymmenestä Portugalissa (83 %), Itävallassa (73 %), Virossa, Suomessa ja Liettuassa (kaikki 72 %) ovat tyytyväisiä tähän

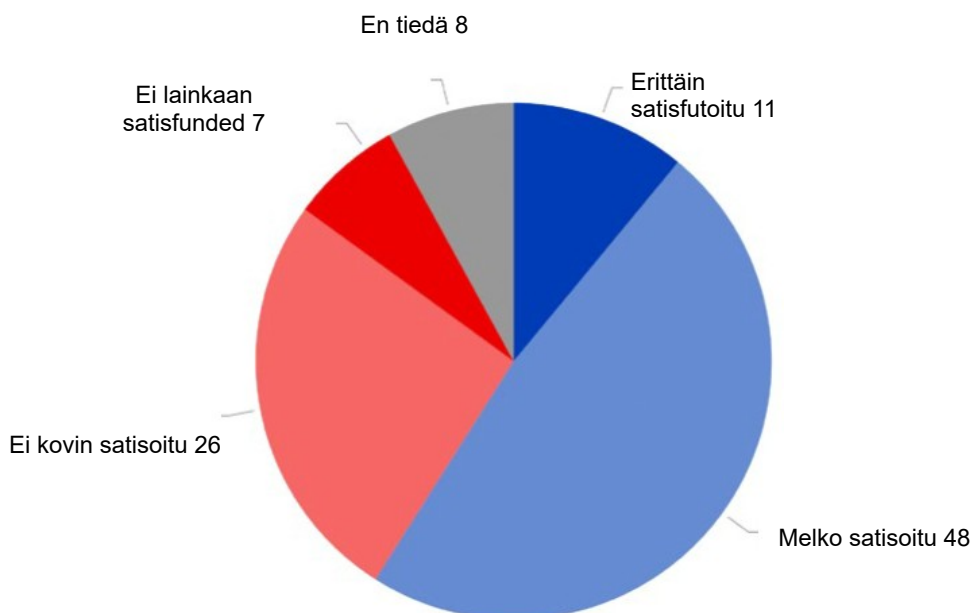
näkökohtaan, kun taas Ranska on ainoa maa, jossa vähemmistö on tyytyväinen (42 % "tyytyttyneistä" ja 45 % "tyytyttyneistä"). Yhdessä Ranskan kanssa tyytyväisyysaste on alhaisin Sloveniassa (52 %) ja Slovakiassa (53 %).

QA11.3 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Tiedotusvälineiden monimuotoisuus (%)

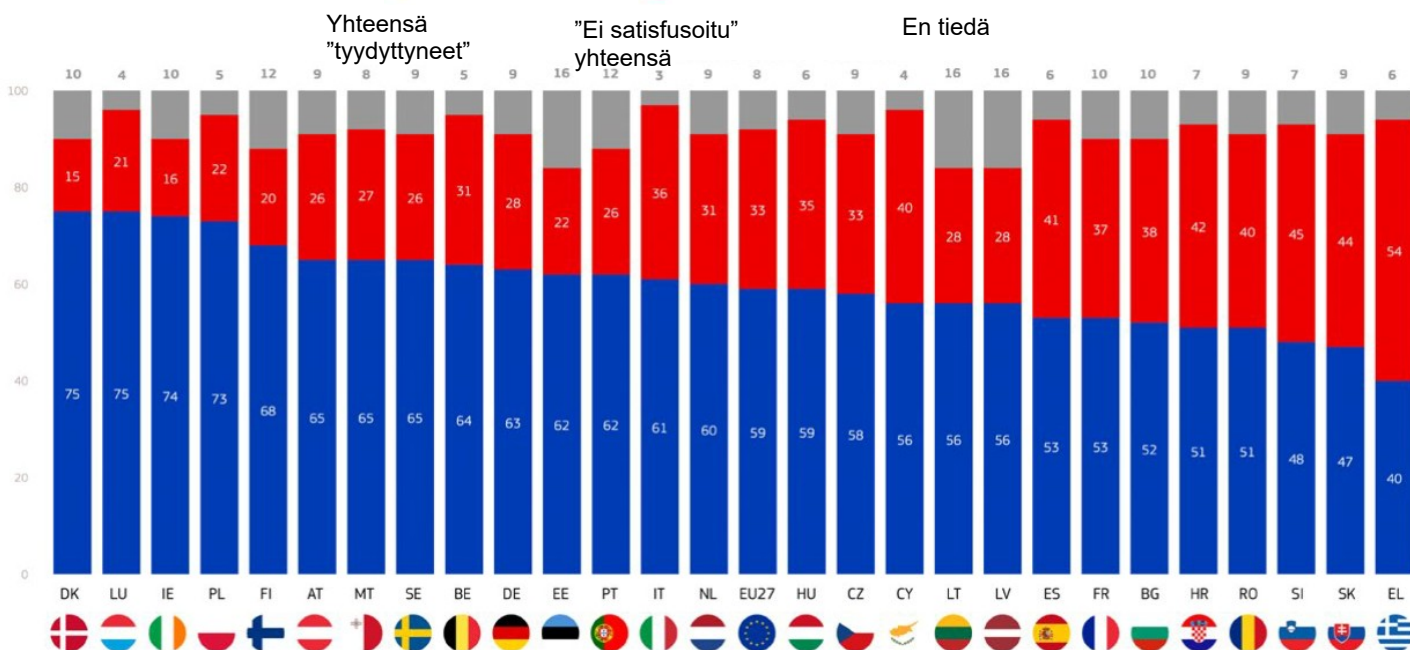
Suurin osa vastaajista (59 prosenttia) on tyytyväisiä kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen) mahdollisuuksiin suojella demokratiaa, ja 11 prosenttia vastaajista on erittäin tyytyväisiä. Kolmasosa vastaajista (33 prosenttia) ilmaisi tyytymättömyytensä tähän demokratian näkökohtaan EU:ssa.

QA11.7 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, yhdistysten, kansalaisjärjestöjen) mahdollisuudet suojella demokratiaa (EU27) (%)

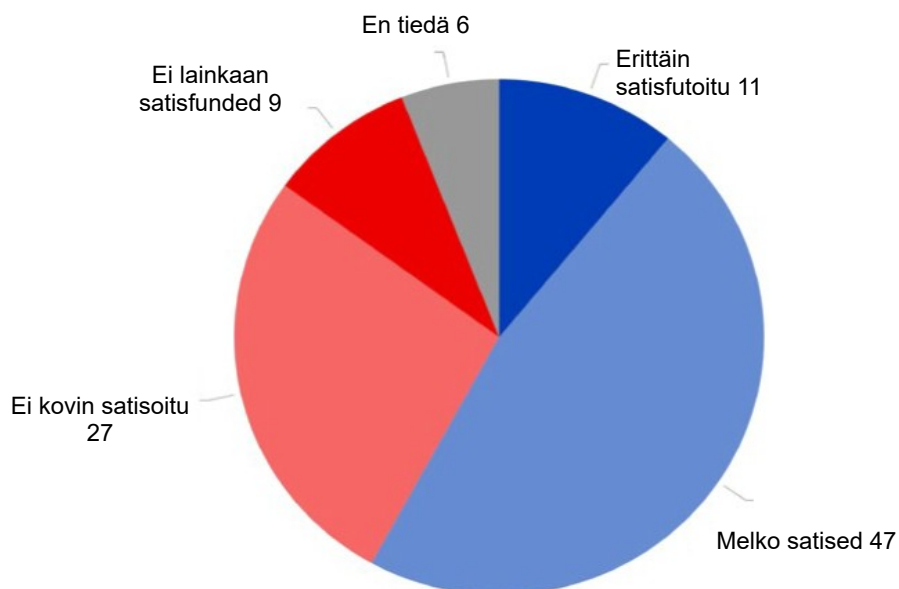
Vastaajat, jotka ovat tyytyväisiä kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen) mahdollisuuksiin suojella demokratiaa, ovat enemmistössä 26 maassa. Tyytyväisyysaste on erityisen korkea Tanskassa, Luxemburgissa (molemmat 75 %) ja Irlannissa (74 %). Kreikka on ainoa maa, jossa vähemmistö vastaajista on tyytyväinen (40 % "tyydyttyneitä" vs. 54 % "tyydyttyneitä") ja alle puolet on tyytyväisiä myös Slovakiaan (47 %) ja Sloveniaan (48 %).

QA11.7 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, yhdistysten, kansalaisjärjestöjen) mahdollisuudet suojella demokratiaa (%)

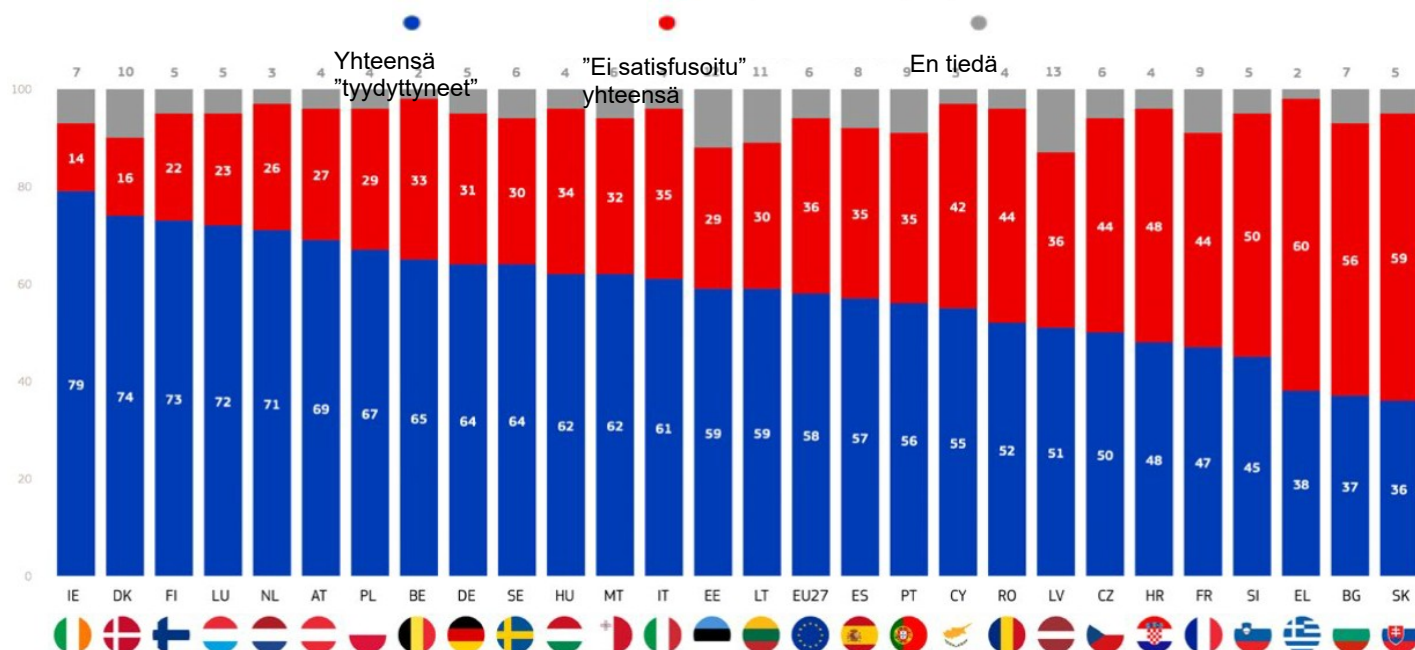
Lähes kuusi kymmenestä (58 prosenttia) sanoo olevansa tyytyväisiä oikeusvaltioperiaatteeseen Euroopan unionissa, joista noin joka kymmenes (11 prosenttia) sanoo olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Yli kolmannes (36 %) ilmoittaa tyytymättömyydestä.

QA11.5 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Oikeusvaltioperiaate (eli oikeuslaitoksen riippumattomuuden kunnioittaminen, vaalijärjestelmän eheys ja puolueettomuus) (EU27) (%)

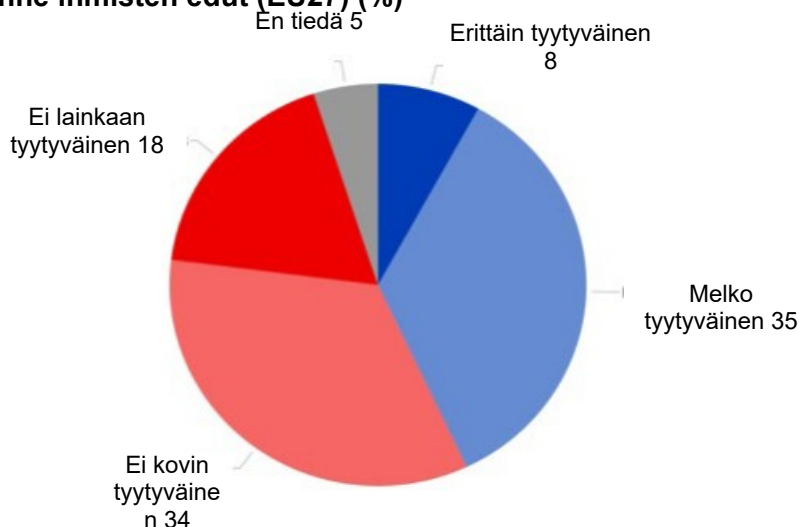
22 maassa enemmistö on tyytyväinen oikeusvaltioperiaatteeseen Euroopan unionissa, ja vastaajat Irlannissa (79 %), Tanskassa (74 %) ja Suomessa (73 %) ovat todennäköisimmin tyytyväisiä tähän näkökohtaan. Tyytymättömyys on sitä vastoin suurempi kuin tyytyväisyys neljässä maassa: Slovakia (36 % "tyydyttyneistä" vs. 59 %), Bulgaria (37 % vs. 56 %), Kreikka (38 % vs. 60 %) ja Slovenia (45 % vs. 50 %). Mielipiteet jakautuvat Kroatiassa (48 % "tyydyttyneitä" ja 48 % "tyydyttyneitä").

QA11.5 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Oikeusvaltioperiaate (eli oikeuslaitoksen riippumattomuuden kunnioittaminen, vaalijärjestelmän eheys ja puolueettomuus) (%)

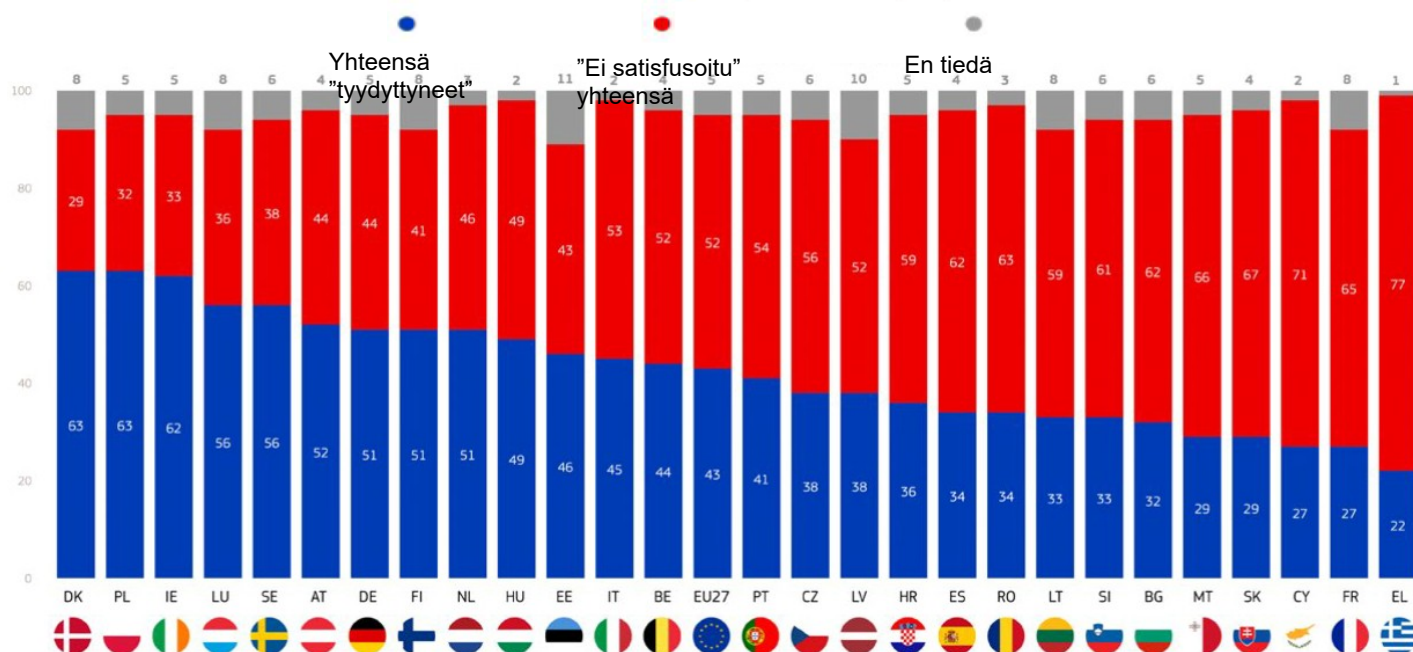
Ylineljä kymmenestä (43 %) on tyytyväinen poliittisiin puolueisiin, joissa otetaan huomioon niiden kaltaisten ihmisten edut, ja alle kymmenesosa (8 %) sanoo olevansa erittäin tyytyväisiä. Sitä vastoin enemmistö (52 %) on tyytymätön tähän näkökohtaan, mukaan lukien lähes viidennes (18 %), jotka sanovat, että he eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

QA11.8 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Poliittiset puolueet, jotka ottavat huomioon teidän kaltaistenne ihmisten edut (EU27) (%)

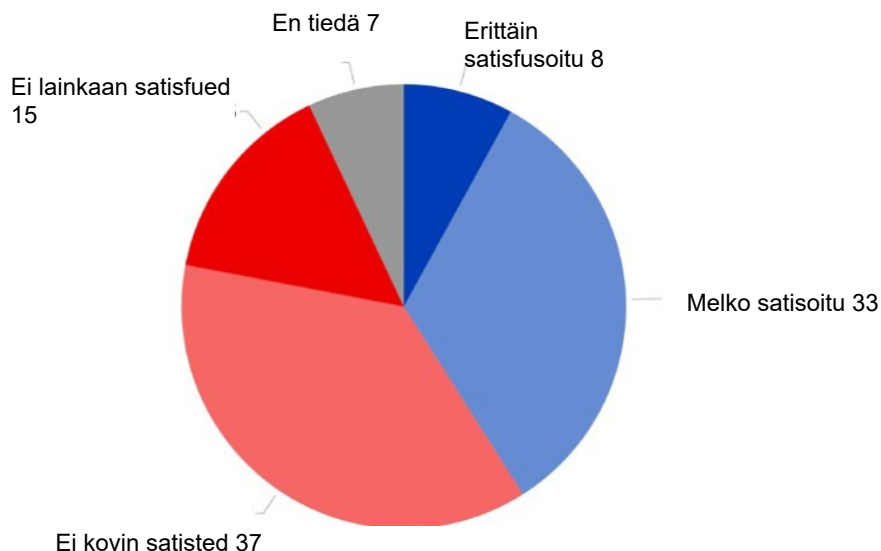
Kymmenessä maassa vastaajat ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kuin tyytymättömiä poliittisiin puolueisiin, kun otetaan huomioon heidän kaltaistensa ihmisten edut. Niiden osuus vaihtelee yli kuudesta kymmenestä Tanskassa, Puolassa (molemmat 63 %) ja Irlannissa (62 %), 22 %:iin Kreikassa ja 27 %:iin Kyproksessa ja Ranskassa.

QA11.8 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Poliittiset puolueet, jotka ottavat huomioon sinunlaisesi ihmisten edut (%)

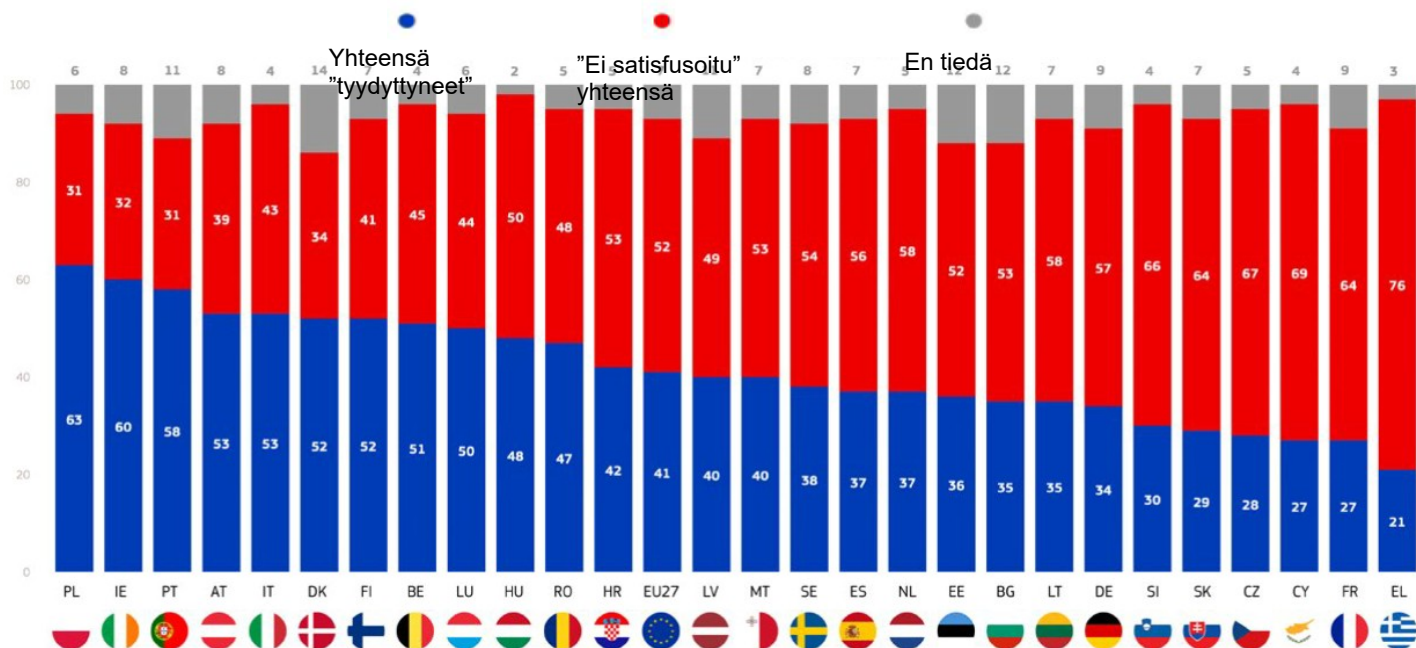
Vähemmistö vastaajista (41 prosenttia) on tyytyväinen disinformaation torjuntaan tiedotusvälineissä, joista alle joka kymmenes (8 prosenttia) on "hyvin tyytyväisiä". Sitä vastoin yli puolet (52 %) ei ole tyytyväinen tähän näkökohtaan. Tämä osuus sisältää 15 prosenttia, jotka sanovat, että he eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

QA11.9 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Disinformaation torjunta tiedotusvälineissä (eli väärät, liioitellut tai vääristetyt uutistarinat) (EU27) (%)

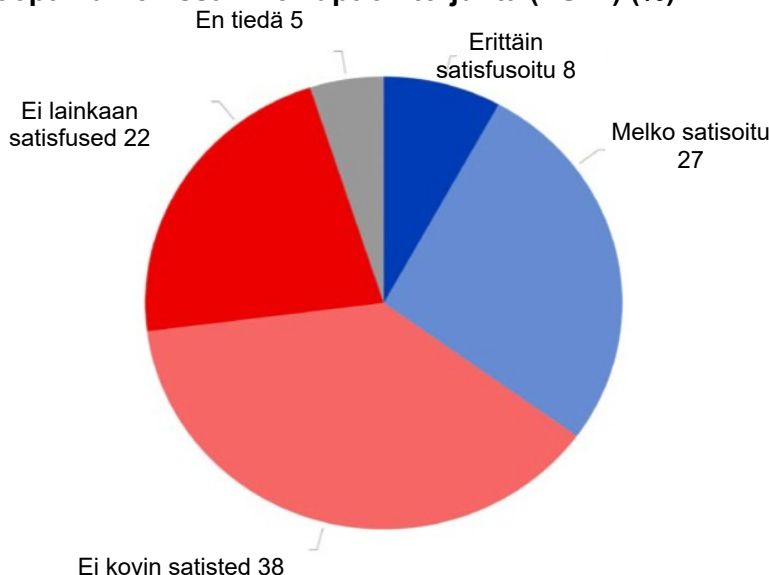
Tyytyväisyys disinformaation torjuntaan tiedotusvälineissä on suurempi kuin tyytymättömyys yhdeksässä maassa. Puola (63 %), Irlanti (60 %) ja Portugali (58 %) ovat maita, joissa vastaajat ovat todennäköisimmin tyytyväisiä tähän näkökohtaan. Kreikassa 21 prosenttia ja Kyproksessa ja Ranskassa 27 prosenttia ilmoitti olevansa tyytyväisiä.

QA11.9 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Disinformaation torjunta tiedotusvälineissä (eli väärät, liioitellut tai vääristetyt uutistarinat) (%)

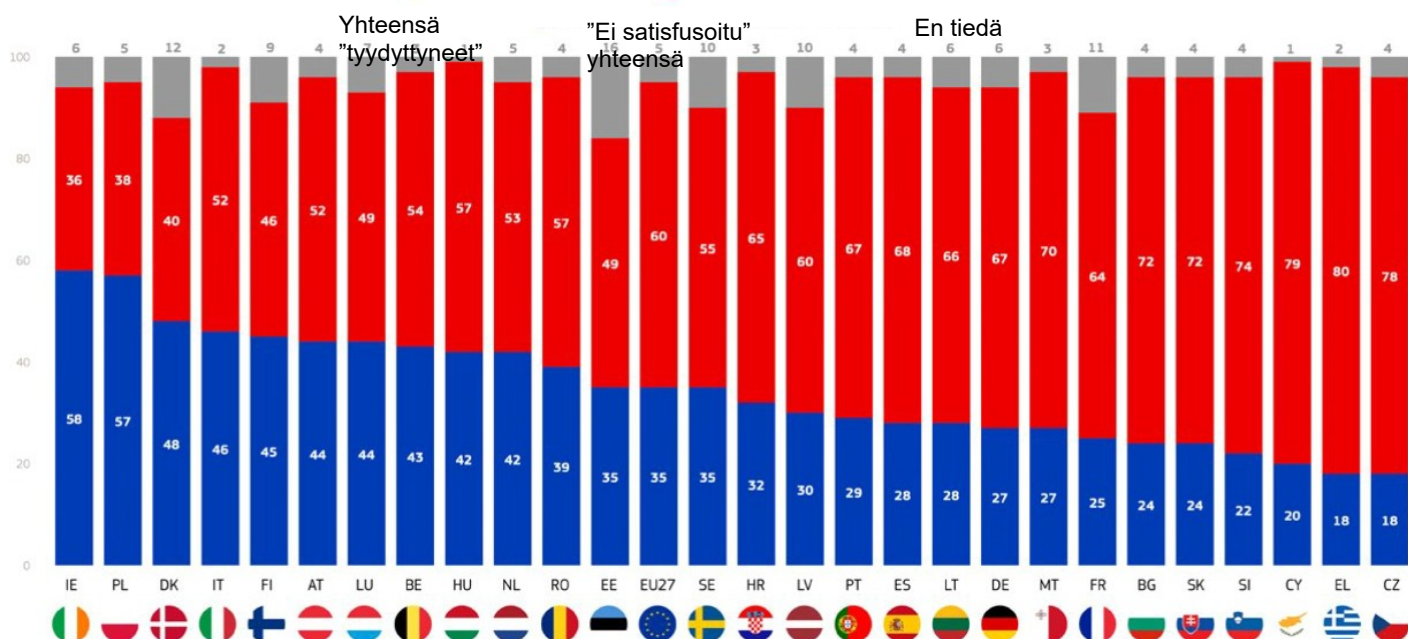
Hieman yli kolmannes (35 prosenttia) on tyytyväinen korruption torjuntaan, ja 8 prosenttia sanoo olevansa "erittäin tyytyväisiä". Suurin osa vastaajista (60 %) ilmoitti kuitenkin tyytymättömyytensä tähän näkökohtaan, mukaan lukien yli viidesosa (22 %), jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

Kysymys 11.10 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Korruption torjunta (EU27) (%)

Irlannissa (58 prosenttia), Puolassa (57 prosenttia) ja Tanskassa (48 prosenttia) enemmistö on tyytyväinen korruption torjuntaan, kun taas tämä näkemys on vähemmistö muissa 24 maassa. Tyytyväisyysaste oli alhaisin Tšekissä, Kreikassa (molemmat 18 prosenttia) ja Kyproksessa (20 prosenttia).

Kysymys 11.10 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? Korruption torjunta (%)

Analysoitaessa tuloksia vastaajien sosiodemografisten ominaisuuksien perusteella voidaan havaita johdonmukaisia tyytyväisyysasteita kaikilla demokratian osa-alueilla Euroopan unionissa. Tyytyväisyystasot vaihtelevat yleensä iän, koulutustason, sosioekonomisen aseman ja EU:ta koskevien asenteiden mukaan.

Nuorimmat vastaajat (15–24-vuotiaat) ovat yleensä tyytyväisiä useimpiin demokratian näkökohtiin EU:ssa. Tämä malli on merkittävin korruption torjunnassa (40 % vs. 31 % 55-vuotiaista) ja poliittisissa puolueissa, joissa otetaan huomioon heidän kaltaistensa ihmisten edut (48 % vs. 40 %).

Korkeasti koulutetut vastaajat ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kuhunkin erityiseen näkökohtaan. Esimerkiksi 20 vuotta täyttäneet ovat todennäköisemmin tyytyväisiä perusoikeuksien kunnioittamiseen (72 prosenttia verrattuna 59 prosenttiin 15 vuotta täyttäneistä) ja kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksiin suojella demokratiaa (64 prosenttia vs. 51 prosenttia).

Johtajat ovat todennäköisimmin tyytyväisiä useimpiin näkökohtiin. Esimerkiksi lähes seitsemän kymmenestä (68 prosenttia) johtajista on tyytyväisiä kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksiin suojella demokratiaa, kun vastaava osuus kotihenkilöistä on 49 prosenttia.

Vastaajat, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat paljon taipuvaisempia kuin ne, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta tyytyä demokratian jokaiseen näkökohtaan. Tämä koskee erityisesti perusoikeuksien kunnioittamista (72 % vs. 49 %) ja oikeusvaltioperiaatetta (63 % vs. 40 %). Tämä malli on samanlainen niille, jotka pitävät itseään yhteiskunnan ylemmän tai ylemmän keskiluokan osana, verrattuna niihin, jotka näkevät itsensä työväenluokaksi, ja niille, jotka sanovat, että heidän elintasonsa ei ole muuttunut verrattuna niihin, jotka ovat kokeneet huonontumisen. Tämä havainto osoittaa, että tyytyväisyys demokratian jokaiseen näkökohtaan kasvaa vastaajien (havaittu) sosioekonominen asema.

Vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kuhunkin näkökohtaan kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva. Tämä koskee erityisesti perusoikeuksien kunnioittamista (83 % vs. 36 %) ja oikeusvaltioperiaatetta (75 % vs. 28 %). Vastaavasti, jos vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa ja omassa maassaan, he ilmaisevat todennäköisemmin tyytyväisyytensä kuhunkin näkökohtaan. Esimerkiksi 76 prosenttia niistä, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa (46 prosenttia niistä, jotka ovat eri mieltä), ja 72 prosenttia niistä, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä omassa maassaan (42 prosenttia niistä, jotka ovat eri mieltä), ovat tyytyväisiä yksittäisten kansalaisten mahdollisuuteen osallistua poliittiseen elämään.

Viime Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneiden tyytyväisyysaste on korkeampi erityisesti vapaissa ja rehellisissä vaaleissa (76 prosenttia vaaleihin verrattuna 61 prosenttia niistä, jotka eivät äänestäneet).

QA11 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? (% – EU27)

	Vapaat ja oikeudenmukai set vaalit	Sananvapaus	Yksittäisten kansalaisten mahdollisuus osallistua poliittiseen elämään (vaaliehdokkaina, poliittisten puolueiden jäseninä)	Tiedotusvälineid en monimuotoisuus	Oikeusvaltioperiaate (eli oikeuslaitoksen riippumattomuuden kunnioittaminen, Eletoral- järjestelmän eheys ja puolueettomuus)
EU27	70	70	61	60	56
Sukupuoli					
Äijä	72	71	61	61	66
Nainen	68	69	60	66	57
Ikä					
15–24	73	73	64	64	63
25–39	71	69	62	61	60
40–54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Koulutus (loppu)					
—15	66	66	53	57	53
16–19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Opiskelee edelleen	75	75	66	65	64
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka					
Itsenäiset ammatinharjoittajat	72	70	58	61	61
Johtajat	78	77	68	65	67
Muut valkoiset kaulukset	72	72	65	65	63
Ruumiillisen työn tekijät	65	66	56	59	53
Talohenkilöt	62	65	50	53	53
Työtön	63	62	53	54	49
Eläkkeellä	70	70	60	60	56
Opiskelijat	75	75	66	65	64
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet					
Suurimman osan ajasta	56	56	43	51	46
Aika ajoon	63	64	55	56	54
Lähes koskaan/ei koskaan	76	75	65	65	63
Harkitse kuulumista					
Työväenluokka	63	61	51	55	50
Alempi keskiluokka	67	67	56	59	54
Keskiluokka	73	73	64	62	61
Ylempi keskiluokka	81	81	72	68	71
Ylempi luokka	81	83	72	67	77
Kuva EU:sta					
Positiivinen	84	85	75	74	75
Neutraali	66	66	55	57	53
Negatiivinen	42	39	35	38	26
Äänelläni on merkitystä EU:ssa					
Hyväksy	83	83	76	74	74
Eri mieltä	58	58	46	49	45
Äänelläni on merkitystä (Meidän maassamme)					
Hyväksy	81	60	72	71	70
Eri mieltä	54	54	42	45	41
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa					
Kyllä	76	75	65	65	64
Ei	61	62	52	53	51
Elintasosi on...					
On jo pienennetty	64	64	54	55	51
Ei ole vielä pienennetty, mutta tulee olemaan	76	76	67	67	67
Ei muutettu/lisätty	77	77	68	67	67

QA11 Kuinka tyytyväinen olette seuraaviin demokratian näkökohtiin Euroopan unionissa? (% – EU27)

	Perusoikeuksien kunnioittaminen	Kansalaisyhteiskunnan (eli kansalaisten, yhdistysten, kansalaisjärjestöjen) mahdollisuudet suojella demokratiaa	Poliittiset puolueet, jotka ottavat huomioon sinunlaisesi ihmisten edut	Disinformaation torjunta tiedotusvälineissä (eli väärät, liioitellut tai vääristetyt uutistarinat)	Korruption torjunta
EU27	66	59	43	41	35
Sukupuoli					
Äijä	68	61	43	41	35
Nainen	65	59	42	40	35
Ikä					
15–24	70	63	48	45	40
25–39	68	63	45	43	38
40–54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Koulutus (loppu)					
—15	59	51	35	35	29
16–19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Opiskelee edelleen	71	67	50	45	41
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka					
Itsenäiset ammatinharjoittajat	68	58	42	40	35
Johtajat	74	68	50	43	39
Muut valkoiset kaulukset	72	63	49	49	39
Ruumiillisen työn tekijät	62	57	41	41	35
Talohenkilöt	58	49	38	36	36
Työtön	59	50	29	34	27
Eläkkeellä	64	57	39	36	29
Opiskelijat	71	67	50	45	41
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet					
Suurimman osan ajasta	49	43	25	31	24
Aika ajoin	60	52	38	41	35
Lähes koskaan/ei koskaan	72	64	47	43	36
Harkitse kuulumista					
Työväenluokka	57	50	33	35	29
Alempi keskiluokka	62	54	38	40	30
Keskiluokka	70	64	46	44	38
Ylempi keskiluokka	78	70	57	45	41
Ylempi luokka	86	78	63	42	53
Kuva EU:sta					
Positiivinen	83	75	58	53	46
Neutraali	60	54	36	37	29
Negatiivinen	35	30	18	21	17
Äänelläni on merkitystä EU:ssa					
Hyväksy	80	75	59	51	46
Eri mieltä	53	46	28	32	26
Äänelläni on merkitystä (Meidän maassamme)					
Hyväksy	77	71	54	48	42
Eri mieltä	49	42	26	30	25
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa					
Kyllä	71	65	48	44	37
Ei	58	52	37	37	32
Elintasosi on...					
On jo pienennetty	59	53	34	35	28
Ei ole vielä pienennetty, mutta tulee olemaan	73	66	52	49	42
Ei muutettu/lisätty	75	68	54	45	42

2. EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIKAUDEN UUDELLEENTARKASTELU: NELJÄ VUOTTA

Toisessa luvussa keskitytään eurooppalaisten tietoisuuteen ja asenteisiin Euroopan unionin ja Euroopan parlamentin toiminnasta viime vuosina. Se aloittaa tutkimalla, ovatko kansalaiset lukeneet, nähneet tai kuulleet tiedotusvälineissä mitään Euroopan parlamentista ja tämän tiedon tuottamasta vaikutelmasta. Sen jälkeen analysoidaan yleisiä asenteita EU:n toiminnan vaikutuksiin sekä tietoisuutta ja tyytyväisyyttä EU:n ja Euroopan parlamentin viimeaikaisista toimista useilla politiikan aloilla.

Tulokset osoittavat, että tiedotusvälineiden välittämät tiedot Euroopan parlamentista ovat jättäneet EU:n kansalaisille myönteisen vaikutelman ja että suuri enemmistö on tietoinen EU:n vaikutuksesta heidän jokapäiväiseen elämäänsä. Lisäksi tilanteessa, jossa EU:n politiikoissa on tapahtunut nopeita muutoksia moniin kriiseihin vastaamiseksi, EU:n viime vuosina toteuttamat toimet ovat yleisesti ottaen hyvin tietoisia ja tyytyväisiä. Vuosi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen EU:n tuki Ukrainalle on ylivoimaisesti kansalaisten tietoisin ja tyytyväisin.

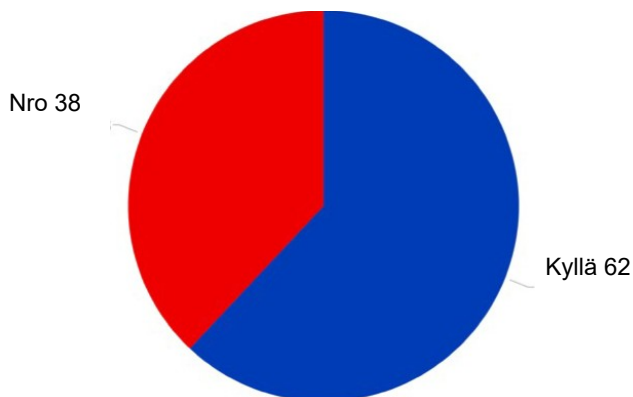
Euroopan parlamentin näkyvyys tiedotusvälineissä

EU:n kansalaisten tietoisuus Euroopan parlamentista on yleisesti ottaen erittäin korkealla tasolla. Vakionuotoiset Eurobarometri-tutkimukset ovat osoittaneet, että Euroopan parlamentti on vuodesta 2006 lähtien ollut EU:n toimielinten luettelon kärjessä. Edellisen tammi-helmikuussa 2023 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen tulokset eivät ole poikkeus, sillä lähes yhdeksän kymmenestä kertoo kuulleensa Euroopan parlamentista²⁰.

Näin ollen ei ole yllättävää, että nykyisessä kyselyssä selvä enemmistö kansalaisista (62 %, -2 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) on äskettäin lukenut lehdistöstä, nähnyt Internetissä tai televisiossa tai kuullut radiossa jotain Euroopan parlamentista. Sitä vastoin alle neljä kymmenestä (38 %, + 2 prosenttiyksikköä) vastasi kieltävästi tähän kysymykseen. Nämä luvut ovat pysyneet jokseenkin vakaina loka-marraskuuhun 2022 verrattuna.

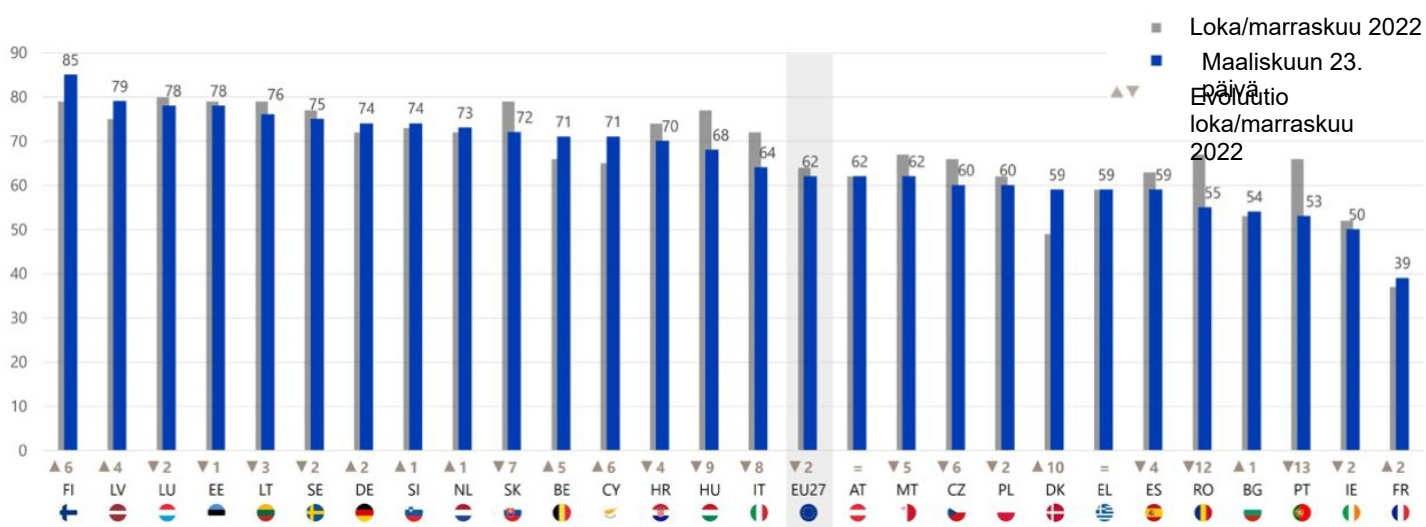
20 Euroopan komissio, Standard Eurobarometri 98 – Winter 2022–2023 (EB 98.2), saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

Kysymys 1 Oletko äskettäin lukenut lehdistöstä, nähnyt Internetissä tai televisiossa tai kuullut radiossa jotain Euroopan parlamentista? (EU27) (%)

Vähintään kolme neljäsosaa vastaajista kuudessa maassa on äskettäin lukenut, nähnyt tai kuullut jotain Euroopan parlamentista joko Internetistä, televisiosta tai radiosta: Suomi (85 %), Latvia (79 %), Viro, Luxemburg (molemmat 78 %), Liettua (76 %) ja Ruotsi (75 %). Toisin kuin 39 prosenttia Ranskassa, 50 prosenttia Irlannissa ja 53 prosenttia Portugalissa, jotka antavat tämän vastauksen.

Kysymys 1 Oletko äskettäin lukenut lehdistöstä, nähnyt Internetissä tai televisiossa tai kuullut radiossa jotain Euroopan parlamentista? (% – kyllä)

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna kymmenessä maassa niiden vastaajien osuus, jotka ovat äskettäin lukeneet, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista, ovat vähentyneet. Suurin lasku oli Portugalissa (53 %, -13 prosenttiyksikköä), Romaniassa (55 %, -12 prosenttiyksikköä) ja Unkarissa (68 %, -9 prosenttiyksikköä). Samaan aikaan tämä osuus vastaajista on kasvanut viidessä maassa: Tanska (59 %, +10 prosenttiyksikköä), Suomi (85 %, +6 prosenttiyksikköä), Kypros (71 %, +6 prosenttiyksikköä), Belgia (71 %, +5 prosenttiyksikköä) ja Latvia (79 %, +4 prosenttiyksikköä). Tämä luku on pysynyt vakaana tai muuttumattomana muissa 12 maassa.

Miehet ovat naisia todennäköisemmin lukeneet, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista joko Internetistä, televisiosta tai radiosta (66 prosenttia vs. 57 prosenttia). Lisäksi tämä osuus kasvaa iän myötä, ja kaksi kolmasosaa vähintään 55-vuotiaista (66 %) ilmoittaa lukeneensa, nähneensä tai kuulleen Euroopan parlamentista äskettäin, kun taas alle puolet 15–24-vuotiaista (49 %).

Mitä pidempään vastaajat jatkoivat kokopäiväistä koulutusta, sitä todennäköisemmin he ovat viime aikoina lukeneet, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista. Näin on 69 prosentilla vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä, kun vastaava luku on 55 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista. Johtajat (72 %) vastaavat tähän kysymykseen todennäköisimmin, erityisesti verrattuna työttömiin (45 %) ja kotihenkilöihin (46 %). Suurempi osuus vastaajista, jotka ovat lukeneet, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista, ovat myös niitä, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (66 % vs. 49 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva, sanomaan äskettäin lukeneensa, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista (69 % vs 61 %), ja samanlainen kuilu on havaittavissa niiden välillä, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, ja niiden välillä, joilla on kielteinen kuva (73 % vs. 60 %).

Myös niitä, jotka ovat äskettäin lukeneet, nähneet tai kuulleet jotain Euroopan parlamentista, on enemmän niiden joukossa, joiden mielestä heidän äänellään on merkitystä EU:ssa (70 prosenttia vs. 56 prosenttia niistä, joiden mielestä heidän äänellään ei ole merkitystä) ja niiden, jotka äänestivät viime Euroopan parlamentin vaaleissa (71 prosenttia vs. 48 prosenttia niistä, jotka eivät äänestäneet).

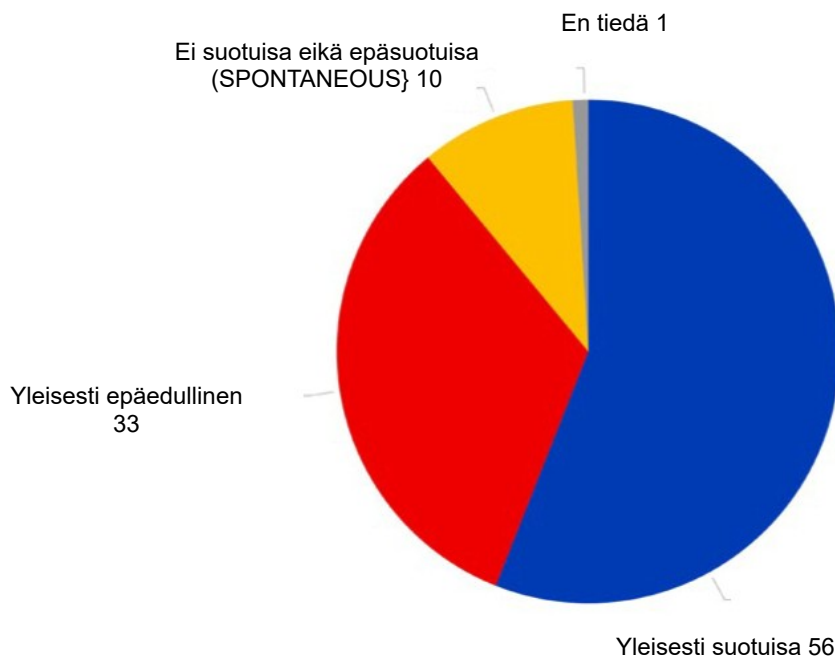
Kysymys 1 Oletko äskettäin lukenut lehdistöstä, nähnyt Internetissä tai televisiossa tai kuullut radiossa jotain Euroopan parlamentista? (% – EU)

EU27	62	38	0
Sukupuoli			
Äijä	66	33	1
Nainen	57	43	0
Ikä			
15–24	49	51	0
25–39	58	42	0
40–54	63	36	1
55+	66	33	1
Koulutus (loppu)			
—15	55	44	1
16–19	61	39	0
20+	69	31	0
Opiskelee edelleen	53	47	0
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	67	32	1
Johtajat	72	28	0
Muut valkoiset kaulukset	65	35	0
Ruumiillisen työn tekijät	57	43	0
Talohenkilöt	46	54	0
Työtön	45	55	0
Eläkkeellä	67	32	1
Opiskelijat	53	47	0
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	49	50	1
Aika ajoin	56	44	0
Lähes koskaan/ei koskaan	66	34	0
Kuva tghe EU:sta			
Positiivinen	69	31	0
Neutraali	54	46	0
Negatiivinen	61	39	0
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	70	30	0
Eri mieltä	56	44	0
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa			
Kyllä	71	29	0
Ei	48	51	1
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	73	27	0
Neutraali	53	46	1
Negatiivinen	60	39	1

Tiedotusvälineiden saama vaikutelma Euroopan parlamentista

Vastaajilta, jotka kertoivat lukeneensa, nähneensä tai kuulleet jotain, kysyttiin myös, onko tämä antanut heille yleisesti ottaen myönteisen tai kielteisen vaikutelman Euroopan parlamentista. Suurin osa (56 prosenttia) ilmoitti saaneensa yleisesti myönteisen vaikutelman, kun taas kolmannes (33 prosenttia) sanoi, että vaikutelma oli epäedullinen, ja joka kymmenes sanoo, että tämä ei ollut suotuisaa eikä epäsuotuisaa.

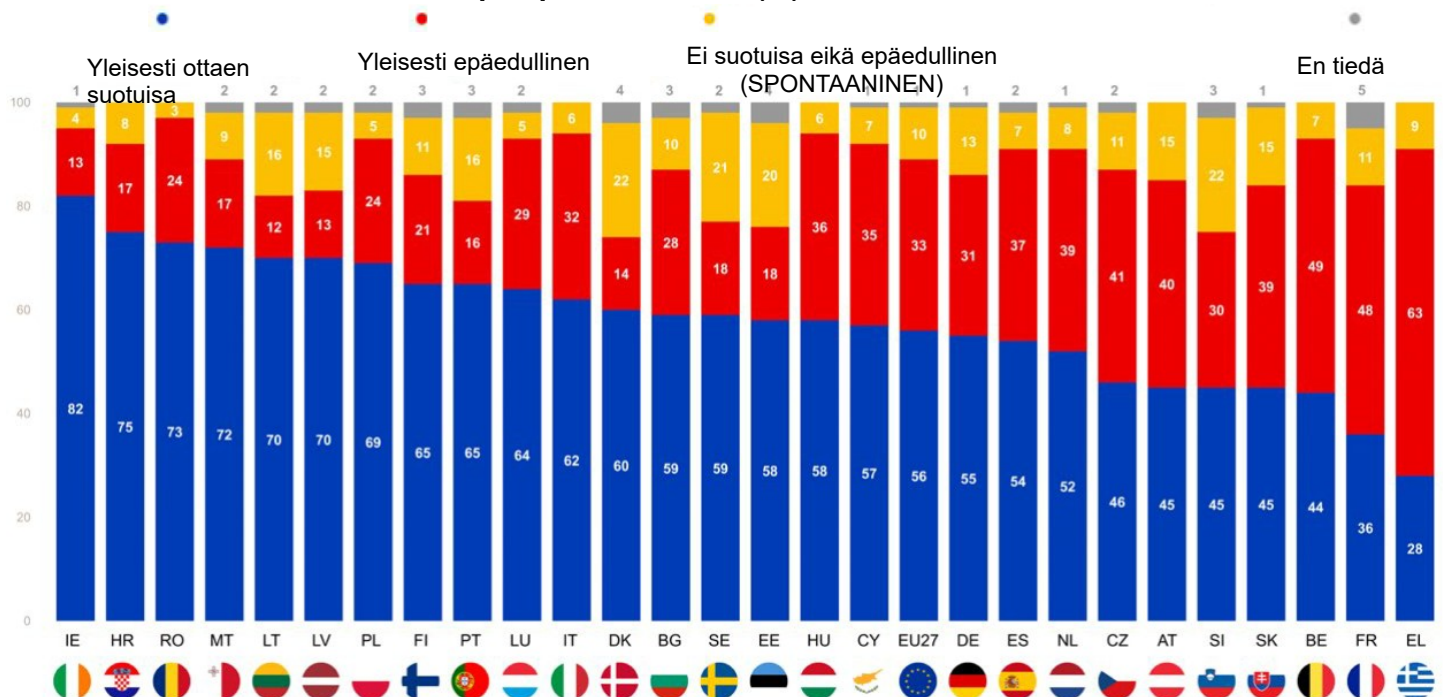
QA1b Onko se, mitä olet lukenut, nähnyt tai kuullut, antanut sinulle yleisesti myönteisen tai kielteisen vaikutelman Euroopan parlamentista? (EU27) (%)

Merkittäviä muutoksia on havaittavissa, koska tämä kysymys esitettiin viimeksi syyskuussa 2015. Erityisesti niiden osuus, jotka sanovat, mitä ovat lukeneet, nähneet tai kuulleet, on antanut heille myönteisen vaikutelman, joka on kasvanut 26 prosenttiyksikköä – kasvu, joka johtuu lähes kokonaan sen osuuden pienenemisestä, jonka mukaan he ovat jättäneet vaikutelman, ei ollut suotuisa eikä epäsuotuisa (-23 prosenttiyksikköä)²¹. Päinvastoin niiden osuus, jotka sanovat kuluttamansa uutisen, on jättänyt negatiivisen vaikutelman, on pysynyt vakaana (-2 prosenttiyksikköä).

²¹ Minunon huomattava, että syyskuussa 2015 olimme keskellä muuttoliikekriisiä, ja useimmat haastateltavat ajattelivat Aylanin kuolemaa, joka löydettiin hukkuneena Turkin rannikolla. Tällä asiayhteydellä on varmasti rooli suuressa evoluutiossa edelliseen aaltoon verrattuna. Lisäksi on mainittava, että spontaanit koodit olivat haastateltaville näkyvämpiä: tämän seurauksena nämä spontaanit koodit mainittiin tänä aikana suuremmassa määrin vastaajia.

QA1B Onko se, mitä olet lukenut, nähnyt tai kuullut, antanut sinulle yleisesti myönteisen tai kielteisen vaikutelman Euroopan parlamentista? (%)

Niiden vastaajien osuudet, jotka sanovat saamiensa tietojen antaneen Euroopan parlamentilta yleisesti myönteisen vaikutelman, vaihtelevat suuresti. Eniten myönteisiä vastauksia saatiin Irlannissa (82 %), Kroatiassa (75 %) ja Romaniassa (73 %). Vastaava luku oli 28 prosenttia Kreikassa, 36 prosenttia Ranskassa ja 44 prosenttia Belgiassa.

Koska EU:n tasolla on tapahtunut huomattavaa myönteistä kehitystä syyskuusta 2015 lähtien, niiden vastaajien osuus, jotka saivat yleisesti myönteisen vaikutelman Euroopan parlamentista, on kasvanut kaikissa maissa, ja 12 maassa kasvu on vähintään 30 prosenttiyksikköä. Tämä koskee erityisesti Latviaa (70 %, + 53 prosenttiyksikköä), Maltaa (72 %, + 42 prosenttiyksikköä) ja Irlantia (82 %, + 37 prosenttiyksikköä).

Nuoremmat ja korkeasti koulutetut vastaajat toteavat todennäköisemmin, että heidän Euroopan parlamentista saamansa uutiset ovat antaneet heille myönteisen vaikutelman. Myönteinen vastaus on erityisesti 64 prosenttia 15–24-vuotiaista (53 prosenttia 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista) ja 58 prosenttia 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista (48 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista).

Toimihenkilöt (61 %) ja johtajat (60 %) ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että heidän saamansa vaikutelma oli suotuisa erityisesti työttömiin (48 %) ja kotitalouksiin verrattuna (49 %). Vastaavasti ne, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, antavat todennäköisemmin tämän vastauksen verrattuna niihin, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta (57 % vs. 43 %).

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, kertovat paljon todennäköisemmin siitä, mitä he ovat äskettäin lukeneet, nähneet tai kuulleet, antaneet heille myönteisen vaikutelman Euroopan parlamentista (77 prosenttia vs. 12 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva). Tämä pätee myös niihin, jotka ovat yhtä mieltä äänestään EU:ssa (69 prosenttia vs. 40 prosenttia niistä, jotka ovat eri mieltä), jotka ovat tyytyväisiä demokratiaan EU:ssa (72 prosenttia vs. 33 prosenttia niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä) ja niihin, jotka äänestivät viime Euroopan parlamentin vaaleissa (59 prosenttia vs. 47 prosenttia niistä, jotka eivät äänestäneet).

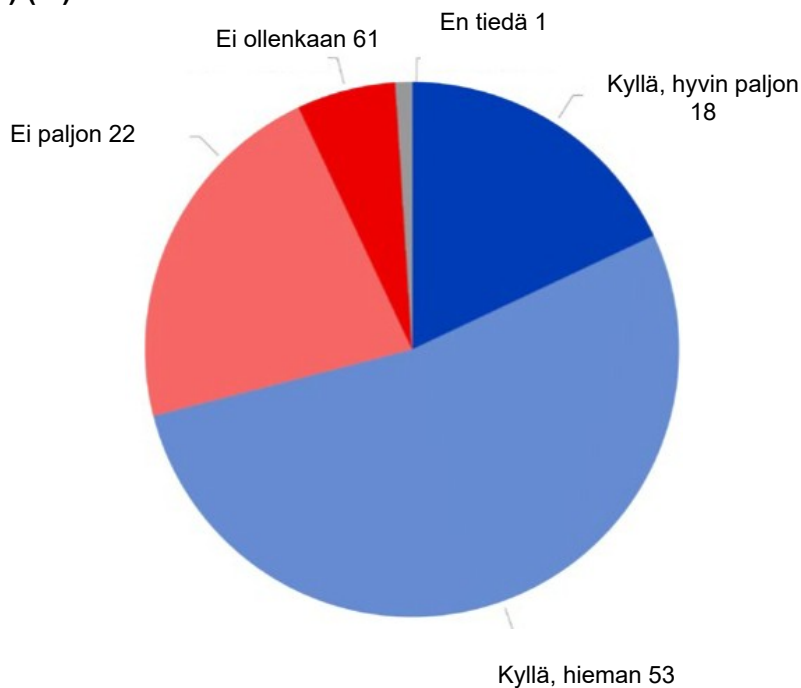
QA1b Onko se, mitä olet lukenut, nähnyt tai kuullut, antanut sinulle yleisesti myönteisen tai kielteisen vaikutelman Euroopan parlamentista? (% – EU)

	Yleisesti ottaen suotuista	Yleisesti epäedullinen	Ei suotuista eikä epäsuotuista (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	56	33	10	1
Sukupuoli				
Äijä	55	34	10	1
Nainen	56	32	10	2
Ikä				
15–24	64	26	8	2
25–39	58	31	10	1
40–54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Koulutus (loppu)				
—15	48	39	11	2
16–19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Opiskelee edelleen	61	27	10	2
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	54	34	10	2
Johtajat	60	30	9	1
Muut valkoiset kaulukset	61	29	9	1
Ruumiillisen työn tekijät	55	35	9	1
Talohenkilöt	49	36	12	3
Työtön	48	42	9	1
Eläkkeellä	52	35	11	2
Opiskelijat	61	27	10	2
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	43	46	9	2
Aika ajoin	54	38	7	1
Lähes koskaan/ei koskaan	57	30	11	2
Kuva EU:sta				
Positiivinen	77	14	8	1
Neutraali	44	39	15	2
Negatiivinen	12	83	4	1
Äänelläni on merkitystä EU:ssa				
Hyväksy	69	21	9	1
Eri mieltä	40	49	10	1
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa				
Tyytyväisiä	72	18	9	1
Ei ole tyytyväinen	33	56	10	1
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa				
Kyllä	59	30	10	1
Ei ole tyytyväinen	47	41	10	2

EU:n mielletyt vaikutukset kansalaisten jokapäiväiseen elämään

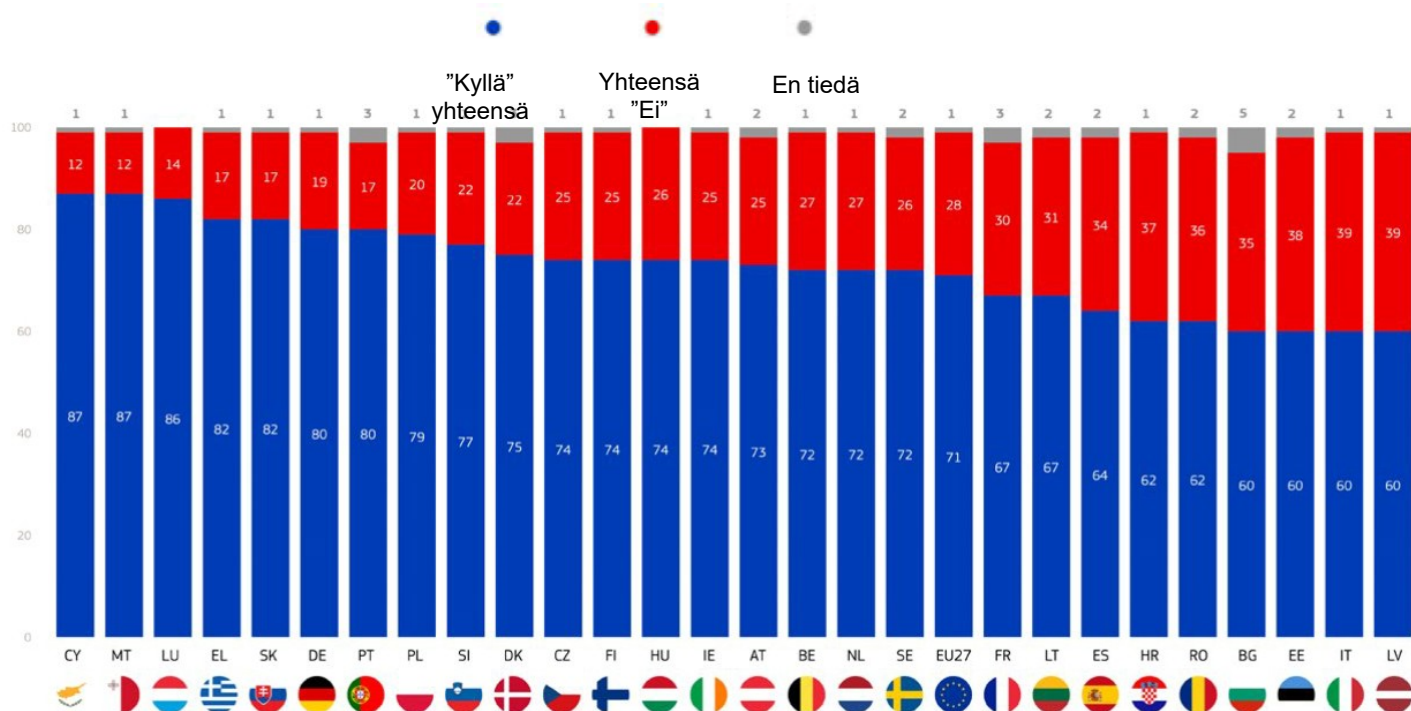
Suuri enemmistö katsoo, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä. Noin seitsemän kymmenestä (71 %) on samaa mieltä tästä lausunnosta, mukaan lukien lähes viidennes (18 %), joihin EU:n toimilla on ”erittäin paljon” vaikutusta. Sitä vastoin lähes kolme kymmenestä (28 prosenttia) katsoo, että näin ei ole, ja 6 prosenttia sanoo, että EU:lla ei ole vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä ”kaikkiaan”.

Kysymys 12 Sanoisitko, että EU:n toimilla on vaikutusta jokapäiväiseen elämääsi? (EU27) (%)

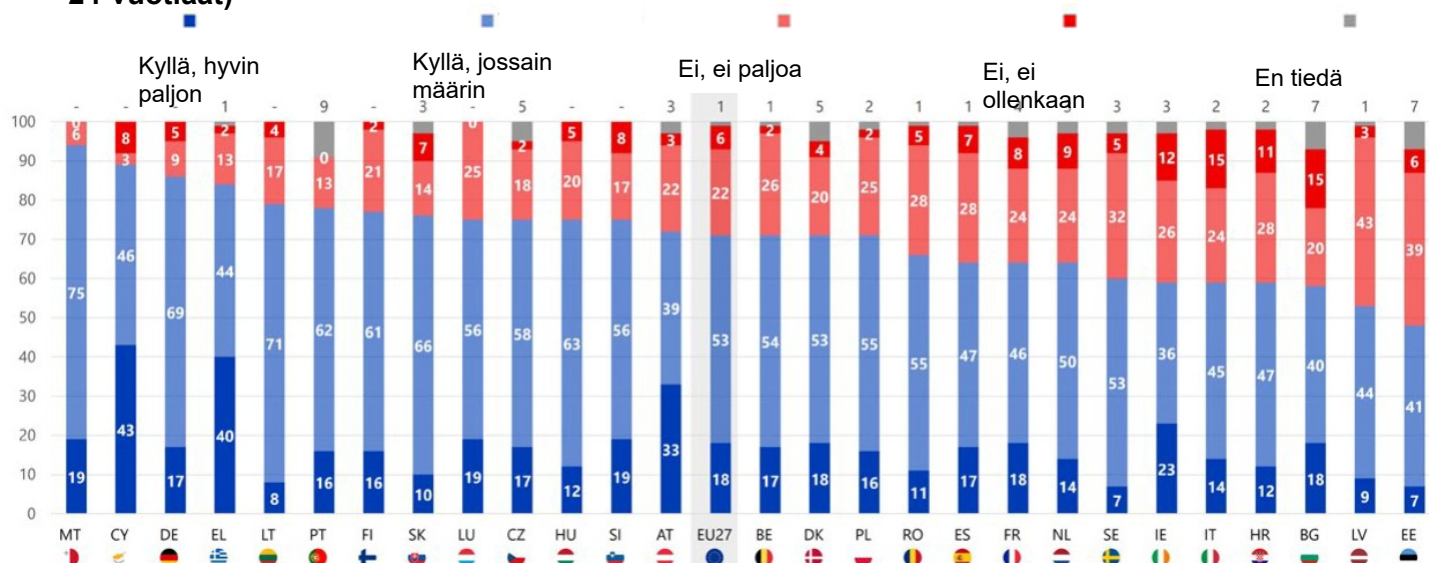
Enemmistö kaikissa maissa katsoo, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä. Niiden osuus on 87 prosenttia Kyproksessa ja Maltassa ja 86 prosenttia Luxemburgissa ja 60 prosenttia Bulgariassa, Virossa, Italiassa ja Latviassa. Italia, Latvia (molemmat 39 %) ja Viro (38 %) ovat myös niitä maita, joissa EU:lla ei ole vaikutusta heidän elämäänsä.

Kysymys 12 Sanoisitko, että EU:n toimilla on vaikutusta jokapäiväiseen elämääsi? (%)

Keskittyminen nuorimpien vastaajien tuloksiin osoittaa, että 15–24-vuotiaiden ja koko väestön suhtautumisessa tähän kysymykseen ei ole merkittäviä eroja. Seitsemän kymmenestä 15–24-vuotiaasta katsoo, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä (keskimäärin 71 prosenttia), ja 17 prosenttia (18 prosenttia) sanoo, että näillä toimilla on ”erittäin paljon” vaikutusta. Sitä vastoin 28 prosenttia (saman kuin EU:n keskiarvo) katsoo, että EU:lla ei ole vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä.

Kysymys 12 Sanoisitko, että EU:n toimilla on vaikutusta jokapäiväiseen elämääsi? (% – 15–24-vuotiaat)

Keskeisissä ikäryhmissä (eli 25–54-vuotiaissa) vastaajat ovat nuoria tai vanhempia todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä (74 % vs. 68 % yli 55-vuotiaista ja 70 % 15–24-vuotiaista). Lisäksi ne, joilla on korkeampi koulutustaso, sanovat todennäköisemmin, että EU:n toimilla on vaikutusta. Erityisesti yli kolme neljäsosaa (77 %) 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista täysipäiväisen koulutuksen suorittaneista vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, kun 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista alle kuusi kymmenestä (58 %).

Johtajat (82 %) ajattelevat todennäköisimmin, että EU:n toimilla on vaikutusta, erityisesti verrattuna kotihenkilöihin (65 %), ja ne, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat hieman todennäköisemmin kuin ne, joilla on vaikeuksia antaa tämä vastaus useammin (73 % vs 68 %).

Lopuksi vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, sanovat todennäköisemmin, että EU:n toimilla on vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä (79 prosenttia verrattuna 69 prosenttiin niistä, joilla on kielteinen kuva). Sama pätee niihin, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (81 % vs. 58 %, jotka eivät osallistu) ja edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneisiin (76 % vs. 63 % niistä, jotka eivät äänestäneet).

Kysymys 12 Sanoisitko, että EU:n toimilla on vaikutusta jokapäiväiseen elämääsi? (% – EU27)

	"Kyllä" yhteensä	Yhteensä "Ei"
EU27	71	28
Sukupuoli		
Äijä	73	26
Nainen	69	29
Ikä		
15–24	70	28
25–39	74	25
40–54	74	25
55+	68	30
Koulutus (loppu)		
—15	58	39
16–19	70	29
20+	77	22
Opiskelee edelleen	72	26
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	77	22
Johtajat	82	18
Muut valkoiset kaulukset	76	23
Ruumiillisen työn tekijät	68	31
Talohenkilöt	65	33
Työtön	66	32
Eläkkeellä	66	31
Opiskelijat	72	26
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	68	29
Aika ajoin	68	30
Lähes koskaan/ei koskaan	73	26
Kuva EU:sta		
Positiivinen	79	20
Neutraali	63	35
Negatiivinen	69	30
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa		
Kyllä	76	23
Ei	63	35
Seuraa EU:n politiikkaa		
Seuraa	81	19
Ei seuraa	58	39

Tietoisuus Euroopan parlamentin toimista tietyillä politiikan aloilla

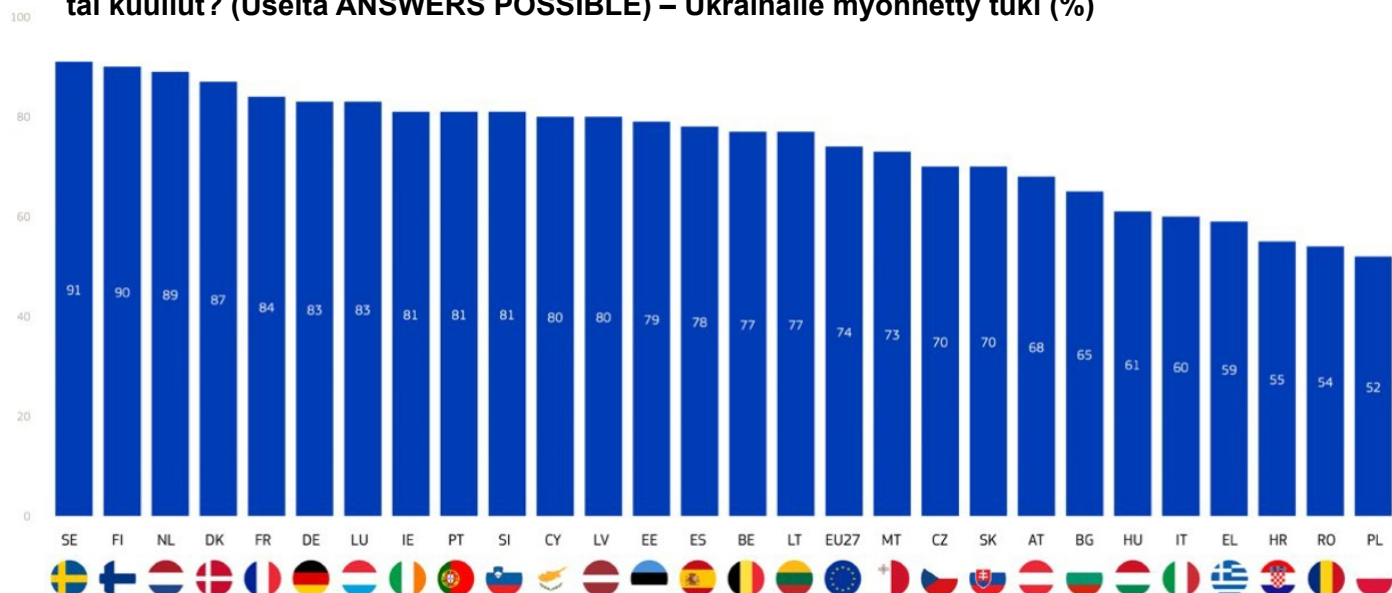
Tarkasteltaessa aiheita, joihin EU ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat ryhtyneet neljän viime vuoden aikana, Ukrainalle annettava tuki (74 %) on ylivoimaisesti se, josta EU:n kansalaiset ovat lukeneet, nähneet tai kuulleet eniten. Tämän jälkeen käsitellään muuttoliike- ja turvapaikka-asioita (38 prosenttia) ja EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa (37 prosenttia). Ulkopolitiikka (29 prosenttia) ja taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (28 prosenttia) mainitaan lähes kolmella kymmenestä, kun taas alle neljännos muistaa lukeneensa, nähneensä tai kuulleen terveys- ja kuluttajansuojasta (24 prosenttia), demokraattisista oikeuksista ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisesta (23 prosenttia) ja digitaalistrategiasta (17 prosenttia).

QA2 Euroopan unioni ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet useiden aiheiden parissa. Mistä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (USEITA VASTAUKSIA MAHDOLLISIA) (EU27) (%)

Kaikissa jäsenvaltioissa Ukrainalle annettava tuki on kärjessä niiden aiheiden luettelosta, joita vastaajat ovat lukeneet, nähneet tai kuulleet EU:n ja erityisesti Euroopan parlamentin keskuudessa viimeisten neljän vuoden aikana. Tähän aiheeseen liittyvät osuudet vaihtelevat 91 prosentista Ruotsissa, 90 prosentista Suomessa ja 89 prosentista Alankomaissa, 52 prosenttiin Puolassa, 54 prosenttiin Romaniassa ja 55 prosenttiin Kroatiaassa. Tämä aihe mainitaan yleensä enemmän Pohjoismaissa ja länsimaissa kuin itäisissä maissa.

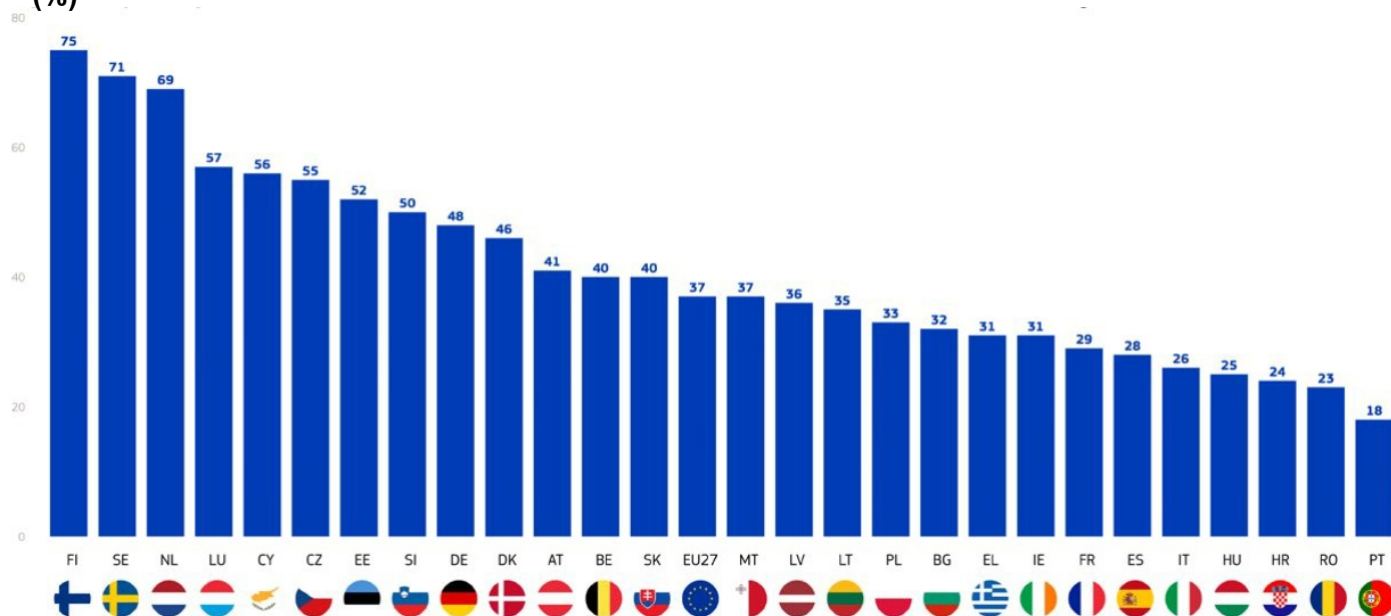
QA2 Euroopan unioni ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet useiden aiheiden parissa. Mistä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (Useita ANSWERS POSSIBLE) – Ukrainalle myönnetty tuki (%)

Maahanmuutto- ja turvapaikkakysymykset ovat 24 maassa kolmen eniten lukemansa, näkemänsä tai kuullun aiheen joukossa. Yli kaksi kolmasosaa Alankomaissa (77 %), Ruotsissa (71 %) ja Suomessa (68 %) mainitsee nämä aiheet, kun taas alle neljännes Kroatiassa (17 %), Puolassa (19 %) ja Portugalissa (22 %).

EU:n vihreän kehityksen ohjelma kuuluu kolmeen korkeimmalle sijoittuneeseen aiheeseen 20 maassa. Vastaajat Suomessa (75 %), Ruotsissa (71 %) ja Alankomaissa (69 %) ovat jälleen todennäköisimmin maininneet tämän. Taajuuden toisessa päässä vastaajat Portugalissa (18 %), Romaniassa (23 %) ja Kroatiassa (24 %) ovat vähiten lukeneet, nähneet tai kuulleet EU:n vihreän kehityksen ohjelmasta.

QA2 Euroopan unioni ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet useiden aiheiden parissa. Mistä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (Useita ANSWERS POSSIBLE) – EU:n vihreän kehityksen ohjelma (tavoitteena hiilineutraalius) (%)

Ruotsi (60 %), Suomi (54 %), Tanska ja Alankomaat (molemmat 48 %) ovat myös todennäköisimmin lukeneet, nähneet tai kuulleet ulkopoliittisista kysymyksistä. Tämä poikkeaa siitä, että alle viidesosa mainitsee nämä aiheet Portugalissa (12 %), Kroatiassa, Puolassa (molemmat 18 %) ja Romaniassa (19 %).

Kypros (59 %) on ylivoimaisesti eniten vastaajia, jotka sanovat lukeneensa, nähneet tai kuulleet taloudelliseen ja sosiaaliseen elpymiseen liittyvistä aiheista, ja seuraavaksi eniten Ruotsissa (44 %) ja Alankomaissa (43 %). Sitä vastoin kaksi kymmenestä mainitsee nämä aiheet Portugalissa (17 %), Tšekissä (18 %), Bulgariassa, Virossa ja Puolassa (kaikki 20 %).

Kypros (54 %) erottuu jälleen erityisen suuresta osasta terveys- ja kuluttajansuojaa. Seuraavana ovat Slovenia (38 %) ja Suomi (35 %). Suuri osa vastaajista kertoi lukeneensa, nähneensä tai kuulleen demokraattisiin oikeuksiin ja oikeusvaltion kunnioittamiseen liittyviä aiheita Suomessa (50 %), Ruotsissa (47 %) ja Kyproksessa (42 %). Ruotsi (37 %) on myös maa, jossa digitaalistrategia mainitaan yleisimmin yhdessä Tanskan (35 %) ja Kyproksen (33 %) kanssa.

QA2 Euroopan unioni ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet useiden aiheiden parissa. Mistä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (USEAT VASTAUKSET MAHDOLLISIA) (%)

	Demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittaminen	Taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (eli vähimmäispalkkalain täytäntöönpano)	EU:n vihreän kehityksen ohjelma (eli tavoitteena hiilineutraalius)	Digitaalistrategia (eli turvallisten, oikeudenmukaisten ja avointen verkkopalvelujen ja -alustojen varmistaminen)	Ulkopolitiikka (eli Eurooppa globaalina toimijana)	Muuttoliike ja turvapaikka (eli kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu tai ulkorajojen suojelu)	Terveys ja kuluttajansuojat (eli terveysunionin rakentaminen tai kestävän kulutuksen edistäminen)	Tuki Ukrainalle	Muu (SPONTANEOUS)	Ei mitään (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
OLE	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
SE	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
OSIOITTEESSA	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Vastaajien sosiodemografisten ominaisuuksien tulosten lähempi tarkastelu osoittaa, että EU ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet, että miehet ovat naisia todennäköisemmin lukeneet, nähneet tai kuulleet muuttoliikkeestä ja turvapaikka-asioista (41 % vs. 36 %), ulkopoliitikasta (33 % vs. 25 %), demokraattisista oikeuksista ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisesta (26 % vs. 20 %) ja digitaalistrategiasta (20 % vs. 15 %).

55 vuotta täyttäneet vastaajat mainitsevat todennäköisemmin maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat (41 % vs. 34 % 15–24-vuotiaista), ulkopoliitiikan (31 % vs. 24 %), terveyden ja kuluttajansuojan (26 % vs. 21 %) sekä demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen (25 % vs. 19 %). Nuorimmat ovat vähiten tietoisia EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan liittyvistä toimista (33 % vs. 37–38 % vanhemmista vastaajista) ja taloudellisesta ja sosiaalisesta elpymisestä (22 % vs. 29–30 %).

Johtajat ovat todennäköisimmin sanoneet, että he ovat hankkineet tietoa jokaisesta aiheesta. Tämä koskee erityisesti EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa, jonka 51 prosenttia johtajista mainitsee, kun vastaava luku kotihenkilöiden keskuudessa on 25 prosenttia. Ne, jotka ovat paremmassa taloudellisessa tilanteessa, mainitsevat myös todennäköisemmin jokaisen aiheen. Esimerkiksi 43 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, sanoo lukeneensa, nähneensä tai kuulleet maahanmuutto- ja turvapaikkakysymyksistä, verrattuna 29 prosenttiin niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Säännölliset internetin käyttäjät ovat todennäköisemmin tietoisia kunkin aiheen osalta toteutetuista toimista. Esimerkiksi ne, jotka käyttävät internetiä päivittäin, mainitsevat todennäköisemmin EU:n vihreän kehityksen ohjelman kuin ne, jotka käyttävät sitä harvemmin (39 % vs. 22–25 %).

Ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa, ovat paljon todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät ole hankkineet tietoa kustakin aiheesta, ja tämä ero on erityisen suuri maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa (48 % vs. 25 %), EU:n vihreän kehityksen ohjelma (47 % vs. 24 %) ja ulkopoliitikka (39 % vs. 16 %).

QA2 Euroopan unioni ja erityisesti Euroopan parlamentti ovat viimeisten neljän vuoden aikana toimineet useiden aiheiden parissa. Mistä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (USEITA VASTAUKSIA MAHDOLLISIA) (% – EU27)

	Demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen	Taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (eli vähimmäispalkkalain täytäntöönpano)	EU:n vihreän kehityksen ohjelma (eli tavoitteena hiilineutraalius)	Digitaalistrategia (eli turvallisten, oikeudenmukaisten ja avointen verkkopalvelujen ja -alustojen varmistaminen)	Ulkopolitiikka (eli Eurooppa globaalina toimijana)	Muuttoliike ja turvapaikka (eli kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu tai ulkorajojen suojeleminen)	Terveys ja kuluttajansuoja (eli terveysunionin rakentaminen tai kestävän kulutuksen edistäminen)	Tuki Ukrainalle
EU27	23	28	37	17	29	38	24	74
Sukupuoli								
Äijä	26	29	39	20	33	41	25	74
Nainen	20	28	35	15	25	36	23	73
Ikä								
15–24	19	22	33	15	24	34	21	76
25–39	22	29	37	18	28	36	23	72
40–54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Koulutus (loppu)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16–19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Opiskelee edelleen	19	22	37	17	28	36	23	76
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka								
Itsenäiset ammatinharjoittajat	27	30	40	21	31	41	23	71
Johtajat	30	31	51	26	40	49	29	80
Muut valkoiset kaulukset	24	29	38	18	29	37	22	71
Ruumiillisen työn tekijät	21	29	32	15	24	34	23	70
Talohenkilöt	15	27	25	11	19	29	18	69
Työtön	16	25	32	15	24	31	22	74
Eläkkeellä	25	29	36	15	30	42	25	76
Opiskelijat	19	22	37	17	28	36	23	76
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet								
Suurimman osan ajasta	16	25	25	12	20	29	20	70
Aika ajoin	18	26	28	14	22	31	22	67
Lähes koskaan/ei koskaan	27	30	42	20	33	43	25	77
Internetin käyttö								
Jokapäiväinen	24	30	39	19	31	40	25	75
Usein/joskus	18	25	25	11	22	33	22	69
Ei koskaan	16	20	22	7	17	27	19	66
Ei internetyhteyttä	19	18	22	9	23	25	6	66
Seuraa EU:n politiikkaa								
Seuraa	32	37	47	24	39	48	31	77
Ei seuraa	13	18	24	9	16	25	16	69

Tyytyväisyys EU:n toimiin eri politiikanaloilla

Edellä esitetyt havainnot osoittavat, että Ukrainalle annettava tuki on ylivoimaisesti aihe, jonka EU:n kansalaiset ovat lukeneet, nähneet tai kuulleet eniten EU:n ja erityisesti Euroopan parlamentin keskuudessa viimeisten neljän vuoden aikana. Ukrainalle annettava tuki on myös ala, jolla tyytyväisyys EU:n toimiin on suurin: lähes seitsemän kymmenestä (69 prosenttia) sanoo olevansa "erittäin" tai "melko" tyytyväisiä siihen, mitä EU on tehnyt. Tyytyväisyystaso on korkea myös demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen alalla toteutettaviin EU:n toimiin (64 prosenttia), ja yli puolet on tyytyväisiä siihen, mitä EU on tehnyt ulkopolitiikan (54 prosenttia), terveyden ja kuluttajansuojan (53 prosenttia), digitaali-strategian sekä taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen alalla (molemmat 51 prosenttia).

Alle puolet vastaajista on tyytyväisiä EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan (47 %), kun taas muuttoliike- ja turvapaikka-asiat ovat ainoa ala, jolla vähemmistö vastaajista on tyytyväinen EU:n toimintaan (43 % "tyydyttyneistä" ja 50 % "ei tyytyväisiä").

QA13 Viime vuosina Euroopan unioni on keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? (EU27) (%)

Tuki Ukrainalle

Demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen

Ulkopolitiikka (eli Eurooppa globaalina toimijana)

Terveys ja kuluttajansuoja (eli terveysunionin rakentaminen tai kestävän kulutuksen edistäminen)

Taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (eli vähimmäispalkkalain täytäntöönpano)

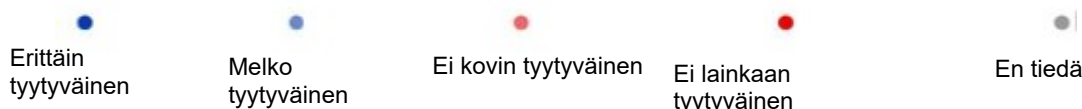
Digitaali-strategia (eli turvallisten, oikeudenmukaisten ja avointen verkkopalvelujen ja -alustojen varmistaminen)

EU:n vihreän kehityksen ohjelma (eli tavoitteena hiilineutraalius)

Muuttoliike ja turvapaikka (eli kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu tai ulkorajojen suojeleminen)

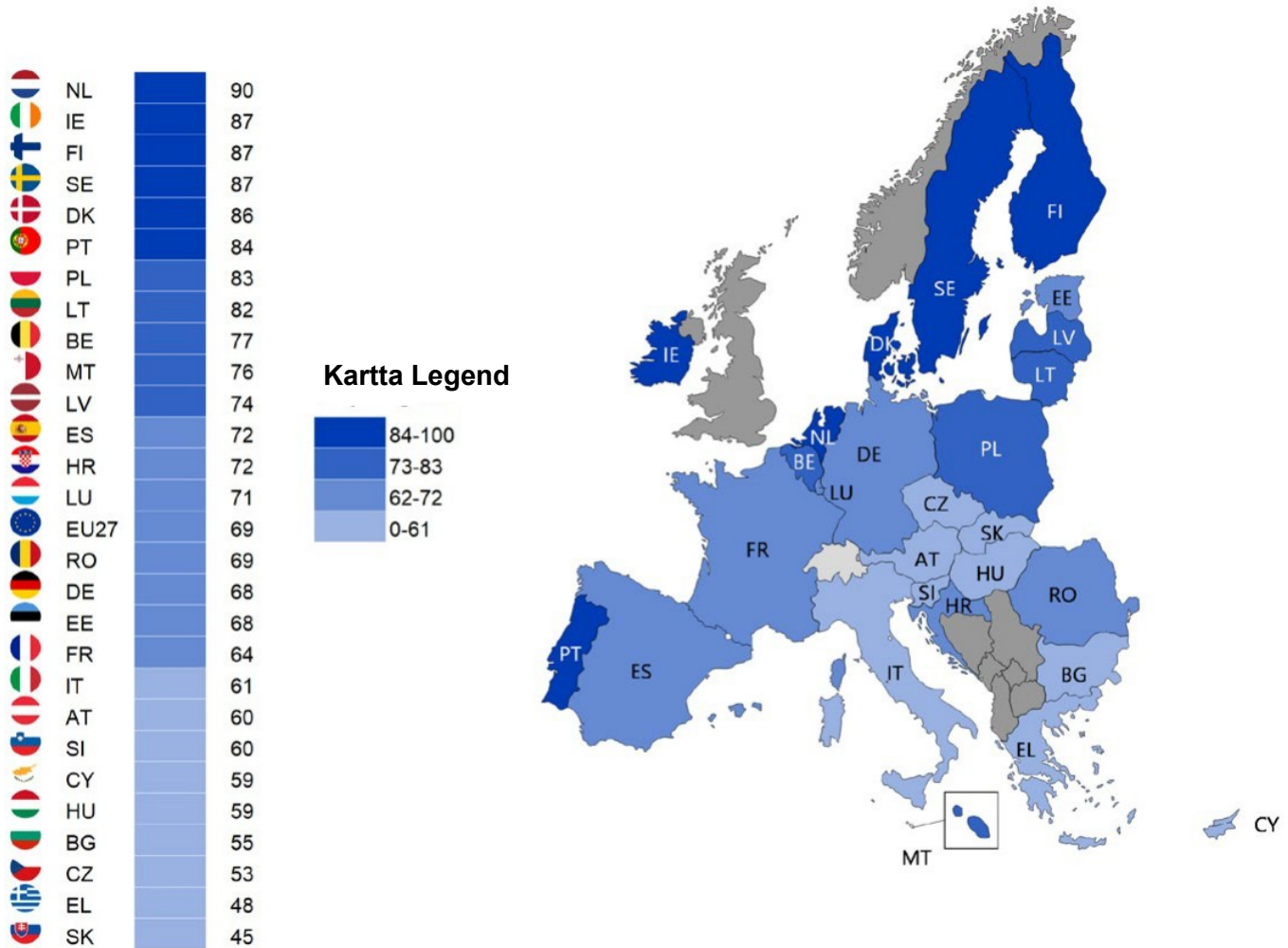

Maatasolla eniten vastaajia, jotka ovat tyytyväisiä EU:n toimintaan kaikilla aloilla, on Irlannissa ja Puolassa. Ainoa poikkeus on Ukrainan tukeminen, sillä vastaajat Irlannissa ovat edelleen yksi EU:n toimista kaikkein tyytyväisimpiä. Kreikka ja vähemmässä määrin Bulgaria, Ranska, Slovakia ja Slovenia ovat kuitenkin johdonmukaisesti niiden maiden joukossa, joiden tyytyväisyysaste on alhaisin.

Lähes seitsemän kymmenestä (69 %) on tyytyväinen siihen, mitä EU on tehnyt Ukrainan tukemiseksi, mukaan lukien noin viidennes (21 %), jotka sanovat olevansa erittäin tyytyväisiä. Sitä vastoin noin neljännes (26 %) ei ole tyytyväinen EU:n toimiin tällä alalla.

Enemmistö 25 maassa on tyytyväinen EU:n tukeen Ukrainalle, erityisesti Alankomaissa (90 %), Suomessa, Irlannissa ja Ruotsissa (kaikki 87 %). Slovakia (45 % ”tyydyttyneistä” vs. 51 % ”ei tyytyväinen”) ja Kreikka (48 % vs. 49 %) ovat ainoita maita, joissa enemmistö on tyytymätön.

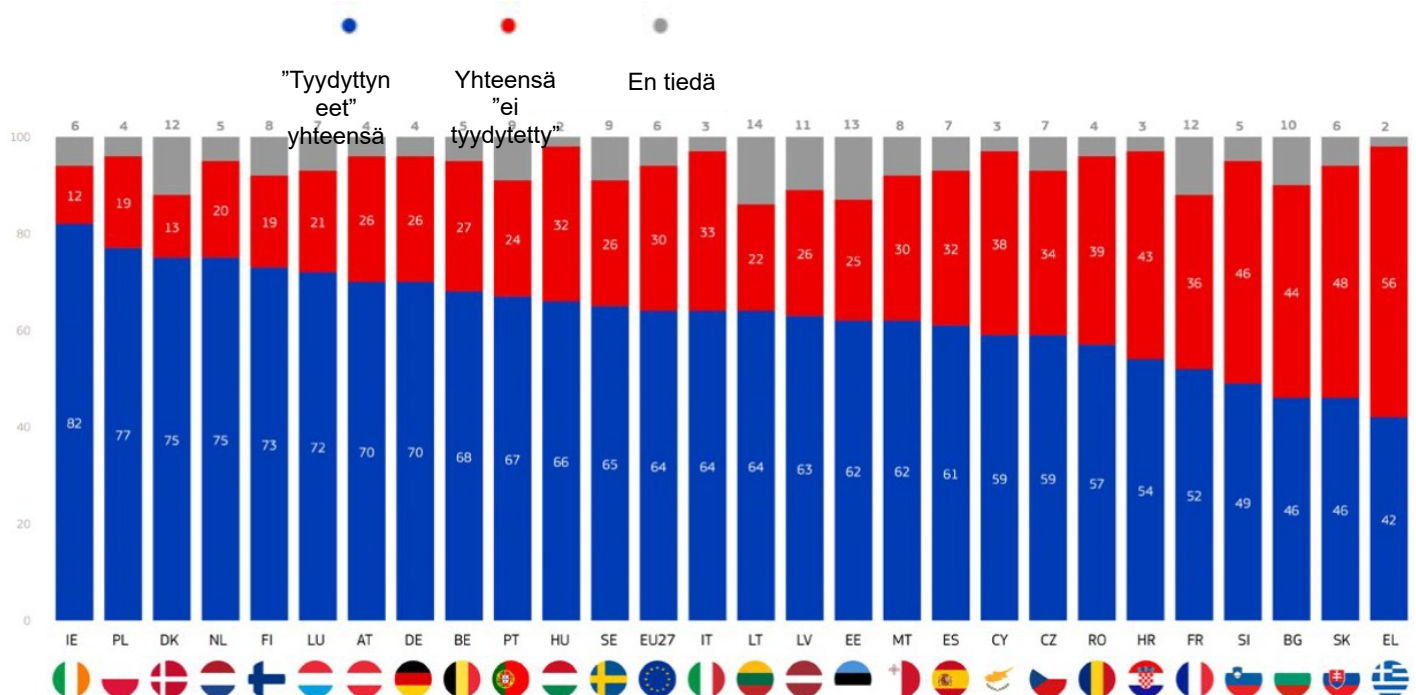
QA13.8 Euroopan unioni on viime vuosina keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? Tuki Ukrainalle – tyytyväiset yhteensä (%)

Lähes kaksi kolmasosaa (64 prosenttia) vastaajista on tyytyväisiä EU:n toimintaan demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen alalla, ja hieman enemmän kuin joka kymmenes (12 prosenttia) ilmoitti olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Kolme kymmenestä ilmaisee tyytymättömyytensä siihen, mitä EU on tehnyt tällä alalla.

25 maassa suurin osa vastaajista on tyytyväinen EU:n toimintaan demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen alalla. Tyytyväisyysaste on erityisen korkea Irlannissa (82 %), Puolassa (77 %), Tanskassa ja Alankomaissa (molemmat 75 %). Jälleen kerran Kreikka (42 % "tyytyttyneistä" ja 56 % "ei tyytyväinen") ja Slovakia (46 % vs. 48 %) ovat ainoita maita, joissa enemmistö on tyytymätön, ja alle puolet on tyytyväisiä myös Bulgariaan (46 %) ja Sloveniaan (49 %).

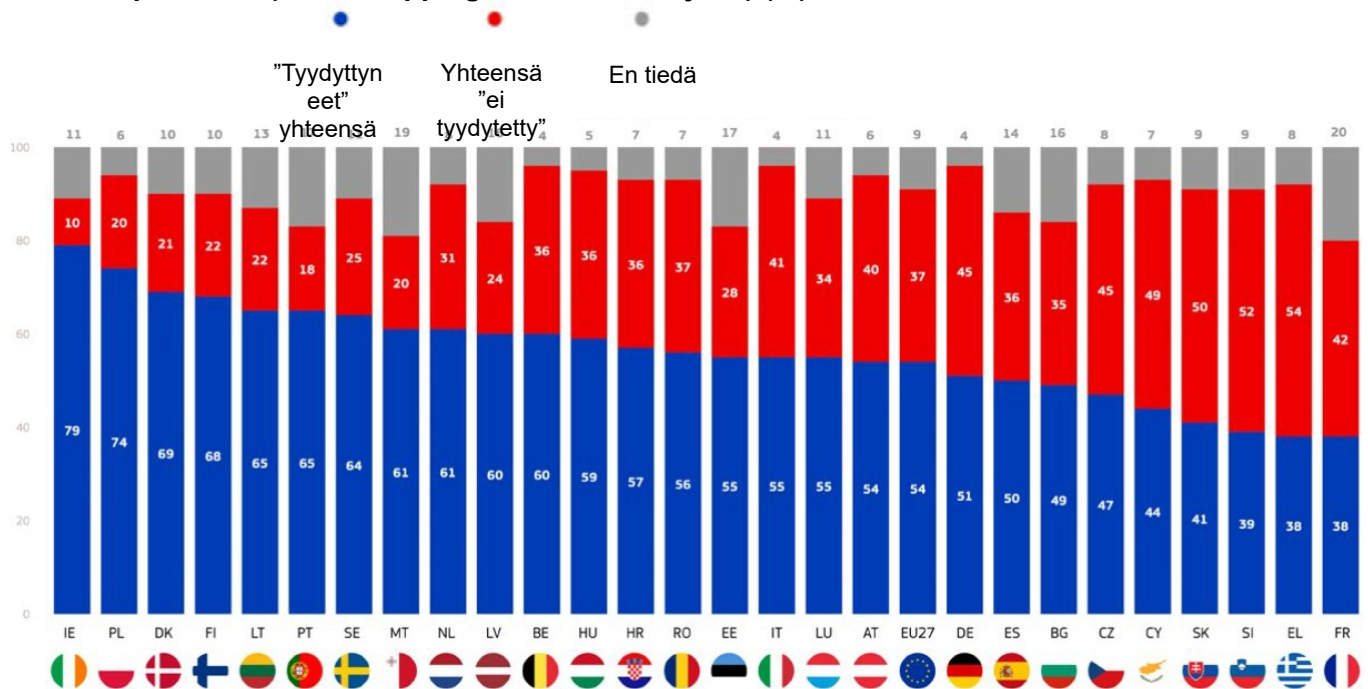
QA13.1 Euroopan unioni on viime vuosina keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? Demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen (%)

Yli puolet (54 prosenttia) on tyytyväisiä EU:n ulkopoliittisiin toimiin, joista 9 prosenttia on "hyvin tyytyväisiä". Yli kolmannes (37 %) sanoo, että he eivät ole tyytyväisiä.

Suurin osa vastaajista ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, mitä EU on tehnyt ulkopoliitikassa 22 maassa: osuus vaihteli Irlannin 79 prosentista, Puolan 74 prosentista ja Tanskan 69 prosentista Ranskan ja Kreikan 38 prosenttiin ja Slovenian 39 prosenttiin.

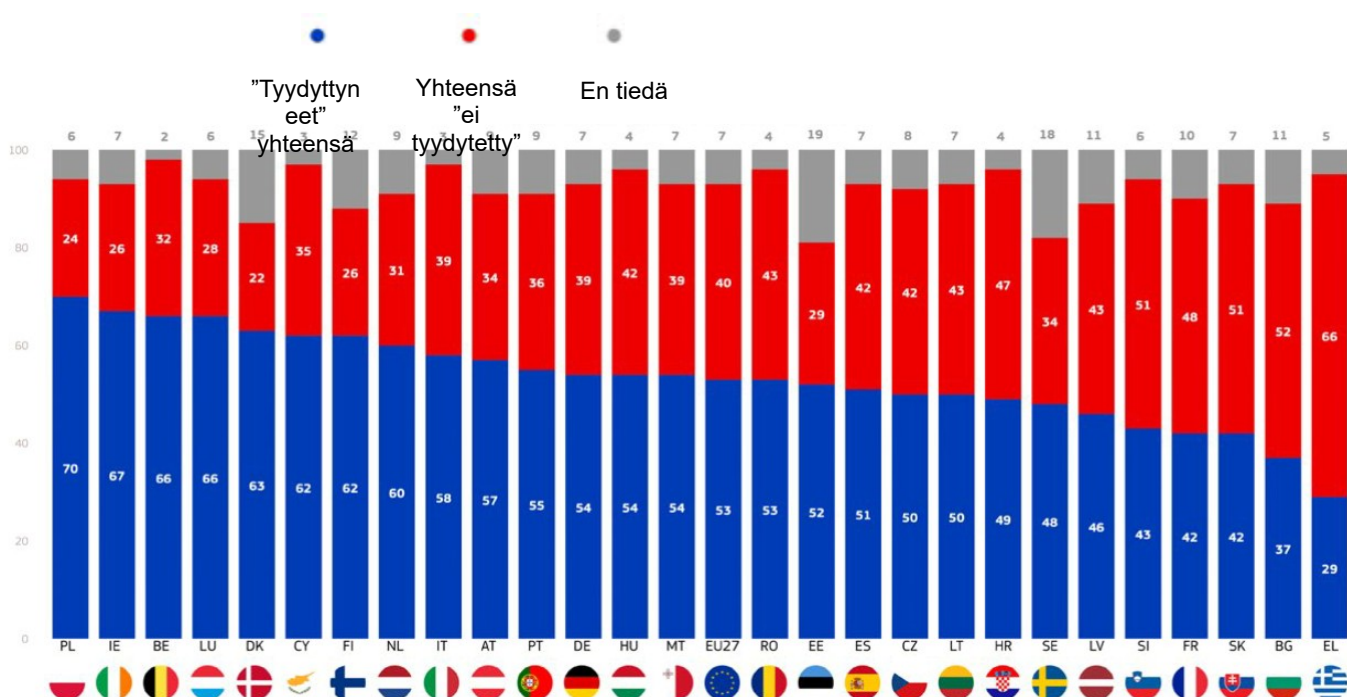
**QA13.5 Euroopan unioni on viime vuosina keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla?
Ulkopoliittikka (eli Eurooppa globaalina toimijana) (%)**

Absoluuttinen enemmistö (53 prosenttia) vastaajista on tyytyväinen EU:n toimiin terveyden ja kuluttajansuojan alalla, ja lähes joka kymmenes (9 prosenttia) vastaajista ilmoitti olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Neljä kymmenestä ilmaisee tyytymättömyytensä, mukaan lukien joka kymmenes, joka ei ole lainkaan tyytyväinen.

22 maassa enemmistö on tyytyväinen terveyden ja kuluttajansuojan hoitoon EU:ssa, ja sitä johtavat Puola (70 %), Irlanti (67 %), Belgia ja Luxemburg (molemmat 66 %). Vähiten tyytyväisyys EU:n toimiin tällä alalla on Kreikassa (29 %), Bulgariassa (37 %), Ranskassa ja Slovakiassa (molemmat 42 %).

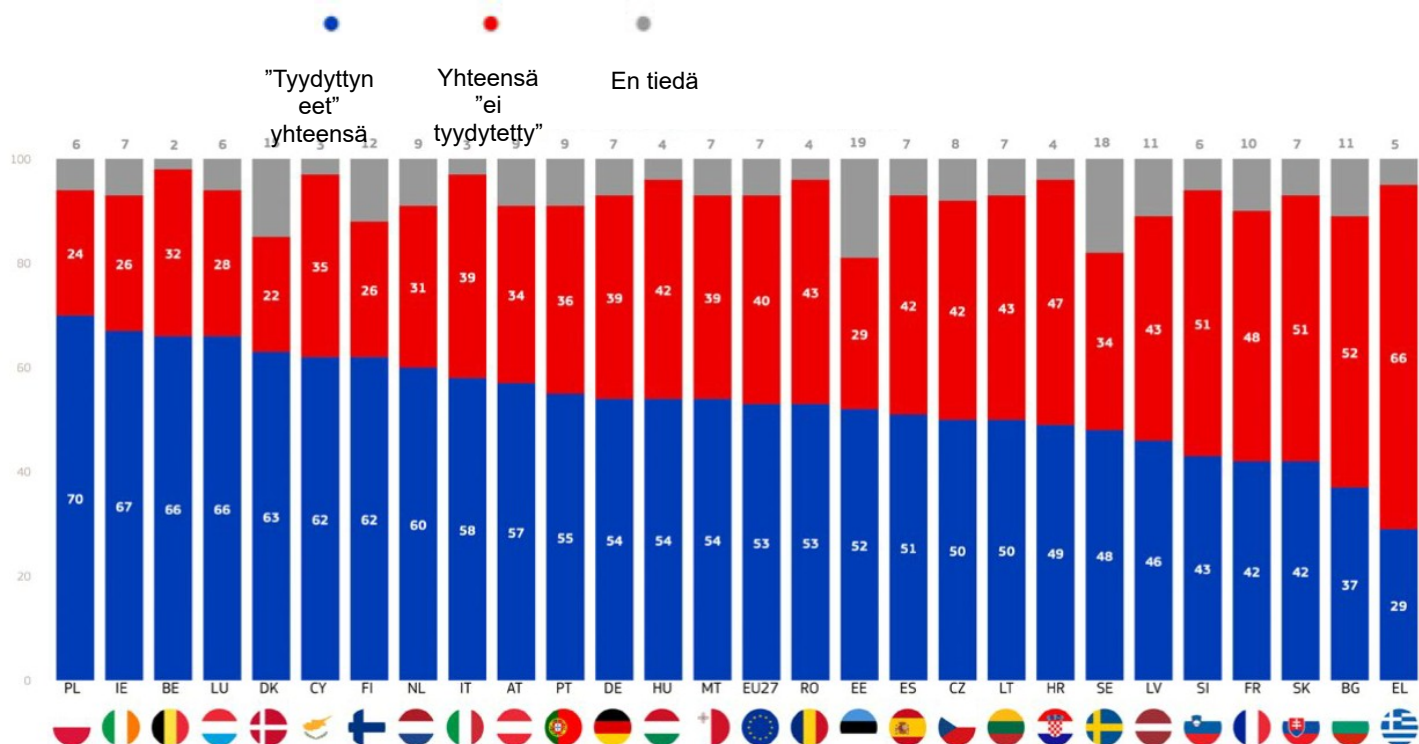
QA13.7 Euroopan unioni on viime vuosina keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? Terveys- ja kuluttajansuoja (eli terveysunionin rakentaminen tai kestävän kulutuksen edistäminen) (%)

Hieman yli puolet (51 prosenttia) on tyytyväinen EU:n taloudelliseen ja sosiaaliseen elpymiseen, ja joka kymmenes sanoo olevansa "erittäin tyytyväisiä". Yli neljä kymmenestä (42 %) ei ole tyytyväinen, mukaan lukien 11 prosenttia, jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

18 maassa suurin osa vastaajista on tyytyväisiä EU:n taloudelliseen ja sosiaaliseen elpymiseen. Tyytyväisyysaste on erityisen korkea Puolassa (75 prosenttia), Irlannissa ja Alankomaissa (molemmat 71 prosenttia), Kreikassa hieman yli viidesosa (22 prosenttia), Ranskassa 33 prosenttia ja Bulgariassa 34 prosenttia.

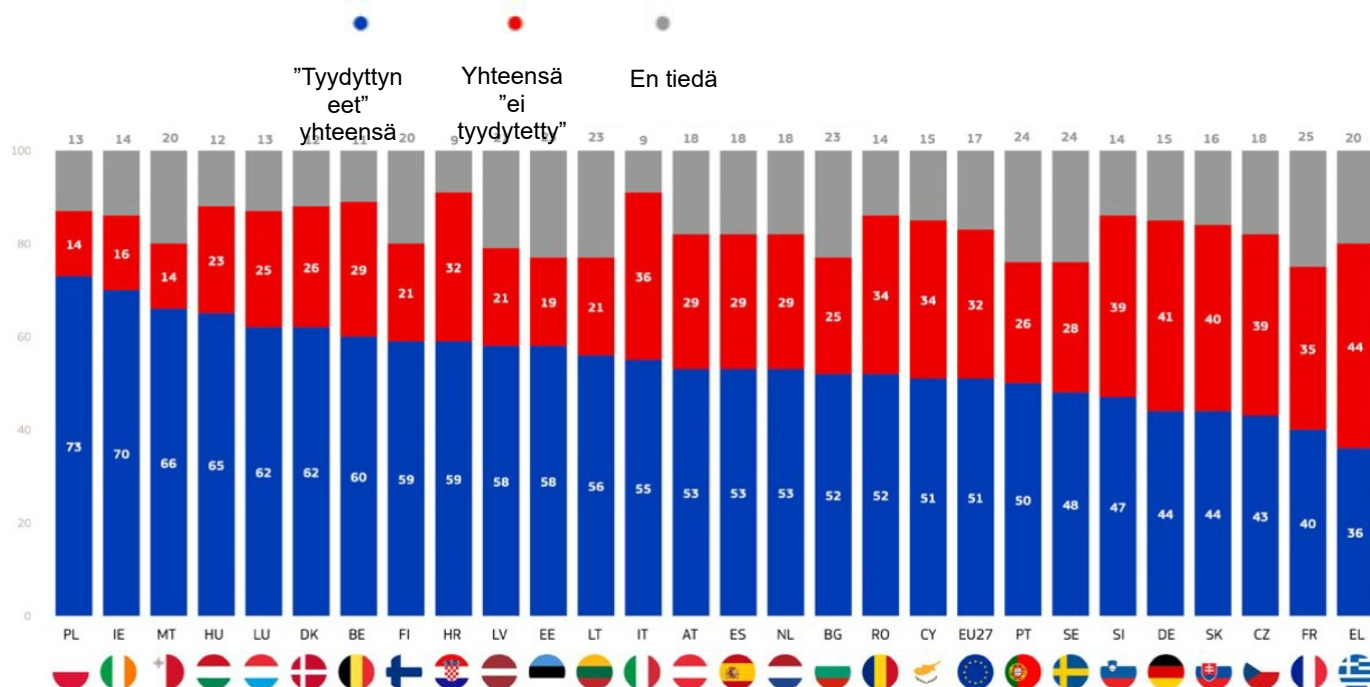
QA13.2 Euroopan unioni on viime vuosina keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla?
Taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (eli vähimmäispalkkalain täytäntöönpano) (%)

Suurin osa vastaajista (51 prosenttia) on tyytyväinen EU:n toimiin digitaalistrategian osalta, ja 9 prosenttia vastaajista ilmoitti olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Noin kolmannes (32 prosenttia) ei ole tyytyväinen EU:n toimiin tällä alalla. Tämä on ainoa alue, jolla useampi kuin yksi kymmenestä (17 %) vastaa, että he eivät tiedä, ovatko he tyytyväisiä vai eivät.

Suurin osa vastaajista 26 maassa sanoo olevansa tyytyväisiä siihen, mitä EU on tehnyt digitaalistrategian suhteen. Puolassa (73 %), Irlannissa (70 %) ja Maltassa (66 %), Kreikassa 36 %, Ranskassa 40 % ja Tšekissä 43 %. On kuitenkin huomattava, että ainakin joka viides ei tiedä kymmenestä maasta, erityisesti Ranskassa (25 %), Portugalissa ja Ruotsissa (molemmissa 24 %).

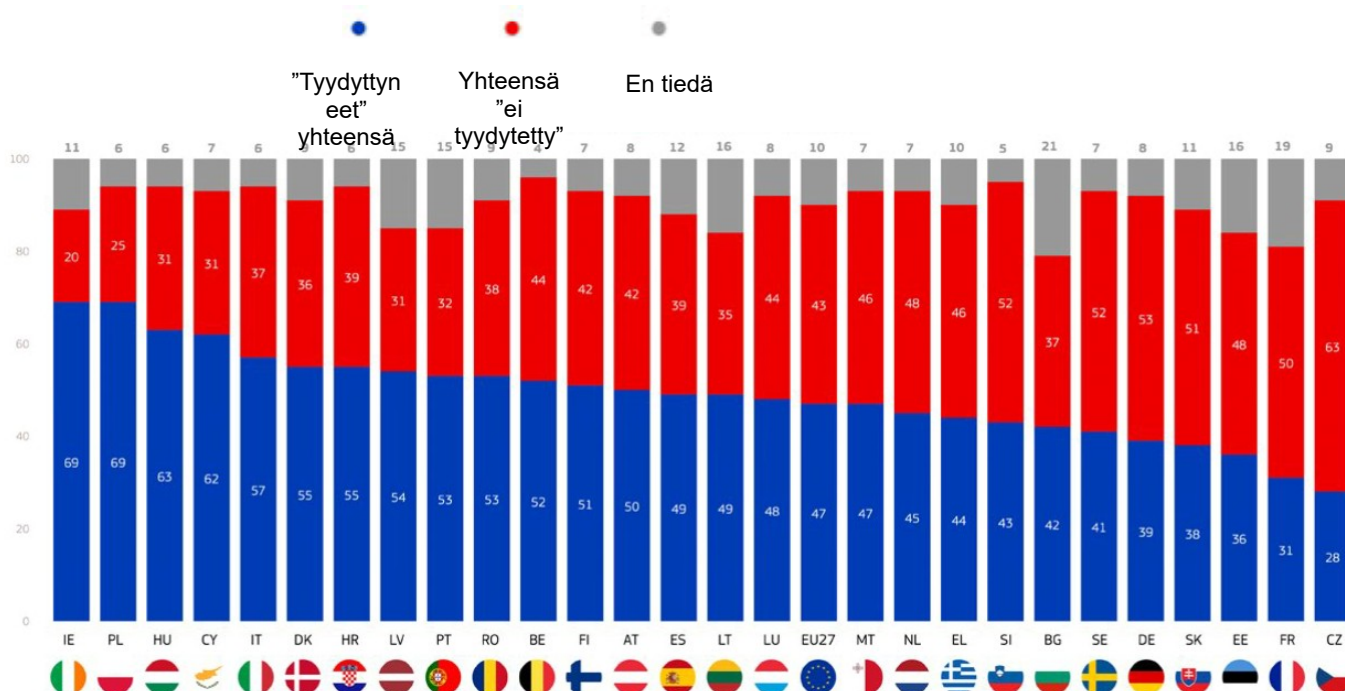
QA13.4 Viime vuosina Euroopan unioni on keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? Digitaalistrategia (eli turvallisten, oikeudenmukaisten ja avointen verkkopalvelujen ja -alustojen varmistaminen) (%)

Yli neljä kymmenestä (47 %) on tyytyväinen EU:n toimiin EU:n vihreän kehityksen ohjelman osalta, mukaan lukien joka kymmenes, joka sanoo olevansa "erittäin tyytyväinen". Vähemmistö (43 %) sanoo olevansa tyytymätön, ja 12 % sanoo olevansa tyytymättömiä.

Suurin osa vastaajista 18 maassa on tyytyväisiä EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan, ja tyytyväisyysaste on korkein Irlannissa, Puolassa (molemmissa 69 %) ja Unkarissa (63 %). Tšekissä 28 prosenttia, Ranskassa 31 prosenttia ja Virossa 36 prosenttia ilmoittaa olevansa tyytyväisiä siihen, mitä EU on tehnyt tällä alalla.

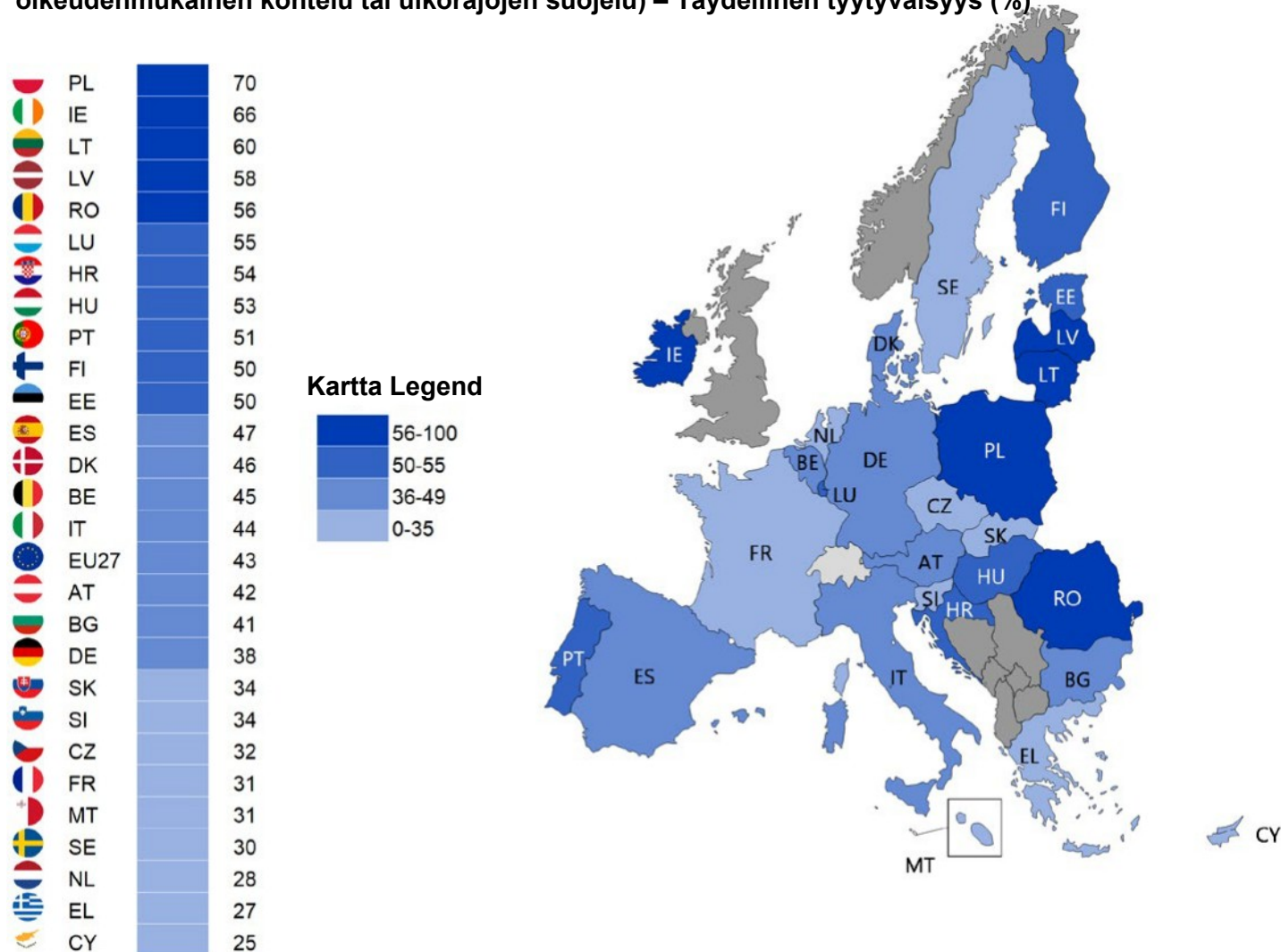
QA13.3 Viime vuosina Euroopan unioni on keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? EU:n vihreän kehityksen ohjelma (eli tavoitteena hiilineutraalius) (%)

Muuttoliike- ja turvapaikka-asiat ovat ainoa ala, jolla vastaajat, jotka sanovat olevansa tyytyväisiä EU:n toimintaan, ovat vähemmistössä (43 prosenttia), ja alle joka kymmenes (8 prosenttia) ilmoittaa olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Puolet vastaajista ei sitä vastoin ole tyytyväinen siihen, mitä EU on tehnyt, mukaan lukien 14 prosenttia vastaajista, jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä.

12 maassa enemmistö on tyytyväinen EU:n toimiin muuttoliikkeen ja turvapaikka-asioiden alalla, sillä Puolan (70 prosenttia), Irlannin (66 prosenttia) ja Liettuan (60 prosenttia) tyytyväisyysaste on suurin. Alle kolme kymmenestä on tyytyväinen Kyprokseen (25 %), Kreikkaan (27 %) ja Alankomaissa (28 %). Mielipiteet jakautuvat Tanskassa (46 % ”tyydyttyneitä” ja 46 % ”ei tyytyväisiä”).

QA13.6 Viime vuosina Euroopan unioni on keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? Maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat (eli kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu tai ulkorajojen suojele) – Täydellinen tyytyväisyys (%)

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että nuorimmat vastaajat ovat todennäköisimmin tyytyväisiä siihen, mitä EU on tehnyt kullakin kyselyssä testatulla alalla. Tämä on kaikkein ilmeisintä digitaalistrategiassa, sillä 15–24-vuotiaista kuusi kymmenestä on tyytyväisiä, kun 55-vuotiaista 44 prosenttia.

Muuttoliike- ja turvapaikkakysymyksiä lukuun ottamatta mitä korkeampi koulutustaso on, sitä todennäköisemmin vastaajat ovat tyytyväisiä EU:n toimintaan. Esimerkiksi ne, jotka ovat päättäneet päätoimisen koulutuksen vähintään 20-vuotiaina, ilmaisevat todennäköisemmin tyytyväisyytensä siihen, mitä EU on tehnyt digitaalistrategiassa (56 prosenttia vs. 37 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista) ja demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen alalla (69 prosenttia vs. 56 prosenttia).

Vastaajat, jotka ovat paremmassa taloudellisessa tilanteessa, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä EU:n toimiin kullakin alalla. Tämä koskee erityisesti demokraattisia oikeuksia ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista, joista 69 prosenttia niistä, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, on tyytyväinen EU:n toimintaan verrattuna 45 prosenttiin niistä, joilla on suurimman osan ajasta vaikeuksia, sekä taloudellisesta ja sosiaalisesta elpymisestä (56 prosenttia vs 32 prosenttia).

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin tyytyväisiä kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva kullakin alalla, sillä ero on suurin demokraattisten oikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen osalta (82 % vs. 30 %). Tyytyväisyysaste on korkeampi myös niiden keskuudessa, jotka seuraavat EU:n politiikkaa, ja niiden keskuudessa, jotka puhuvat useammin eurooppalaisista poliittisista asioista. Esimerkiksi 59 prosenttia niistä, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (verrattuna 41 prosenttiin niistä, jotka eivät noudata sitä), ja 61 prosenttia niistä, jotka puhuvat usein eurooppalaisista poliittisista asioista (41 prosenttia niistä, jotka eivät koskaan tee näin), ovat tyytyväisiä EU:n toimiin taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen alalla.

QA13 Viime vuosina Euroopan unioni on keskittynyt useisiin keskeisiin politiikan aloihin. Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? (% – EU27)

	Demokraattiset oikeudet ja oikeusvaltion periaatteen kunnioittaminen	Taloudellinen ja sosiaalinen elpyminen (eli vähimmäispalkkalain täytäntöönpano)	EU:n vihreän kehityksen ohjelma (eli tavoitteena hiilineutraalius)	Digitaalistrategia (eli turvallisten, oikeudenmukaisten ja avointen verkkopalvelujen ja -alustojen varmistaminen)	Ulkopolitiikka (eli Eurooppa globaalina toimijana)	Muuttoliike ja turvapaikka (eli kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu tai ulkorajojen suojeleminen)	Terveys ja kuluttajansuojat (eli terveysunionin rakentaminen tai kestävä kulutuksen edistäminen)	Tuki Ukrainalle
EU27	64	51	47	51	54	43	53	69
Sukupuoli								
Äijä	64	53	48	53	54	43	55	68
Nainen	63	51	46	49	53	42	52	70
Ikä								
15–24	69	55	50	60	58	49	60	74
25–39	65	54	49	59	56	44	55	69
40–54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Koulutus (loppu)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16–19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Opiskelee edelleen	71	57	49	59	60	49	62	76
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet								
Suurimman osan ajasta	45	32	34	36	39	30	35	54
Aika ajoin	58	47	47	50	51	43	50	64
Lähes koskaan/ei koskaan	69	56	49	54	57	45	57	73
EU:n poliittisista asioista puhuminen								
Usein	70	61	57	61	64	48	60	73
Satunnaisesti	67	55	50	55	57	45	56	71
Ei koskaan	55	41	38	42	44	37	45	64
Kuva EU:sta								
Positiivinen	82	66	61	65	72	56	69	85
Neutraali	57	45	40	45	45	38	47	64
Negatiivinen	30	27	24	29	24	21	29	40
Seuraa EU:n politiikkaa								
Seuraa	70	59	54	57	61	47	60	74
Ei seuraa	55	41	39	44	45	38	45	63

Kansalaisten tietoisuus EU:n toiminnasta tietyllä politiikanalalla ja heidän tyytyväisyytensä tähän toimeen antavat lisätietoa. Ukrainalle annettavan EU:n tuen osalta (74 %) ja tyytyväisyys (69 %) ovat tiiviisti linjassa. Muilla seitsemällä politiikan alalla kansalaisten tietoisuus ja tyytyväisyys

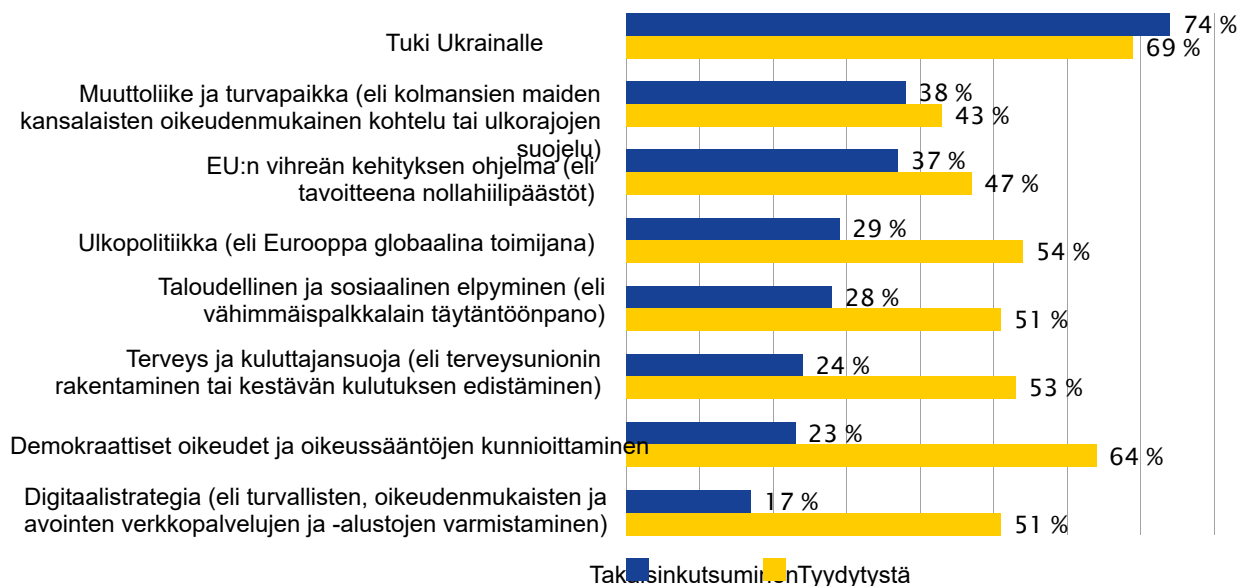
vaihtelevat suuresti. Ukrainalle myönnetyn tuen jälkeen tietoisuus on korkeinta (38 prosenttia) ja EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa (37 prosenttia), mutta tyytyväisyysaste on alhaisin verrattuna muihin aiheisiin (43 prosenttia ja 47 prosenttia).

Kansalaiset eivät tunne muita EU:n toiminta-aloja, mutta ne ovat tyytyväisempiä, kuten digitaali strategia, jossa 17 prosenttia muistutetaan, mutta 51 prosenttia tyytyväisyydestä. Myös demokraattisia oikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta koskevat toimet on palautettu mieliin 23 prosenttia, mutta ne ovat toiseksi eniten tyytyväisiä (64 prosenttia). Ulkopolitiikka on keskilinjassa takaisinkutsumisessa (29 prosenttia), mutta sen tyytyväisyysarvo on kolmanneksi korkein (54 prosenttia).

QA2 Mitkä seuraavista aiheista olet lukenut, nähnyt tai kuullut? (% – EU27)

&

Kysymys 13 Kuinka tyytyväinen olette tai ette ole siihen, mitä EU on tehnyt seuraavilla aloilla? (% – EU27)

3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ

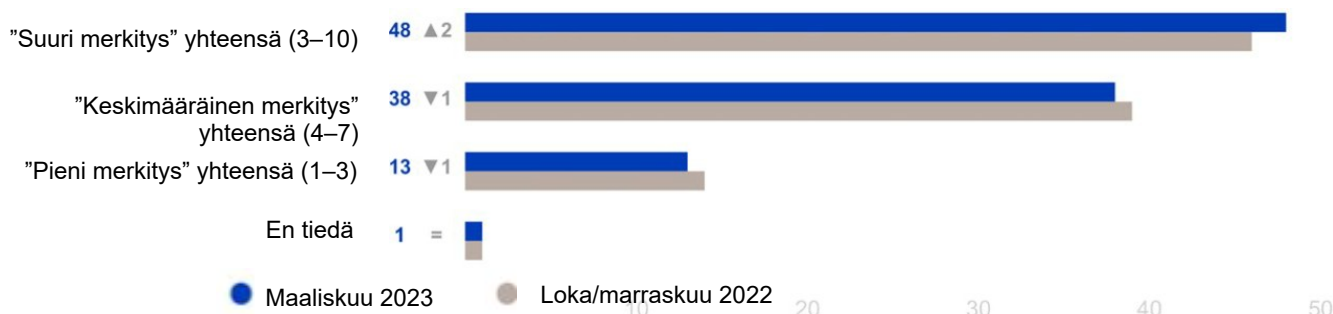
Kolmannessa luvussa käsitellään kansalaisten suhtautumista vaaleihin, erityisesti Euroopan parlamentin vaaleihin. Siinä tarkastellaan muun muassa sitä, kuinka tärkeänä eurooppalaiset pitävät äänestämistä Euroopan parlamentin vaaleissa ja kansallisissa vaaleissa, kiinnostusta ja todennäköisyyttä äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa vuonna 2024, heidän tietoisuuttaan vaalipäivästä, äänestyskäyttäytymisestään ja näkemyksiään syistä, jotka johtavat äänestämiseen tai äänestämättä jättämiseen. Luvussa keskitytään myös EU-nuorten asenteisiin seuraavia Euroopan parlamentin vaaleja kohtaan.

Yleisesti ottaen eurooppalaisilla on tapana pitää äänestämistä sekä Euroopan parlamentin vaaleissa että kansallisissa vaaleissa erittäin tärkeänä henkilökohtaisena ja kiinnostuneena seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista. Näin ollen todennäköisyys äänestää näissä vaaleissa on edelleen suuri, ja huomattava osa on jo tietoinen vaalipäivästä. On tärkeää huomata, että kansalaiset näyttävät olevan kiinnostuneempia Euroopan parlamentin vaaleista kuin vastaavana ajankohtana ennen vuoden 2019 viimeisiä vaaleja, ja he ovat myös paremmin perillä vaalipäivästä.

3.1. Euroopan parlamentin vaalit

Äänestämisen merkitys Euroopan parlamentin vaaleissa

QA16a Kerro, kuinka tärkeää on äänestää henkilökohtaisesti Euroopan parlamentin vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, kun 1 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jolla ei ole mitään merkitystä sinulle, ja 10 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jota pidät välttämättömänä tai keskeisenä velvollisuutena sinulle kansalaisena. Loput luvut osoittavat jotain näiden kahden paikan välillä. (%)

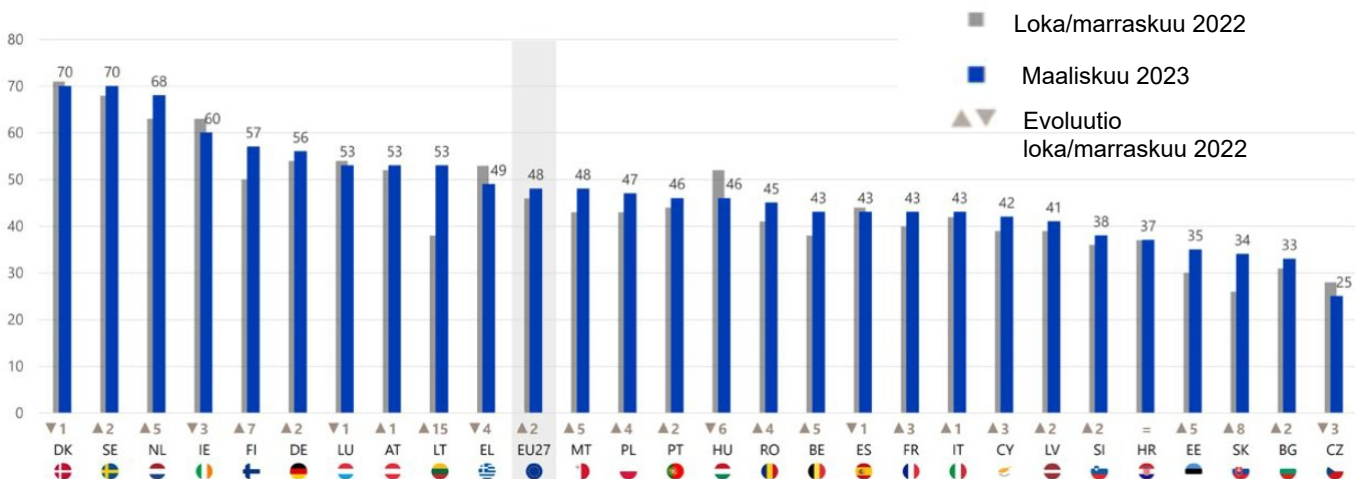

Euroopan parlamentin vaaleissa äänestämisen merkitys on pysynyt nykyisessä kyselyssä jokseenkin vakaana loka-marraskuuhun 2022 verrattuna, ja lähes puolet kansalaisista (48 prosenttia, + 2 prosenttiyksikköä) pitää äänestämistä erittäin tärkeänä. Lähes neljä kymmenestä (38 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä) katsoo, että äänestäminen Euroopan parlamentin vaaleissa on keskinkertaista, kun taas 13 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) pitää näitä vaaleja vähäisinä.

On syytä huomata, että nämä luvut ovat yhdenmukaisia niiden lukujen kanssa, jotka on kirjattu vastaavana ajankohtana ennen vuoden 2019 viimeisiä Euroopan parlamentin vaaleja. Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 (noin 13 kuukautta ennen vaaleja) toteuttamassa Eurobarometri-tutkimuksessa 49 prosenttia piti äänestämistä erittäin tärkeänä, kun taas 17 prosenttia piti sitä vähämerkityksisenä²².

17 maassa Euroopan parlamentin vaalien tärkeys tunnustetaan enemmistöllä. Suurimmat osuudet sanovat, että äänestäminen on heille erittäin tärkeää Tanskassa, Ruotsissa (molemmat 70 prosenttia) ja Alankomaissa (68 prosenttia). Yhdeksässä jäsenvaltiossa enemmistö pitää näissä vaaleissa äänestämisen keskeisessä merkityksessä, erityisesti Romaniassa, Italiassa (molemmat 46 prosenttia) ja Kroatiassa (45 prosenttia). Belgiassa yhtä suuret osuudet pitävät näitä vaaleja erittäin tärkeinä (43 prosenttia) ja keskisuuria (43 prosenttia). Kuudessa maassa ainakin joka viides näistä vaaleissa äänestämisen merkitys on vähäinen, ja vastaajat Tšekissä (30 %), Bulgariassa (23 %), Kyproksessa ja Slovakiassa (molemmat 22 %) antavat tämän vastauksen

QA16a Kerro, kuinka tärkeää on äänestää henkilökohtaisesti Euroopan parlamentin vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, kun 1 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jolla ei ole mitään merkitystä sinulle, ja 10 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jota pidät välttämättömänä tai keskeisenä velvollisuutena sinulle kansalaisena. Loput luvut osoittavat jotain näiden kahden paikan välillä. (% – yhteensä ”suuri merkitys (8–10)”)

todennäköisimmin.

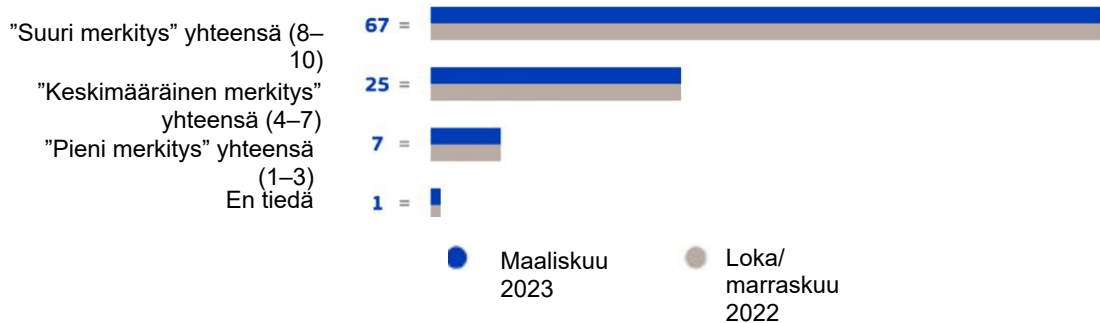
11 maassa vastaajat suhtautuvat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 äänestämiseen Euroopan parlamentin vaaleissa. Liettua (53 %, + 15 prosenttiyksikköä) erottuu erityisen suuresta positiivisesta kehityksestä. Seuraavana ovat Slovakia (34 %, + 8 prosenttiyksikköä) ja Suomi (57 %, + 7 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt vain Unkarissa (46 %, -6 prosenttiyksikköä), Kreikassa (49 %, -4 prosenttiyksikköä), Tšekissä (25 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (60 %, -3 prosenttiyksikköä), kun taas muissa 12 maassa se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana.

²² Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 tekemän Eurobarometri-tutkimuksen (EB 89.2) tulokset ovat saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Äänestämisen merkitys kansallisissa vaaleissa

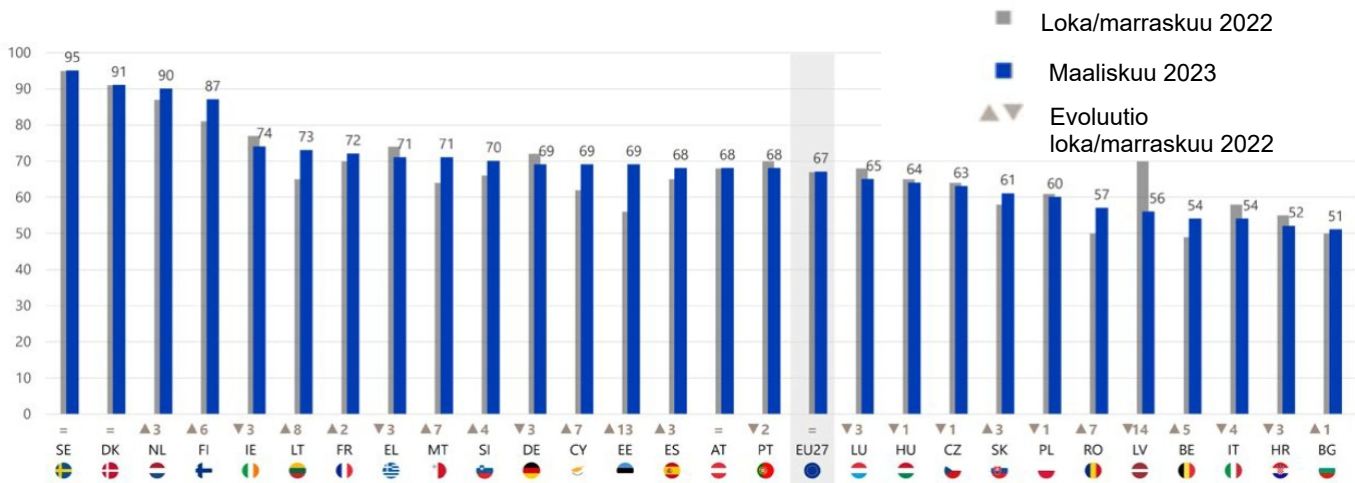
Noin kaksi kolmasosaa (67 %) vastaajista pitää erittäin tärkeänä, että he äänestävät kansallisissa vaaleissa. Neljäsosa pitää äänestämistä näissä vaaleissa keskinkertaisena, kun taas 7 prosenttia pitää sitä vähämerkityksisenä. Nämä luvut ovat pysyneet ennallaan loka-marraskuusta 2022 lähtien.

QA16b Ja kuinka tärkeää tai ei ole, että äänestät kansallisissa vaaleissa (MINUN maamme)? (EU27) (%)

Kaikissa jäsenvaltioissa enemmistö vastaajista pitää kansallisissa vaaleissa äänestämisessä suurta henkilökohtaista merkitystä, sillä osuudet vaihtelevat yhdeksästä kymmenestä vähintään yhdeksästä kymmenestä Ruotsissa (95 %), Tanskassa (91 %) ja Alankomaissa (90 %) ja hieman yli puoleen Bulgariassa (51 %), Kroatiassa (52 %), Belgiassa ja Italiassa (molemmat 54 %). Kahdeksassa maassa ainakin joka kymmenes pitää näissä vaaleissa äänestämisen merkitystä vain vähän, erityisesti Bulgariassa (13 prosenttia), Kyproksessa, Latviassa ja Maltassa (kaikki 11 prosenttia).

QA16b Ja kuinka tärkeää tai ei ole, että äänestät kansallisissa vaaleissa (MINUN maamme)? (% – yhteensä "suuri merkitys (8–10)")

Vastaajat pitävät todennäköisemmin kansallisissa vaaleissa äänestämistä kuin Euroopan parlamentin vaaleissa kaikissa maissa. Eron suuruus vaihtelee kuitenkin huomattavasti jäsenvaltioittain. Suurin niistä on Tšekissä (kansallinen 63 %, EU 25 %), Virossa (kansallinen 69 %, EU 35 %) ja Sloveniassa (70 %, EU 38 %). Ero on pienin Italiassa, Belgiassa (kansallinen 54 %, EU 43 % molemmissa maissa), Luxemburgissa (kansallinen 65 %, EU 53 %) ja Romaniassa (57 %, EU 45 %).

11 maassa vastaajat sanovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022, että äänestämisen kansallisissa vaaleissa on heille erittäin tärkeää henkilökohtaisesti. Eniten kasvua havaittiin Virossa (69 %, + 13 prosenttiyksikköä), Liettuassa (73 %, + 8 prosenttiyksikköä), Maltassa (71 %, + 7 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (69 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (57 %, + 7 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt seitsemässä maassa, mutta vain Latviassa (56 %, -14 prosenttiyksikköä) tämä on ollut havaittavissa. Luku on pysynyt vakaana tai muuttumattomana yhdeksässä maassa.

Vastaajien merkitys äänestämiselle kansallisissa vaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa vaihtelee iän, koulutustason ja sosioekonomisen aseman mukaan. Vähintään 25-vuotiaat vastaajat suhtautuvat todennäköisemmin kansallisiin (66–70 % vs. 58 %) äänestämiseen kuin nuorempiin äänestämiseen (48–50 % vs. 42 %). Vastaavasti ne, jotka ovat päättäneet päätoimisen koulutuksen 20 vuotta täyttäneet tai sitä vanhemmat, pitävät sitä todennäköisemmin tärkeänä kuin 15 vuotta täyttäneet (77 prosenttia verrattuna 63 prosenttiin kansallisissa vaaleissa, 58 prosenttia ja 38 prosenttia EU:n vaaleissa).

Johtohenkilöt (80 % kansallisia, 61 % EU:n kansalaisia) ovat todennäköisimmin äänestämässä näissä vaaleissa, erityisesti verrattuna työttömiin (53 % kansallisia, 36 % EU:n kansalaisia) ja kotitalouksiin (55 % kansallisia, 33 % EU:n kansalaisia). Ne, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat paljon todennäköisempiä kuin ne, joilla on vaikeuksia sanoa useammin kansallisia (74 % vs. 54 %) ja Euroopan parlamentin vaaleja (55 % vs. 35–37 %), ovat erittäin tärkeitä.

Äänestämisen merkitys liittyy ennakoitavasti myös siihen, että äänellä on merkitystä, ja tyytyväisyyteen demokratiaan sekä kansallisella että EU:n tasolla. Esimerkiksi ne, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa (67 % vs. 31 % niistä, jotka ovat eri mieltä), ja ne, jotka ovat tyytyväisiä demokratiaan EU:ssa (59 % vs. 36 % niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä), pitävät enemmän tärkeänä äänestämistä Euroopan parlamentin vaaleissa.

Samalla tavoin ne, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, sanovat todennäköisemmin, että äänestämisen Euroopan parlamentin vaaleissa on erittäin tärkeää (67 prosenttia vs. 33 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva), samoin kuin ne, jotka haluaisivat, että Euroopan parlamentilla olisi tärkeämpi rooli (59 prosenttia vs 33 prosenttia niistä, jotka haluaisivat sen roolin olevan vähemmän tärkeä).

QA16a Kerro, kuinka tärkeää on äänestää henkilökohtaisesti Euroopan parlamentin vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, kun 1 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jolla ei ole mitään merkitystä sinulle, ja 10 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jota pidät välttämättömänä tai keskeisenä velvollisuutena sinulle kansalaisena. Loput luvut osoittavat jotain näiden kahden paikan välillä. (% – EU27)

	"Pieni merkitys" yhteensä (1–3)	"Keskimääräinen merkitys" yhteensä (4–7)	"Suuri merkitys" yhteensä (8–10)
EU27	13	38	48
Sukupuoli			
Äijä	15	37	47
Nainen	13	38	48
Ikä			
15–24	13	42	42
25–39	12	40	48
40–54	14	38	48
55+	13	36	50
Koulutus (loppu)			
—15	21	40	38
16–19	15	41	44
20+	9	33	58
Opiskelee edelleen	11	38	48
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	12	39	49
Johtajat	7	32	61
Muut valkoiset kaulukset	10	40	50
Ruumiillisen työn tekijät	15	44	41
Talohenkilöt	18	48	33
Työtön	24	39	36
Eläkkeellä	16	33	51
Opiskelijat	11	38	48
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	24	40	35
Aika ajoin	15	47	37
Lähes koskaan/ei koskaan	11	34	55
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	4	29	67
Eri mieltä	23	45	31
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa			
Tyytyväisiä	6	34	59
Ei ole tyytyväinen	21	43	36
Euroopan parlamentin rooli			
Tärkeämpi	7	34	59
Vähemmän tärkeä	23	44	33
Ei muutosta	11	37	51

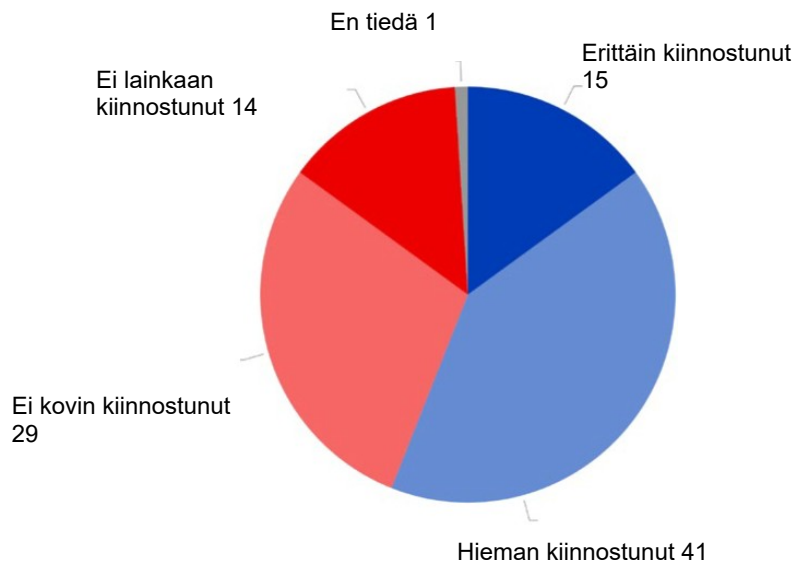
QA16b Ja kuinka tärkeää tai ei ole, että äänestät kansallisissa vaaleissa (MINUN maamme)? (% – EU27)

	"Pieni merkitys" yhteensä (1–3)	"Keskimääräinen merkitys" yhteensä (4–7)	"Suuri merkitys" yhteensä (8–10)
EU27	7	25	67
Sukupuoli			
Äijä	6	26	67
Nainen	7	25	67
Ikä			
15–24	8	31	58
25–39	7	27	66
40–54	6	26	67
55+	7	23	70
Koulutus (loppu)			
—15	12	25	63
16–19	8	30	62
20+	4	19	77
Opiskelee edelleen	7	28	62
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	5	26	69
Johtajat	3	17	80
Muut valkoiset kaulukset	5	28	67
Ruumiillisen työn tekijät	9	32	59
Talohenkilöt	11	33	55
Työtön	14	32	53
Eläkkeellä	7	20	73
Opiskelijat	7	28	62
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	14	31	54
Aika ajoin	9	36	54
Lähes koskaan/ei koskaan	5	20	74
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	2	18	80
Eri mieltä	11	32	56
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa			
Tyytyväisiä	3	21	75
Ei ole tyytyväinen	11	31	58
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	2	17	80
Neutraali	6	32	61
Negatiivinen	15	27	57
Euroopan parlamentin rooli			
Tärkeämpi	4	22	74
Vähemmän tärkeä	11	33	56
Ei muutosta	6	21	72

Kiinnostus seuraaviin Euroopan parlamentin vaaleihin

Selvä enemmistö vastaajista (56 %, + 2 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022 lähtien) on kiinnostunut seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista, mukaan lukien 15 % (+ 1 prosenttiyksikköä), jotka sanovat olevansa erittäin kiinnostuneita. Sitä vastoin yli neljä kymmenestä (43 %, -2 prosenttiyksikköä) ei ole kiinnostunut, ja 14 % (-1 prosenttiyksikköä) sanoo, että he eivät ole lainkaan kiinnostuneita. Nämä osuudet ovat pysyneet vakaina loka-marraskuuhun 2022 verrattuna.

QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024. Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (EU27) (%)

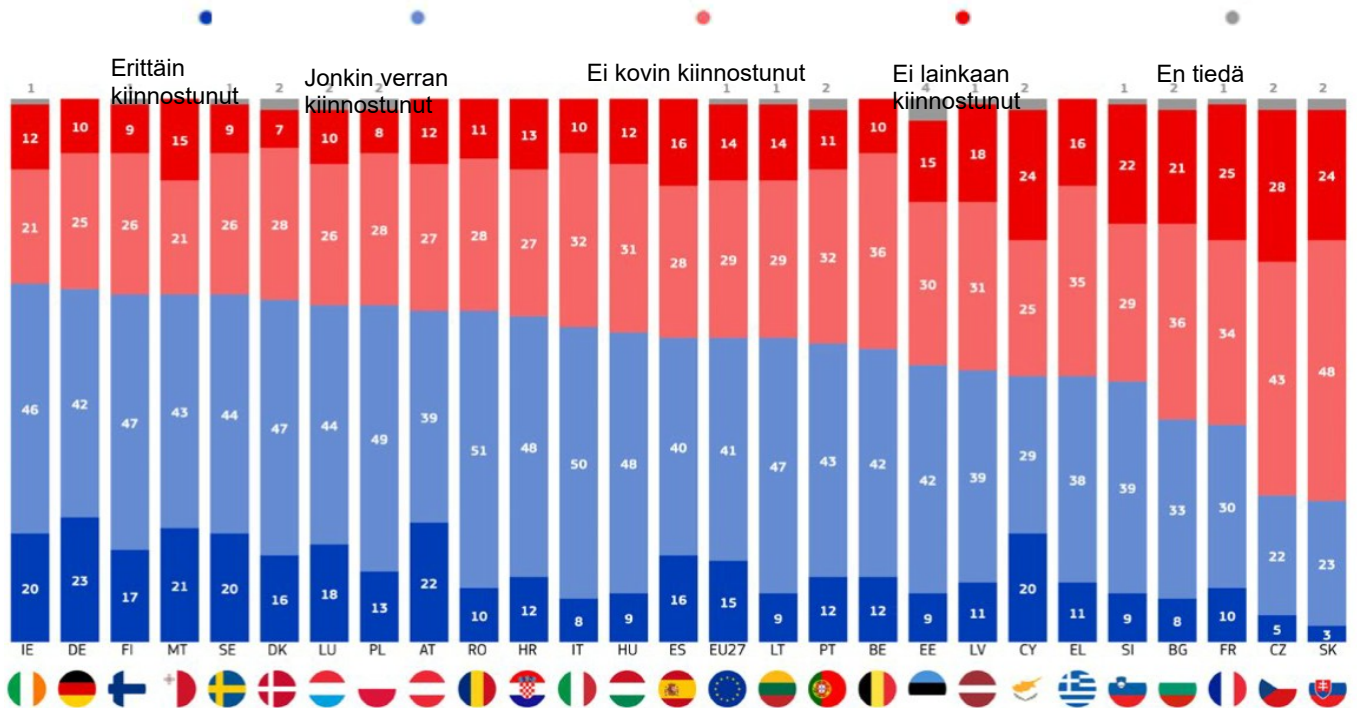

Kun verrataan tuloksia samaan aikaan ennen edellisiä Euroopan parlamentin vaaleja, voidaan todeta, että seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista kiinnostuneiden osuus on nyt 6 prosenttiyksikköä suurempi kuin huhtikuussa 2018, jolloin 50 prosenttia ilmoitti olevansa kiinnostuneita ja 48 prosenttia ei ollut kiinnostunut.²³

20 jäsenvaltiossa enemmistö ilmoittaa olevansa kiinnostunut seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista, ja eniten niitä on Alankomaissa (75 prosenttia), Irlannissa (66 prosenttia) ja Saksassa (65 prosenttia). Slovakia (26 %) ja Tšekki (27 %) ovat selvästi maita, joissa kiinnostus seuraaviin vaaleihin on alhaisin. Seuraavaksi tulevat Ranska (40 %) ja Bulgaria (41 %).

²³ Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 tekemän Eurobarometri-tutkimuksen (EB 89.2) tulokset ovat saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

**QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024.
Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (%)**

14 maassa vastaajat ovat todennäköisemmin kiinnostuneita seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista kuin loka-marraskuussa 2022. Korkotaso on noussut vähintään 10 prosenttiyksikköä Virossa (51 %, + 14 prosenttiyksikköä), Suomessa (64 %, + 11 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (50 %, + 10 prosenttiyksikköä). Kiinnostuneiden osuus on kuitenkin pienentynyt 7 prosenttiyksikköä Kreikassa (49 %) ja Maltassa (64 %), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 11 maassa.

Samoin kuin äänestämisen tärkeys, kiinnostus seuraaviin Euroopan parlamentin vaaleihin vaihtelee vastaajien iän, koulutustason ja sosioekonomisen aseman mukaan. Vähintään 25-vuotiaat ovat todennäköisemmin kiinnostuneita kuin nuoremmat vastaajat (56–58 % vs. 49 %). Vähintään 20 vuotta täyttäneet ovat taipuvaisempia sanomaan olevansa kiinnostuneita verrattuna 15-vuotiaisiin tai sitä nuorempiin (65 % vs. 45 %). Johtajien (70 %) kiinnostus on suurinta erityisesti työttömiin verrattuna (41 %), samoin kuin ne, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (62 % vs. 40 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat ovat taipuvaisempia osoittamaan kiinnostusta seuraaviin Euroopan parlamentin vaaleihin kuin maaseutukylissä tai pienemmissä kaupungeissa asuvat vastaajat (62 % vs. 54 %).

Lisäksi ne, jotka ovat samaa mieltä äänestään EU:ssa (76 % vs. 40 % niistä, jotka ovat eri mieltä), ja ne, jotka ovat tyytyväisiä EU:n demokratiaan (69 % vs. 43 % niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä), sanovat todennäköisemmin olevansa kiinnostuneita seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista. Kiinnostuksen taso on suurempi myös vastaajien keskuudessa, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista (79 prosenttia vs. 35 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva), ja niiden vastaajien keskuudessa, jotka haluaisivat sen olevan tärkeämpi (70 prosenttia vs. 39 prosenttia niistä, jotka haluaisivat sen roolin olevan vähemmän tärkeä).

**QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024.
Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)**

	"Kiinnostetut" yhteensä	Yhteensä "Ei kiinnostunut"
EU27	56	43
Sukupuoli		
Äijä	58	42
Nainen	54	45
Ikä		
15–24	49	49
25–39	56	44
40–54	58	42
55+	58	42
Koulutus (loppu)		
—15	45	54
16–19	53	46
20+	65	34
Opiskelee edelleen	56	43
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	61	39
Johtajat	70	30
Muut valkoiset kaulukset	59	40
Ruumiillisen työn tekijät	50	49
Talohenkilöt	45	54
Työtön	41	58
Eläkkeellä	57	42
Opiskelijat	56	43
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	40	59
Aika ajoin	49	50
Lähes koskaan/ei koskaan	62	38
Subjekttiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	54	45
Älykäs/keskikokoinen kaupunki	54	45
Suuri kaupunki	62	37
Äänelläni on merkitystä EU:ssa		
Hyväksy	76	24
Eri mieltä	40	59
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa		
Tyytyväisiä	69	30
Ei ole tyytyväinen	43	56
Kuva Euroopan parlamentista		
Positiivinen	79	20
Neutraali	47	52
Negatiivinen	35	64
Euroopan parlamentin rooli		
Tärkeämpi	70	30
Vähemmän tärkeä	39	61
Ei muutosta	54	44

Tämän kysymyksen tulokset viittaavat myös siihen, että kansalaisten kiinnostus vaaleihin korreloi heidän tulotasonsa kanssa. EU:n kansalaiset, joiden tulot ovat pienemmät kuin 44 prosenttia, ovat kiinnostuneita vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleista. Tämä on ainoa tuloryhmä, jossa on enemmän kansalaisia (55 %) kuin niitä, jotka ovat kiinnostuneita vaaleissa (44 %).

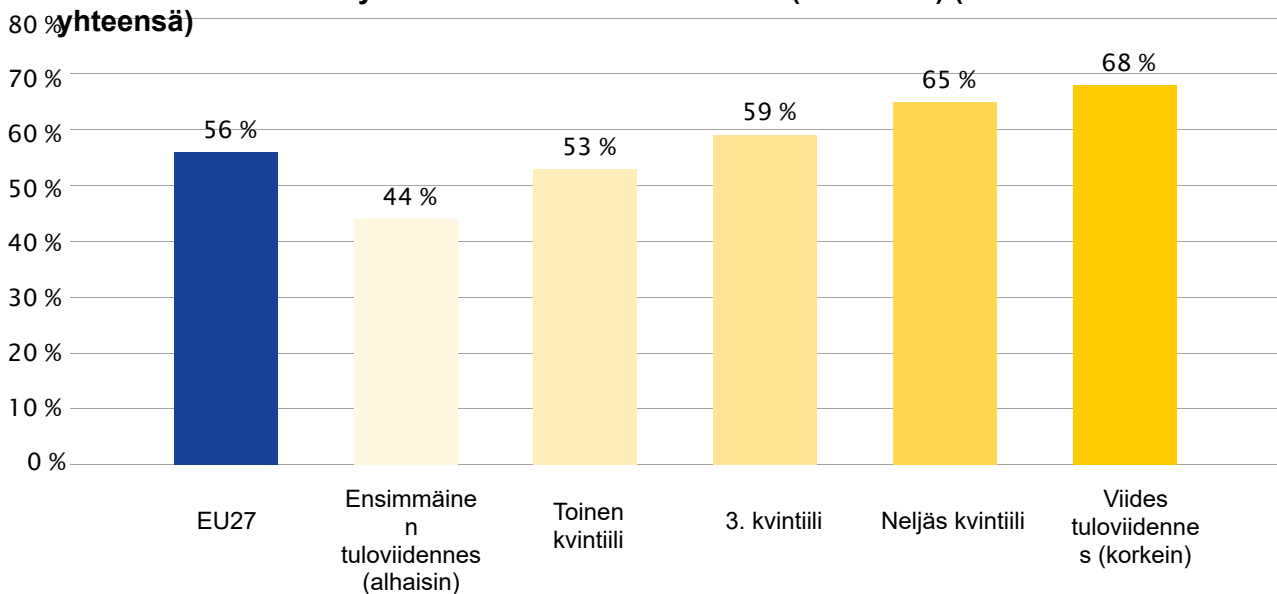
Neljässä ylemmän tulotason ryhmässä (viidennekset) suurin osa vaaleista kiinnostuneista kansalaisista on: toisen viidenneksen vaaleista 53 prosentista (jolloin EU:n keskiarvo jäi edelleen alle) yli kaksi kolmasosaa niistä EU:n kansalaisista, joiden tuloviidennes on korkein (68 prosenttia), on kiinnostunut näistä vaaleista.

QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024. Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)

&

SD17 Kotitalouden käytettävissä oleva kokonaistulo (viidennes) (% – Korolliset

yhteensä)

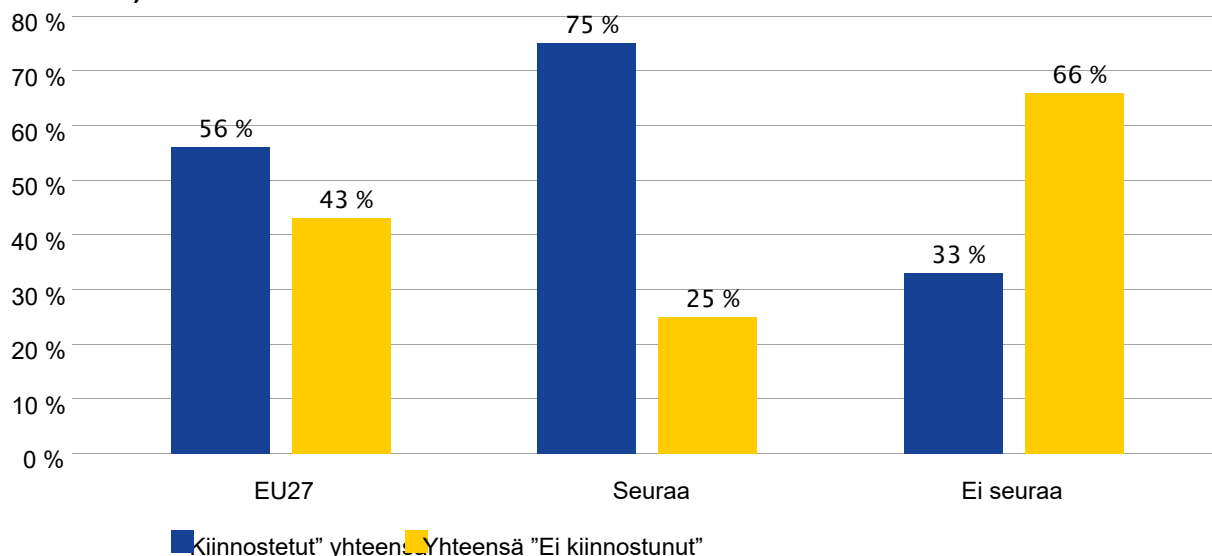
Huom. alkuperäisessä kaaviossa oli "3th kvintiili" sijaan "4th quintile".

Vuoden 2024 EU-vaaleihin liittyvä kiinnostus on myös paljon suurempi Euroopan unionin politiikkaa seuraavien keskuudessa (75 prosenttia heistä on kiinnostunut Euroopan parlamentin vaaleista 2024) kuin niiden, jotka eivät seuraa EU:n politiikkaa (33 prosenttia).

QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024. Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)

&

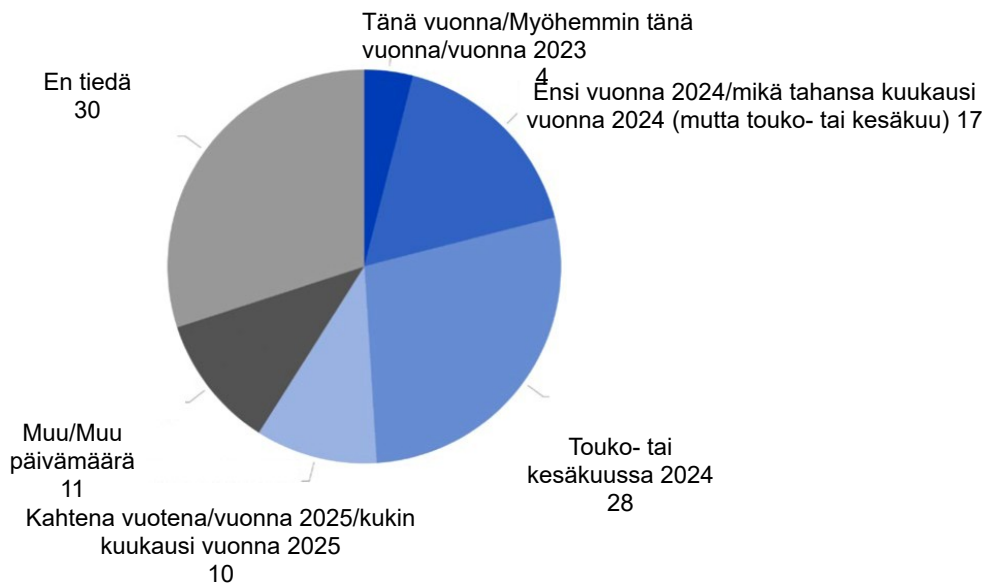
QA3 Sanoisitko seurata, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu: (% – yhteensä "Korvattu")

Tietämys seuraavien Euroopan parlamentin vaalien ajankohdasta

Lähes kolme kymmenestä (28 prosenttia) osoittaa oikein, että seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024, mikä on kolmen prosenttiyksikön lisäys lokamarraskuusta 2022²⁴. Se osuus, joka valitsee oikein vaalivuoden mutta ei määritä kuukautta tai ilmoittaa väärää kuukautta, on myös kasvanut (+ 6 prosenttiyksikköä) ja on nyt 17 %. Neljännes (+ 1 prosenttiyksikköä) antaa väärän vastauksen sanomalla, että vaalit pidetään vuonna 2023 (4 %, + 3 prosenttiyksikköä) tai vuonna 2025 (10 %, -3 prosenttiyksikköä) tai antamalla muu päivämäärä (11 %, + 1 prosenttiyksikköä).

Kysymys 14 Mielestänne, milloin seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään täällä (meidän MAA)? (EU27) (%)

Tietämys seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista on nyt huomattavasti korkeampi (+ 9 prosenttiyksikköä) kuin vastaavalla hetkellä ennen vuoden 2019 viimeisiä Euroopan parlamentin vaaleja. Noin 13 kuukautta ennen näitä vaaleja huhtikuussa 2018 19 prosenttia ilmoitti asianmukaisesti vaalien ajankohdan (toukokuu 2019) ja 13 prosenttia tiesi vain, että vaalit järjestettäisiin seuraavana vuonna²⁵.

Euroopan parlamentin vaalien ajankohtaa koskevien tietojen taso vaihtelee suuresti eri maissa. 14 jäsenvaltiossa vähintään kolme kymmenestä ilmoitti vaalipäiväksi oikein touko- tai kesäkuussa 2024. Suurimmat osuudet havaittiin Belgiassa (47 prosenttia), Unkarissa (44 prosenttia) ja Kyproksessa (43 prosenttia). Asteikon vastakkaisessa päässä 9 prosenttia Ranskassa, 13 prosenttia Espanjassa ja 16 prosenttia Irlannissa osoittaa tarkat tiedot päivämäärästä (toukokuussa tai kesäkuussa 2024).

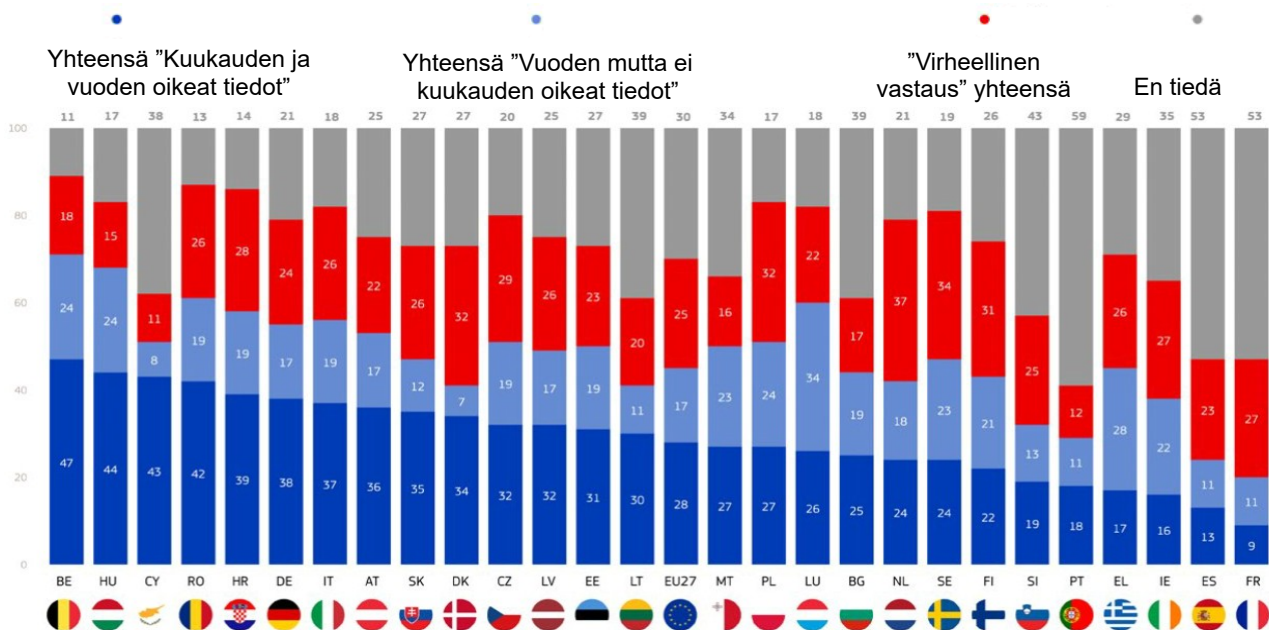
Alankomaat (37 %), Ruotsi (34 %), Puola ja Tanska (molemmat 32 %) ovat maita, joissa vastaajat antavat todennäköisimmin väärän vastauksen. Yli puolet Portugalissa (59 %), Ranskassa ja Espanjassa (molemmat 53 %) eivät tiedä.

²⁴ Toukokuu/kesäkuu 2024” katsottiin oikeaksi vastaukseksi, koska tarkkaa vaalien päivämäärää ei ollut vielä sovittu kenttätöön aikana.

²⁵ Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 tekemän Eurobarometri-tutkimuksen (EB 89.2) tulokset ovat saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

KEVÄT 2023 | EB 99,1 3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET
ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ

Kysymys14 Mielestänne, milloin seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään täällä (MINÄ MAA)? (%)

17 maassa tietämys seuraavien Euroopan parlamentin vaalien ajankohdasta on noussut lokamarraskuun 2022 jälkeen. Tämä koskee erityisesti Latviaa (32 %, + 15 prosenttiyksikköä), Romaniaa (42 %, + 12 prosenttiyksikköä) ja Liettuaa (30 %, + 11 prosenttiyksikköä). Tietämystaso on laskenut Maltassa (27 %, -24 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (26 %, -13 prosenttiyksikköä), Puolassa (27 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (16 %, -6 prosenttiyksikköä), kun taas oikean vastauksen antavan osuuden osuus on pysynyt vakaana tai muuttumattomana kuudessa jäsenvaltiossa.

Sosiodemografiset havainnot osoittavat, että keskusikäisten ikäryhmien (25–54-vuotiaat) vastaajat ovat hieman todennäköisemmin kuin nuoret ja vanhemmat vastaajat tunnistavat oikein seuraavien Euroopan parlamentin vaalien päivämäärän (29–30 % vs. 24–26 %).

Koulutustaso ja vastaajien sosioekonominen tilanne näyttävät kuitenkin olevan merkittävässä asemassa. Ne, jotka ovat suorittaneet 16-vuotiaan tai sitä vanhemman kokopäiväisen koulutuksen, antavat oikean päivämäärän todennäköisemmin kuin ne, jotka ovat lopettaneet 15-vuotiaana (29–30 % vs. 18 %). Johtajat ja muut valkoiset kaulukset vastaavat myös todennäköisemmin kysymykseen (35–36 % vs. 14 % kotihenkilöistä), samoin kuin ne, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan ajoittain tai harvoin/ei koskaan (27–29 % vs. 17 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat tietävät vaalipäivän todennäköisemmin kuin maaseutukylissä tai pienemmissä kaupungeissa asuvat (32 % vs. 25–27 %).

Tietotaso on korkeampi myös niissä, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista (34 prosenttia vs. 24 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva), ja niiden keskuudessa, jotka äänestivät edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa (33 prosenttia vs. 18 prosenttia niistä, jotka eivät äänestäneet).

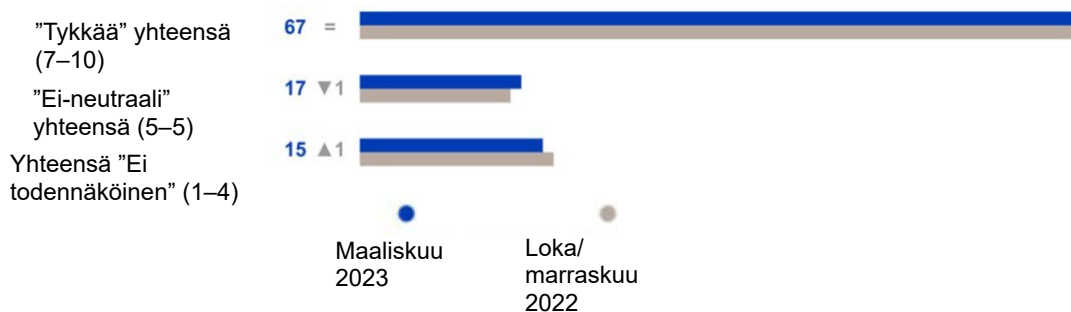
Kysymys14 Mielestänne, milloin seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään täällä (MINÄ MAA)? (%)

	Yhteensä "Kuukauden ja vuoden oikeat tiedot"	Yhteensä "Vuoden mutta ei kuukauden oikeat tiedot"	"Virheellinen vastaus" yhteensä
EU27	28	17	25
Sukupuoli			
Äijä	28	18	26
Nainen	27	16	25
Ikä			
15–24	24	15	27
25–39	29	18	27
40–54	30	18	25
55+	26	17	25
Koulutus (loppu)			
—15	18	12	25
16–19	29	17	25
20+	30	19	27
Opiskelee edelleen	24	17	25
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	30	21	25
Johtajat	35	20	26
Muut valkoiset kaulukset	36	19	24
Ruumiillisen työn tekijät	26	26	28
Talohenkilöt	14	14	30
Työtön	18	11	28
Eläkkeellä	25	16	24
Opiskelijat	24	17	25
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	17	15	28
Aika ajoin	27	18	28
Lähes koskaan/ei koskaan	29	17	25
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	25	16	26
Älykäs/keskikokoinen kaupunki	27	15	26
Suuri kaupunki	32	19	25
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa			
Kyllä	33	20	24
Ei	18	13	29
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	34	20	25
Neutraali	25	15	26
Negatiivinen	24	15	28

Todennäköisyys äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa

Vuoden 2022 huhti-toukokuun ja loka-marraskuun välillä tapahtuneen hienoisen laskun jälkeen todennäköisyys äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa on pysynyt vakaana nykyisessä kyselytutkimuksessa. Noin kaksi kolmasosaa (67 prosenttia, ei muutosta) ilmoitti, että he todennäköisesti äänestäisivät tällaisissa vaaleissa, jos ne pidettäisiin ensi viikolla (7–10 asteikolla 1–10).

QA22 Jos seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään ensi viikolla, kuinka todennäköisesti äänestäisit näissä vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, jossa "1" tarkoittaa "ei lainkaan todennäköistä" ja "10" tarkoittaa "hyvin todennäköistä". (EU27) (%)

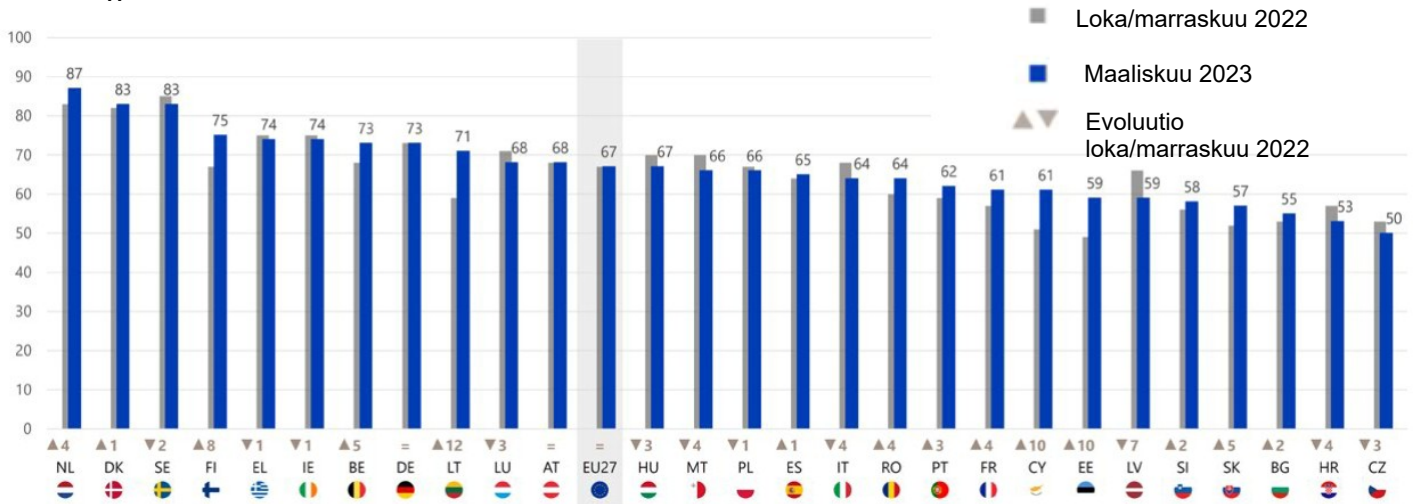

Vastaava kysymys sisältyi Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 tekemään Eurobarometri-tutkimukseen. Asteikolla 1–10 vastaajalta kysyttiin, kuinka todennäköisesti he äänestävät seuraavissa toukokuussa 2019 pidettävissä Euroopan parlamentin vaaleissa. 58 prosenttia vastaajista ilmoitti todennäköisesti tekevänsä niin (7–10)²⁶. Vaikka kysymys oli muotoiltu eri tavalla ja vertailua olisi tulkittava varoen, tämä saattaa kuitenkin viitata siihen, että kansalaiset ovat tällä hetkellä taipuvaisempia osallistumaan vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleihin kuin vastaavana ajankohtana ennen vuoden 2019 vaaleja.

Enemmistöt kaikissa maissa sanovat, että he todennäköisesti äänestäisivät Euroopan parlamentin vaaleissa ensi viikolla, ja niiden osuus vaihtelee yli kahdeksasta kymmenestä Alankomaissa (87 prosenttia), Tanskassa ja Ruotsissa (molemmat 83 prosenttia), 50 prosenttiin Tšekissä, 53 prosenttiin Kroatiassa ja 55 prosenttiin Bulgariassa. Vähintään neljännes ei todennäköisesti mene äänestämään Tšekissä (29 %), Sloveniassa (27 %), Bulgariassa, Kyproksessa ja Ranskassa (kaikki 25 %).

²⁶ On huomattava, että vuonna 2018 EU:n tasolla saavutettuihin tuloksiin sisältyi myös Yhdistynyt kuningaskunta. Euroopan parlamentin huhtikuussa 2018 tekemän Eurobarometri-tutkimuksen (EB 89.2) tulokset ovat saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Jos seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään ensi viikolla, kuinka todennäköisesti äänestäisit näissä vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, jossa ”1” tarkoittaa ”ei lainkaan todennäköistä” ja ”10” tarkoittaa ”hyvin todennäköistä”. (% – yhteensä ”tykkää” (7–10))

Todennäköisyys äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa on kasvanut kymmenessä maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen, erityisesti Liettuassa (71 %, + 12 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (61 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Virossa (59 %, + 10 prosenttiyksikköä). Niiden osuus, jotka sanovat todennäköisesti äänestävänsä tällaisissa vaaleissa, on laskenut 7 prosenttiyksikköä Latviassa (59 %) ja kolmella tai neljällä prosenttiyksiköllä kuudessa muussa maassa. Tämä osuus vastaajista on pysynyt vakaana tai muuttumattomana kymmenessä maassa.

Todennäköisyys äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa kasvaa, kun vastaajien ikä, koulutustaso ja sosioekonominen asema kasvavat.

Vähintään 25-vuotiaat ovat taipuvaisempia sanomaan, että he todennäköisesti äänestäisivät, jos nämä vaalit järjestettäisiin ensi viikolla (68–70 prosenttia 15–24-vuotiaista verrattuna 55 prosenttiin 15–24-vuotiaista) samoin kuin 20 vuotta täyttäneet (78 prosenttia vs 59 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista). Johtajat (81 % vs. 54 % työttömistä) ja ne, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (73 % vs. 52–58 % niistä, joilla on vaikeuksia useammin), sanovat myös todennäköisemmin äänestävänsä.

Vastaajat, jotka puhuvat usein eurooppalaisista poliittisista asioista (84 % vs. 49 % niistä, jotka eivät koskaan tee niin) ja ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (80 % vs. 51 % niistä, jotka eivät äänestäneet), sanovat todennäköisemmin äänestävänsä, jos vaalit pidettäisiin huomenna, samoin kuin ne, jotka olivat jo äänestäneet viime Euroopan parlamentin vaaleissa (88 % vs. 34 % niistä, jotka eivät äänestäneet). Vastaajilla on myös oma roolinsa Euroopan parlamentista, sillä 85 prosenttia niistä, joilla on myönteinen mielikuva, sanoo todennäköisemmin äänestävänsä, verrattuna 51 prosenttiin niistä, joilla on kielteinen kuva.

QA22 Jos seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään ensi viikolla, kuinka todennäköisesti äänestäisit näissä vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, jossa ”1” tarkoittaa ”ei lainkaan todennäköistä” ja ”10” tarkoittaa ”hyvin todennäköistä”. (% – EU27)

	Yhteensä ”Ei todennäköinen” (1–4)	”Ei-neutraali” yhteensä (5–5)	”Tykkää” yhteensä (7–10)
EU27	17	15	67
Sukupuoli			
Äijä	17	15	66
Nainen	16	15	67
Ikä			
15–24	21	17	55
25–39	17	15	68
40–54	16	14	70
55+	16	14	69
Koulutus (loppu)			
—15	25	15	59
16–19	18	17	64
20+	11	11	78
Opiskelee edelleen	19	15	58
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	13	15	72
Johtajat	8	11	81
Muut valkoiset kaulukset	13	16	71
Ruumiillisen työn tekijät	19	18	63
Talohenkilöt	24	19	56
Työtön	32	13	54
Eläkkeellä	17	12	70
Opiskelijat	19	15	58
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	28	18	52
Aika ajoin	21	20	58
Lähes koskaan/ei koskaan	13	12	73
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	16	15	67
Älykäs/keskikokoinen kaupunki	18	16	65
Suuri kaupunki	14	13	71
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa			
Kyllä	3	9	88
Ei	40	23	34
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	5	8	85
Neutraali	19	19	60
Negatiivinen	33	16	51

Syyt äänestämiseen Euroopan parlamentin vaaleissa

Suurin syy siihen, miksi vastaajat sanovat äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa, johtuu siitä, että se on heidän velvollisuus kansalaisina (38 %, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022), koska he yleensä äänestävät poliittisissa vaaleissa ja koska he haluavat tukea poliittista puoluetta (molemmat 36 %, + 2 prosenttiyksikköä). Näiden syiden järjestys on pysynyt muuttumattomana loka-marraskuuhun 2022 verrattuna. Muita syitä, jotka ainakin yksi viidestä esittää, ovat: haluavat muuttaa asioita äänestämällä Euroopan parlamentin vaaleissa (29 prosenttia, ei muutosta), tukemalla tiettyä ehdokasta (23 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä), ilmaisemalla tyytymättömyytensä (21 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä) ja ilmaisemalla tukensa Euroopan unionille (21 prosenttia, ei muutosta).

QA17ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (EU27) (%)

14 maassa yleisin syy siihen, että ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa, on se, että se on heidän velvollisuutensa kansalaisina. Yleensä äänestäminen poliittisissa vaaleissa on yleisin syy, jonka vastaajat antavat viidessä maassa, ja se, että haluaa tukea puoluetta, on syylistan kärjessä viidessä muussa maassa. Alankomaissa ja Ruotsissa yleisin syy on se, että he haluavat muuttaa asioita äänestämällä Euroopan parlamentin vaaleissa, kun taas Slovakiassa, joka haluaa tukea tiettyä ehdokasta, on korkein.

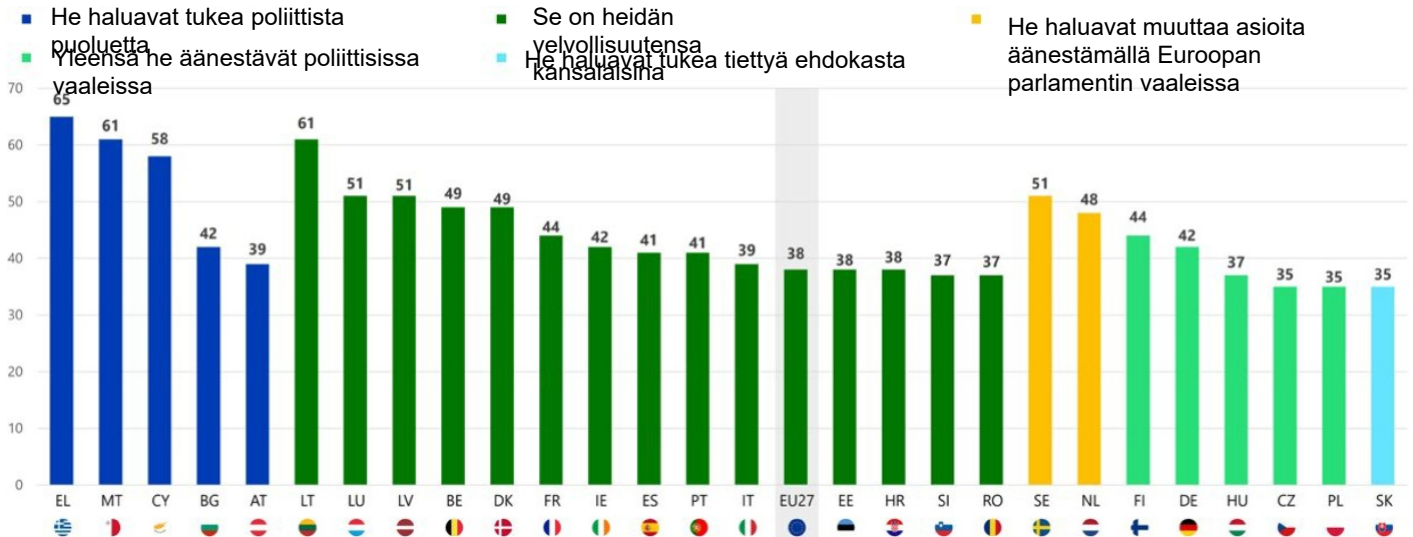
Kansalaisten velvollisuus on yksi kolmesta tärkeimmästä syystä äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa 20 maassa, joista suurin osuus on Liettuassa (61 %), Kyproksessa (52 %), Latviassa ja Luxemburgissa (molemmissa 51 %). Vastaajat valitsevat tämän syyn epätodennäköisimmin Tšekissä (17 %), Puolassa ja Slovakiassa (molemmat 27 %).

17 maassa, yleensä äänestäminen poliittisissa vaaleissa on kolme tärkeintä syytä. Tämän mainitsevat eniten vastaajat Ruotsissa (47 %), Tanskassa (46 %) ja Suomessa (44 %). Latviassa (21 %), Virossa (24 %), Belgiassa ja Slovakiassa (molemmat 25 %).

Poliittisen puolueen tukemisen halu on yksi kolmesta tärkeimmästä syystä, joiden uskotaan johtavan siihen, että ihmiset äänestävät 23 jäsenvaltiossa. Nämä osuudet ovat erityisen suuria

Kreikassa (65 %), Maltassa (61 %) ja Kyproksessa (58 %). Vähemmän kuin kolme kymmenestä valitaan Virossa, Ranskassa, Latviassa ja Luxemburgissa (kaikki 29 %).

QA17ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 4 ANSWERS) (% – eniten mainittu vastaus maittain)

Ruotsissa (51 %), Alankomaissa (48 %) ja Suomessa (43 %) vastaajat ajattelevat todennäköisimmin, että ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he haluavat muuttaa asioita. Tämä syy on epätodennäköisempi Puolassa, Portugalissa (molemmat 21 %), Ranskassa ja Sloveniassa (molemmat 22 %).

Suurimmat osuudet, jotka mainitsevat haluavansa tukea tiettyä ehdokasta syynä siihen, että ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa, ovat Kyproksella (53 %), Maltalla (52 %), Kreikassa ja Liettuaassa (molemmat 39 %), kun taas Alankomaissa, Espanjassa (molemmat 13 %) ja Ruotsissa (14 %).

Ranskassa, Alankomaissa (molemmat 31 prosenttia) ja Belgiassa (25 prosenttia) vähintään neljäsosa ilmoittaa äänestämislle, että he haluavat ilmaista tyytymättömyytensä, kun taas 8 prosenttia Liettuaassa, 10 prosenttia Bulgariassa ja 11 prosenttia Kyproksessa mainitsee tämän syyn.

Tanskassa, Kreikassa ja Sloveniassa vastaajat (kaikki 27 prosenttia) sanovat todennäköisimmin äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he haluavat ilmaista tukensa Euroopan unionille, kun taas Kyproksella (12 prosenttia), Romaniassa (15 prosenttia) ja Belgiassa (16 prosenttia) on vähiten todennäköistä.

QA17ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OI TT EE SS A	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Se on heidän velvollisuutensa kansalaisina	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Yleensä he äänestävät poliittisissa vaaleissa	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
He haluavat tukea poliittista puoluetta	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
He haluavat muuttaa asioita äänestämällä Euroopan parlamentin vaaleissa	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
He haluavat tukea tiettyä ehdokasta	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
He haluavat ilmaista tyytymättömyytensä	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
He haluavat ilmaista tukensa Euroopan unionille	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
He haluavat tukea (NATIONALITY) hallitusta	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
He haluavat välttää muiden puolueiden vaalimenestyksen, josta he eivät pidä.	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Vaalikampanjan aikana nostetaan esiin heidän kiinnostuksensa mukaisia poliittisia ja yhteiskunnallisia kysymyksiä.	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
He haluavat ilmaista tyytymättömyytensä Euroopan unioniin	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
He haluavat ilmaista tyytymättömyyttä (NATIONALITY) hallitukseen	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
He haluavat vaikuttaa siitä, kenestä tulee Euroopan komission seuraava puheenjohtaja.	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Kampanjan aikana saamansa tiedot ovat saaneet heidät äänestämään	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Samalla oli myös tärkeät vaalit.	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
En tiedä	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Muu (Spontaaninen)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Ei mitään (Spontaneous)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Niiden vastaajien osuus, jotka sanovat äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska heidän velvollisuutensa kansalaisina on kasvanut 14 maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen, erityisesti Luxemburgissa (51 %, + 13 prosenttiyksikköä), Liettuassa (61 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (37 %, + 8 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt kahdeksassa maassa ja eniten Ruotsissa (37 %, -8 prosenttiyksikköä), Portugalissa (41 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Tšekissä (17 %, -7 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pysynyt vakaana tai muuttumattomana viidessä maassa.

12 maassa vastaajat ovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 sanoa äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he yleensä äänestävät poliittisissa vaaleissa. Kuusi prosenttiyksikköä kasvaa Suomessa (44 %) ja Liettuassa (41 %), kun taas Kyproksessa (33 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Virossa (24 %, -3 prosenttiyksikköä) tämä osuus on laskenut vain hieman ja pysynyt vakaana tai muuttumattomana 13 maassa.

Niiden vastaajien osuus, jotka sanovat äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa siksi, että he haluavat tukea poliittista puoluetta, on kasvanut 12 jäsenvaltiossa. Nämä ovat vähintään kymmenen prosenttiyksikköä Maltalla (61 %, + 18 prosenttiyksikköä), Latviassa (29 %, + 13 prosenttiyksikköä) ja Kreikassa (65 %, + 10 prosenttiyksikköä). Laskua on havaittavissa vain Kyproksessa (58 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Tšekissä (33 %, -5 prosenttiyksikköä), kun taas 13 maassa tämä osuus vastaajista on vakaa tai pysynyt muuttumattomana.

Seitsemässä maassa niiden vastaajien osuus on kasvanut, jotka mainitsevat haluavansa tukea tiettyä ehdokasta syynä äänestämiseen: eniten Malta (52 %, + 7 prosenttiyksikköä), Portugali (34 %, + 6 prosenttiyksikköä) ja Belgia (25 %, + 6 prosenttiyksikköä). Laskua kirjattiin Tšekissä (30 %, -5 prosenttiyksikköä), Slovakiassa (35 %, -4 prosenttiyksikköä), Virossa (37 %, -3 prosenttiyksikköä), Saksassa (15 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Alankomaissa (13 %, -3 prosenttiyksikköä). Osuus on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 15 maassa.

Niiden vastaajien osuus, jotka sanovat äänestävänsä ilmaistakseen tukensa Euroopan unionille, on kasvanut hieman kahdeksassa maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen, erityisesti Virossa (19 %, + 5 prosenttiyksikköä), Tanskassa, Kreikassa, Sloveniassa (kaikki 27 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Kyproksessa (12 %, -4 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pienentynyt viidessä maassa, erityisesti Maltassa (24 %, -10 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (23 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Ruotsissa (18 %, -4 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 14 maassa.

Vastaajat ovat tällä hetkellä todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 sanomassa, että ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa ilmaistakseen tyytymättömyytensä Luxemburgissa (23 %, + 6 prosenttiyksikköä), Ruotsissa (22 %, + 5 prosenttiyksikköä), Latviassa (17 %, + 5 prosenttiyksikköä) ja Alankomaissa (31 %, + 3 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin tämä osuus on pienentynyt Kreikassa (16 %, -7 prosenttiyksikköä), Ranskassa (31 %, -4 prosenttiyksikköä), Italiassa (22 %, -4 prosenttiyksikköä), Bulgariassa (10 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Saksassa (20 %, -3 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 18 jäsenvaltiossa.

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että naiset ovat miehiä todennäköisemmin äänestämässä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska se on heidän velvollisuus kansalaisina (40 % vs. 36 %). Lisäksi 55 vuotta täyttäneet vastaajat sanovat todennäköisemmin äänestävänsä, koska se on heidän velvollisuus kansalaisina (40 % vs. 35 % 15–24-vuotiaista) ja että he yleensä äänestävät poliittisissa vaaleissa (39 % vs. 32 %), kun taas 15–24-vuotiaat ovat todennäköisimmin halunneet muuttaa asioita syyksi (33 % vs. 28 % 55-vuotiaista tai sitä vanhemmista).

Mitä kauemmin vastaajat ovat pysyneet kokopäiväkoulutuksessa, sitä todennäköisemmin he sanovat äänestävänsä, koska he haluavat muuttaa asioita (31 prosenttia 20 vuotta täyttäneistä ja 25 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista) ja koska he haluavat ilmaista tukensa Euroopan unionille (24 prosenttia vs. 17 prosenttia).

Vastaajat, joilla on vähiten vaikeuksia maksaa laskujaan, sanovat todennäköisemmin äänestävänsä, koska se on heidän velvollisuus kansalaisina (40 % vs. 32–33 % niistä, joilla on vaikeuksia ajoittain tai useammin), koska he yleensä äänestävät poliittisissa vaaleissa (38 % vs. 31–34 %) ja koska he haluavat ilmaista tukensa Euroopan unionille (23 % vs 18 %). Sitä vastoin ne, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta, ovat taipuvaisempia mainitsemaan haluavansa tukea tiettyä ehdokasta syyksi äänestää (28 prosenttia vs. 21 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia).

Viime Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneet ovat todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät äänestäneet, koska heidän velvollisuutenaan kansalaisina (43 % vs. 28 %), koska he yleensä äänestävät poliittisissa vaaleissa (39 % vs. 32 %), on tukea poliittista puoluetta (38 % vs. 33 %), muuttaa asioita (31 % vs. 26 %) ja ilmaista tukensa Euroopan unionille (23 % vs. 18 %).

QA17ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (% – EU27)

	Se on heidän velvollisuutensa kansalaisina	He haluavat muuttaa asioita äänestämällä Euroopan parlamentin vaaleissa	He haluavat vaikuttaa siitä, kenestä tulee Euroopan komission seuraava puheenjohtaja.	He haluavat ilmaista tyytymättömyytensä	He haluavat tukea (NATIONALITY) hallitusta	He haluavat ilmaista tyytymättömyytensä (NATIONALITY) hallitukseen	He haluavat ilmaista tyytymättömyytensä Euroopan unioniin	Yleensä he äänestävät poliittisissa vaaleissa	He haluavat ilmaista tukensa Euroopan unionille	Vaalikampanjan aikana nostetaan esiin heidän kiinnostuksensa mukaisia poliittisia ja yhteiskunnallisia kysymyksiä.	He haluavat välttää muiden puolueiden vaalimelestyksen, josta he eivät pidä.	He haluavat tukea poliittista puoluetta
EU27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Sukupuoli												
Äijä	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Nainen	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Ikä												
15–24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25–39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40–54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Koulutus (loppu)												
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16–19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Opiskelee edelleen	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka												
Itsenäiset ammatinharjoittajat	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Johtajat	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Muut valkoiset kaulukset	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Ruumiillisen työn tekijät	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Talohenkilöt	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Työtön	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Eläkkeellä	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Opiskelijat	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet												
Suurimman osan ajasta	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Aika ajoin	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Lähes koskaan/ei koskaan	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Kuva Euroopan parlamentista												
Positiivinen	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Neutraali	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Negatiivinen	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

Syyt olla äänestämättä Euroopan parlamentin vaaleissa

Vastaajien useimmin mainitsema syy sille, miksi ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, on se, että heidän äänensä eivät muuta mitään (47 %, ei muutosta loka-marraskuun 2022 jälkeen). Yli kolmannes sanoo, että ihmiset eivät äänestä, koska he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä (37 %, + 3 prosenttiyksikköä) tai koska he eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä (36 %, + 2 prosenttiyksikköä).

Muita syitä, joita noin viidesosa tai useampi on esittänyt, ovat: he kokevat, että se, mitä Euroopan parlamentissa tapahtuu, ei koske heitä (23 %, + 1 prosenttiyksikköä), he eivät yleensä äänestä poliittisissa vaaleissa, he eivät ole vakuuttuneita mistään poliittisesta puolueesta tai ehdokkaasta (molemmat 22 %, + 1 prosenttiyksikköä), he vastustavat Euroopan unionia (19 %, 2 prosenttiyksikköä), he katsovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ihmisiä koskevia ongelmia (19 %, -1 prosenttiyksikköä) ja he eivät tiedä kovin hyvin, mikä Euroopan parlamentin rooli on (19 %, -2 prosenttiyksikköä).

Lukuun ottamatta sitä osuutta, joka ei ole kiinnostunut politiikasta yleensä, joka on kasvanut hieman (+ 3 prosenttiyksikköä), kaikki muut luvut ovat pysyneet vakaina loka-marraskuusta 2022 lähtien.

QA18ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (EU27) (%)

19 jäsenvaltiossa usko siihen, että niiden äänestys ei muuta mitään, on ensimmäinen yleisimmin mainittu syy, joka johtaa siihen, että ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa. Neljässä maassa vastaajien yleisin syy on se, että he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä, kun taas epäluottamus poliittiseen järjestelmään yleensä on listan kärjessä neljässä muussa maassa.

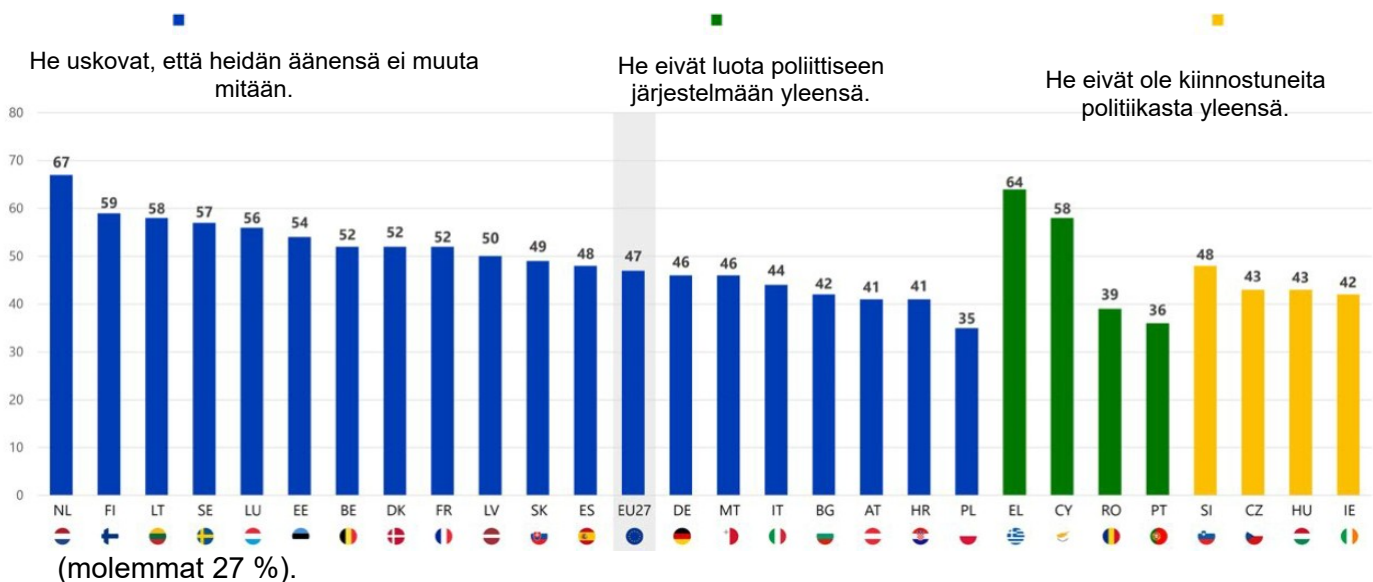
KEVÄT 2023 | EB 99,1 3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET
ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ

Kaikissa maissa usko siihen, että heidän äänensä ei muuta mitään, on ensimmäinen tai toiseksi yleisimmin mainittu syy, jonka vastaajat antoivat sille, että ihmiset eivät saa äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. Osuudet vaihtelevat Alankomaiden 67 prosentista, Suomessa 59 prosentista ja Liettuasta 58 prosenttiin, Portugaliin 34 prosenttiin, Puolassa 35 prosenttiin ja Romaniassa 37 prosenttiin.

”He eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä” kolmen suurimman syyn vuoksi, jotka johtavat siihen, että ihmiset eivät äänestä 25 maassa. Eniten tätä mainitsevia vastaajia oli Liettuassa (51 %), Sloveniassa (48 %) ja Suomessa (46 %). Taajuuden toisessa päässä tämä syy on epätodennäköisin Itävallassa (29 %), Portugalissa (31 %) ja Puolassa (32 %).

Epäluottamus poliittista järjestelmää kohtaan on yleensä kolmen parhaan vastauksen joukossa 23 jäsenvaltiossa. Kreikka (64 %) ja Kypros (58 %) erottuvat erityisen suurista osuuksista, jotka valitsevat tämän syyn äänestämättä jättämiselle, ja seuraavaksi eniten Liettua (46 %). Noin neljännes tai vähemmän antaa tämän vastauksen Puolassa (23 %), Suomessa ja Ruotsissa

QA18ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 4 ANSWERS) (% – eniten mainittu vastaus maittain)

Tanskassa, Ruotsissa (molemmat 47 %) ja Alankomaissa (41 %) vastaajat sanovat todennäköisimmin, että ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska heidän mielestään Euroopan parlamentin tapahtumat eivät koske heitä. Sitä vastoin 11 prosenttia Espanjassa ja 16 prosenttia Puolassa, Luxemburgissa ja Romaniassa mainitsee tämän syyksi.

Kreikka (48 %) on maa, jossa vastaajat todennäköisimmin sanovat, että ihmiset eivät äänestä, koska he eivät ole vakuuttuneita mistään poliittisesta puolueesta tai ehdokkaasta. Seuraavaksi tulevat Kypros (36 %) ja Itävalta (31 %). Vastaajat mainitsevat tämän epätodennäköisimmin syynä Tanskassa (6 %), Alankomaissa (10 %) ja Ruotsissa (11 %).

Äänestämättä jättäminen poliittisissa vaaleissa mainitaan useimmin Puolassa (31 %), Unkarissa ja Irlannissa (molemmat 29 %), kun taas Espanjassa (13 %), Maltassa (14 %), Belgiassa ja Virossa (molemmat 15 %).

Eniten vastaajia, jotka sanoivat, että ihmiset eivät äänestä, koska he vastustavat Euroopan unionia, ovat Itävallassa (36 %), Maltassa (30 %) ja Tšekissä (29 %). Sitä vastoin alle joka kymmenes mainitsee tämän Kyproksessa (8 %), Liettuassa ja Espanjassa (molemmat 9 %).

Yli kolme kymmenestä Ruotsissa (36 %), Tanskassa (34 %), Alankomaissa ja Portugalissa (molemmat 31 %) sanovat, että syy siihen, että ihmiset eivät äänestä, on se, että he eivät tiedä kovin hyvin, mikä Euroopan parlamentin rooli on. Vastaava luku oli 11 prosenttia Puolassa, 13 prosenttia Kreikassa ja 14 prosenttia Slovakiassa, jotka mainitsivat tämän syyksi.

QA18ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OI TT EE SS A	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
He uskovat, että heidän äänensä ei muuta mitään.	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
He eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä.	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
He eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä.	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
He tuntevat, että se, mitä Euroopan parlamentissa tapahtuu, ei koske heitä.	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Puolueet tai ehdokkaat eivät ole vakuuttuneita	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
He eivät yleensä äänestä poliittisissa vaaleissa.	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
He vastustavat Euroopan unionia	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
He eivät tiedä kovin hyvin, mikä on Euroopan parlamentin rooli.	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
He katsovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi ongelmia, jotka koskevat heidän kaltaisiaan ihmisiä.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
He eivät tiedä tarpeeksi eri poliittisten puolueiden asemasta EU-asioissa.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Kampanjan aikana käsitellyistä aiheista ei ole kiinnostusta	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Heiltä puuttuu aikaa, he ovat liian kiireisiä	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
He eivät ole tietoisia vaaleista	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
He eivät tiedä, missä tai miten äänestää.	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Heillä on joitakin käytännön ongelmia, jotka estävät heitä äänestämästä (vaikeudet päästä äänestyspaikoille, vammaisuus, terveysongelmat jne.).	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
En tiedä	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Muu (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Ei mitään (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1

Yli neljännes Kreikassa (33 %), Bulgariassa (28 %) ja Itävallassa (26 %) mainitsee, että ihmiset uskovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ihmisiä koskevia ongelmia. Espanjassa (11 %), Irlannissa ja Portugalissa (molemmat 14 %) pitävät tätä epätodennäköisimpänä syynä olla äänestämättä.

11 maassa vastaajat ovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 sanoa, että ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he uskovat, että heidän äänensä ei muuta mitään. Tämä koskee erityisesti Maltaa (46 %, + 14 prosenttiyksikköä), Luxemburgia (56 %, + 12 prosenttiyksikköä) ja Viroa (54 %, + 7 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pienentynyt Ranskassa (52 %, -7 prosenttiyksikköä), Itävallassa (41 %, -4 prosenttiyksikköä), Bulgariassa (42 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (34 %, -3 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 12 maassa.

Niiden vastaajien osuus, jotka sanovat, että ihmiset eivät äänestä, koska he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä, on kasvanut 15 maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen, erityisesti Maltassa (42 %, + 12 prosenttiyksikköä), Irlannissa (42 %, + 8 prosenttiyksikköä) ja Ruotsissa (41 %, + 7 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt vain Portugalissa (31 %, -5 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (41 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Kreikassa (37 %, -4 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana yhdeksässä maassa.

Niiden vastaajien osuuden kasvu, jotka sanovat, että ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä, on kirjattu 14 jäsenvaltiossa. Suurin kasvu on jälleen kerran Maltalla (34 %, + 9 prosenttiyksikköä), ja seuraavaksi eniten ovat Kypros (58 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Latvia (42 %, + 7 prosenttiyksikköä). Slovakian osuus vastaajista on pienentynyt vain hieman (31 %, -3 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 12 maassa.

Yhdeksän maata osoittaa, että niiden osuus, jotka sanovat ihmisten kokevan, että Euroopan parlamentin tapahtumat eivät huolestuta heitä, on syynä siihen, että ne eivät äänestä. Eniten kasvua havaittiin Belgiassa (28 %, + 6 prosenttiyksikköä), Virossa (29 %, + 5 prosenttiyksikköä) ja Kyproksessa (21 %, + 5 prosenttiyksikköä). Laskua havaittiin Luxemburgissa (16 %, -7 prosenttiyksikköä), Espanjassa (11 %, -4 prosenttiyksikköä), Itävallassa (25 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Tšekissä (29 %, -3 prosenttiyksikköä). Luku on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 14 maassa.

Vastaajat seitsemässä maassa ovat tällä hetkellä todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 sanoa, että ihmiset eivät äänestä, koska yksikään poliittinen puolue tai ehdokas ei ole vakuuttunut, erityisesti Maltassa (29 %, + 9 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (18 %, + 6 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt hieman Espanjassa (24 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Tanskassa (6 %, -3 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 18 maassa.

Kahdeksassa maassa niiden vastaajien osuus, jotka mainitsivat, että ihmiset eivät yleensä äänestä poliittisissa vaaleissa syynä olla äänestämättä Euroopan parlamentin vaaleissa, on kasvanut. Tämä koskee erityisesti Liettuaa (24 %, + 8 prosenttiyksikköä), Sloveniaa (20 %, + 7 prosenttiyksikköä), Unkaria (29 %, + 6 prosenttiyksikköä) ja Latviaa (18 %, + 6 prosenttiyksikköä). Tämä osuus on hieman pienentynyt Maltalla (14 prosenttia, -4 prosenttiyksikköä), Tšekissä (26 prosenttia, -3 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (20 prosenttia, -3 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 16 jäsenvaltiossa.

Latviassa (14 prosenttia, + 6 prosenttiyksikköä) vastaajat sanovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022, että ihmiset eivät äänestä, koska he vastustavat Euroopan unionia, kun taas Maltalla (30 prosenttia, -6 prosenttiyksikköä) on tällä hetkellä vähemmän todennäköistä. Luxemburgissa on vähentynyt niiden vastaajien osuus, jotka mainitsevat syyksi Euroopan parlamentin roolin hyvin tietämättömyyteen (15 prosenttia, -7 prosenttiyksikköä) ja uskovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ongelmia (16 prosenttia, -5 prosenttiyksikköä). Kreikassa (33 %, + 5 prosenttiyksikköä) vastaajat sanovat nyt

todennäköisemmin, että ihmiset eivät äänestä, koska he katsovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ihmisiä koskevia ongelmia.

15–24-vuotiaat vastaajat sanovat todennäköisimmin, että ihmiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleisesti (42 % vs. 35–37 % vanhemmista vastaajista) ja vähiten todennäköisemmin ihmiset uskovat, että heidän äänensä eivät muuta mitään (42 % vs. 45–48 %), he eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä (30 % vs. 36–38 %) ja vastustavat Euroopan unionia (15 % vs. 19–20 %).

Mitä pidempään vastaajat ovat jatkaneet kokopäiväistä koulutusta, sitä todennäköisemmin he mainitsevat, että heidän äänestyksessään ei muuteta mitään (49 prosenttia 20 vuotta täyttäneistä ja 43 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista), tuntee, että Euroopan parlamentin tapahtumat eivät koske heitä (29 prosenttia vs. 16 prosenttia), koska he eivät tiedä kovin hyvin, mikä on Euroopan parlamentin rooli (22 prosenttia vs. 16 prosenttia), ja usko, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ihmisiä koskevia ongelmia (21 prosenttia vs. 16 prosenttia) syynä siihen, että ihmiset eivät äänestä. Koulutuksen lopettaneet 15-vuotiaat tai sitä nuoremmat vastaajat sanovat kuitenkin todennäköisemmin, että ihmiset eivät äänestä, koska mikään poliittinen puolue tai ehdokas ei ole vakuuttunut (25 % verrattuna 20 % koulutuksen päättäneistä 20-vuotiaista).

Vastaajat, joilla on vähiten vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat taipuvaisempia sanomaan, että ihmiset eivät äänestä, koska he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä (38 % vs. 33 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta), ja koska he tuntevat, että se, mitä tapahtuu Euroopan parlamentissa, ei koske heitä (25 % vs. 16 %). Päinvastainen pätee epäluottamusta poliittiseen järjestelmään yleensä (41 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta, kun 35 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia) ja jotka eivät ole vakuuttuneita mistään poliittisesta puolueesta tai ehdokkaasta (27 prosenttia vs. 21 prosenttia).

Ne, jotka puhuvat usein eurooppalaisesta poliittisesta asiasta, ovat todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät koskaan tee niin sanoakseen, että ihmiset eivät äänestä, koska he tuntevat, että Euroopan parlamentin tapahtumat eivät koske heitä (25 % vs. 20 %) ja koska he uskovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi heidän kaltaisiaan ihmisiä koskevia ongelmia (25 % vs. 14 %).

Viime Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneet vastaajat ovat todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät äänestäneet, sanovat, että ihmiset uskovat, että heidän äänensä eivät muuta mitään (49 % vs. 43 %) ja tuntevat, että Euroopan parlamentin tapahtumat eivät koske heitä (25 % vs. 18 %).

QA18ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi jotkut eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (% – EU27)

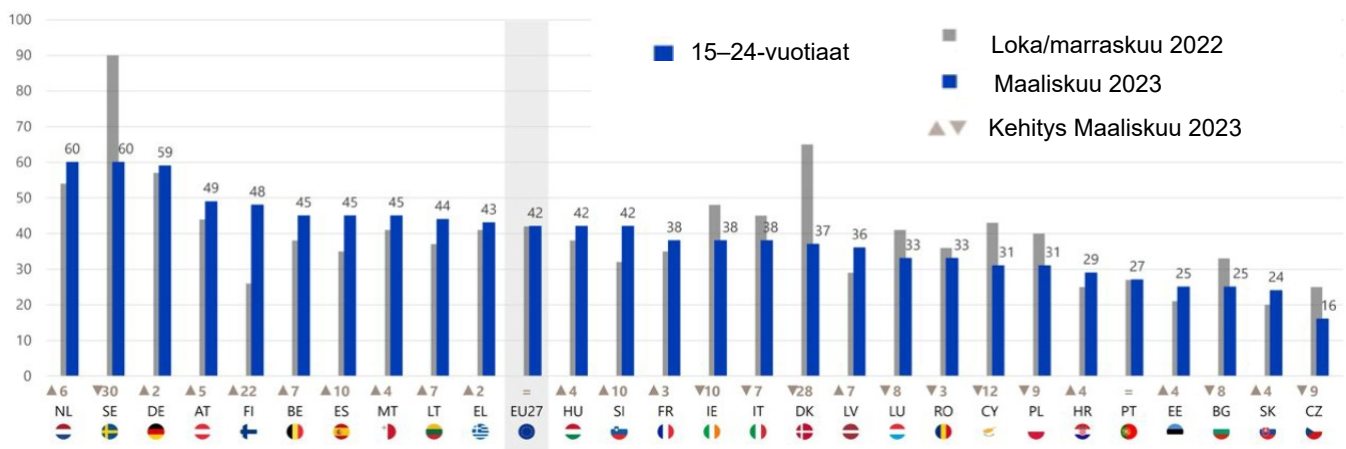
	He eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä.	He uskovat, että heidän äänensä ei muuta mitään.	He vastustavat Euroopan unionia	He eivät tiedä kovin hyvin, mikä on Euroopan parlamentin rooli.	He katsovat, että Euroopan parlamentti ei käsittele riittävästi ongelmia, jotka koskevat heidän kaltaisiaan ihmisiä.	He eivät tiedä tarpeeksi eri poliittisten puolueiden asemasta EU-asioissa.	He eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä.	Puolueet tai ehdokkaat eivät ole vakuuttuneita	He tuntevat, että se, mitä Euroopan parlamentti tapahtuu, ei koske heitä.
EU27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Sukupuoli									
Äijä	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Nainen	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Ikä									
15–24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25–39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40–54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Koulutus (loppu)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16–19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Opiskelee edelleen	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka									
Itsenäiset ammatinharjoittajat	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Johtajat	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Muut valkoiset kaulukset	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Ruumiillisen työn tekijät	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Talohenkilöt	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Työtön	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Eläkkeellä	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Opiskelijat	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet									
Suurimman osan ajasta	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Aika ajoin	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Lähes koskaan/ei koskaan	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Kuva Euroopan parlamentista									
Positiivinen	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neutraali	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negatiivinen	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Painopiste nuorisossa

Tässä osiossa keskitytään erityisesti nuorimpien (15–24-vuotiaiden) asenteisiin vaaleja ja erityisesti seuraavia Euroopan parlamentin vaaleja kohtaan ja verrataan Euroopan nuorison ja koko väestön keskuudessa havaittuja tuloksia. Vuoden 2019 vaalien jälkeisessä Eurobarometri-tutkimuksessa todettiin, että vaikka iäkkäät kansalaiset äänestivät todennäköisimmin edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa, äänestysaktiivisuuden kasvu vuosina 2014–2019 oli voimakkainta alle 25-vuotiaiden nuorten keskuudessa (42 prosenttia, + 14 prosenttiyksikköä), mikä on auttanut saavuttamaan korkeimman äänestysprosentin Euroopan parlamentin vaaleissa sitten vuoden 1994.²⁷ Siksi on ratkaisevan tärkeää seurata asenteita tässä ikäryhmässä, jotta voidaan ymmärtää kattavammin vaaleihin ja poliittiseen osallistumiseen liittyviä suuntauksia kaikkialla EU:ssa.

Yli neljä kymmenestä 15–24-vuotiaista (42 %) vastaajista pitää erittäin tärkeänä, että he äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa, kun taas 13 prosenttia pitää näitä vaaleja vähäisinä. Nuoret vastaajat ovat näin ollen hieman epätodennäköisempiä kuin keskimäärin (48 prosenttia) pitävät Euroopan parlamentin vaaleja erittäin tärkeinä.

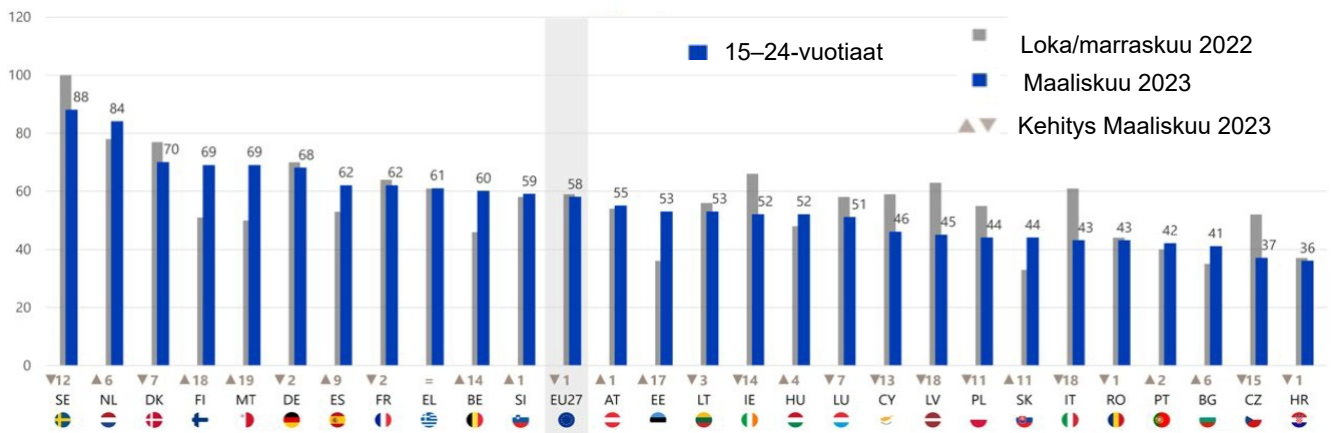
QA16a Kerro, kuinka tärkeää on äänestää henkilökohtaisesti Euroopan parlamentin vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, kun 1 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jolla ei ole mitään merkitystä sinulle, ja 10 tarkoittaa, että äänestäminen on asia, jota pidät välttämättömänä tai keskeisenä velvollisuutena sinulle kansalaisena. Loput luvut osoittavat jotain näiden kahden paikan välillä. (% – yhteensä ”suuri merkitys (8–10)”)

Lähes kuusi kymmenestä nuorimmasta vastaajasta (58 %) katsoo, että äänestäminen kansallisissa vaaleissa on erittäin tärkeää, ja alle joka kymmenes (8 %) katsoo, että äänestäminen näissä vaaleissa on vähäistä. Jälleen kerran 15–24-vuotiaat ovat keskimääräistä epätodennäköisempiä (67 %) pitävät äänestämistä erittäin tärkeänä.

²⁷ Kesäkuussa 2019 tehdyn Euroopan parlamentin vaalien jälkeisen Eurobarometri-tutkimuksen (EB 91.5) tulokset ovat saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

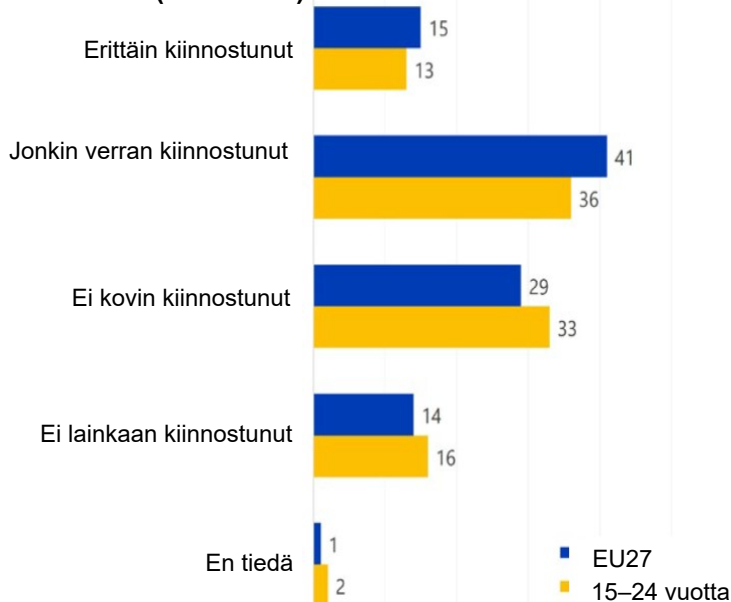
QA16b Ja kuinka tärkeää tai ei ole, että äänestät kansallisissa vaaleissa (MINUN maamme)? (% – yhteensä ”suuri merkitys (8–10)”)

Näin ollen nuoret vastaajat tunnustavat todennäköisemmin kansalliset vaalit kuin Euroopan parlamentin vaalit, kuten yleisen väestön keskuudessa.

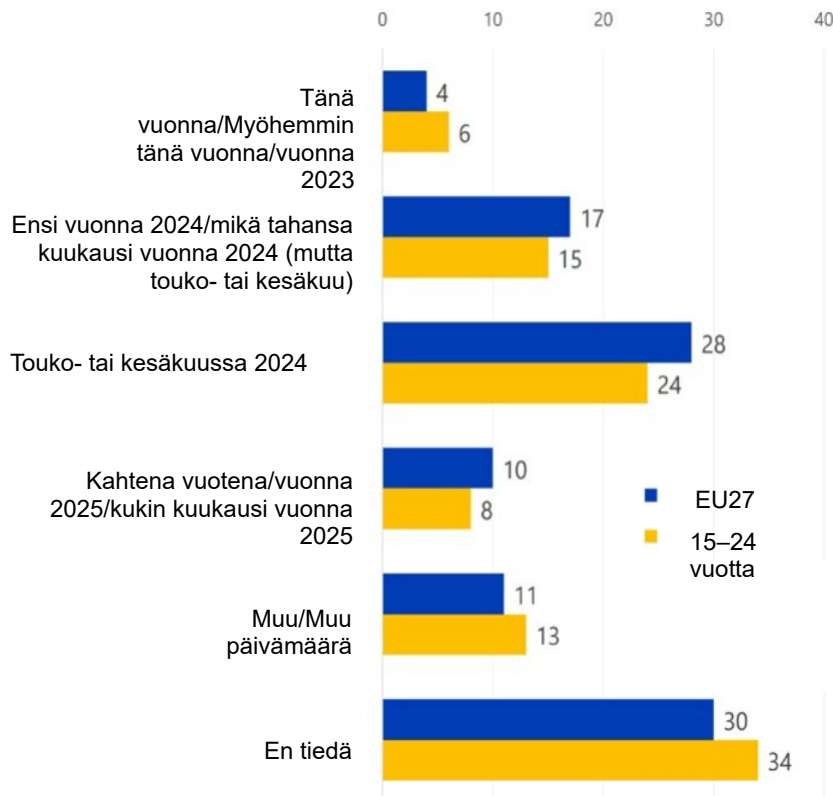
Yhtä suuret osuudet sanovat, että he ovat kiinnostuneita (49 %) eivätkä kiinnostuneet (49 %) näistä vaaleista. Erityisesti 13 prosenttia sanoo olevansa ”erittäin kiinnostuneita” ja 36 prosenttia jonkin verran kiinnostuneita, 16 prosenttia ei ole lainkaan kiinnostunut ja 33 prosenttia ei ole kovin kiinnostunut. Kun näitä lukuja verrataan yleiseen väestöön, vaikuttaa selvältä, että 15–24-vuotiaat ovat kiinnostuneempia kuin keskimäärin (56 prosenttia), vaikka niiden osuus, jotka sanovat olevansa ”erittäin” kiinnostuneita, on jonkin verran lähellä koko otoksen osalta havaittua osuutta (15 prosenttia).

QA15 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024. Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)

Kun kysyttiin seuraavien EU-vaalien ajankohdasta, lähes neljännes nuorimmista vastaajista (24 %) antoi oikean vastauksen touko- tai kesäkuussa 2024, kun taas 15 % ilmoitti oikein vuoden, mutta ei kuukautta, ja noin neljännes (27 %) antoi väärän vastauksen. Tämä viittaa siihen, että 15–24-vuotiaat ovat hieman keskimääräistä epätodennäköisimpiä tietämään seuraavien vaalien tarkan ajankohdan (24 % vs. 28 %).

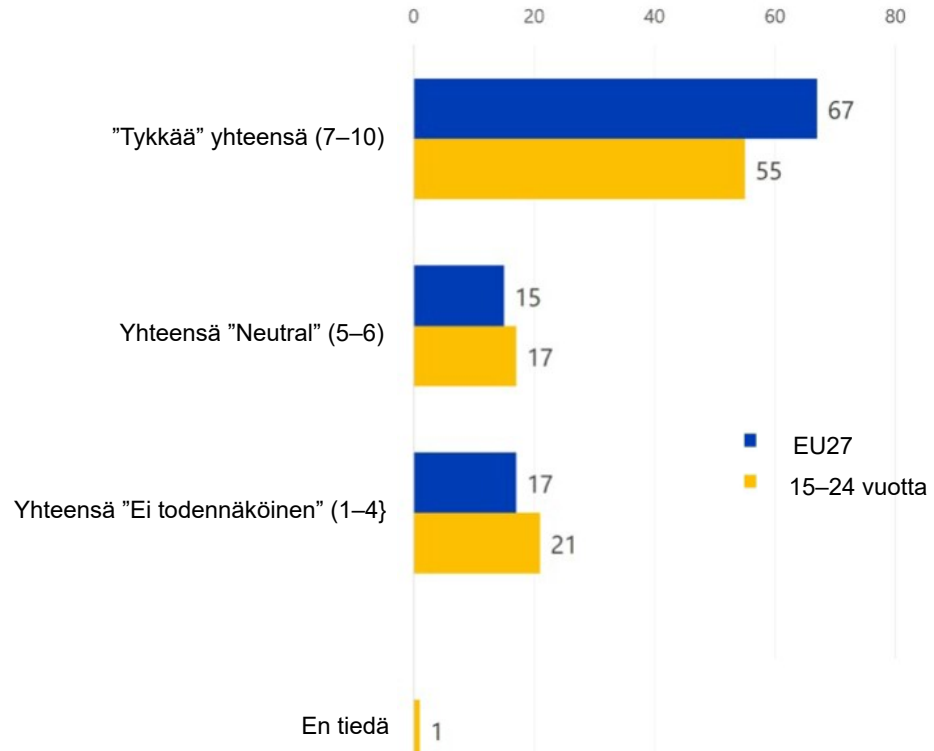
**QA14 Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024.
Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)**

Todennäköisyys äänestää seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa on pienempi nuorimmilla vastaajilla kuin koko väestöllä, sillä 55 prosenttia 15–24-vuotiaista ilmoittaa äänestävänsä, jos seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään ensi viikolla (verrattuna keskimäärin 67 prosenttiin). On kuitenkin huomattava, että 6 prosenttia vastaajista sanoo, että heillä ei ole vielä äänioikeutta.

Todennäköisesti äänestäjät edustavat edelleen ehdotonta enemmistöä nuorista vastaajista, kun taas vain noin viidesosa (21 %) vastaajista ei todennäköisesti äänestä (verrattuna keskimäärin 17 prosenttiin).

QA22 Jos seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään ensi viikolla, kuinka todennäköisesti äänestäisit näissä vaaleissa? Käytä asteikkoa 1–10, jossa "1" tarkoittaa "ei lainkaan todennäköistä" ja "10" tarkoittaa "hyvin todennäköistä". (% – EU27)

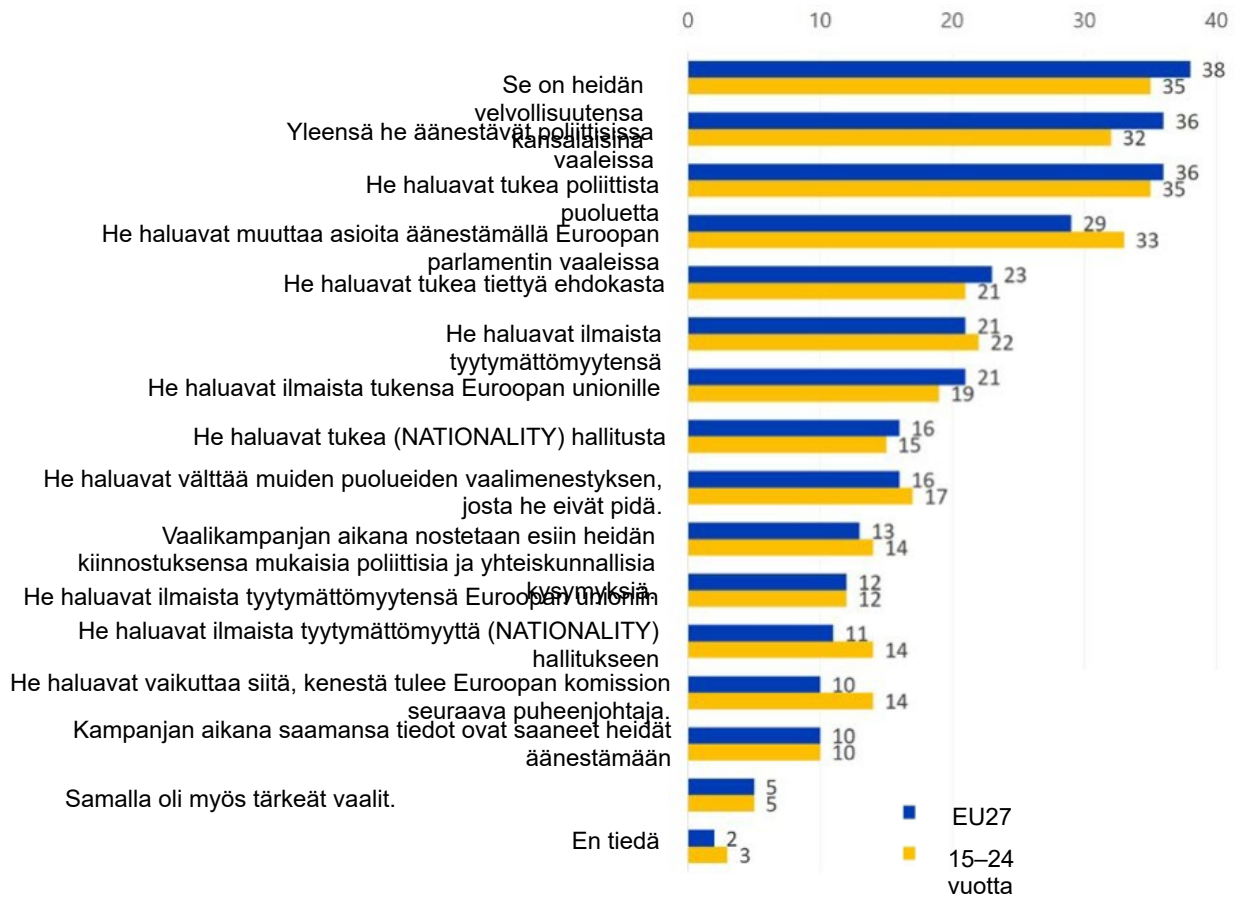

15–24-vuotiaiden vastaajien Euroopan parlamentin vaaleissa äänestämien syidenjärjestys on vain hieman erilainen kuin koko väestön keskuudessa. Velvollisuus kansalaisina (35 % verrattuna keskimäärin 38 %:iin) ja halu tukea poliittista puoluetta (35 % vs. 36 %) ovat edelleen 15–24-vuotiaiden kolmen suurimman syyn joukossa. Nämä vastaajat sanovat kuitenkin keskimääräistä todennäköisemmin äänestävänsä, koska he haluavat muuttaa asioita (33 % vs. 29 %), mikä on kolmas syy. Sitä vastoin, vaikka äänestäminen poliittisissa vaaleissa on yleensä lähes neljäs (32 %), nuorimmat vastaajat mainitsevat tämän vähemmän kuin koko väestö (36 %).

Muita noin viidenneksen valitsemia syitä ovat halu ilmaista tyytymättömyyttä (22 % verrattuna keskimäärin 21 %:iin) ja halu tukea tiettyä ehdokasta (21 % vs. 23 %).

Lopuksi on huomattava, että nuorimmat vastaajat sanovat keskimääräistä todennäköisemmin äänestävänsä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he haluavat vaikuttaa siihen, kenestä tulee Euroopan komission seuraava puheenjohtaja (14 % vs. 10 %).

QA17ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi ihmiset äänestävät Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (% – EU27)

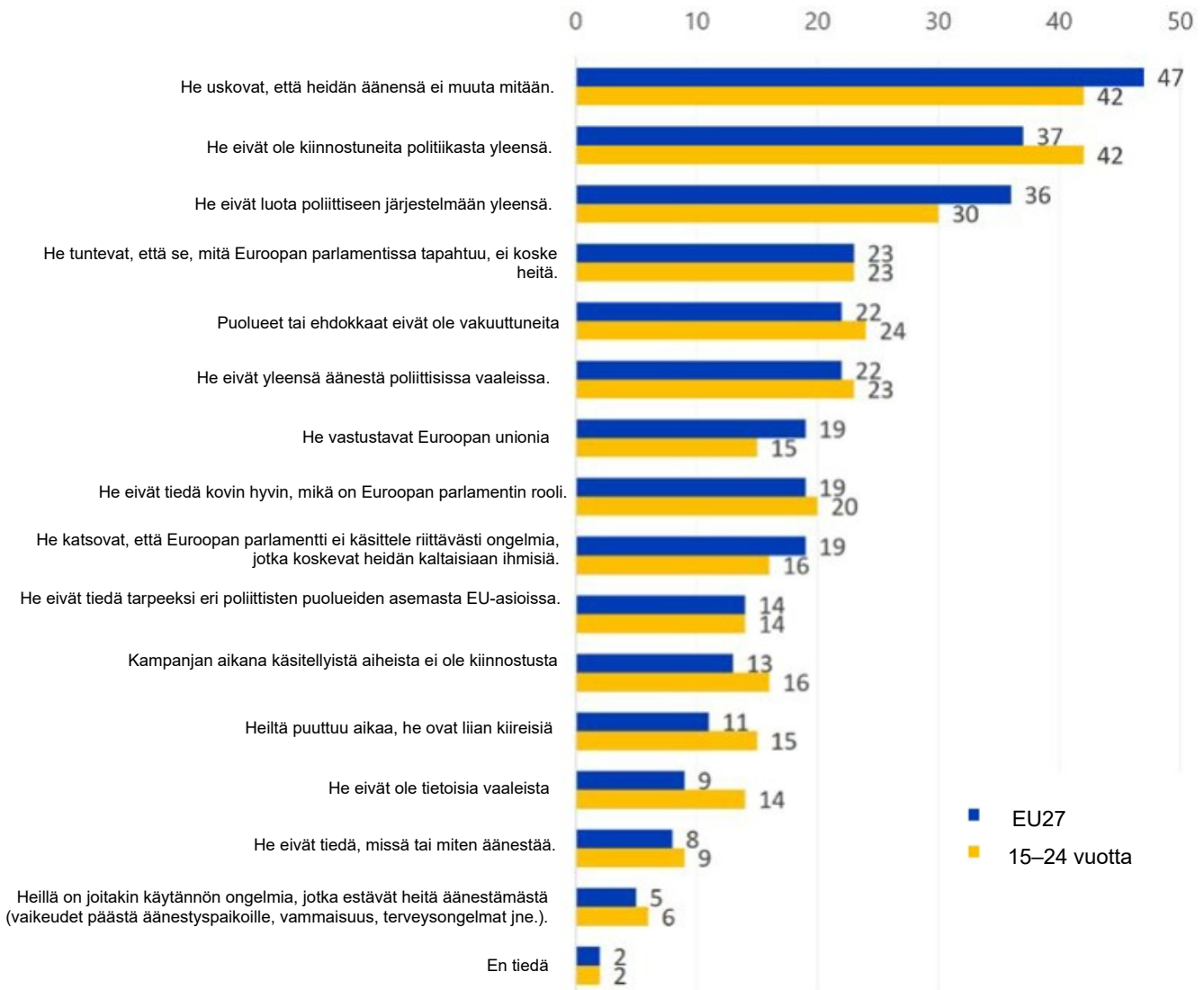
Vastaajat sanovat todennäköisimmin, että kansalaiset eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa, koska he uskovat, että heidän äänensä ei muuta mitään, he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä tai he eivät luota poliittiseen järjestelmään yleensä. Tämä järjestys on suurin piirtein sama nuorimpien vastaajien keskuudessa, vaikka eroja voidaan havaita niiden suhdelukujen välillä, jotka valitsevat kukin näistä syistä. Erityisesti 15–24-vuotiaat sanovat keskimääräistä todennäköisemmin, että ihmiset eivät äänestä, koska he eivät ole kiinnostuneita politiikasta yleensä (42 % vs. 37 %) – mikä tekee tästä yleisimmin mainitun syyn nuorten keskuudessa. Vaikka usko siihen, että heidän äänensä ei muuta mitään, on yhteinen tärkein syy, nuorimmat vastaajat mainitsevat tämän vähemmän kuin koko väestö (42 % vs. 47 %), ja sama pätee epäluottamusta poliittiseen järjestelmään yleensä (30 % vs. 36 %).

Muita syitä, joita vähintään viidesosa nuorimmista vastaajista mainitsee, ovat: se, että yksikään poliittinen puolue tai ehdokas ei ole vakuuttunut (24 % verrattuna keskimäärin 22 %:iin), tuntee, että Euroopan parlamentin tapahtumat eivät koske heitä (23 % vs. 23 %), eivät yleensä äänestä poliittisissa vaaleissa (23 % vs. 22 %) eikä tiedä kovin hyvin, mikä Euroopan parlamentin rooli on (20 % vs. 19 %).

Muista syistä on syytä huomata, että 15–24-vuotiaat ovat epätodennäköisempiä sanoa, että ihmiset eivät äänestä, koska he vastustavat Euroopan unionia (15 % vs. 19 %), mutta he ovat

taipuvaisempia sanomaan, että heiltä puuttuu aikaa tai he ovat liian kiireisiä (15 % vs. 11 %) ja koska he eivät ole tietoisia vaaleista (14 % vs. 9 %).

QA18ab Mitkä ovat mielestäsi syyt, joiden vuoksi jotkut eivät äänestä Euroopan parlamentin vaaleissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (% – EU27)

3.3. Äänestyskäyttäytyminen

Äänestystiheys paikallisissa/alueellisissa, kansallisissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa

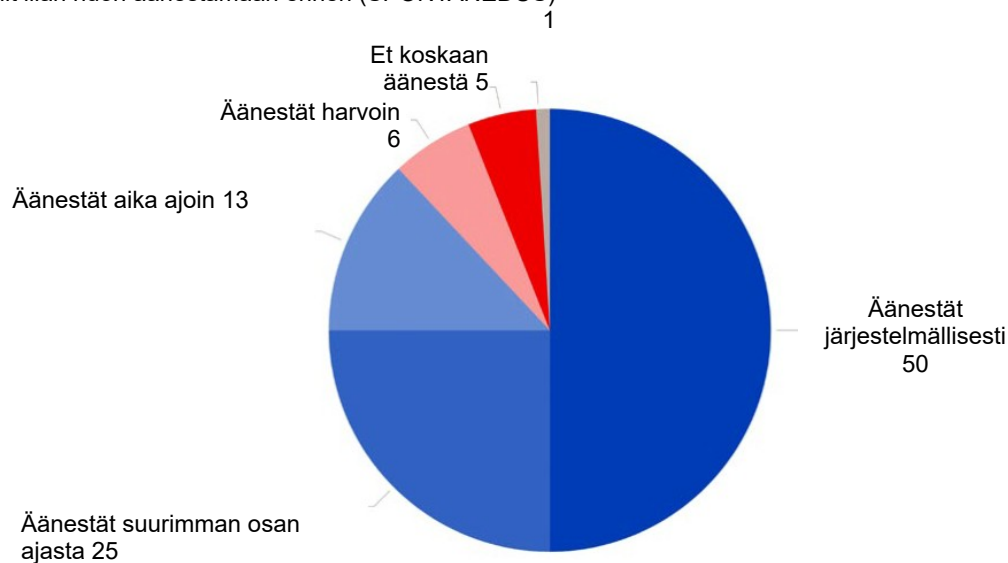
Kuvaillessaan äänestyskäyttäytymistään viime vuosina paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla puolet vastaajista (50 %, ei muutosta loka-marraskuun 2022 jälkeen) ilmoittaa äänestävänsä aina. Lähes neljä kymmenestä (38 %, ei muutosta) sanoo usein äänestävänsä joko "suurimman osan ajasta" (25 %, -1 prosenttiyksikköä) tai "ajoin" (13 %, + 1 prosenttiyksikköä), kun

taas noin joka kymmenes (11 %, ei muutosta) sanoo äänestävänsä harvoin (6 %, ei muutosta) tai ”ei koskaan” (5 %, ei muutosta).

Nämä osuudet ovat vakaita tai muuttumattomia loka-marraskuuhun 2022 verrattuna, ja ne ovat yhdenmukaisia vastaavan ajankohdan (huhtikuu 2018) kanssa ennen vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja, jolloin 50 prosenttia ilmoitti äänestävänsä aina ja 35 prosenttia, että he usein äänestävät.

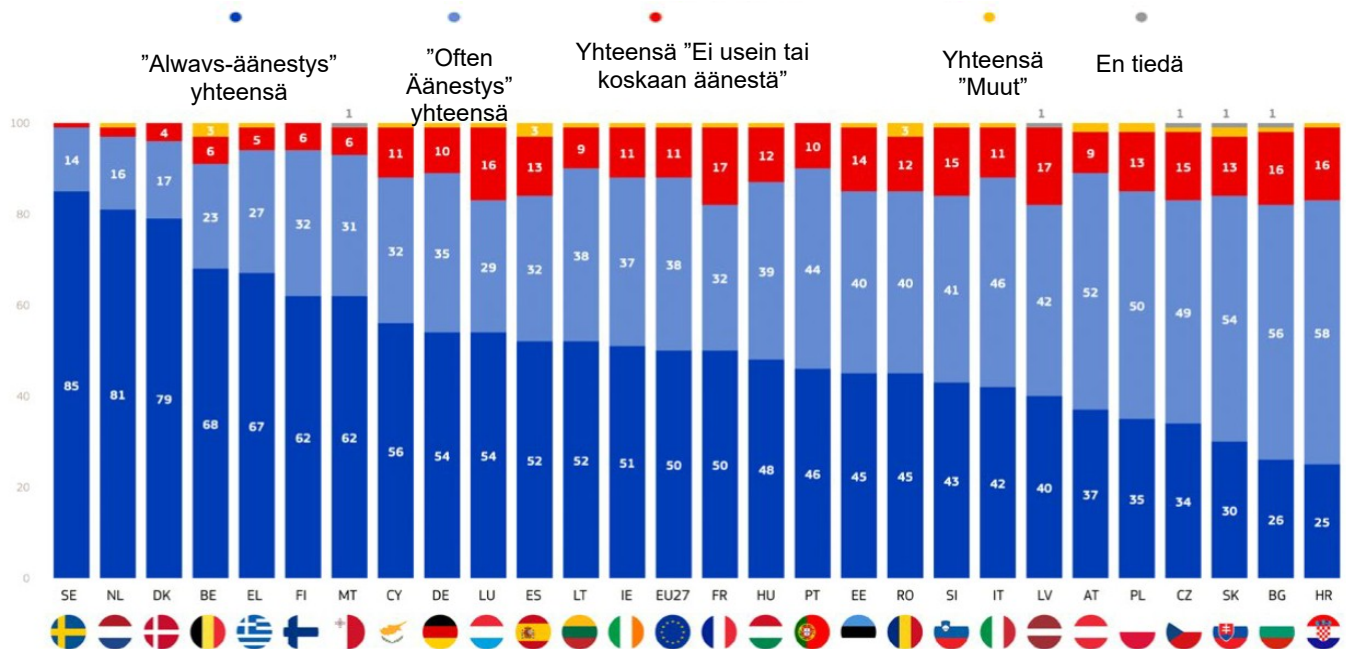
QA19 Puhutaanpa nyt henkilökohtaisesta äänestyskäyttäytymisestä. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten äänestyskäyttäytymistänne viime vuosina paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (% – EU27)

Olit liian nuori äänestämään ennen (SPONTANEDUS)

Ruotsissa (85 %), Alankomaissa (81 %) ja Tanskassa (79 %) vastaajat sanovat todennäköisimmin äänestävänsä aina vaaleissa joko paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla. Äänestyskäyttäytyminen on harvinaisempaa Kroatiassa (25 %), Bulgariassa (26 %) ja Slovakiassa (30 %). Niiden vastaajien osuudet, jotka harvoin tai eivät koskaan äänestä, ovat korkeimmat Ranskassa, Latviassa (molemmat 17 %), Bulgariassa, Kroatiassa ja Luxemburgissa (kaikki 16 %), kun taas he ovat alhaisimmat Ruotsissa (1 %), Alankomaissa (2 %) ja Tanskassa (4 %).

QA19 Puhutaanpa nyt henkilökohtaisesta äänestyskäyttäytymisestä. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten äänestyskäyttäytymistänne viime vuosina paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (%)

QA19 Puhutaanpa nyt henkilökohtaisesta äänestyskäyttäytymisestä. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten äänestyskäyttäytymistänne viime vuosina paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (%)

	Äänestät järjestelmällisesti		Äänestät suurimman osan ajasta		Äänestät aika ajoin		Äänestät harvoin		Et koskaan äänestä	Se riippuu/Sinä äänestät vain tietyissä vaaleissa (SPONTANEOUS)		
	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022	Maaliskuu 2023	Diff. Maaliskuu 2023 – loka/marr askuu 2022
EU27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
OLE	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
SE	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
OSOITT EESSA	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Vaaleissa äänestävien osuus kasvaa iän myötä, sillä 55-vuotiaista 57 prosenttia sanoo äänestävänsä aina, kun 15–24-vuotiaista vastaava luku on 37 prosenttia.

Koulutustaso vaikuttaa myös äänestyskäyttäytymiseen. Ne, jotka ovat päättäneet 20 vuotta täyttäneen tai sitä vanhemman, sanovat todennäköisemmin äänestävänsä kuin ne, jotka ovat lopettaneet 19-vuotiaat tai sitä nuoremmat (61 % vs. 44–49 %).

Johtajat (63 prosenttia) äänestävät järjestelmällisesti todennäköisimmin erityisesti työttömiin verrattuna (35 prosenttia). Myös vastaajien taloudellisissa oloissa on eroja: ne, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on vaikeuksia sanoa, että he aina äänestävät (59 % vs. 34–37 %).

Tunne, että äänellä on merkitystä ja tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa ja heidän maassaan, ovat myös piirteitä, jotka liittyvät suurempaan taipumukseen äänestää vaaleissa. Esimerkiksi 61 prosenttia niistä, jotka ovat samaa mieltä heidän äänestään, on aina äänestänyt maassaan, kun taas 36 prosenttia niistä, jotka ovat eri mieltä. Sama pätee vastaajien kuvaan Euroopan parlamentista: 63 prosenttia niistä, joilla on myönteinen kuva, sanoo aina äänestävänsä, kun taas 39 prosenttia vastaajista, joilla on kielteinen kuva.

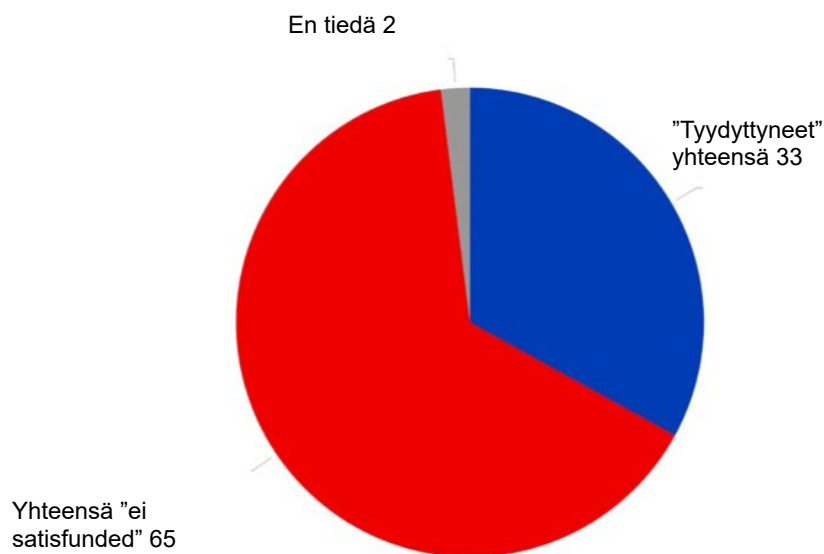
KEVÄT 2023 | EB 99,1 3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET
ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ

Ilmoitettu äänestysaktiivisuus vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleissa ja viime kansallisissa vaaleissa

60 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) ilmoitti äänestäneensä viimeisimmissä Euroopan parlamentin vaaleissa toukokuussa 2019, kun taas 36 prosenttia (+ 1 prosenttiyksikköä) ilmoitti, että he eivät äänestäneet.

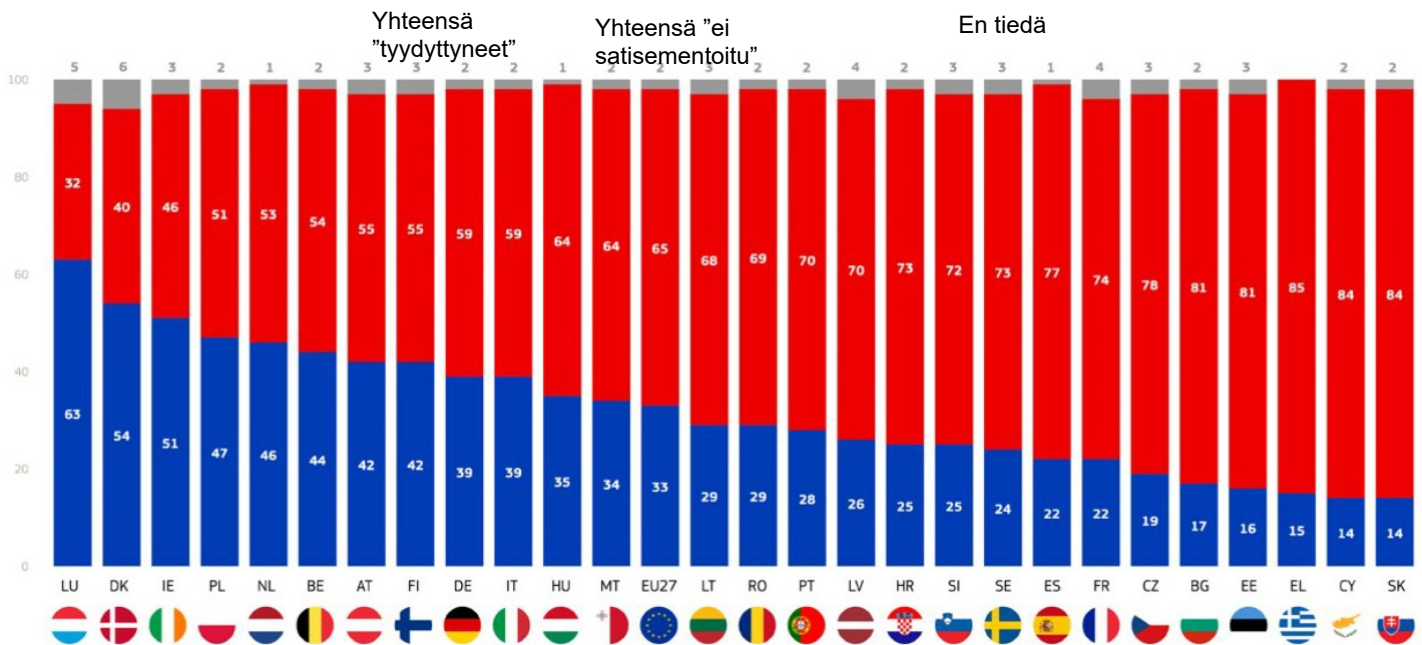
On huomattava, että tämä osuus on korkeampi kuin aiempien Euroopan parlamentin vaalien todellinen äänestysprosentti (50,6 prosenttia), mikä osoittaa, että useat äänestämättä jättäneet (mukaan lukien osa äänioikeutetuista) ilmoittivat äänestäneensä nykyisessä kyselyssä.

QA24.1 Kuinka tyytyväinen olette tähän mennessä toteutettuihin toimenpiteisiin (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousun) hillitsemiseksi... (NATIONALITY) hallituksen toimesta? (EU27) (%)

Kaikissa maissa suurin osa vastaajista ilmoitti äänestäneensä edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa. Eniten vastaajia oli Alankomaissa (81 %), Belgiassa (78 %) ja Tanskassa (77 %). Kääntöpuolella alle puolet ilmoitti äänestäneensä Tšekissä (47 %), Sloveniassa (48 %), Ranskassa ja Slovakiassa (molemmat 49 %).

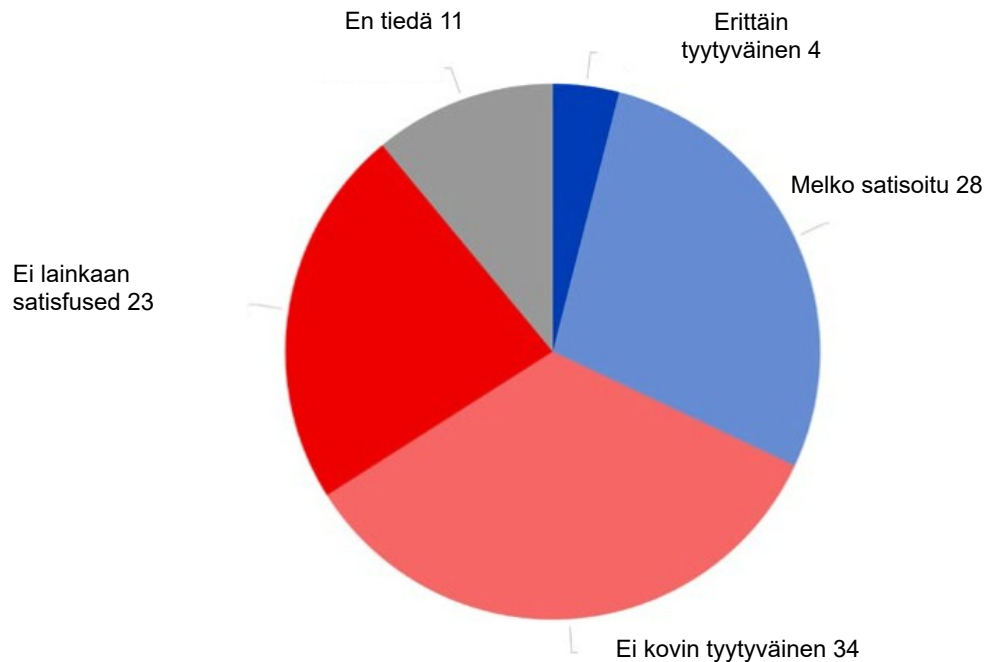
QA24.1 Kuinka tyytyväinen olette tähän mennessä toteutettuihin toimenpiteisiin (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousun) hillitsemiseksi... (NATIONALITY) hallituksen toimesta? (%)

Vastaajat kuudessa maassa sanovat nyt todennäköisemmin äänestäneensä edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa kuin loka-marraskuussa 2022, erityisesti Virossa (55 %, + 15 prosenttiyksikköä), Liettuassa (64 %, + 8 prosenttiyksikköä), Alankomaissa (81 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (68 %, + 7 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt kuudessa maassa ja viisi prosenttiyksikköä Kroatiassa (51 %), Ruotsissa (69 %) ja Maltassa (74 %).

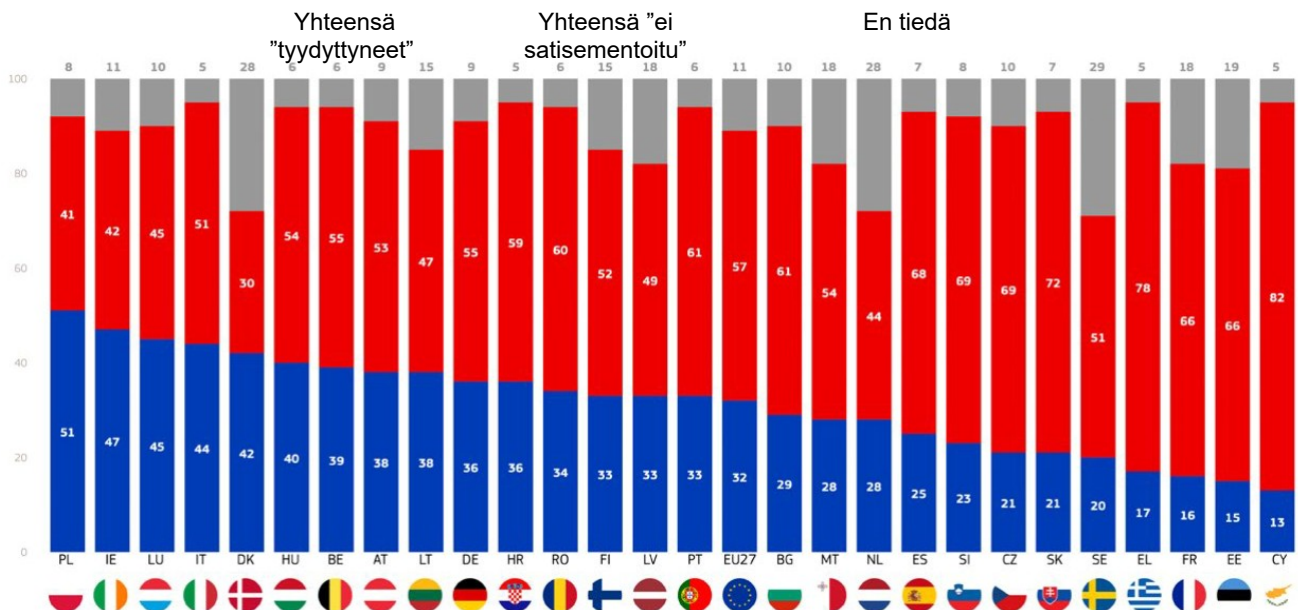
Äänestysprosentti on korkeampi kansallisissa vaaleissa. Lähes kahdeksan kymmenestä (79 %, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) sanoo äänestäneensä edellisissä kansallisissa vaaleissa, kun taas noin viidesosa (19 %, + 1 prosenttiyksikköä) ilmoitti, että he eivät äänestäneet.

QA24.2 Kuinka tyytyväinen olette EU:n tähän mennessä toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun) puuttumiseksi? (EU27) (%)

Enemmistö kaikissa jäsenvaltioissa ilmoitti äänestäneensä edellisissä kansallisissa vaaleissa, ja eniten ääniä oli Alankomaissa (93 prosenttia), Tanskassa (92 prosenttia) ja Ruotsissa (91 prosenttia). Kansallisten vaalien äänestysprosentti on alhaisin Luxemburgissa (61 %), Kroatiassa (68 %) ja Latviassa (70 %).

QA24.1 Kuinka tyytyväinen olette EU:n tähän mennessä toteuttamiin toimiin elinkustannusten nousuun (esimerkiksi elintarvikkeiden tai energian hintojen nousuun) puuttumiseksi? (%)

Edellisissä kansallisissa vaaleissa äänestäneiden osuus on kasvanut kahdeksassa maassa lokamarraskuun 2022 jälkeen. Jälleen kerran Viro (73 %, + 12 prosenttiyksikköä) ja Liettua (76 %, + 6 prosenttiyksikköä) ovat maita, joissa ilmoitettu äänestysprosentti on kasvanut eniten. Sitä vastoin osuus on pienentynyt kahdeksassa muussa maassa, joista eniten Latviassa (70 %, -9 prosenttiyksikköä), Kroatiassa (68 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Ruotsissa (91 %, -6 prosenttiyksikköä).

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien vastaajien ilmoitettu äänestysprosentti on korkeampi (87 % kansallisia, 69 % eurooppalaisia) kuin 25–39-vuotiailla (80 % kansallisia, 59 % eurooppalaisia). Luvut ovat kuitenkin alhaisimmat 15–24-vuotiaista (45 % kansallisia, 23 % eurooppalaisia), vaikka tämä saattaa johtua siitä, että monet näistä vastaajista eivät olleet äänestysikäisiä, kun nämä vaalit pidettiin.

Koulutustaso vaikuttaa myös ilmoitetun äänestysaktiivisuuden tasoon, sillä 20 vuotta täyttäneet todennäköisemmin sanovat äänestäneensä kussakin vaaleissa verrattuna 15-vuotiaisiin tai sitä nuorempiin (89 prosenttia verrattuna 77 prosenttiin kansallisista, 74 prosenttia verrattuna 58 prosenttiin eurooppalaisista).

Johtajat (90 % kansallisia, 76 % eurooppalaisia) ovat todennäköisimmin äänestäneet, erityisesti verrattuna työttömiin (61 % kansallisia, 46 % eurooppalaisia). Mitä enemmän vastaajilla on taloudellisia vaikeuksia, sitä vähemmän todennäköisesti he sanovat äänestäneensä. Esimerkiksi 84 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, sanoo äänestäneensä kansallisissa vaaleissa, kun 67 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Ilmoitettu äänestysaktiivisuus liittyy myös siihen tunteeseen, että äänellä on merkitystä ja tyytyväisyyttä demokratiaan EU:n ja kansallisella tasolla. Esimerkiksi 68 prosenttia niistä, jotka ovat

tyytyväisiä demokratiaan EU:ssa, sanoo äänestäneensä edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa, kun taas 53 prosenttia niistä, jotka eivät ole tyytyväisiä. Lisäksi vastaajat, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, sanovat todennäköisemmin äänestäneensä edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa kuin ne, joilla on kielteinen kuva (74 % vs. 52 %).

QA24.1 Jotkut (maamme) jäsenet eivät syystä tai toisesta äänestäneet äskettäisissä vaaleissa. Oletko itse äänestänyt viime... Euroopan parlamentin vaalit toukokuussa 2019? (% – EU27)

	Kyllä	Ei	En tiedä
EU27	60	36	4
Sukupuoli			
Äijä	61	36	3
Nainen	60	36	4
Ikä			
15–24	23	71	6
25–39	59	38	3
40–54	66	31	3
55+	69	27	4
Koulutus (loppu)			
—15	58	39	3
16–19	60	37	3
20+	74	23	3
Opiskelee edelleen	26	68	6
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	69	28	3
Johtajat	76	21	3
Muut valkoiset kaulukset	64	33	3
Ruumiillisen työn tekijät	56	40	4
Talohenkilöt	56	41	3
Työtön	46	51	3
Eläkkeellä	70	27	3
Opiskelijat	26	68	6
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	47	49	4
Aika ajoin	54	42	4
Lähes koskaan/ei koskaan	66	31	3
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	74	23	3
Eri mieltä	59	47	3
Äänelläni on merkitystä (meidän maamme)			
Hyväksy	70	27	3
Eri mieltä	49	48	3
Tyytyväisyys demokratiaan omassa maassa			
Tyytyväisiä	67	30	3
Ei ole tyytyväinen	53	43	4
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa			
Tyytyväisiä	68	29	3
Ei ole tyytyväinen	53	43	4
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	74	23	3
Neutraali	53	42	5

KEVÄT 2023 | EB 99,1 3. VUOSI ENNEN EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEJA 2024: KANSALAISET
ÄÄNESTYSLIPUN EDESSÄ

Negatiivinen	52	45	3
--------------	----	----	---

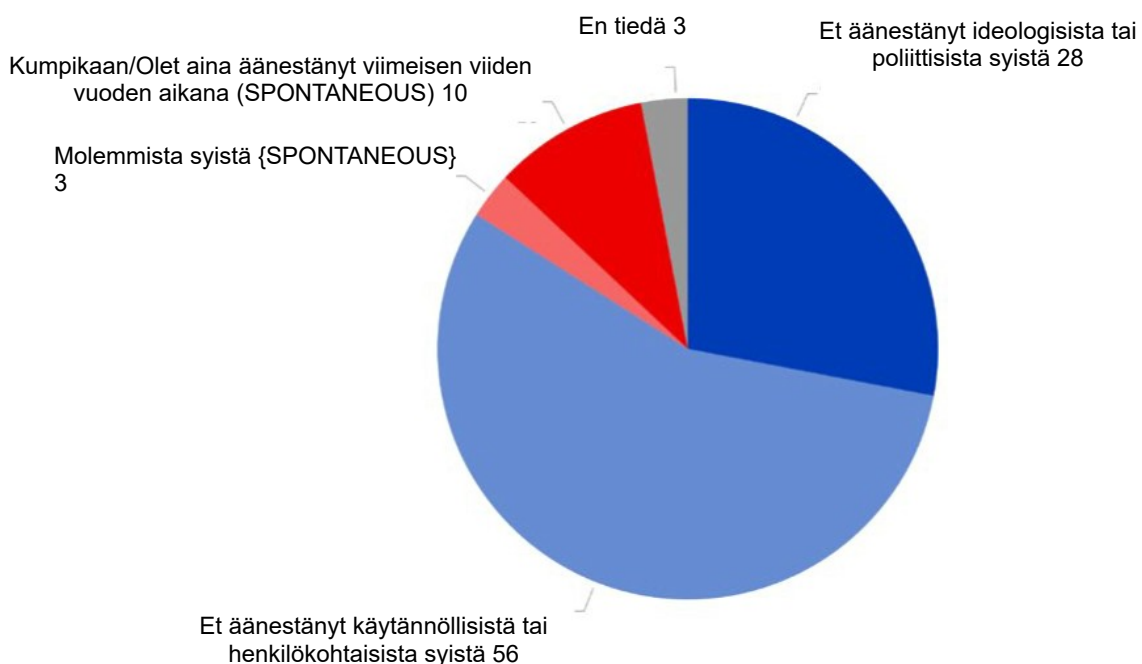
QA24.2 Jotkut (maamme) jäsenet eivät syystä tai toisesta äänestäneet äskettäisissä vaaleissa. Oletko itse äänestänyt viime... Kansalliset vaalit? (% – EU27)

	Kyllä	Ei	En tiedä
EU27	79	19	1
Sukupuoli			
Äijä	79	20	1
Nainen	79	19	2
Ikä			
15–24	45	50	5
25–39	80	19	1
40–54	83	16	1
55+	87	12	1
Koulutus (loppu)			
—15	77	21	2
16–19	80	18	1
20+	89	10	1
Opiskelee edelleen	47	48	5
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	87	12	1
Johtajat	90	9	1
Muut valkoiset kaulukset	85	14	1
Ruumiillisen työn tekijät	77	21	2
Talohenkilöt	72	27	1
Työtön	61	36	3
Eläkkeellä	87	12	1
Opiskelijat	47	48	5
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	67	30	3
Aika ajoin	72	26	2
Lähes koskaan/ei koskaan	84	15	1
Äänelläni on merkitystä EU:ssa			
Hyväksy	88	11	1
Eri mieltä	74	25	1
Äänelläni on merkitystä (meidän maamme)			
Hyväksy	88	11	1
Eri mieltä	69	30	1
Tyytyväisyys demokratiaan omassa maassa			
Tyytyväisiä	83	16	1
Ei ole tyytyväinen	75	23	2
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa			
Tyytyväisiä	83	16	1
Ei ole tyytyväinen	76	23	1

Tärkeimmät syyt olla osallistumatta vaaleihin tai kansanäänestyksiin

Vastaajilta, jotka sanoivat usein, harvoin tai ei koskaan äänestää vaaleissa joko paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla, kysyttiin myös tärkeimmät syyt siihen, miksi he eivät osallistu vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana. Suurin osa vastaajista (56 %, ei muutoksia loka-marraskuun 2022 jälkeen) sanoo, että he eivät äänestäneet käytännöllisistä tai henkilökohtaisista syistä, kun taas lähes kolme kymmenestä (28 %, + 1 prosenttiyksikköä) mainitsee ideologiset tai poliittiset syyt. Joka kymmenes (-1 prosenttiyksikköä) sanoo spontaanisti, että kumpikaan näistä syistä ei koske heidän tapaustaan tai että he ovat aina äänestäneet viimeisen viiden vuoden aikana.

QA20 Jos et ole osallistunut vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana, mikä oli tärkein syy? (% – EU27)

Nämä luvut ovat pysyneet vakaina loka-marraskuusta 2022 lähtien. Kuten myös edellisessä mietinnössä todettiin, huhtikuuhun 2018 verrattuna suuremmat osuudet sanovat nyt, että tärkeimmät syyt äänestämättä jättämiseen olivat käytännönläheiset tai henkilökohtaiset (56 % vs. 41 %) tai ideologiset tai poliittiset (28 % vs. 23 %).

Yhtä maata lukuun ottamatta enemmistö sanoo, että he eivät ole osallistuneet vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana käytännöllisistä tai henkilökohtaisista syistä. Osuus vaihtelee Alankomaissa (78 prosenttia), Sloveniassa (70 prosenttia) ja Puolassa (69 prosenttia) noin seitsemästä kymmenestä vähintään puoleen Saksassa, Portugalissa (molemmat 46 prosenttia), Kyproksessa ja Suomessa (molemmat 50 prosenttia). Malta (33 %) on ainoa maa, jossa tämän syyn esittää vähemmistö ja jossa enemmistö sanoo, että syyt olivat pääasiassa ideologisia tai poliittisia (43 %).

QA20 Jos et ole osallistunut vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana, mikä oli tärkein syy? (% – et äänestänyt käytännön syistä tai henkilökohtaisista syistä)

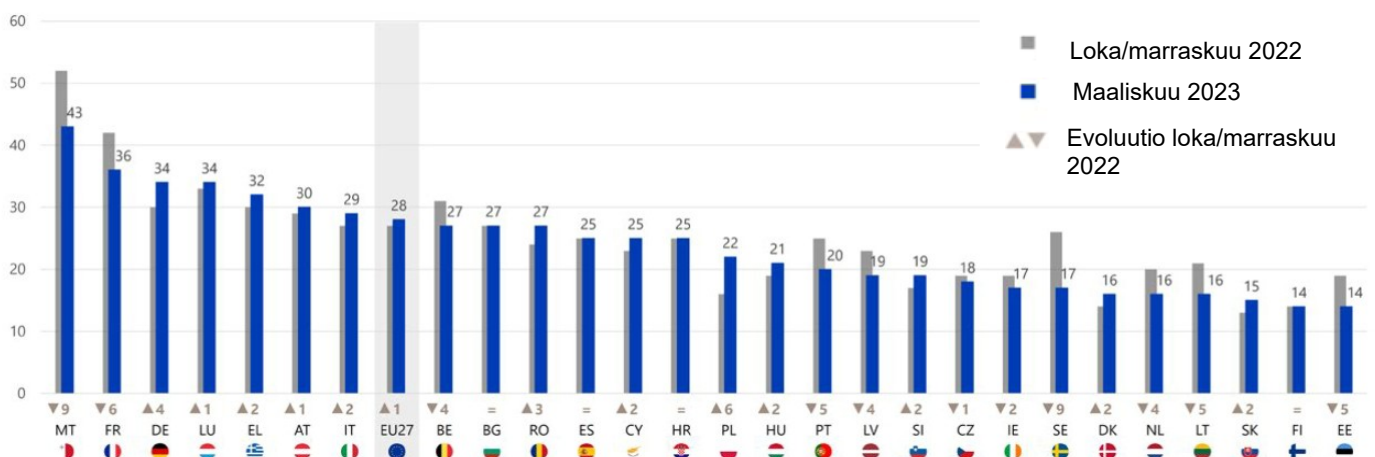

Maltan jälkeen yli kolmannes ilmoitti, että syy siihen oli ideologinen tai poliittinen Ranskassa (36 prosenttia), Saksassa ja Luxemburgissa (molemmat 34 prosenttia). Pienimmät osuudet, joissa tähän viitataan, ovat Virossa, Suomessa (molemmat 14 %) ja Slovakiassa (15 %).

Kymmenessä maassa niiden vastaajien osuus, jotka eivät ole osallistuneet vaaleihin tai kansanäänestyksiin viimeisten viiden vuoden aikana käytännön syistä tai henkilökohtaisista syistä, on kasvanut loka-marraskuusta 2022. Tämä koskee erityisesti Maltaa (33 %, + 10 prosenttiyksikköä), Ruotsia (62 %, + 10 prosenttiyksikköä) ja Ranskaa (55 %, + 9 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin osuus on pienentynyt kuudessa maassa ja erityisesti Kyproksessa (50 %, -10 prosenttiyksikköä).

Puolassa (22 %, + 6 prosenttiyksikköä), Saksassa (34 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (27 %, + 3 prosenttiyksikköä) vastaajat mainitsivat todennäköisemmin ideologiset tai poliittiset syyt äänestämättä jättämiselle kuin loka-marraskuussa 2022. Osuus on pienentynyt yhdeksässä maassa, erityisesti Ruotsissa (17 %, -9 prosenttiyksikköä), Maltassa (43 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Ranskassa (36 %, -6 prosenttiyksikköä).

QA20 Jos et ole osallistunut vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana, mikä oli tärkein syy? (% – et äänestänyt ideologisista tai poliittisista syistä)

Kaikkien ryhmien yleisimmät syyt olla osallistumatta vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana ovat pikemminkin käytännöllisiä tai henkilökohtaisia kuin ideologisia tai poliittisia.

Erityisesti miehet ovat naisia todennäköisemmin jättäneet äänestämättä ideologisten tai poliittisten syiden vuoksi (30 % vs. 26 %), kun taas nuorimmat vastaajat tekevät niin vähiten (21 % vs. 27–32 % yli 25-vuotiaista), mutta todennäköisimmin mainitsevat käytännön tai henkilökohtaiset syyt (68 % vs 51–59 %). Työttömät (32 %) ja ne, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan aika ajoin tai useammin (30–31 %), sanovat todennäköisimmin, että he eivät äänestäneet ideologisista tai poliittisista syistä.

Niiden osuus, jotka eivät äänestäneet ideologisten tai poliittisten syiden vuoksi, on myös suuri niiden joukossa, jotka puhuvat usein eurooppalaisista poliittisista asioista (33 prosenttia vs. 26 prosenttia niistä, jotka eivät koskaan äänestäneet), ne, joilla on kielteinen kuva EU:sta (41 prosenttia vs. 21 prosenttia niistä, joilla on myönteinen kuva), ja ne, joilla on kielteinen kuva Euroopan parlamentista (39 prosenttia vs. 23 prosenttia niistä, joilla on myönteinen kuva).

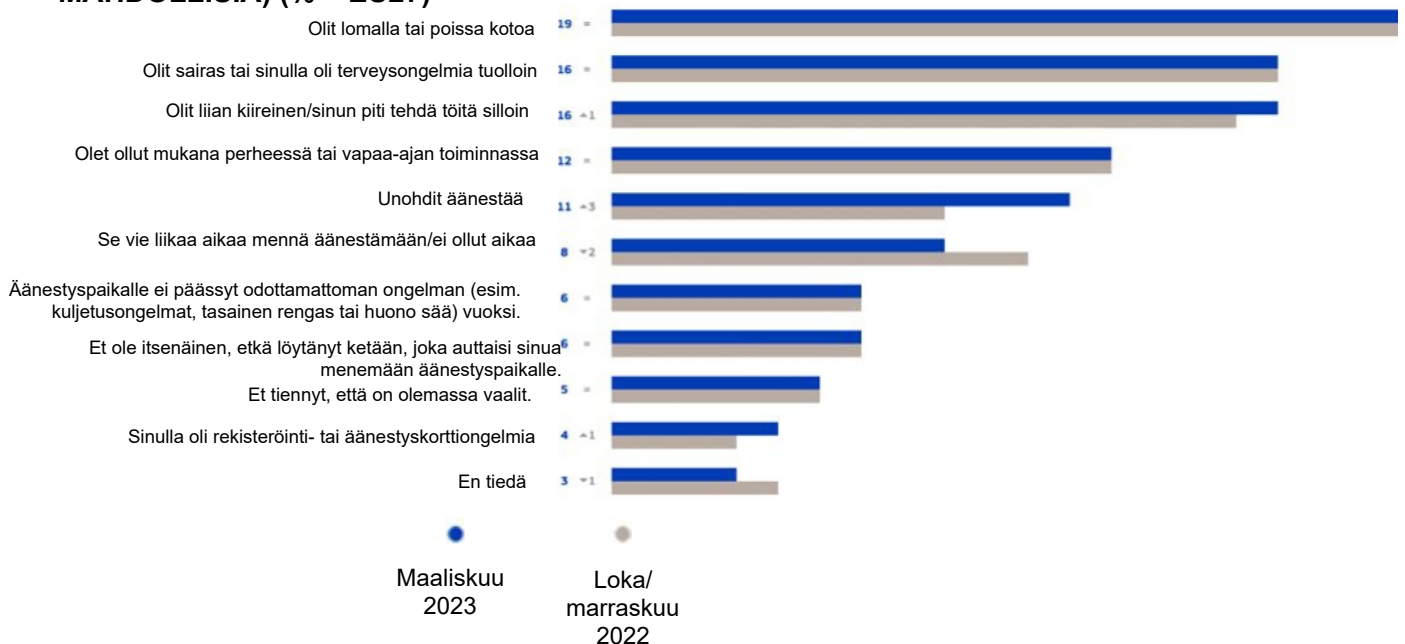
QA20 Jos et ole osallistunut vaaleihin tai kansanäänestykseen viimeisten viiden vuoden aikana, mikä oli tärkein syy? (% – EU27)

	Et äänestänyt ideologisista tai poliittisista syistä.	Et äänestänyt käytännöllisistä tai henkilökohtaisista syistä	En tiedä
EU27	28	56	3
Sukupuoli			
Äijä	30	55	3
Nainen	26	58	3
Ikä			
15–24	21	68	3
25–39	29	59	2
40–54	32	51	2
55+	27	55	3
Koulutus (loppu)			
—15	25	60	3
16–19	31	54	2
20+	27	56	3
Opiskelee edelleen	21	68	4
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	29	51	5
Johtajat	30	59	3
Muut valkoiset kaulukset	29	56	2
Ruumiillisen työn tekijät	30	54	3
Talohenkilöt	24	62	3
Työtön	32	54	4
Eläkkeellä	26	56	3
Opiskelijat	21	68	4
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	30	56	4
Aika ajoin	31	54	3
Lähes koskaan/ei koskaan	25	59	2
EU:n poliittisista asioista puhuminen			
Usein	33	55	1
Satunnaisesti	28	55	3
Ei koskaan	26	59	3
Kuva EU:sta			
Positiivinen	21	61	3
Neutraali	27	58	3
Negatiivinen	41	47	2
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	23	59	2
Neutraali	26	59	3
Negatiivinen	39	48	3

Käytännön syyt olla äänestämättä vaaleissa tai kansanäänestyksissä

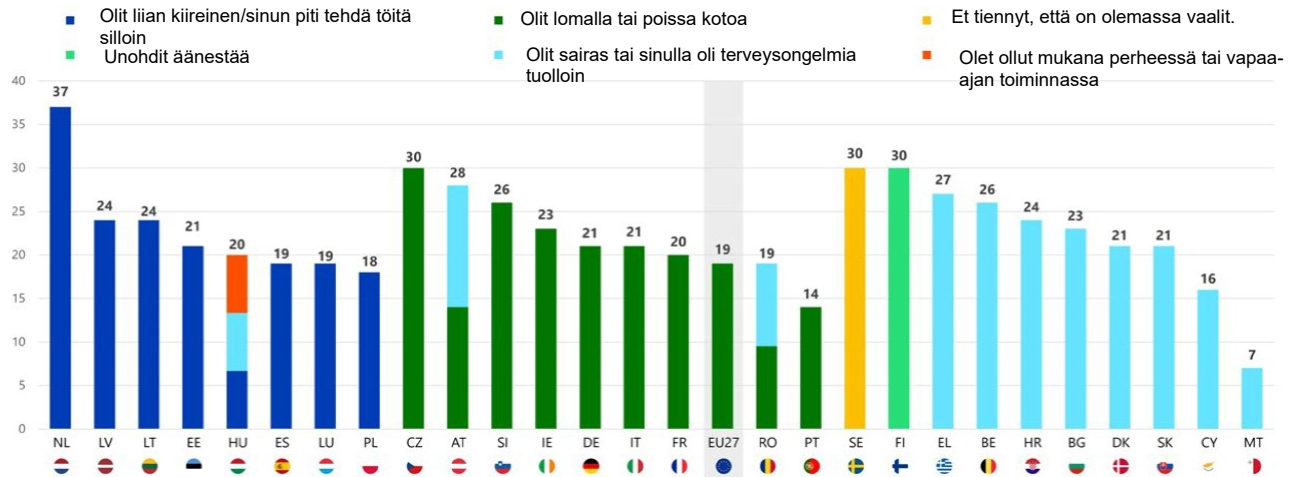
Kun kysytään yksityiskohtaisemmin käytännön syistä olla äänestämättä vaaleissa tai kansanäänestyksessä, yleisin vastaus on, että he olivat lomalla tai poissa kotoa (19 %), että he olivat sairaita tai heillä oli terveysongelma (16 %, ei muutosta) tai että he olivat liian kiireisiä tai joutuivat työskentelemään (16 %). Muut syyt, joita useampi kuin yksi kymmenestä mainitsee, liittyvät perheeseen tai vapaa-ajan toimintaan (12 %) ja unohtavat äänestää (11 %).

QA21 Mikä seuraavista syistä on koskaan estänyt sinua äänestämästä vaaleissa tai kansanäänestyksessä paikallisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (USEITA VASTAUKSIA MAHDOLLISIA) (% – EU27)

Kahdeksassa maassa vastaajat mainitsivat useimmiten (tai yleisimmin) käytännön syyn olla äänestämättä vaaleissa tai kansanäänestyksessä, koska he olivat sairaita tai heillä oli terveysongelma. Seitsemässä maassa yleisin (tai yhteinen) syy on lomalla tai poissa kotoa, ja se, että on liian kiireinen tai on joutunut työskentelemään tuolloin, on tärkein syy kuudessa muussa maassa. Suomessa suurin osa vastaajista kertoo unohtaneensa äänestää, kun taas Ruotsissa useimmat eivät tienneet, että on olemassa vaalit. Unkarissa perheen tai vapaa-ajan toimintaan osallistuminen on yhteinen tärkein vastaus, jossa on liian kiireinen tai ei ole aikaa ja on sairas tai terveysongelma.

QA21 Mikä seuraavista syistä on koskaan estänyt sinua äänestämästä vaaleissa tai kansanäänestyksessä paikallisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (Useita ANSWERS POSSIBLE) (% – eniten mainittu vastaus maittain)

Vastaajat ovat todennäköisimmin sanoneet, että he eivät äänestäneet vaaleissa tai kansanäänestyksissä viimeisten viiden vuoden aikana, koska he olivat lomalla tai poissa kotoa Tšekissä (30 %), Itävallassa (28 %) ja Sloveniassa (26 %). Tätä käytännön syytä mainitsevien vastaajien pienimmät osuudet olivat Maltalla (5 %), Espanjassa (9 %) ja Ruotsissa (12 %).

Sairaana olo tai terveysongelma vaalien aikaan mainitaan useimmin Itävallassa, Tšekissä (molemmat 28 %) ja Kreikassa (27 %). Sitä vastoin 7 prosenttia Ranskassa ja Maltassa ja 8 prosenttia Alankomaissa mainitsee tämän syyn.

Alankomaat (37 prosenttia) on ylivoimaisesti suurin maa, jonka osuus on suurin ja joka sanoo olevansa liian kiireinen tai joutuneensa työskentelemään, ja seuraavaksi eniten Latvia ja Liettua (molemmat 24 prosenttia). Vastaajat mainitsevat tämän epätodennäköisimmin Maltalla, Portugalissa (molemmat 6 %) ja Italiassa (11 %).

Vähintään joka viides Itävallassa (21 prosenttia), Bulgariassa ja Unkarissa (molemmat 20 prosenttia) mainitsee osallistuneensa perhe- tai vapaa-ajan toimintaan syyksi olla äänestämättä. Vastaava luku on alle yksi kahdestakymmenestä, joka mainitsee tämän syyksi Alankomaissa (2 %), Kreikassa ja Maltalla (molemmat 4 %).

Äänestämisen unohtaminen on yleisintä Suomessa (30 %), Alankomaissa (20 %), Luxemburgissa ja Ruotsissa (molemmat 18 %) ja vähiten Kreikassa (alle 1 %), Maltalla (1 %), Bulgariassa ja Slovakiassa (molemmat 3 %).

QA21 Mikä seuraavista syistä on koskaan estänyt sinua äänestämästä vaaleissa tai kansanäänestys paikallisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (USEAT VASTAUKSET MAHDOLLISIA) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Olit lomalla tai poissa kotoa	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Olit sairas tai sinulla oli terveysongelmia tuolloin	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Olit liian kiireinen/sinun piti tehdä töitä silloin	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Muu (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Olet ollut mukana perheessä tai vapaa-ajan toiminnassa	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Unohdit äänestää	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Se vie liikaa aikaa mennä äänestämään/ei ollut aikaa	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Ei mitään/olet aina äänestänyt (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Et tiennyt, että on olemassa vaalit.	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Äänestyspaikalle ei päässyt odottamattoman ongelman (esim. kuljetusongelmat, tasainen rengas tai huono sää) vuoksi.	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Sinulla oli rekisteröinti- tai äänestyskorttiongelmia	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Et ole itsenäinen, etkä löytänyt ketään, joka auttaisi sinua menemään äänestyspaikalle.	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
En tiedä	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Mielenkiintoisia eroja voidaan havaita analysoitaessa tuloksia sosiodemografisten vastaajien luokkien mukaan. Naiset mainitsevat miehiä todennäköisemmin, että he olivat sairaita tai heillä oli terveysongelma, koska he eivät äänestäneet (18 % vs. 14 %). Myös vanhemmat vastaajat mainitsevat tämän syyksi todennäköisemmin (24 prosenttia 55-vuotiaista ja 9–14 prosenttia 15–54-vuotiaista). 15–39-vuotiaat vastaajat sanovat todennäköisemmin, että he ovat jättäneet äänestämättä (14 prosenttia vs. 7–11 prosenttia), kun taas keski-ikäisillä ikäryhmillä mainitaan todennäköisemmin, että he olivat liian kiireisiä tai joutuivat työskentelemään tuolloin (19–21 prosenttia 25–54-vuotiaista verrattuna 15–24-vuotiaisiin ja 11 prosenttia 55-vuotiaista).

Koulutustasoissa on myös eroja, sillä 16 vuotta täyttäneen tai sitä vanhemman kokopäiväisen koulutuksen päättäneiden vastaajien on todennäköisemmin kuin aiemmin lähteneet mainitsemaan lomalla tai poissa kotoaan (19–24 % vs. 12 %) tai liian kiireisiä tai joutuneet tekemään työtä (17–18 % vs. 10 %). Sitä vastoin 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista koulutuksen päättäneistä vastaajista todennäköisimmin he sanovat olevansa sairaita tai heillä oli terveysongelma (26 % vs. 13–16 %).

Ne, joilla on vähemmän taloudellisia vaikeuksia, sanovat todennäköisemmin olleensa lomalla tai poissa kotoa (19–21 % niistä, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan ajoittain tai harvemmin, kun taas 13 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta), kun taas päinvastainen pätee osuuksiin, joissa mainitaan sairaus tai terveysongelma (15–16 % vs. 20 %).

QA21 Mikä seuraavista syistä on koskaan estänyt sinua äänestämästä vaaleissa tai kansanäänestyksessä paikallisella, kansallisella tai Euroopan tasolla? (USEITA VASTAUKSIA MAHDOLLISIA) (% – EU)

	Olit sairas tai sinulla oli terveysongelmia tuolloin	Olit lomalla tai poissa kotoa	Olit liian kiireinen/sinun piti tehdä töitä silloin	Se vie liikaa aikaa mennä äänestämään /ei ollut aikaa	Olet ollut mukana perheessä tai vapaa-ajan toiminnassa	Et tiennyt, että on olemassa vaalit.	Äänestyspaikalle ei päässyt odottamattoman ongelman (esim. kuljetusongelmat, tasainen rengas tai huono sää) vuoksi.	Et ole itsenäinen, etkä löytänyt ketään, joka auttaisi sinua menemään äänestyspaikalle.	Unohdit äänestää	Sinulla oli rekisteröinti- tai äänestyskorttiongelmia
EU27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Sukupuoli										
Äijä	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Nainen	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Ikä										
15–24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25–39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40–54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Koulutus (loppu)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16–19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Opiskelee edelleen	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka										
Itsenäiset ammatinharjoittajat	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Johtajat	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Muut valkoiset kaulukset	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Ruumiillisen työn tekijät	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Talohenkilöt	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Työtön	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Eläkkeellä	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Opiskelijat	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet										
Suurimman osan ajasta	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Aika ajoin	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Lähes koskaan/ei koskaan	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Kuva Euroopan parlamentista										
Positiivinen	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neutraali	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negatiivinen	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. KANSALAISTEN KÄSITYS EU:STA JA EUROOPAN PARLAMENTISTA

Raportin viimeisessä luvussa arvioidaan kansalaisten mielipiteitä EU:sta ja Euroopan parlamentista. Aluksi keskustellaan eurooppalaisten käsityksistä, joiden mukaan heidän äänellään on merkitystä, heidän sitoutumisestaan poliittisiin/eurooppalaisiin asioihin ja asenteistaan EU:ta kohtaan, ennen kuin analysoidaan Euroopan parlamentin näkemyksiä.

Vaikka tunne siitä, että eurooppalaisten äänellä on merkitystä EU:ssa, on jonkin verran haaleaa, suurin osa kansalaisista keskustelee EU:n poliittisista kysymyksistä ja seuraa EU:n politiikkaa. Lisäksi myönteiset asenteet ovat yleisiä ja optimismi EU:n tulevaisuutta kohtaan on jälleen kasvussa, ja EU:n jäsenyyttä arvostetaan ja pidetään tärkeänä.

4.1. Käsitys EU:sta

Tunne, että äänellä on merkitystä EU:ssa ja heidän maassaan

Eurooppalaisten käsitys siitä, missä määrin heidän äänellään on merkitystä heidän kotimaassaan ja EU:ssa sekä heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa, mutta ei ole havaittavissa eroa loka-marraskuusta 2022.

Mielipiteet jakautuvat siitä, onko äänellä merkitystä EU:ssa, sillä 47 prosenttia (ei ole muuttunut loka-marraskuun 2022 jälkeen) on samaa mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä, ja 48 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä tästä lausumasta.

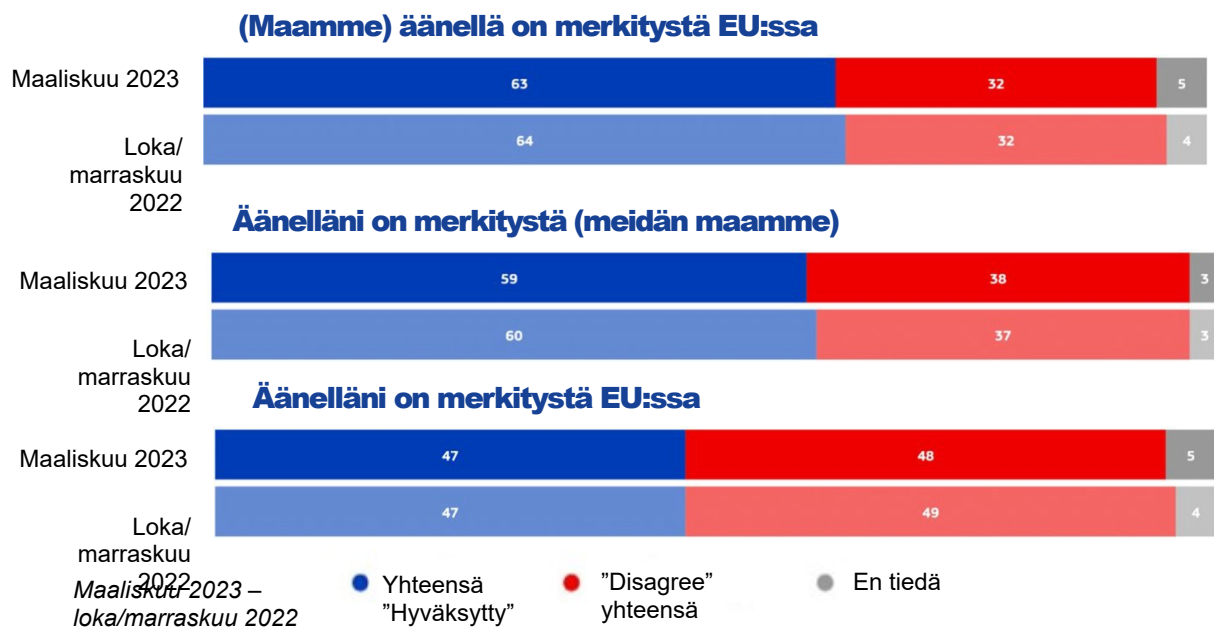
Niiden osuus, jotka kokevat äänensä laskevan EU:ssa, oli vähentynyt kuusi prosenttiyksikköä huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana positiivisen kehityksen jälkeen marras-joulukuussa 2021 ja huhti-toukokuussa 2022, ja se on palannut vuosien 2017–2019 tasolle.

Sen sijaan enemmistö vastaajista (59 %, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) jakaa tunteen, että heidän äänellään on merkitystä heidän kotimaassaan, kun taas alle neljä kymmenestä (38 %, + 1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä.

Nämä osuudet ovat pysyneet vakaina nykyisessä kyselyssä, kun kehitys on ollut nopeaa lokakuun 2019 ja huhti-toukokuun 2022 välisenä aikana ja vähemmän nopeaa laskua huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana.

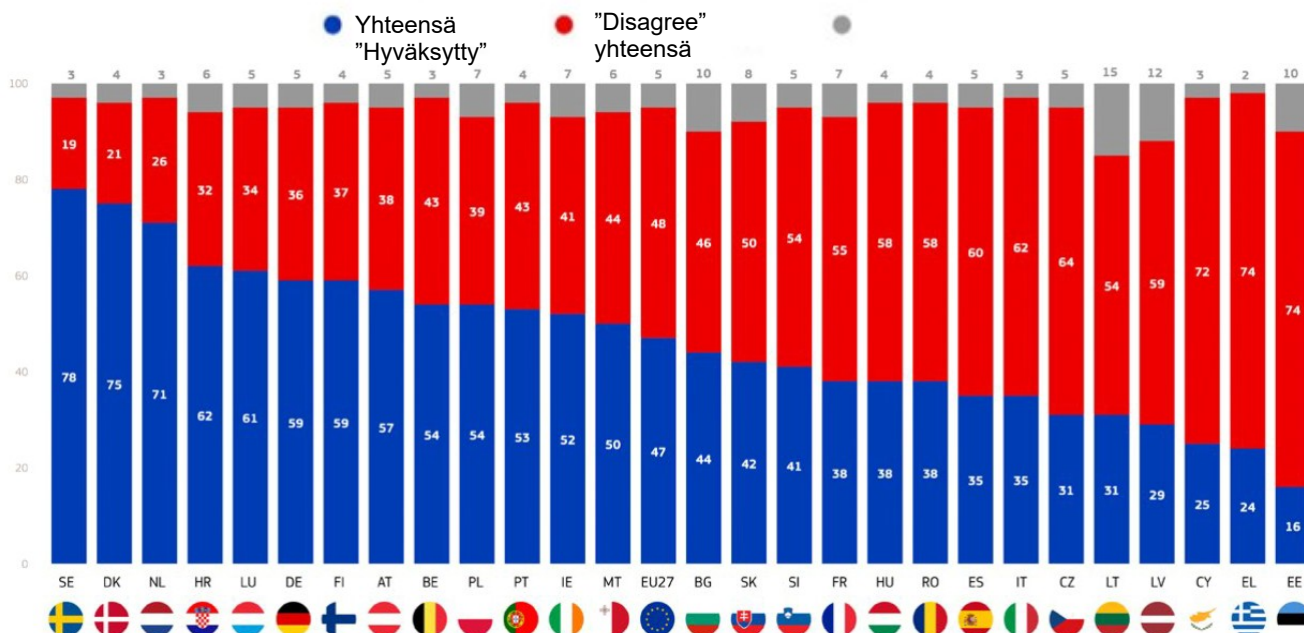
Lisäksi lähes kaksi kolmasosaa (63 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) katsoo, että heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa, kun taas 32 prosenttia (ei muutosta) katsoo, ettei näin ole.

**D72 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?
(EU27) (%)**

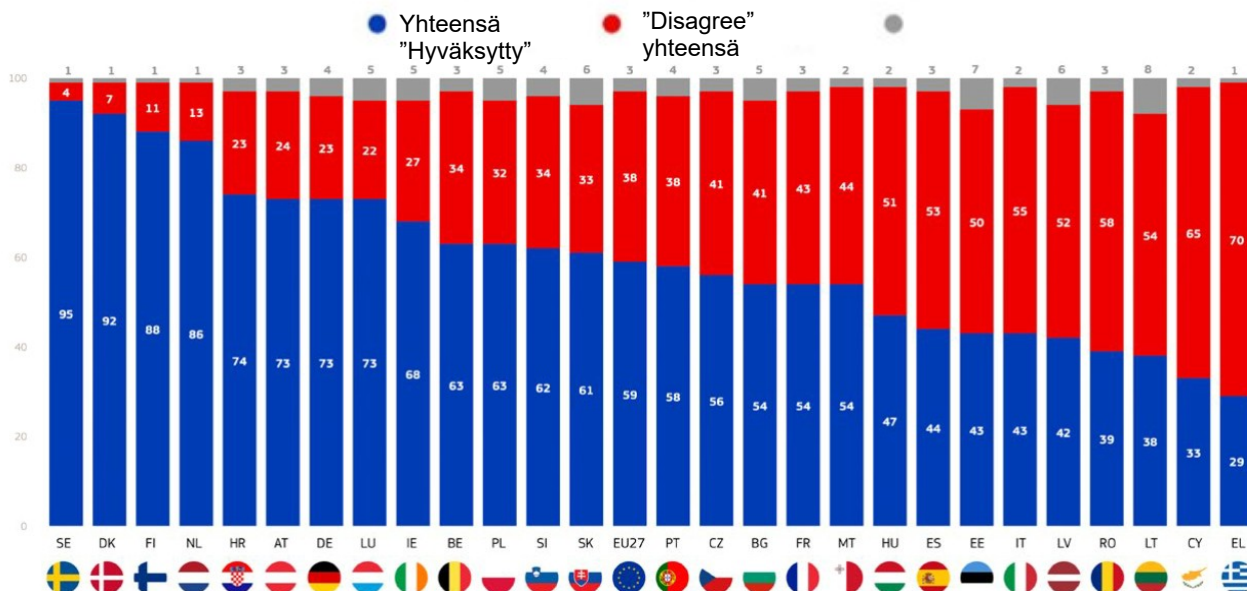
13 maassa enemmistö vastaajista on samaa mieltä EU:ssa: yli seitsemän kymmenestä Ruotsissa (78 prosenttia), Tanskassa (75 prosenttia) ja Alankomaissa (71 prosenttia) katsoo, että näin on. Sitä vastoin enintään neljännes Virossa (16 %), Kreikassa (24 %) ja Kyproksessa (25 %) katsoo, että heidän äänensä kuuluu EU:n tasolla.

D72.1 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Omalla äänelläni on merkitystä EU:ssa (% – EU27)

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna yhteisymmärrys tämän julkilausuman kanssa on noussut viidessä maassa ja vähentynyt seitsemässä maassa. Portugali (53 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Suomi (59 %, + 6 prosenttiyksikköä) ovat maat, joissa kasvu on ollut suurinta, kun taas Malta (50 %, -21 prosenttiyksikköä) on erityisen suuri tässä suhteessa. Seuraavaksi tulevat Slovenia (41 %, -7 prosenttiyksikköä), Unkari ja Romania (molemmat 38 %, --5 prosenttiyksikköä).

18 maassa enemmistö on sitä mieltä, että kansalaisten äänellä on merkitystä omassa maassaan, ja vastaajat Ruotsissa (95 %), Tanskassa (92 %) ja Suomessa (88 %) ovat erityisen taipuvaisia antamaan lausunnon. Sitä vastoin Kreikassa (29 %), Kyproksessa (33 %) ja Liettuaassa (38 %) vastaajat tuntevat vähiten ääniään.

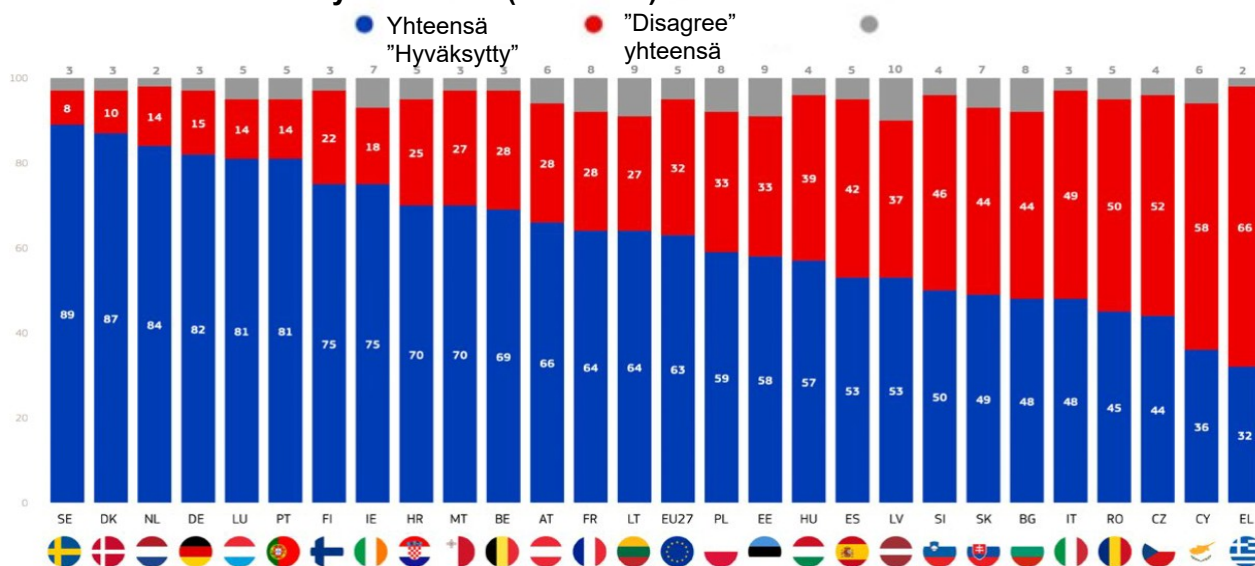
D72.2 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Omalla äänelläni on merkitystä (TAUNI) (% – EU27)

Loka-marraskuusta 2022 lähtien yksimielisyys, joka heidän äänellään on heidän kotimaassaan, on lisääntynyt kuudessa maassa, erityisesti Liettussa (38 %, + 9 prosenttiyksikköä), Virossa (43 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (73 %, + 6 prosenttiyksikköä). Sopimustasot ovat laskeneet seitsemässä maassa. Jälleen kerran Malta (54 %, -27 prosenttiyksikköä) on laskenut erittäin paljon, kun taas Ranskassa (54 %) ja Sloveniassa (62 %).

Enemmistö 22 jäsenvaltiossa on sitä mieltä, että heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa, ja vastaajat Ruotsissa (89 %) ja Tanskassa (87 %) ovat jälleen todennäköisimmin samaa mieltä tästä lausunnosta, ja seuraavaksi eniten Alankomaissa (84 %). Tässäkin tapauksessa Kreikka (32 prosenttia) ja Kypros (36 prosenttia) ovat ne maat, joiden osuudet ovat alhaisimmat, yhdessä Tšekin kanssa (44 prosenttia).

D72.3

Missämäärin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? (Maamme) äänellä on merkitystä EU:ssa (% – EU27)

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna maan äänenvoimakkuus EU:ssa on lisääntynyt kuudessa maassa, joita johtavat Irlanti (75 %, + 8 prosenttiyksikköä), Portugali (81 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Liettua (64 %, + 7 prosenttiyksikköä). Laskua on havaittavissa viidessä maassa, erityisesti Maltassa (70 %, -12 prosenttiyksikköä), Tšekissä (44 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Sloveniassa (50 %, -7 prosenttiyksikköä).

Kun tarkastellaan tuloksia vastaajien sosiodemografisen profiilin mukaan, voidaan todeta, että nuorimmat vastaajat kokevat vähiten, että heidän äänellään on merkitystä heidän kotimaassaan (54 % vs. 57–60 % 25-vuotiaista). Lisäksi näiden kolmen lausunnon välillä on eroja koulutustason ja sosioekonomisten olosuhteiden mukaan.

Mitä pidempään vastaajat jäivät kokopäiväiseen koulutukseen, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä jokaisesta lausunnosta. Esimerkiksi vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä 55 prosenttia katsoo, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa, kun taas 15 vuotta täyttäneiden osuus on 36 prosenttia.

Esimiehet ovat todennäköisimmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta, kun taas kotihenkilöt ja työttömät tekevät niin vähiten. Esimerkiksi 72 prosenttia johtajista katsoo, että heidän äänellään on merkitystä heidän kotimaassaan, kun taas 40 prosenttia vastaajista on samaa mieltä työttömistä. Vastaajat, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että heidän äänellään on merkitystä EU:ssa (52 % vs. 27–39 % niistä, joilla on vaikeuksia useammin) ja kotimaassaan (66 % vs. 37–48 %) ja että heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa (71 % vs 46–53 %).

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat kokevat todennäköisemmin äänensä merkitystä EU:ssa (50 % vs. 45 % pienemmissä kaupungeissa tai maaseutukylissä) ja kotimaassaan (63 % vs. 56–58 %) ja että heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa (67 % vs. 62–63 %).

Ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa, ovat todennäköisemmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta. Esimerkiksi 72 prosenttia EU:n politiikkaa noudattaneista katsoo, että heidän maansa äänellä on merkitystä EU:ssa, kun vastaava luku on 53 prosenttia niistä, jotka eivät noudata EU:n politiikkaa.

D72.1 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Äänelläni on merkitystä EU:ssa (% – EU)

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä
EU27	47	48
Sukupuoli		
Äijä	47	49
Nainen	46	48
Ikä		
15–24	47	45
25–39	47	49
40–54	46	50
55+	46	49
Koulutus (loppu)		
—15	36	57
16–19	43	53
20+	55	41
Opiskelee edelleen	50	41
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	50	47
Johtajat	62	35
Muut valkoiset kaulukset	49	47
Ruumiillisen työn tekijät	40	56
Talohenkilöt	33	60
Työtön	30	64
Eläkkeellä	46	48
Opiskelijat	50	41
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	27	67
Aika ajoin	39	57
Lähes koskaan/ei koskaan	52	43
Subjekttiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	45	49
Pieni/keskikokoinen kaupunki	45	50
Suuri kaupunki	50	45
Seuraa E-ropean politiikkaa		
Seuraa	58	39
Ei seuraa	32	60

D72.2 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Omalla äänelläni on merkitystä (TAUNI) (% – EU)

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä
EU27	59	38
Sukupuoli		
Äijä	59	38
Nainen	58	38
Ikä		
15–24	54	38
25–39	59	39
40–54	57	40
55+	60	37
Koulutus (loppu)		
—15	49	47
16–19	55	42
20+	68	30
Opiskelee edelleen	58	34
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	61	38
Johtajat	72	26
Muut valkoiset kaulukset	61	37
Ruumiillisen työn tekijät	53	44
Talohenkilöt	43	52
Työtön	40	56
Eläkkeellä	61	36
Opiskelijat	58	34
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	37	59
Aika ajoin	48	49
Lähes koskaan/ei koskaan	66	31
Subjektiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	58	38
Pieni/keskikokoinen kaupunki	56	41
Suuri kaupunki	63	34
Seuraa EU:n politiikkaa		
Seuraa	69	29
Ei seuraa	46	49

D72.3 Missämäärin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? (Maamme) äänellä on merkitystä EU:ssa (% – EU)

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä
EU27	63	32
Sukupuoli		
Äijä	63	33
Nainen	63	32
Ikä		
15–24	64	28
25–39	65	31
40–54	63	34
55+	63	32
Koulutus (loppu)		
—15	53	38
16–19	60	36
20+	71	26
Opiskelee edelleen	67	24
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	65	32
Johtajat	77	21
Muut valkoiset kaulukset	62	35
Ruumiillisen työn tekijät	60	36
Talohenkilöt	48	44
Työtön	53	40
Eläkkeellä	64	30
Opiskelijat	67	24
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	46	48
Aika ajoin	53	42
Lähes koskaan/ei koskaan	71	25
Subjektiiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	63	31
Pieni/keskikokoinen kaupunki	62	34
Suuri kaupunki	67	29
Seuraa EU:n politiikkaa		
Seuraa	72	26
Ei seuraa	53	39

Keskustelu kansallisista, eurooppalaisista ja paikallisista poliittisista kysymyksistä

Suuri enemmistö kansalaisista keskustelee ainakin satunnaisesti kansallisten, eurooppalaisten ja paikallisten poliitikkojen kanssa ystäviensä tai sukulaistensa kanssa.

Absoluuttinen enemmistö (55 %, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) käsittelee kansallisia poliittisia kysymyksiä satunnaisesti ja neljännes (ei muutoksia) ”usein”, kun taas joka viides (-1 prosenttiyksikköä) ei koskaan käy tällaisia keskusteluja. Nämä luvut ovat pysyneet vakaina loka-marraskuusta 2022 lähtien.

Vertailun vuoksi voidaan todeta, että EU:n poliittisia kysymyksiä käsittelee harvemmat vastaajat, joskin yhä enemmistö. Yli puolet (53 %, + 1 prosenttiyksikköä) keskustelee eurooppalaisesta politiikasta ystävien tai sukulaisten kanssa satunnaisesti ja 14 % (-1 prosenttiyksikköä) käy tällaisia keskusteluja usein, kun taas noin kolmannes (32 %, -1 prosenttiyksikköä) ei koskaan käy niin.

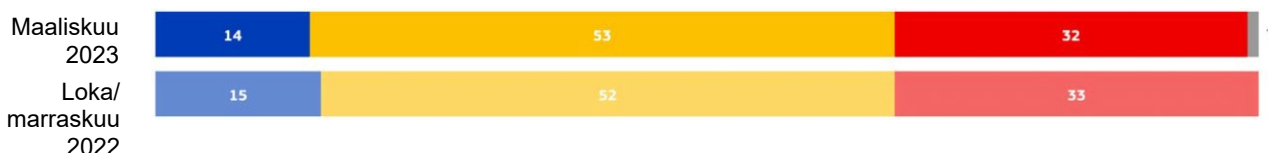
Lisäksi yli puolet (53 %, -1 prosenttiyksikköä) keskustelee toisinaan paikallispolitiikasta ja noin neljännes (23 %, + 2 prosenttiyksikköä) käy niin usein, kun taas noin neljännes (24 %, --1 prosenttiyksikköä) ei koskaan käy näitä keskusteluja.

D71 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskusteleet usein, satunnaisesti tai koskaan...? (EU27) (%)

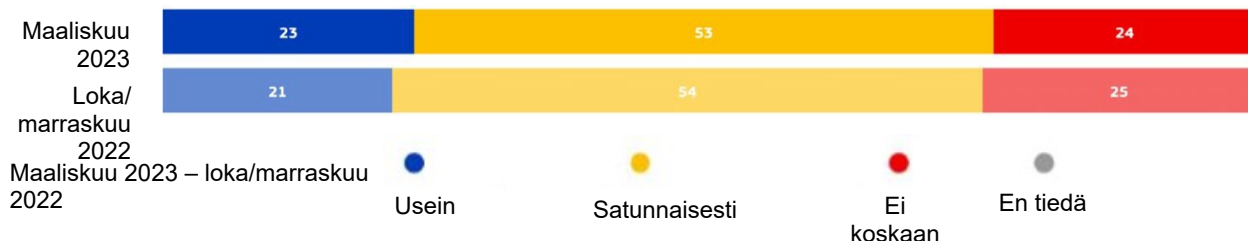
Kansalliset poliittiset kysymykset

EU:n poliittiset kysymykset

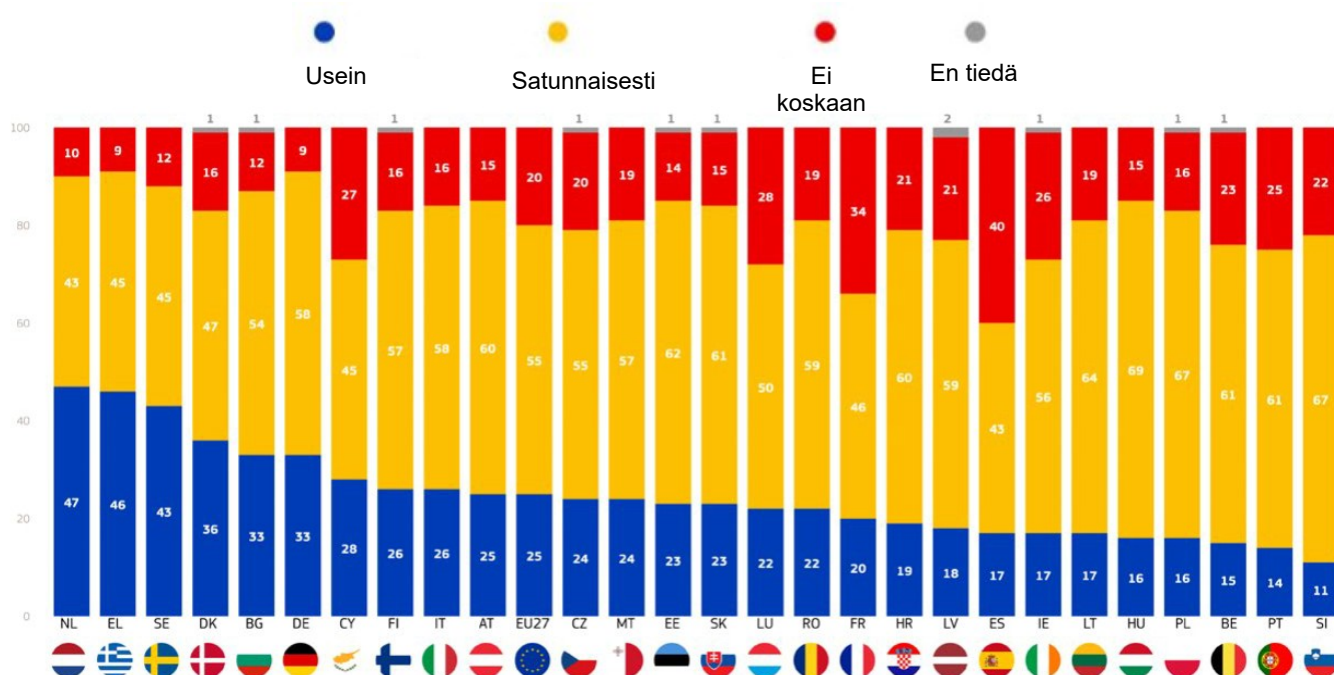
Paikalliset poliittiset kysymykset

25 maassa suurin osa keskustelee kansallisesta politiikasta ystävien tai sukulaisten kanssa satunnaisesti. Suurimmat osuudet ovat Unkarissa (69 %), Puolassa ja Sloveniassa (molemmat 67 %).

Alankomaat (47 %) ja Kreikka (46 %) ovat ainoita maita, joissa tällaisia keskusteluja käydään usein. Yli neljä kymmenestä keskustelee usein kansallisesta politiikasta myös Ruotsissa (43 %). Sloveniassa 11 prosenttia, Portugalissa 14 prosenttia ja Belgiassa 15 prosenttia puolestaan puhuu usein kansallisista poliittisista kysymyksistä.

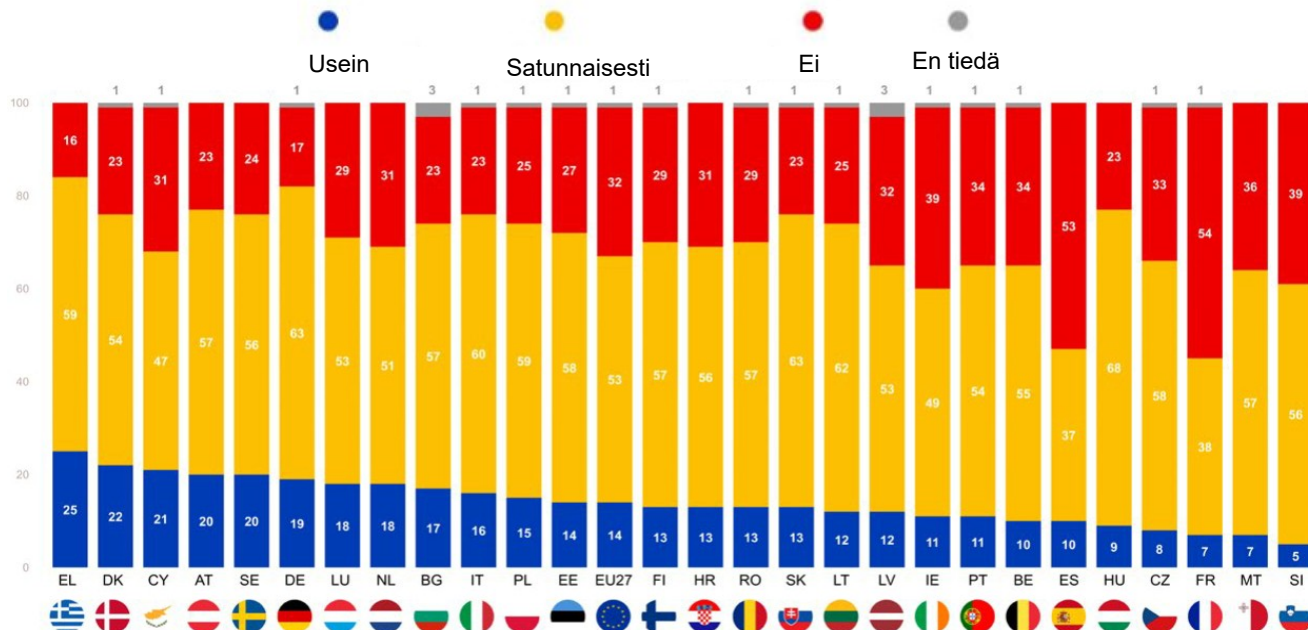
D71.1 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskustelet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Kansalliset poliittiset kysymykset (%)

Kuten kansallisen politiikan tapauksessa, enemmistö 25 maassa keskustelee toisinaan eurooppalaisista poliittisista asioista ystävien tai sukulaisten kanssa, erityisesti Unkarissa (68 %), Saksassa (63 %) ja Slovakiassa (63 %).

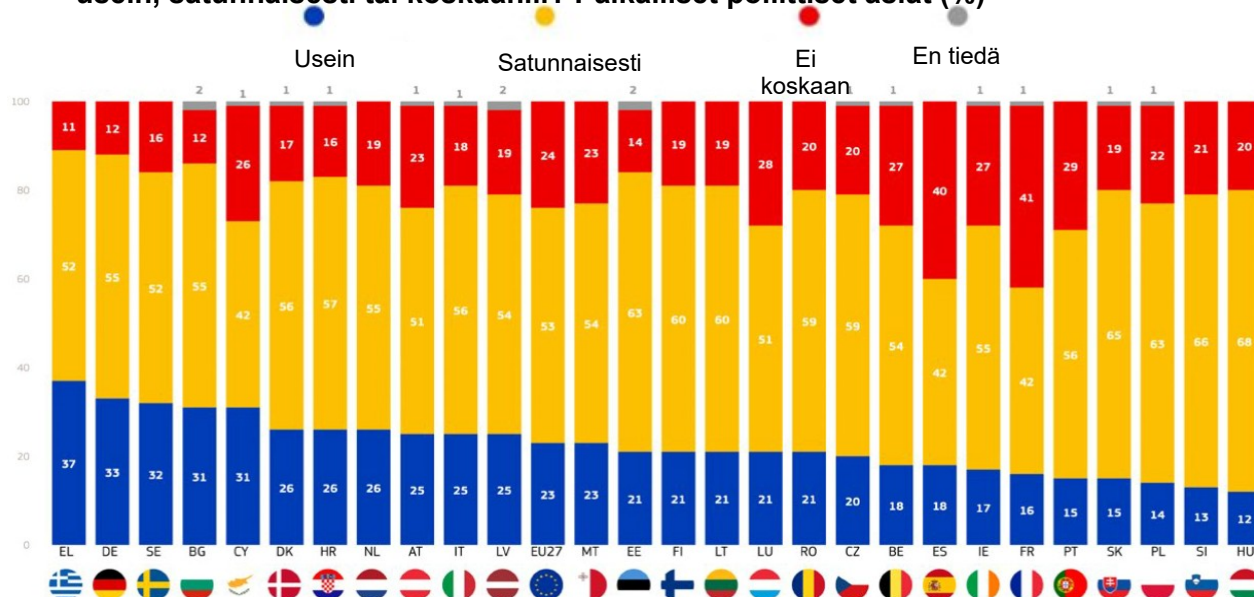
Useampi kuin joka viides Kreikassa (25 %), Tanskassa (22 %) ja Kyproksessa (21 %) keskustelee usein EU:n politiikasta. Vastaava luku on 5 prosenttia Sloveniassa ja 7 prosenttia Ranskassa ja Maltassa, jotka sanovat käyvänsä usein tällaisia keskusteluja.

Ranska (54 %) ja Espanja (53 %) ovat ainoita maita, joissa enemmistö ei koskaan keskustele EU:n poliittisista kysymyksistä.

D72.2 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskustelet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Euroopan poliittiset kysymykset (%)

Kaikkien maiden enemmistöt sanovat, että he keskustelevat paikallisista poliittisista asioista satunnaisesti. Suurin osa, joka satunnaisesti käy tällaisia keskusteluja, on Unkarissa (68 prosenttia), seuraavaksi eniten Sloveniassa (66 prosenttia) ja Slovakiassa (65 prosenttia).

Kreikassa (37 %), Saksassa (33 %) ja Ruotsissa (32 %) vastaajat keskustelevat todennäköisimmin paikallispolitiikasta ystävien tai sukulaisten kanssa, kun taas Unkarissa (12 %), Sloveniassa (13 %) ja Puolassa (14 %).

D73.3 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskustelet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Paikalliset poliittiset asiat (%)

Sosiodemografisessa analyysissä korostetaan, että iäkkäämpien ja korkeasti koulutettujen vastaajien osuus, joka usein keskustelee kansallisista, eurooppalaisista tai paikallisista poliittisista kysymyksistä, on suurempi. Esimerkiksi vähintään 25-vuotiaista 22–25 prosenttia keskustelee usein paikallisista poliittisista kysymyksistä, kun 15–24-vuotiaista vastaava luku on 13 prosenttia. Vastaavasti 34 prosenttia vähintään 20-vuotiaista kokoaikaisen koulutuksen suorittaneista puhuu usein kansallisesta politiikasta, kun vastaava luku on 14 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista.

Johtajat keskustelevat todennäköisimmin poliittisista kysymyksistä kullakin tasolla, kun taas kotihenkilöt tekevät niin vähiten. Esimerkiksi 23 prosenttia johtajista keskustelee usein EU:n politiikasta, kun vastaava luku kotitalouksista on 6 prosenttia.

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat keskustelevat usein kansallisista (30 % vs. 22–24 %) ja Euroopan (17 % vs. 12–13 %) poliittisista kysymyksistä kuin pienemmissä kaupungeissa tai maaseutukylissä asuvat vastaajat.

D71.1 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskustelet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Kansalliset poliittiset kysymykset (% – EU)

	Usein	Satunnaisesti	Ei koskaan
EU27	25	55	20
Sukupuoli			
Äijä	29	54	17
Nainen	22	55	23
Ikä			
15–24	20	48	31
25–39	25	56	18
40–54	27	56	17
55+	26	54	20
Koulutus (loppu)			
—15	14	51	35
16–19	23	58	19
20+	34	53	13
Opiskelee edelleen	21	50	28
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	37	53	10
Johtajat	41	51	8
Muut valkoiset kaulukset	26	60	13
Ruumiillisen työn tekijät	19	59	22
Talohenkilöt	12	52	36
Työtön	16	50	33
Eläkkeellä	25	53	22
Opiskelijat	21	50	28
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	22	55	23
Pieni/keskikokoinen kaupunki	24	54	21
Suuri kaupunki	30	55	15

D71.2 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskustelet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Euroopan poliittiset asiat (% – EU27)

	Usein	Satunnaisesti	Ei koskaan
EU27	14	53	32
Sukupuoli			
Äijä	16	55	28
Nainen	12	52	35
Ikä			
15–24	11	45	43
25–39	15	55	29
40–54	15	56	28
55+	14	53	32
Koulutus (loppu)			
—15	7	43	49
16–19	13	56	31
20+	19	57	23
Opiskelee edelleen	12	47	40
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	21	58	21
Johtajat	23	59	17
Muut valkoiset kaulukset	13	62	24
Ruumiillisen työn tekijät	12	53	34
Talohenkilöt	6	47	46
Työtön	9	40	50
Eläkkeellä	13	53	34
Opiskelijat	12	47	40
Subjektiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	12	51	36
Pieni/keskikokoinen kaupunki	13	54	32
Suuri kaupunki	17	56	26

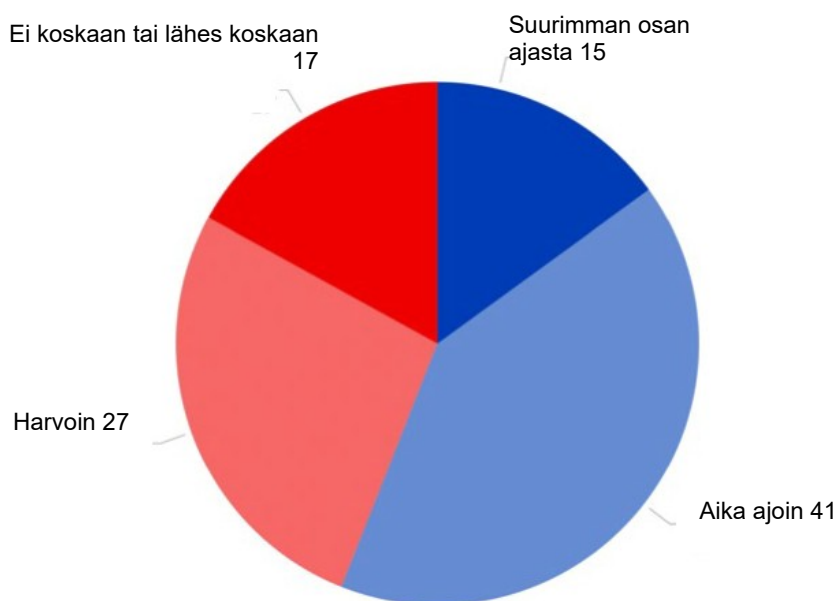
D71.3 Kun tapaat ystävien tai sukulaisten kanssa, sanoisitko, että keskusteleet usein, satunnaisesti tai koskaan...? Paikalliset poliittiset asiat (% – EU27)

	Usein	Satunnaisesti	Ei koskaan
EU27	23	53	24
Sukupuoli			
Äijä	26	53	21
Nainen	20	54	26
Ikä			
15–24	13	48	38
25–39	22	54	24
40–54	24	56	20
55+	25	53	22
Koulutus (loppu)			
—15	16	48	36
16–19	23	55	22
20+	28	55	17
Opiskelee edelleen	14	48	37
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	31	56	13
Johtajat	34	54	11
Muut valkoiset kaulukset	22	58	19
Ruumiillisen työn tekijät	20	54	26
Talohenkilöt	11	50	39
Työtön	14	48	37
Eläkkeellä	25	52	23
Opiskelijat	14	48	37
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	22	53	25
Pieni/keskikokoinen kaupunki	22	53	25
Suuri kaupunki	24	55	20

Sitoutuminen EU:n politiikkaan

Absoluuttinen enemmistö (56 %, ei muutosta loka-marraskuun 2022 jälkeen) kertoo noudattavansa Euroopan unionin politiikan tapahtumia: 15 % (-1 prosenttiyksikköä) seuraa suurimman osan ajasta ja 41 % (+ 1 prosenttiyksikköä) aika ajoin. Sitä vastoin yli neljä kymmenestä (44 %, ei muutosta) ei noudata EU:n politiikkaa: 27 % (ei muutosta) sanoo, että he harvoin seuraavat ja 17 % (ei muutosta) sanoo, että he eivät koskaan seuraa.

QA3 Jotkut ihmiset seuraavat, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu, olivatpa vaalit käynnissä tai ei. Toiset eivät ole niin kiinnostuneita. Sanoisitko, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu? (EU27) (%)

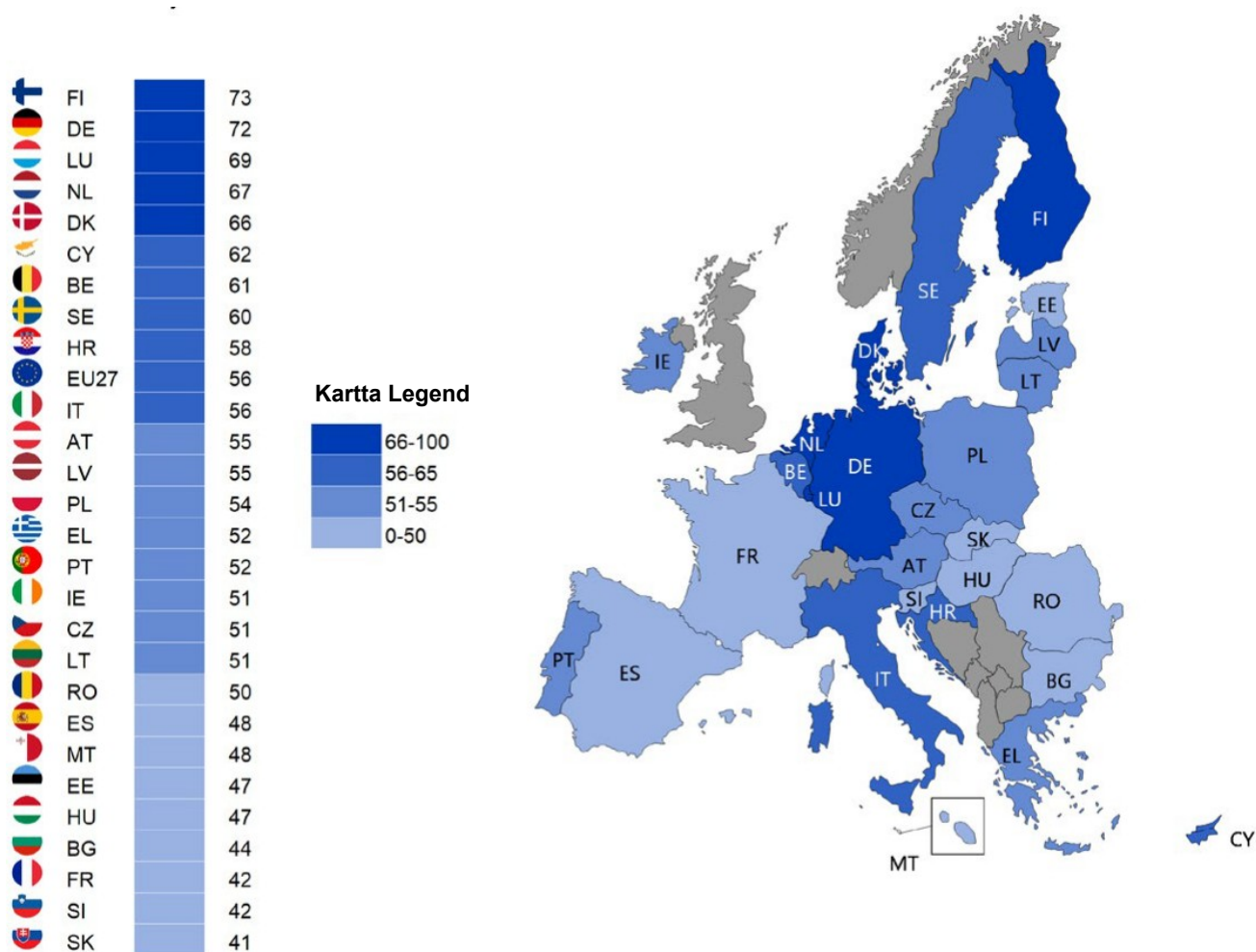

10 prosenttiyksikön lasku huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana on pysynyt tässä kyselyssä vakaana.

18 maassa suurin osa vastaajista kertoo noudattavansa EU:n politiikkaa. Suurimmat osuudet ovat Suomessa (73 %), Saksassa (72 %) ja Luxemburgissa (69 %). Lisäksi kahdeksassa muussa maassa vähemmistö seuraa EU:n politiikkaa. Vastaajat Slovakiassa (41 %), Ranskassa ja Sloveniassa (molemmat 42 %) ovat vähiten todennäköisiä. Yhtä suuret osuudet "seuraavat" ja "älä seuraa" EU:n politiikkaa Romaniassa (molemmat 50 %).

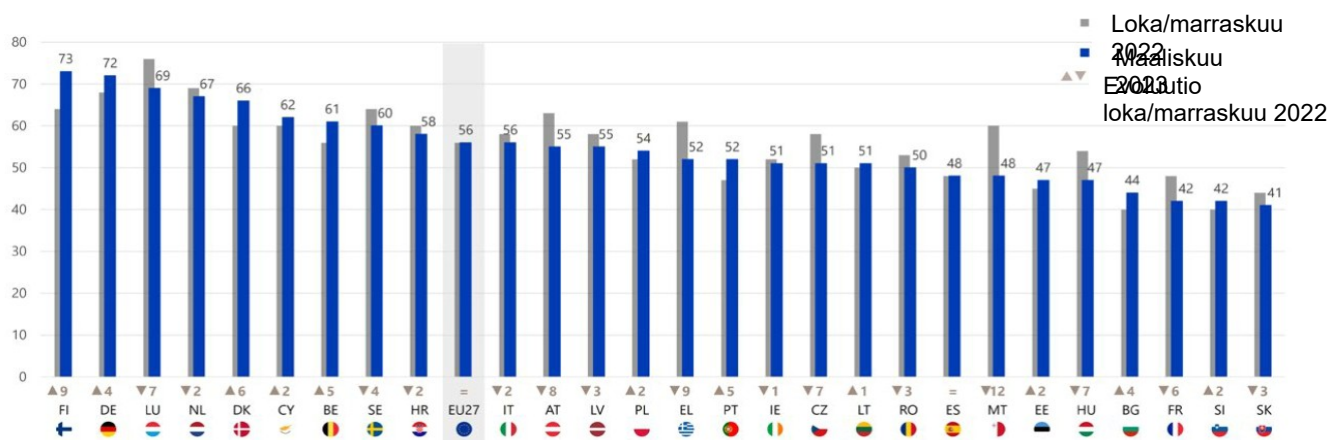
Vähintään neljännes vastaajista seuraa EU:n politiikkaa suurimman osan ajasta Saksassa (27 %), Kyproksessa ja Suomessa (molemmat 25 %). Toisin kuin Kroatiassa, Liettussa, Maltassa ja Slovakiassa, 6 prosenttia vastaajista.

QA3 Jotkut ihmiset seuraavat, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu, olivatpa vaalit käynnissä tai ei. Toiset eivät ole niin kiinnostuneita. Sanoisitko, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu (yhteensä "seuraa" – %)

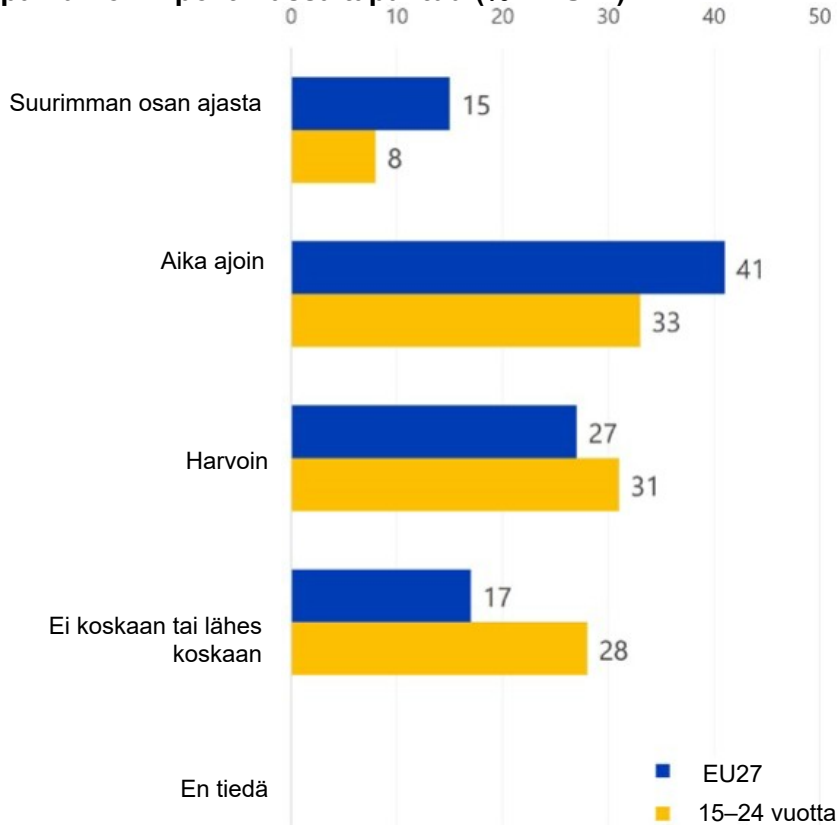
Sitoutuminen EU:n politiikkaan on vähentynyt 11 maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen. EU:n politiikkaa seuraavan osuuden osuus pieneni eniten Maltalla (48 %, -12 prosenttiyksikköä), Kreikassa (52 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Itävallassa (55 %, -8 prosenttiyksikköä). Kasvu on vähintään viisi prosenttiyksikköä Suomessa (73 %, + 9 prosenttiyksikköä), Tanskassa (66 %, + 6 prosenttiyksikköä), Belgiassa (61 %, + 5 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (52 %, + 5 prosenttiyksikköä).

QA3 Jotkut ihmiset seuraavat, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu, olivatpa vaalit käynnissä tai ei. Toiset eivät ole niin kiinnostuneita. Sanoisitko, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu (% – Yhteensä "seuraa")

Keskittyminen nuorimpien vastaajien tuloksiin osoittaa, että 15–24-vuotiaat noudattavat EU:n politiikkaa keskimääräistä epätodennäköisemmin. Erityisesti noin neljä kymmenestä (41 prosenttia) ilmoittaa noudattavansa EU:n politiikkaa. Tämä on 15 prosentin ero EU:n politiikkaa seuraavan osuuden kanssa (56 prosenttia). Alle joka kymmenes (8 prosenttia) noudattaa EU:n politiikkaa suurimman osan ajasta (verrattuna 15 prosenttiin koko väestöstä) ja 33 prosenttia aika ajoin (41 prosenttia). Noin kuusi kymmenestä (59 %) ei noudata sitä, mitä EU:n politiikassa tapahtuu (44 %), ja nuorimmat eurooppalaiset ovat paljon todennäköisemmin kuin keskimäärin sanoa, että he eivät koskaan noudata (28 % vs 17 %).

QA3 Jotkut ihmiset seuraavat, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu, olivatpa vaalit käynnissä tai ei. Toiset eivät ole niin kiinnostuneita. Sanoisitko, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu (% – EU27)

Sosiodemografisten luokkien tulosten syvällisempi tarkastelu osoittaa, että miehet ovat naisia todennäköisemmin kertomassa, mitä EU:n politiikassa tapahtuu (61 % vs. 51 %). Mitä pidempään vastaajat jatkoivat kokopäiväistä koulutusta, sitä todennäköisemmin he sanovat noudattavansa EU:n politiikkaa (67 prosenttia vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä ja 44 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista).

Johtajat (73 prosenttia) noudattavat todennäköisimmin EU:n politiikkaa, erityisesti verrattuna kotitalouksiin (42 prosenttia) ja työttömiin (43 prosenttia). Myös vastaajien taloudellinen tilanne on tärkeä: 60 prosentilla niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan EU:n politiikan seurauksena, verrattuna 44 prosenttiin niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Suurissa kaupungeissa asuvat ihmiset ovat taipuvaisempia kuin maaseutukylissä tai pienemmissä kylissä asuvat sanomaan noudattavansa EU:n politiikkaa (60 % vs. 52–55 %). Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, seuraavat todennäköisemmin EU:n politiikkaa kuin ne, joilla on kielteinen kuva (69 % vs. 47 %), ja sama pätee Euroopan parlamentin imagoon (75 % vs 46 %).

Osallistuminen EU:n politiikkaan liittyy myös siihen tunteeseen, että äänellä on merkitystä EU:ssa, ja tyytyväisyyteen EU:n demokratiaan. Erityisesti ne, jotka ovat yhtä mieltä äänestään EU:ssa (69 % vs. 45 % niistä, jotka ovat eri mieltä), ja ne, jotka ovat tyytyväisiä demokratiaan EU:ssa (64 % vs. 49 %, jotka eivät ole tyytyväisiä), noudattavat todennäköisemmin EU:n politiikkaa.

Viime Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneet ovat todennäköisemmin kuin ne, jotka eivät äänestäneet EU:n politiikan seuraamiseksi (68 prosenttia vs. 38 prosenttia).

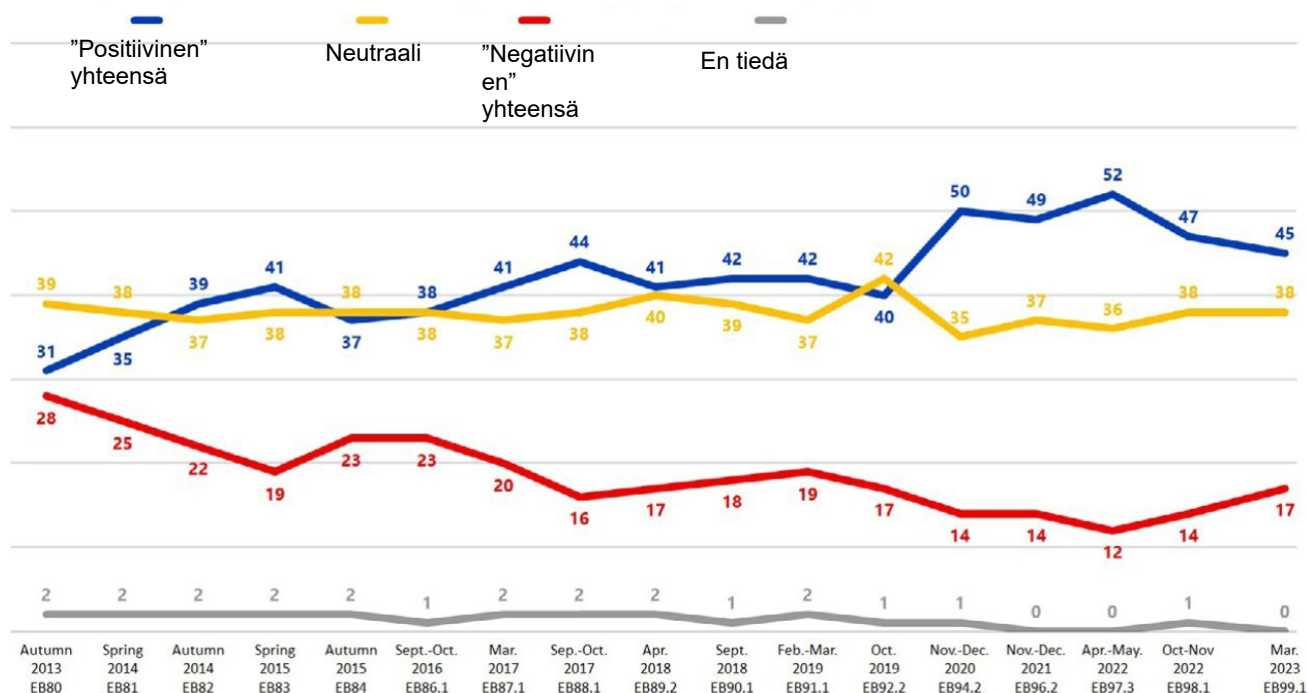
QA3 Jotkut ihmiset seuraavat, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu, olivatpa vaalit käynnissä tai ei. Toiset eivät ole niin kiinnostuneita. Sanoisitko, mitä Euroopan unionin politiikassa tapahtuu (% – EU27)

	"Seuraa" yhteensä	Yhteensä "Ei seuraa"
EU27	56	44
Sukupuoli		
Äijä	61	39
Nainen	51	49
Ikä		
15–24	41	59
25–39	54	46
40–54	59	41
55+	59	41
Koulutus (loppu)		
—15	44	56
16–19	54	46
20+	67	33
Opiskelee edelleen	45	55
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	62	38
Johtajat	73	27
Muut valkoiset kaulukset	59	41
Ruumiillisen työn tekijät	50	50
Talohenkilöt	42	58
Työtön	43	57
Eläkkeellä	59	41
Opiskelijat	45	55
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	44	56
Aika ajoin	51	49
Lähes koskaan/ei koskaan	60	40
Subjekttiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	52	48
Pieni/keskikokoinen kaupunki	55	45
Suuri kaupunki	60	40
Kuva EU:sta		
Positiivinen	69	31
Neutraali	45	55
Negatiivinen	47	53
Äänelläni on merkitystä EU:ssa		
Hyväksy	69	31
Eri mieltä	45	55
Tyytyväisyys demokratiaan EU:ssa		
Tyytyväisiä	64	36
Ei ole tyytyväinen	49	51
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa		
Kyllä	68	32
Ei	38	63
Kuva Euroopan parlamentista		
Positiivinen	75	25
Neutraali	45	55
Negatiivinen	46	54

Kuva EU:sta

Kansalaisten mielikuva EU:sta on myönteinen, vaikka ero positiivisten ja kielteisten näkemysten välillä on edelleen kaventunut. Enemmistö (45 %) on sitä mieltä, että EU antaa heille myönteisen kuvan, 38 prosentilla on neutraali kuva ja 17 prosentilla negatiivinen kuva.

D78 Yleisesti ottaen, luoko EU teille erittäin myönteisen, melko myönteisen, neutraalin, melko kielteisen tai hyvin kielteisen kuvan? (% – EU27)

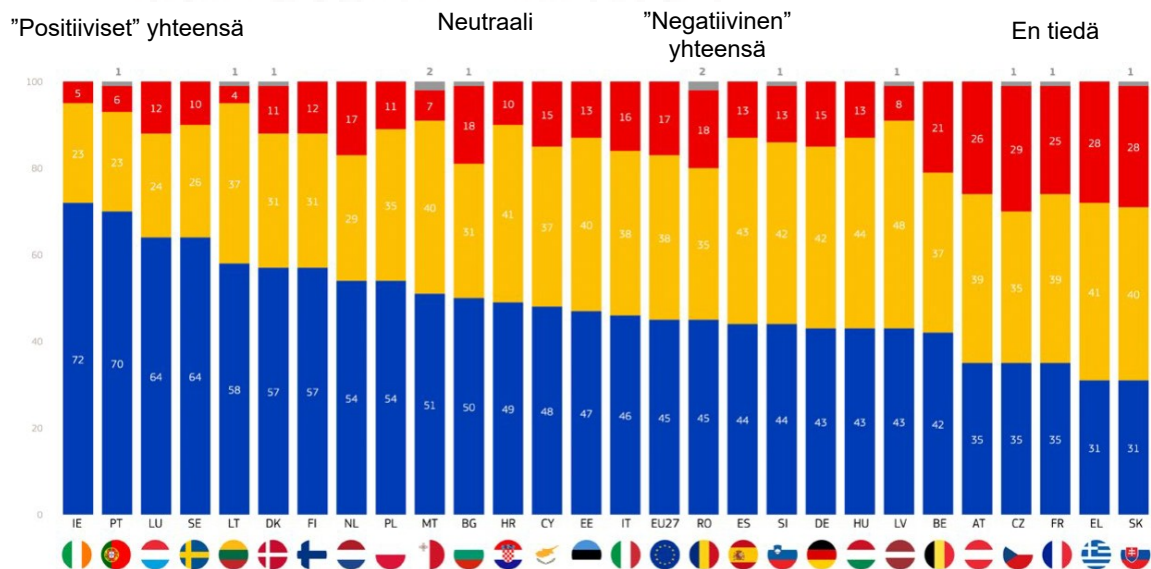
Niiden vastaajien osuus, joilla on myönteinen kuva EU:sta, on pysynyt suhteellisen vakaana loka-marraskuusta 2022 (-2 prosenttiyksikköä), kun taas kielteisen näkemyksen saaneiden osuus on hieman noussut (+ 3 prosenttiyksikköä). Huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana havaittujen kielteisten muutosten jälkeen positiivisten ja kielteisten näkemysten välinen ero kaventui edelleen ja on nyt 28 prosenttiyksikköä (-5 prosenttiyksikköä). Kokonaiskuva on kuitenkin edelleen suhteellisen suotuisa, kun näitä lukuja tarkastellaan pitkällä aikavälillä, ja myönteiset näkemykset ovat edelleen vahvasti enemmistössä.

Kaikissa maissa myönteiset näkemykset ovat etusijalla negatiivisiin näkemyksiin nähden. Useimmilla vastaajilla on myönteinen kuva EU:sta 20 maassa, kun taas puolueettomia näkemyksiä vallitsee kuudessa maassa. Tšekissä mielipiteet jakautuvat (35 % "positiiviset" ja 35 % "neutraalit").

Vastaajilla on todennäköisimmin myönteinen kuva EU:sta Irlannissa (72 %), Portugalissa (70 %), Luxemburgissa ja Ruotsissa (molemmat 64 %). Asteikon vastakkaisessa päässä 31 prosentilla Kreikassa ja Slovakiassa ja 35 prosentilla Itävallassa, Tšekissä ja Ranskassa on myönteinen kuva.

Vähintään neljäsosalla on kielteinen kuva EU:sta viidessä maassa: Tšekki (29 %), Kreikka, Slovakia (molemmat 28 %), Itävalta (26 %) ja Ranska (25 %).

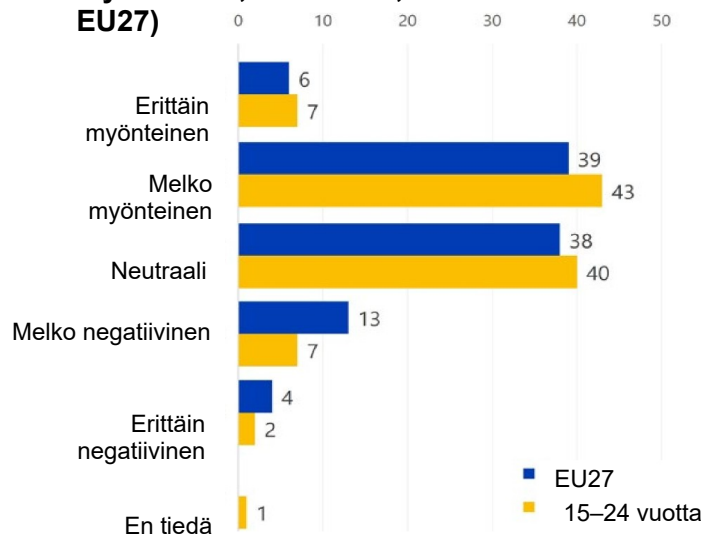
D78 Yleisesti ottaen, luoko EU teille erittäin myönteisen, melko myönteisen, neutraalin, melko kielteisen tai hyvin kielteisen kuvan? (%)

EU:n myönteiset näkemykset kasvoivat loka-marraskuuhun 2022 verrattuna Kyproksessa (48 %, + 6 prosenttiyksikköä), Portugalissa (70 %, + 5 prosenttiyksikköä), Suomessa (57 %, + 5 prosenttiyksikköä), Italiassa (46 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Kroatiassa (49 %, + 3 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin ne ovat vähentyneet kymmenessä maassa, erityisesti Maltassa (51 %, -13 prosenttiyksikköä), Ranskassa (35 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (43 %, -7 prosenttiyksikköä). Osuus, jolla on myönteinen kuva EU:sta, on pysynyt vakaana muissa 12 maassa.

lällä näyttää olevan merkitystä, kun on kyse vastaajien imagosta EU:sta, sillä nuoret saavat keskimääräistä todennäköisemmin myönteisen kuvan EU:sta. Puolet 15–24-vuotiaista (50 %) sanoo, että heillä on myönteinen kuva EU:sta, kun EU:n keskiarvo on 45 prosenttia. Lisäksi vain 7 prosenttia nuorista sanoo, että heillä on "melko kielteinen" mielikuva EU:sta, mikä on 13 prosenttia EU:n tasolla.

D78 Yleisesti ottaen, luoko EU teille erittäin myönteisen, melko myönteisen, neutraalin, melko kielteisen tai hyvin kielteisen kuvan? (% – EU27)

Vaihtelua voidaan havaita myös koulutustason ja vastaajien sosioekonomisen aseman mukaan. Vähintään 20-vuotiailla täysipäiväisen koulutuksen suorittaneilla on todennäköisemmin myönteinen näkemys EU:sta kuin 15-vuotiailla tai sitä nuoremmilla (53 % vs 33 %). Johtajat (58 %) suhtautuvat selvästi todennäköisemmin myönteisesti etenkin työttömiin (34 %) ja kotihenkilöihin (35 %). Lisäksi vastaajilla, joilla on vähiten taloudellisia vaikeuksia, on myös todennäköisemmin myönteinen kuva EU:sta (52 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, ja 28 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Myönteiset näkemykset ovat myös yleisempiä suurissa kaupungeissa asuvien keskuudessa verrattuna maaseutukylissä tai pienemmissä kaupungeissa asuviin (50 % vs. 42–44 %).

D78 Yleisesti ottaen, luoko EU teille erittäin myönteisen, melko myönteisen, neutraalin, melko kielteisen tai hyvin kielteisen kuvan? (% – EU27)

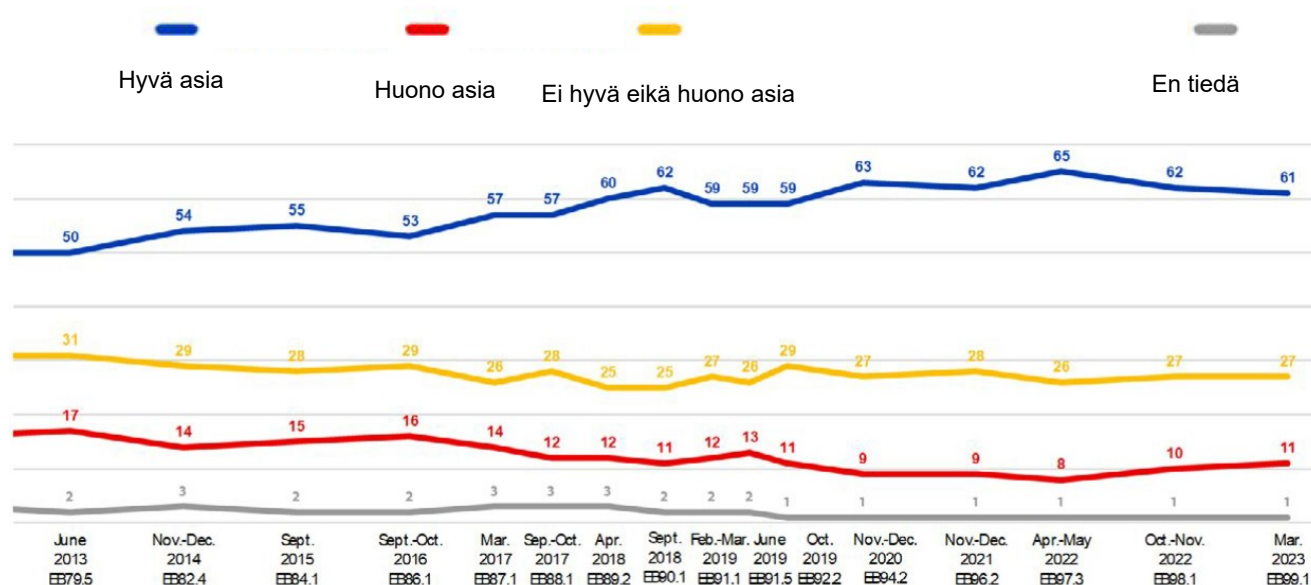
	"Positiivinen" yhteensä	Neutraali	"Negatiivinen" yhteensä	En tiedä
EU27	45	38	17	0
Sukupuoli				
Äijä	46	35	19	0
Nainen	43	41	15	1
Ikä				
15–24	50	40	9	1
25–39	46	39	15	0
40–54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Koulutus (loppu)				
—15	33	45	20	2
16–19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Opiskelee edelleen	54	37	8	1
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	49	34	17	0
Johtajat	58	29	13	0
Muut valkoiset kaulukset	48	37	15	0
Ruumiillisen työn tekijät	37	43	19	1
Talohenkilöt	35	43	21	1
Työtön	34	45	20	1
Eläkkeellä	43	37	19	1
Opiskelijat	54	37	8	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	28	43	28	1
Aika ajoin	36	43	20	1
Lähes koskaan/ei koskaan	52	34	14	0
Subjekttiivinen kaupungistuminen				
Maaseutukylä	88	10	2	0
Pieni/keskikokoinen kaupunki	26	68	6	0
Suuri kaupunki	8	23	68	1

Onko EU-jäsenyys hyvä asia?

Selvä enemmistö (61 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) pitää maansa EU-jäsenyyttä hyvänä asiana, kun taas vain noin joka kymmenes (11 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä) pitää tätä huonona asiana. Hieman yli neljänneksen (27 %, ei muutosta) mielestä tämä ei ole hyvä eikä huono asia.

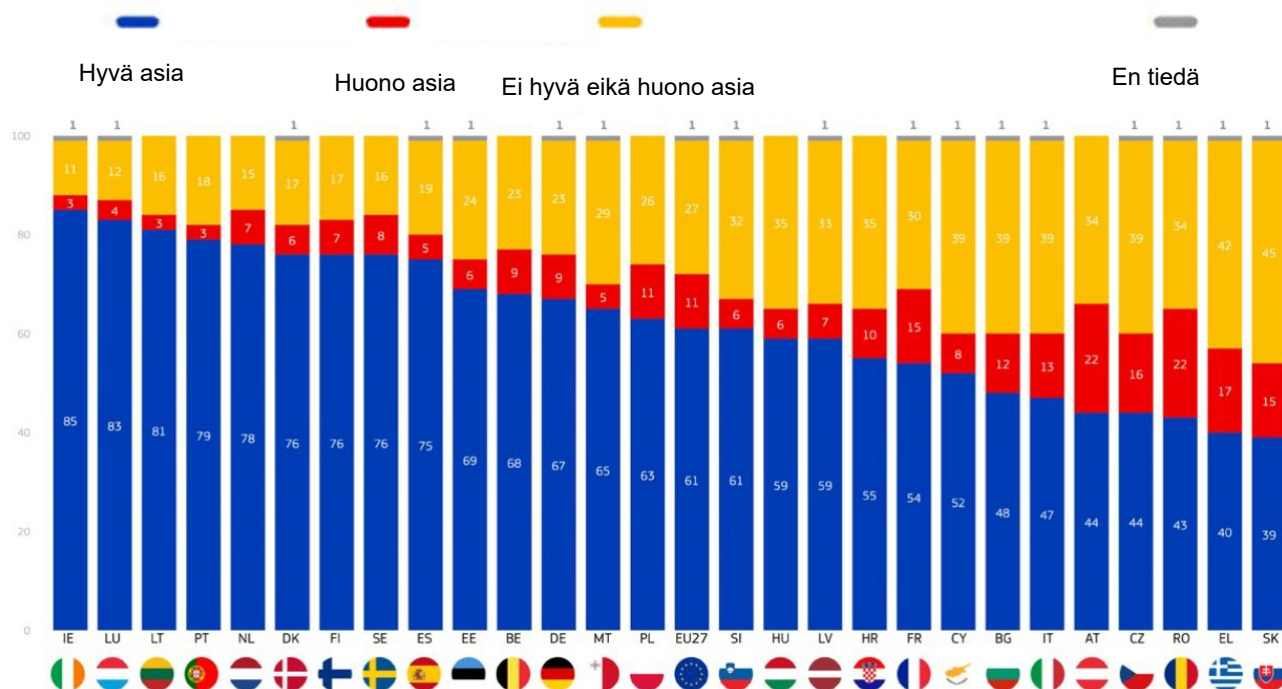
Luvut ovat pysyneet vakaina loka-marraskuuhun 2022 verrattuna. Niiden vastaajien osuus, jotka pitävät EU:n jäsenyyttä hyvänä asiana, on pysynyt johdonmukaisesti yli 60 prosentissa vuoden 2020 lopusta lähtien.

QA8 Yleisesti ottaen katsotteko, että (maamme) EU-jäsenyys on...? (% – EU27)

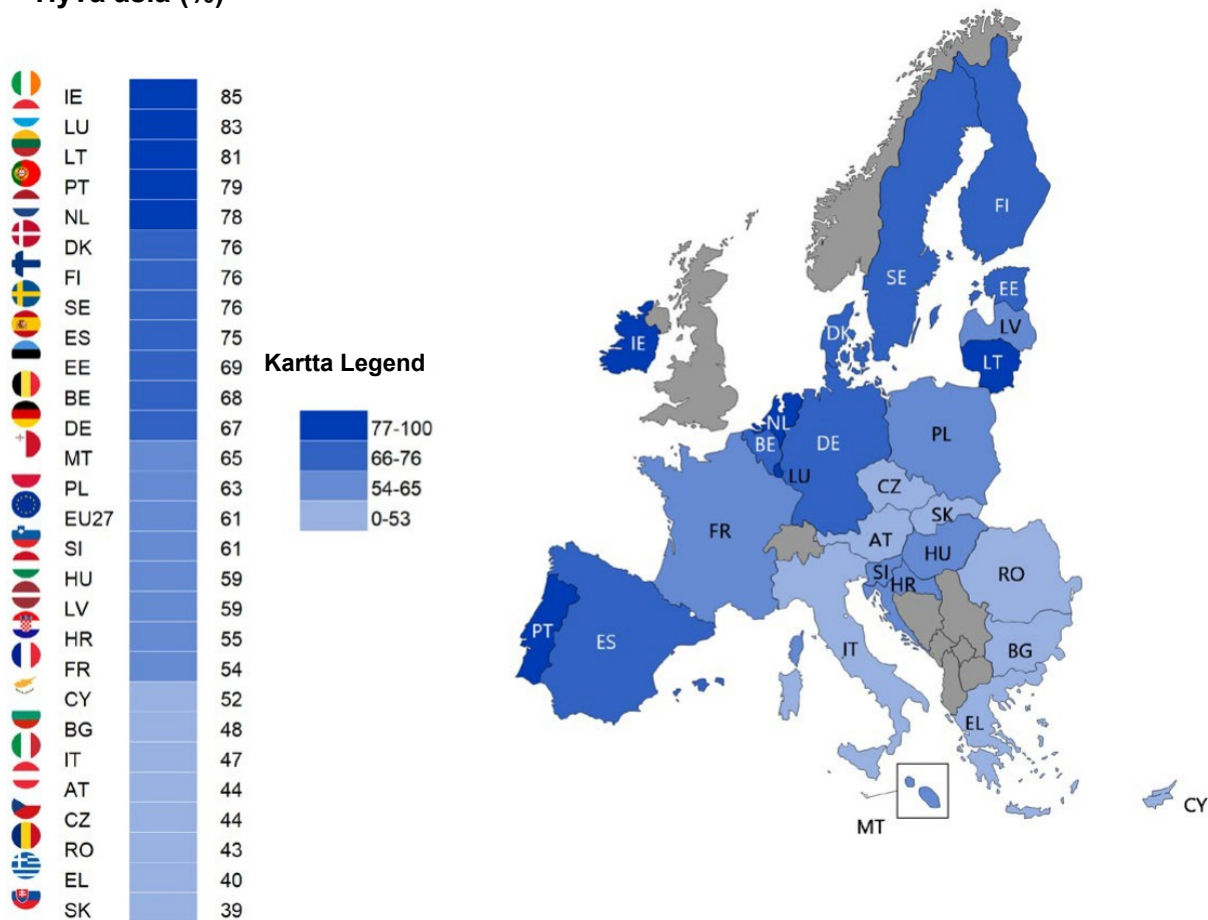
Enemmistö 25 maassa pitää maansa EU-jäsenyyttä hyvänä asiana, sillä yli kahdeksan kymmenestä on samaa mieltä Irlannissa (85 %), Luxemburgissa (83 %) ja Liettuassa (81 %). Slovakia (39 %), Kreikka (40 %) ja Romania (43 %) ovat maita, joissa tämä mielipide on vähiten laaja. Slovakia ja Kreikka ovat myös ainoita maita, joissa enemmistön mielestä EU-jäsenyys ei ole hyvä asia eikä huono asia (45 %) ja Kreikka 42 %.

Yli viidennes pitää maansa EU-jäsenyyttä huonona asiana Itävallassa ja Romaniassa (molemmat 22 %).

QA8 Yleisesti ottaen katsotteko, että (maamme) EU-jäsenyys on...? (%)

Myönteiset näkemykset EU-jäsenyydestä ovat yleisempiä Pohjois- ja Länsi-maissa kuin itäisissä maissa, kun taas tulokset ovat vaihtelevia eteläisissä maissa.

Viro (69 %, + 3 prosenttiyksikköä) ja Slovenia (61 %, + 3 prosenttiyksikköä) ovat ainoat maat, joissa EU-jäsenyys on hyvä asia, mutta vain hieman. Tämä osuus vastaajista on sen sijaan pienentynyt kahdeksassa maassa. Maltalla (65 %, -14 prosenttiyksikköä) oli jälleen eniten laskua. Seuraavana olivat Tšekki (44 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburg (83 %, -7 prosenttiyksikköä). Tämä myönteinen näkemys EU-jäsenyydestä on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 17 maassa.

QA8 Yleisesti ottaen katsotteko, että (maamme) EU-jäsenyys on...?**Hyvä asia (%)**

Myönteiset näkemykset EU-jäsenyydestä ovat yleisempiä nuorten vastaajien, korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden ja sosioekonomisesti paremmassa asemassa olevien keskuudessa.

15–24-vuotiaat vastaajat ovat todennäköisemmin kuin 55-vuotiaat tai sitä vanhemmat, koska heidän kotimaansa EU-jäsenyys on hyvä asia (68 % vs. 58 %). Vastaavasti 20-vuotiailla tai sitä vanhemmilla täysipäiväisen koulutuksen suorittaneilla on todennäköisemmin positiivinen näkemys kuin 15-vuotiailla tai sitä nuoremmilla (72 % vs. 49 %).

Johtajat (74 prosenttia) ovat selvästi taipuvaisimpia pitämään EU-jäsenyyttä hyvänä asiana, kun taas kotihenkilöt (48 prosenttia) suhtautuvat tähän epätodennäköisimmin. Vastaajat, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan, ovat todennäköisemmin kuin ne, joilla on vaikeuksia sanoa EU-jäsenyyttä useammin (69 % vs. 41–49 %).

Suurissa kaupungeissa asuvat pitävät todennäköisemmin maansa EU-jäsenyyttä hyvänä asiana (65 prosenttia verrattuna 58–60 prosenttiin maaseutukylissä tai pienissä/keskikokoisissa kaupungeissa asuvista).

EU-jäsenyyden tukeminen liittyy läheisesti myös vastaajien kuvaan EU:sta, sillä 91 prosenttia niistä, joilla on myönteinen mielikuva, suhtautuu myönteisesti EU-jäsenyyteen, kun taas 16 prosenttia vastaajista, joilla on kielteinen kuva. Lisäksi vastaajat, jotka puhuvat usein eurooppalaisesta politiikasta (67 % vs. 52 % niistä, jotka eivät koskaan tee niin) ja ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (71 % vs. 49 % niistä, jotka eivät noudata EU-jäsenyyttä), suhtautuvat todennäköisemmin myönteisesti EU-jäsenyyteen.

QA8 Yleisesti ottaen, luoko EU teille erittäin myönteisen, melko myönteisen, neutraalin, melko kielteisen tai hyvin kielteisen kuvan? (% – EU27)

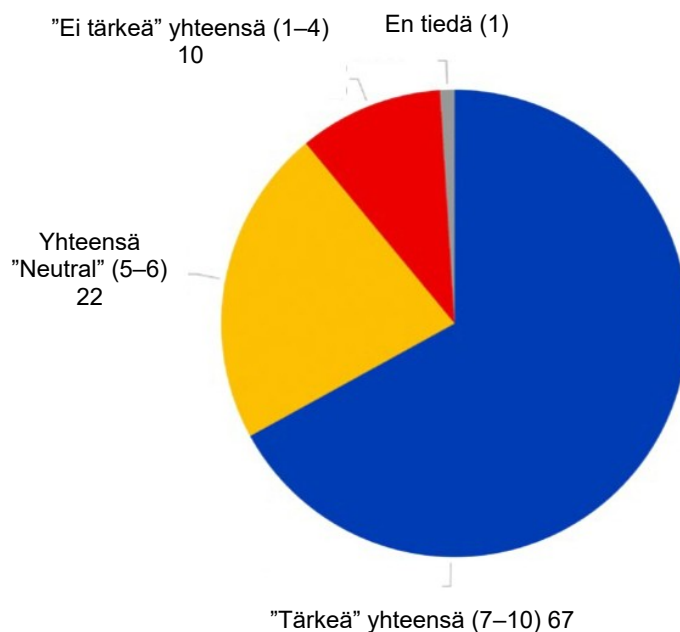
	Hyvä asia	Huono asia	Ei hyvä eikä huono asia
EU27	61	11	27
Sukupuoli			
Äijä	62	12	25
Nainen	59	10	30
Ikä			
15–24	68	7	24
25–39	62	11	26
40–54	60	13	27
55+	58	11	30
Koulutus (loppu)			
—15	49	12	37
16–19	54	13	32
20+	72	8	20
Opiskelee edelleen	72	6	21
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	64	9	27
Johtajat	74	9	16
Muut valkoiset kaulukset	65	10	25
Ruumiillisen työn tekijät	52	14	33
Talohenkilöt	48	15	35
Työtön	53	12	34
Eläkkeellä	59	10	30
Opiskelijat	72	6	21
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	41	18	40
Aika ajoin	49	16	34
Lähes koskaan/ei koskaan	69	8	23
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	60	11	28
Pieni/keskikokoinen kaupunki	58	12	29
Suuri kaupunki	65	9	26
EU:n poliittisista asioista puhuminen			
Usein	67	15	18
Satunnaisesti	64	10	26
Ei koskaan	52	11	35
Kuva EU:sta			
Positiivinen	91	2	7
Neutraali	45	8	46
Negatiivinen	16	43	40
Seuraa EU:n politiikkaa			
Seuraa	71	9	20
Ei seuraa	49	13	37

Onko EU-jäsenyys tärkeää?

Noin kaksi kolmasosaa (67 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) pitää maansa EU-jäsenyyttä tärkeänä. Joka kymmenes (-1 prosenttiyksikköä) ei ole tärkeää, että heidän maansa on EU:n jäsenvaltio, kun taas 22 prosentilla (ei muutosta) on puolueeton mielipide.

Nämä luvut ovat pysyneet vakaina loka-marraskuusta 2022 lähtien.

QA9 Kuinka tärkeää teille on, että (MINUN MAAmme) on Euroopan unionin jäsenvaltio? Käytä asteikkoa 1–10, jossa 1 tarkoittaa "ei lainkaan tärkeää" ja 10 tarkoittaa "erittäin tärkeää"? (EU27) (%)

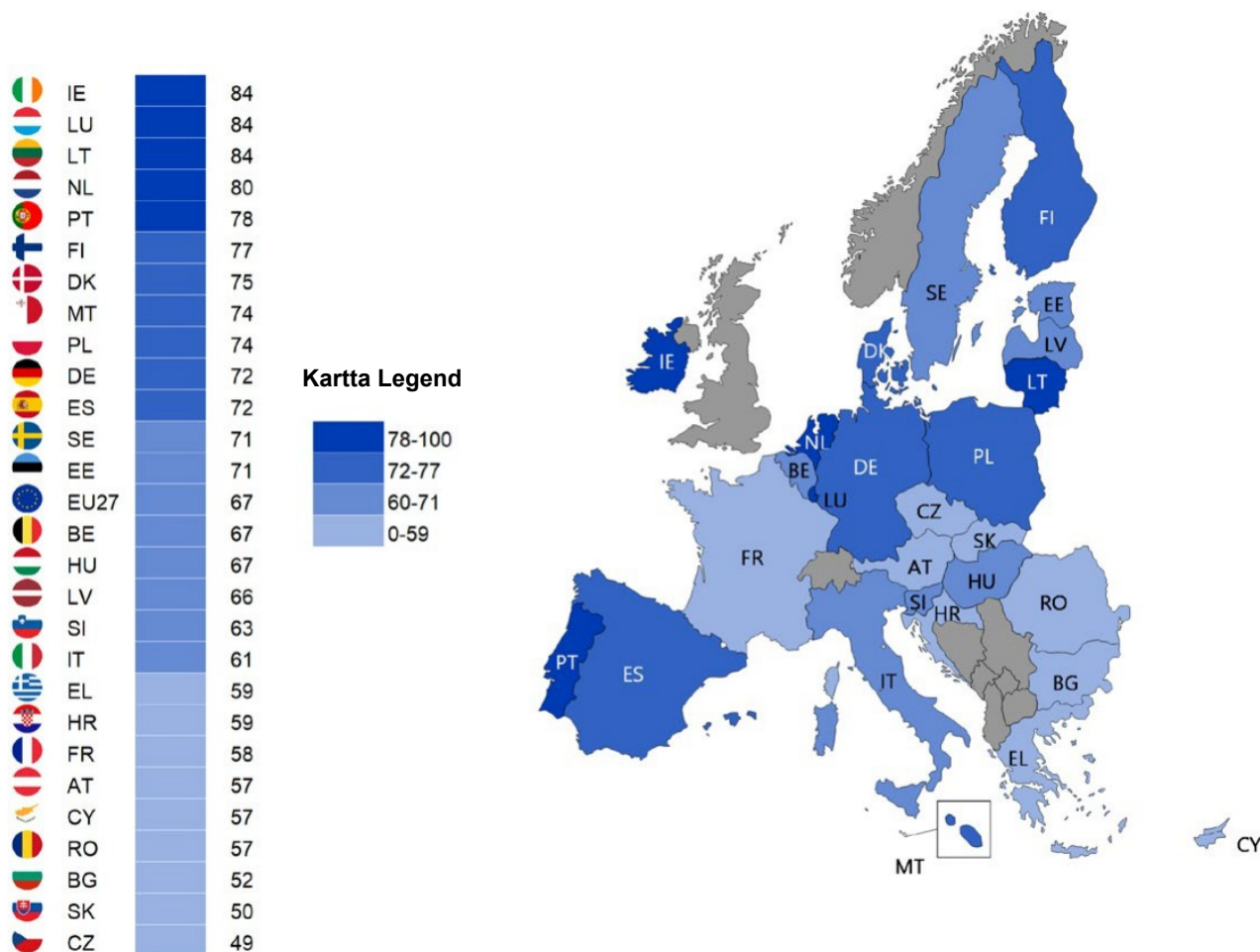

Kaikissa jäsenvaltioissa enemmistö pitää maansa EU-jäsenyyttä tärkeänä, sillä osuus vaihtelee 84 prosentista Irlannissa, Luxemburgissa ja Liettuassa 49 prosenttiin Tšekissä, 50 prosenttiin Slovakiassa ja 52 prosenttiin Bulgariassa.

Yli viidesosa ei pidä EU-jäsenyyttä tärkeänä kolmessa maassa: Tšekki (26 %), Itävalta ja Bulgaria (molemmat 21 %).

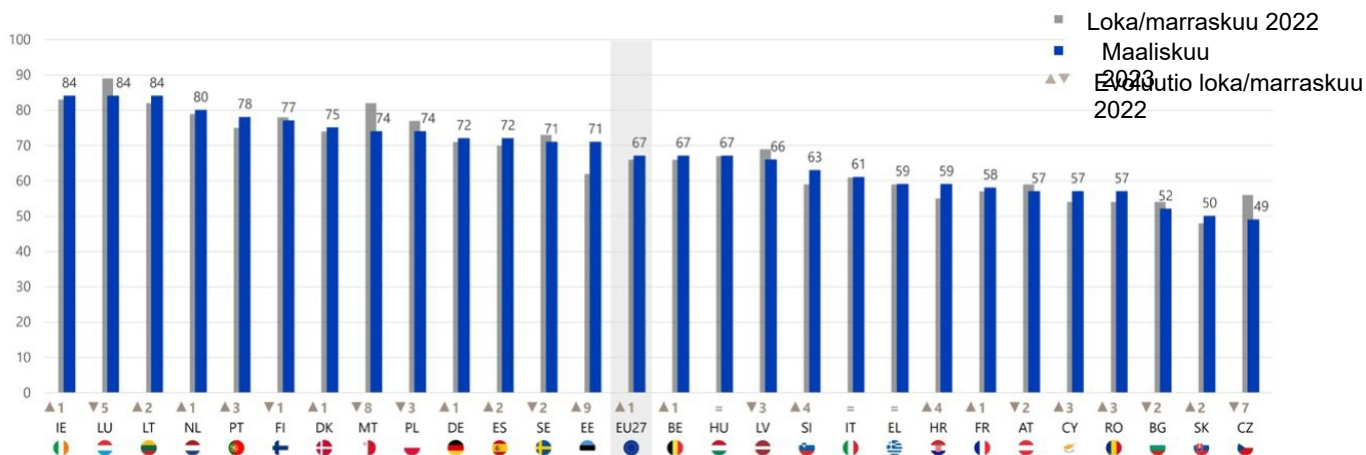
Näkemyks, jonka mukaan on tärkeää, että heidän maansa on EU:n jäsenvaltio, ei ole yhtä laajalle levinnyt Kaakkois-Euroopan maiden (Bulgaria, Romania, Kypros ja Kreikka) ja joissakin itäisissä maissa (kuten Tšekissä ja Slovakiassa) vastaajien keskuudessa kuin muissa maissa.

QA9 Kuinka tärkeää teille on, että (MINUN MAamme) on Euroopan unionin jäsenvaltio? Käytä asteikkoa 1–10, jossa 1 tarkoittaa ”ei lainkaan tärkeää” ja 10 tarkoittaa ”erittäin tärkeää”? (% – yhteensä ”tärkeä” (7–10))

Kanta, jonka mukaan heidän maansa EU-jäsenyys on tärkeä, on edistynyt vastaajien keskuudessa kuudessa jäsenvaltiossa loka-marraskuusta 2022 lähtien, erityisesti Virossa (71 %, + 9 prosenttiyksikköä), Sloveniassa (63 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Kroatiassa (59 %, + 4 prosenttiyksikköä). Sen sijaan merkittävä osuus on pienentynyt viidessä maassa, erityisesti Maltassa (74 %, -8 prosenttiyksikköä), Tšekissä (49 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (84 %, -5 prosenttiyksikköä). Tämä osuus vastaajista on pysynyt vakaana tai muuttumattomana 16 maassa.

QA9 Kuinka tärkeää teille on, että (MINUN MAAmme) on Euroopan unionin jäsenvaltio? Käytä asteikkoa 1–10, jossa 1 tarkoittaa ”ei lainkaan tärkeää” ja 10 tarkoittaa ”erittäin tärkeää”? (% – yhteensä ”tärkeä” (7–10))

Muiden EU:hun suhtautumista koskevien indikaattoreiden tulostenmukaisesti näkemys siitä, että heidän maansa EU-jäsenyys on tärkeä, on yleisempi nuorimpien vastaajien, korkeamman koulutustason omaavien ja sosioekonomisessa tilanteessa olevien keskuudessa.

Erityisesti 15–24-vuotiaat (70 % vs. 65 % 55-vuotiaista tai sitä vanhemmista) ja ne, jotka suorittivat päätoimisen koulutuksen vähintään 20-vuotiaina (76 % vs. 55 % 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista), pitävät tätä todennäköisemmin tärkeänä. Sama koskee johtajia (78 % verrattuna 53 %:iin kotihenkilöistä) ja niitä, joilla ei ole koskaan tai harvoin vaikeuksia maksaa laskujaan (73 % vs. 51–57 % niistä, joilla on vaikeuksia useammin).

Myös suurissa kaupungeissa asuvien osuus EU-jäsenyydestä on suurempi (71 prosenttia verrattuna 65 prosenttiin maaseutukylissä tai pienemmissä kaupungeissa asuvista).

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta (92 % vs. 28 % niistä, joilla on kielteinen kuva), jotka keskusteleval usein eurooppalaisesta poliittisesta asiasta (76 % vs. 55 %, jotka eivät koskaan tee niin) ja ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (76 % vs. 54 % niistä, jotka eivät noudata EU-jäsenyyttä), pitävät todennäköisemmin maansa EU-jäsenyyttä tärkeänä.

QA9 Kuinka tärkeää teille on, että (MINUN MAAmme) on Euroopan unionin jäsenvaltio? Käytä asteikkoa 1–10, jossa 1 tarkoittaa ”ei lainkaan tärkeää” ja 10 tarkoittaa ”erittäin tärkeää”? (% – EU27)

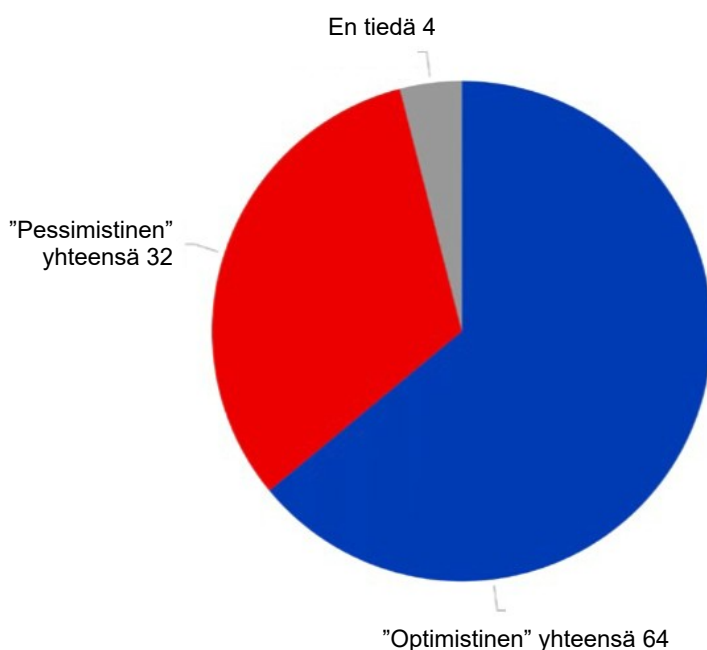
	”Ei tärkeä” yhteensä (1–4)	Yhteensä ”Neutral” (5–6)	”Tärkeä” yhteensä (7–10)
EU27	10	22	67
Sukupuoli			
Äijä	13	19	67
Nainen	10	23	66
Ikä			
15–24	8	20	70
25–39	10	22	67
40–54	13	19	67
55+	11	23	65
Koulutus (loppu)			
—15	14	28	55
16–19	13	24	62
20+	9	15	76
Opiskelee edelleen	6	18	74
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	12	19	68
Johtajat	8	14	78
Muut valkoiset kaulukset	10	19	71
Ruumiillisen työn tekijät	13	26	60
Talohenkilöt	18	27	53
Työtön	15	26	57
Eläkkeellä	11	22	65
Opiskelijat	6	18	74
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	19	28	51
Aika ajoin	14	28	57
Lähes koskaan/ei koskaan	9	17	73
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	12	22	65
Pieni/keskikokoinen kaupunki	12	22	65
Suuri kaupunki	10	18	71
EU:n poliittisista asioista puhuminen			
Usein	10	14	76
Satunnaisesti	9	20	71
Ei koskaan	16	27	55
Kuva EU:sta			
Positiivinen	1	7	65
Neutraali	9	35	54
Negatiivinen	44	27	28
Seuraa EU:n politiikkaa			
Seuraa	8	16	76
Ei seuraa	15	29	54

Optimismi EU:n tulevaisuutta kohtaan

Optimismi EU:n tulevaisuutta kohtaan on kasvussa. Lähes kaksi kolmasosaa (64 %) sanoo olevansa optimistinen EU:n tulevaisuuden suhteen, kun taas 32 prosenttia sanoo olevansa pessimistisiä.

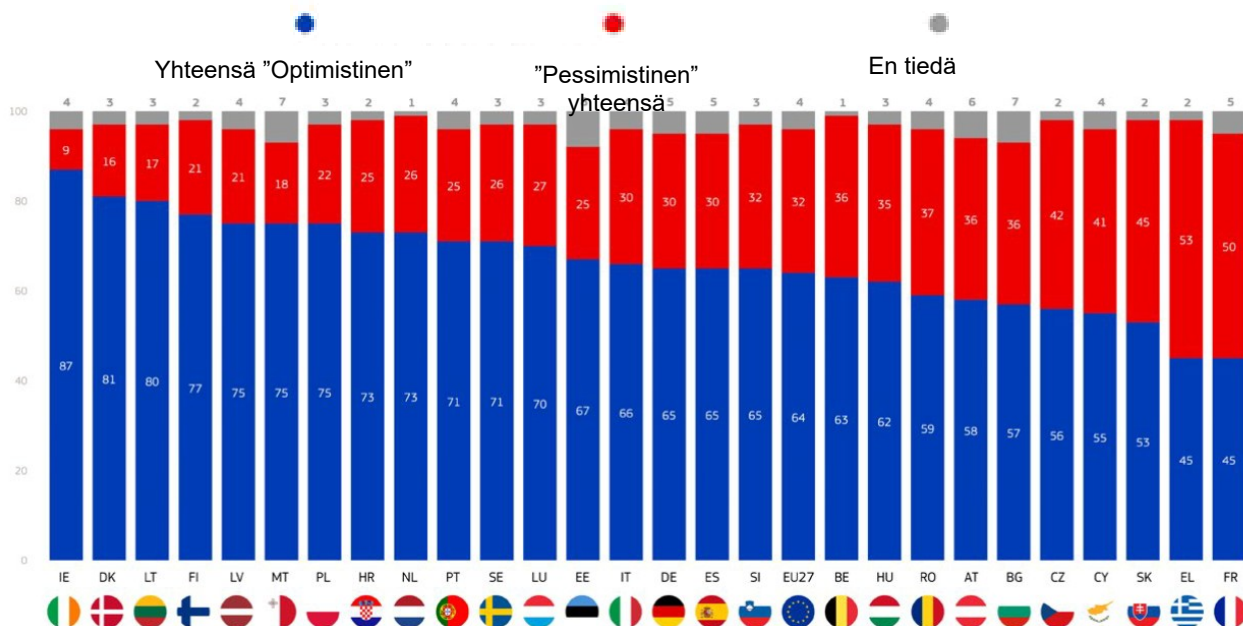
Optimistinen osuus on kasvanut seitsemän prosenttiyksikköä nykyisessä kyselyssä, mikä kompensoi huhti-toukokuun ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana havaittua viiden prosenttiyksikön laskua.

SD22 Oletko hyvin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen tai hyvin pessimistinen EU:n tulevaisuuden suhteen? (EU27) (%)

25 maassa enemmistö suhtautuu optimistisesti EU:n tulevaisuuteen. Ainakin kahdeksan kymmenestä on optimistinen Irlannissa (87 %), Tanskassa (81 %) ja Liettuassa (80 %), kun taas Ranskassa, Kreikassa (molemmat 45 %) ja Slovakiassa (53 %) vastaajat ovat vähiten optimistisia.

Kreikka (53 %) ja Ranska (50 %) ovat myös ainoita maita, joissa enemmistö suhtautuu pessimistisesti EU:n tulevaisuuteen.

SD22 Oletko hyvin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen tai hyvin pessimistinen EU:n tulevaisuuden suhteen? (%)

EU:n tulevaisuutta koskeva optimismi on lisääntynyt 19 maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen ja yli 10 prosenttiyksikköä kolmessa maassa: Portugali (71 %, + 17 prosenttiyksikköä), Latvia (75 %, + 12 prosenttiyksikköä) ja Kypros (55 %, + 11 prosenttiyksikköä). Optimismitasot ovat pysyneet vakaina tai muuttumattomina muissa kahdeksassa maassa.

EU:n tulevaisuutta koskeva optimismi on suurinta 15–24-vuotiaiden keskuudessa (70 % vs. 59 % 55-vuotiaista tai sitä vanhemmista) ja päätoimisen koulutuksen päättäneiden keskuudessa (69 % vs. 52 % 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista).

Optimismi on yleisintä johtajien keskuudessa (73 %) kuin kotihenkilöillä ja työttömillä (molemmat 55 %), ja se on yleisempää niillä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (68 % vs. 45 % niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta).

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat suhtautuvat todennäköisimmin EU:n tulevaisuuteen (68 prosenttia verrattuna 61 prosenttiin niistä, jotka asuvat maaseutukylissä tai pienissä/keskikokoisissa kaupungeissa).

Optimismi EU:n tulevaisuutta kohtaan liittyy läheisesti myös vastaajien kuvaan EU:sta, sillä 90 prosenttia niistä, joilla on myönteinen mielikuva, sanoo olevansa optimistisia, kun taas 13 prosenttia vastaajista, joilla on kielteinen kuva. EU:n politiikkaa seuraavat tahot suhtautuvat todennäköisemmin optimistisesti EU:n tulevaisuuteen (72 prosenttia vs. 52 prosenttia niistä, jotka eivät noudata EU:n politiikkaa).

SD22 Oletko hyvin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen tai hyvin pessimistinen EU:n tulevaisuuden suhteen? (% – EU27)

	"Optimistinen" yhteensä	"Pessimistinen" yhteensä
EU27	64	32
Sukupuoli		
Äijä	63	34
Nainen	63	32
Ikä		
15–24	70	26
25–39	65	32
40–54	64	33
55+	59	36
Koulutus (loppu)		
—15	52	41
16–19	59	37
20+	69	28
Opiskelee edelleen	73	23
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	65	32
Johtajat	73	26
Muut valkoiset kaulukset	69	29
Ruumiillisen työn tekijät	57	39
Talohenkilöt	55	38
Työtön	55	40
Eläkkeellä	59	36
Opiskelijat	73	23
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	45	51
Aika ajoin	56	40
Lähes koskaan/ei koskaan	68	28
Subjekttiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	61	34
Pieni/keskikokoinen kaupunki	61	35
Suuri kaupunki	68	29
Kuva EU:sta		
Positiivinen	90	9
Neutraali	54	39
Negatiivinen	13	85
Seuraa EU:n politiikkaa		
Seuraa	72	26
Ei seuraa	52	41

4.2. Käsitys Euroopan parlamentista ja sen roolista

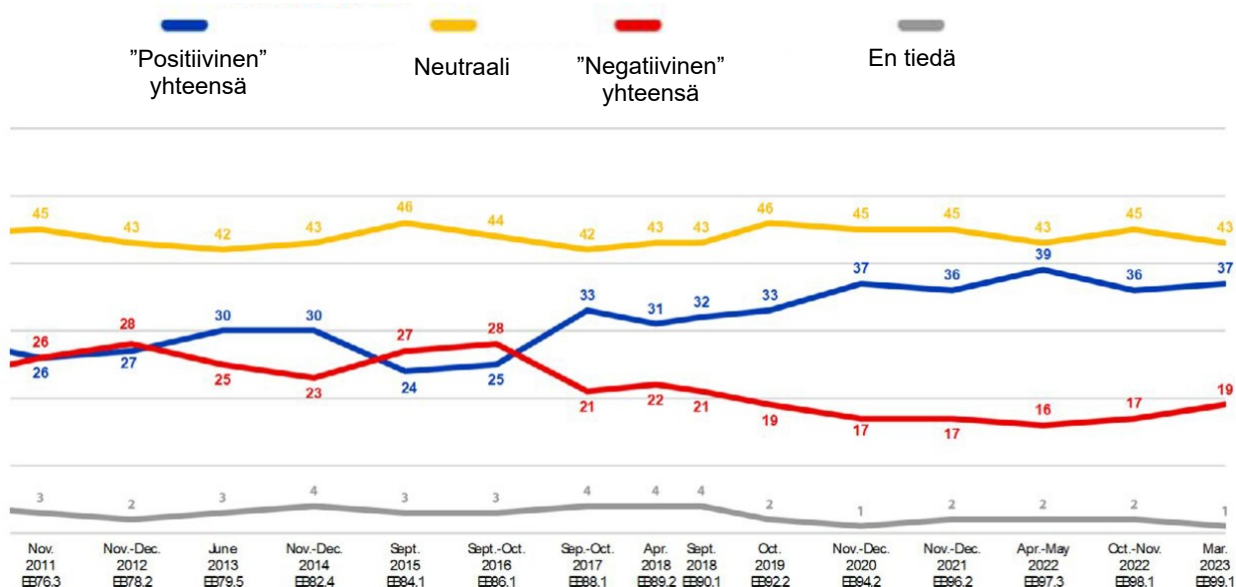
Tässä osiossa keskitytään enemmän eurooppalaisten käsityksiin ja asenteisiin Euroopan parlamentista ja sen roolista. Siinä tarkastellaan ensin kansalaisten imagoa tästä EU:n toimielimestä ja siirrytään sitten heidän mielipiteeseensä aiheista, joita sen olisi käsiteltävä ensisijaisena asiana, ja siitä, pitäisikö sillä olla enemmän tai vähemmän tärkeä rooli. Yhteenvedona voidaan todeta, että Euroopan parlamentti taipuu neutraalisti myönteisiin mielipiteisiin, ja eurooppalaisten mielestä sen roolin tulisi olla tärkeämpi. Lisäksi tilanteessa, jossa elinkustannukset nousevat ja tulevaan elintasoon liittyy epävarmuutta, useimmat kansalaiset pitävät köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa ensisijaisena aiheena.

Kuva Euroopan parlamentista

Vastaajat ovat paljon todennäköisemmin myönteisiä kuin heillä on kielteinen kuva Euroopan parlamentista. Yli kolmasosalla (37 %, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, kun taas alle joka viides (19 %, + 2 prosenttiyksikköä) on negatiivinen. Suurimmalla osalla vastaajista (43 %, -2 prosenttiyksikköä) on puolueeton näkemys tästä toimielimestä.

Nämä luvut ovat pysyneet jokseenkin vakaina loka-marraskuusta 2022 lähtien. Pitkän suuntauksen mukaisesti osuus, jolla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, on edelleen suhteellisen korkealla tasolla – ja lähellä huhti-toukokuussa 2022 saavutettua ennätystasoa (39 %).

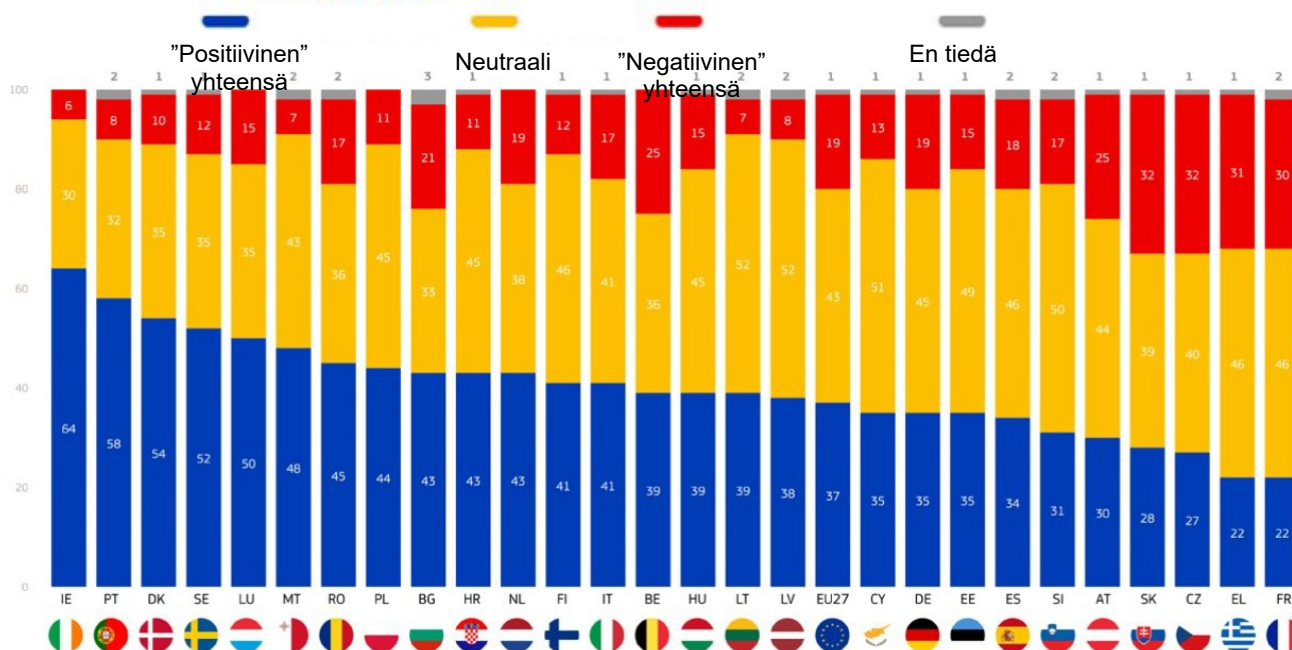
QA4 Onko teillä yleisesti ottaen erittäin myönteinen, melko myönteinen, neutraali, melko kielteinen tai hyvin kielteinen kuva Euroopan parlamentista? (% – EU27)

Kymmenessä maassa enemmistö vastaajista, joilla on myönteinen kuva Euroopan parlamentista, kun taas myönteiset näkemykset ovat suuremmat kuin kielteiset näkemykset 23 maassa. Tämä koskee erityisesti Irlannissa (64 %), Portugalissa (58 %) ja Tanskassa (54 %). Sitä vastoin Ranska (22 % "positiivinen" vs 30 % "negatiivinen"), Kreikka (22 % vs. 31 %), Tšekki (27 % vs 32 %) ja Slovakia (28 % vs 32 %) ovat ainoita maita, joissa negatiiviset näkemykset ovat etusijalla positiivisiin näkemyksiin nähden.

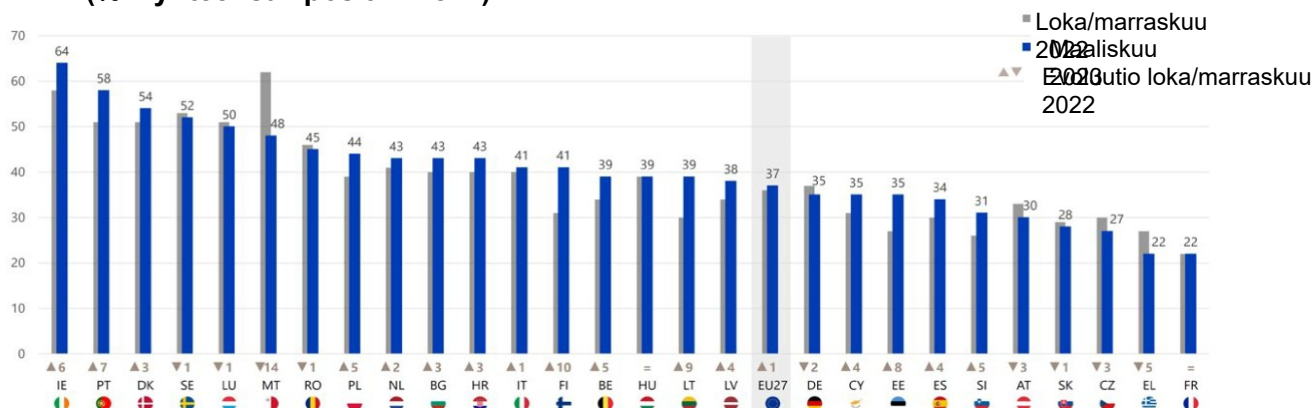
Enemmistöllä on neutraali näkemys Euroopan parlamentista 16 jäsenvaltiossa, kun taas mielipiteet jakautuvat Italiassa (41 % "positiivinen" ja 41 % "neutraali").

QA4 Onko teillä yleisesti ottaen erittäin myönteinen, melko myönteinen, neutraali, melko kielteinen tai hyvin kielteinen kuva Euroopan parlamentista? (%)

Euroopan parlamentin myönteiset näkemykset ovat edenneet 14 maassa loka-marraskuun 2022 jälkeen, erityisesti Suomessa (41 %, + 10 prosenttiyksikköä), Liettuassa (39 %, + 9 prosenttiyksikköä) ja Virossa (35 %, + 8 prosenttiyksikköä). Niiden vastaajien osuus, joilla on myönteinen näkemys tästä toimielimestä, on pienentynyt neljässä maassa: Malta (48 %, -14 prosenttiyksikköä), Kreikka (22 %, -5 prosenttiyksikköä), Tšekki (27 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Itävalta (30 %, -3 prosenttiyksikköä). Osuus on pysynyt vakaana tai muuttumattomana muissa yhdeksässä maassa.

QA4 Onko teillä yleisesti ottaen erittäin myönteinen, melko myönteinen, neutraali, melko kielteinen tai hyvin kielteinen kuva Euroopan parlamentista? (% – yhteensä ”positiivinen”)

Tulokset ovat yhdenmukaisia eri ikäryhmissä, vaikka nuorimmilla 15–24-vuotiailla vastaajilla on vähiten kielteinen kuva Euroopan parlamentista (12 prosenttia vs. 18–21 prosenttia vähintään 25-vuotiaista).

Korkea-asteen tutkinnon suorittaneilla ja korkeamman sosioekonomisen aseman omaavilla vastaajilla on todennäköisemmin myönteinen kuva Euroopan parlamentista. Vähintään 20-vuotiailla koulutuksen päättäneillä on todennäköisemmin myönteinen näkemys kuin 15-vuotiailla tai sitä nuoremmilla (43 % vs. 27 %). Johtajat (47 prosenttia, kun työttömistä 26 prosenttia) suhtautuvat todennäköisimmin myönteisesti, samoin kuin ne, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (41 prosenttia vs. 23–30 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia useammin).

Suurissa kaupungeissa asuvilla vastaajilla on myös todennäköisemmin myönteinen kuva Euroopan parlamentista (41 prosenttia, kun taas 34–36 prosenttia maaseutukylissä tai pienissä/keskikokoisissa kaupungeissa asuvista vastaajista).

Lopuksi todettakoon, että Euroopan parlamentin myönteiset näkemykset ovat paljon yleisempiä niiden keskuudessa, joilla on myönteinen kuva EU:sta yleensä (72 % vs. 3 % niistä, joilla on kielteinen kuva), niistä, jotka puhuvat usein eurooppalaisista poliittisista asioista (50 % vs. 23 % niistä, jotka eivät koskaan tee niin) ja jotka seuraavat EU:n politiikkaa (50 % vs. 21 % niistä, jotka eivät seuraa), ja ne, jotka äänestivät viime Euroopan parlamentin vaaleissa (45 % vs. 24 % niistä, jotka eivät äänestäneet).

QA4 Onko teillä yleisesti ottaen erittäin myönteinen, melko myönteinen, neutraali, melko kielteinen tai hyvin kielteinen kuva Euroopan parlamentista? (% – EU27)

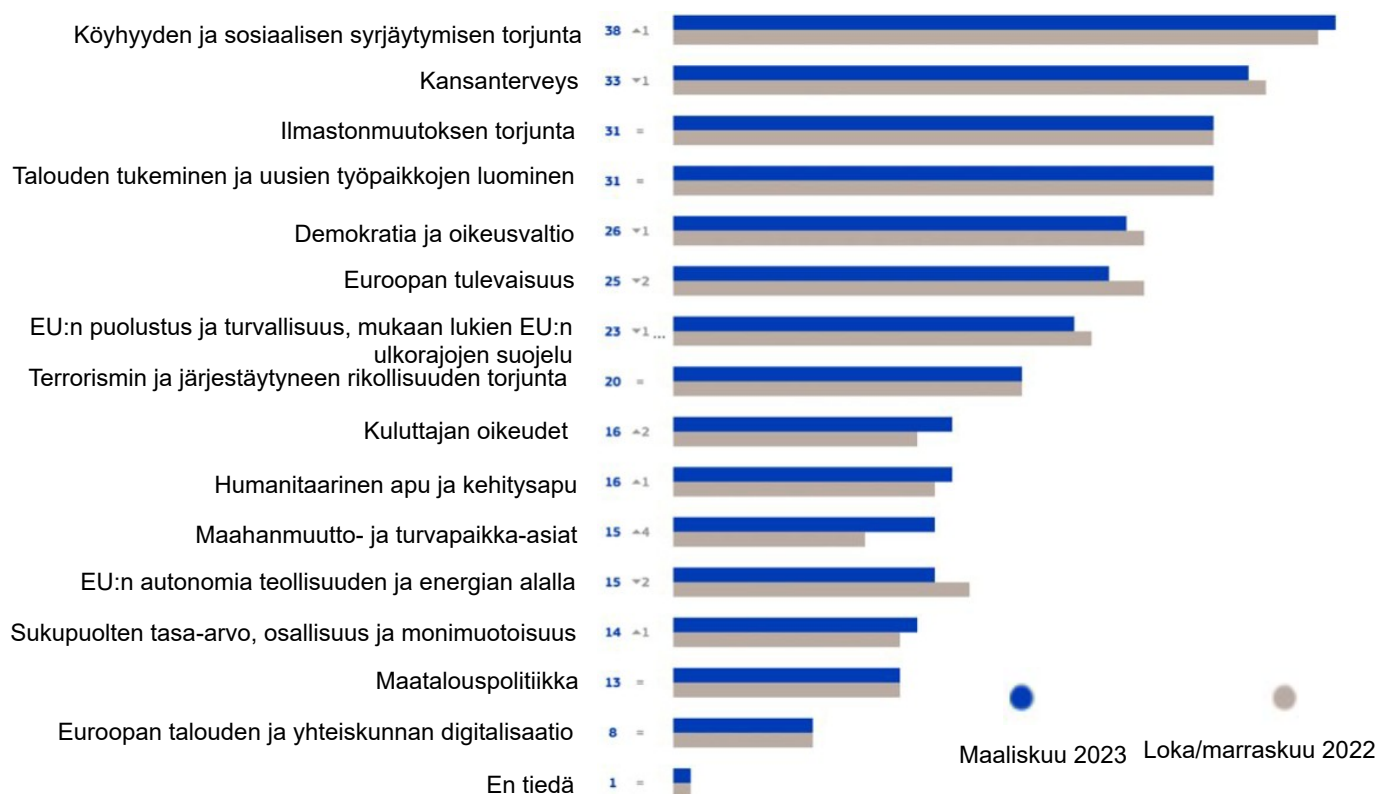
	"Positiivinen" yhteensä	Yhteensä "negatiivinen"
EU27	37	19
Sukupuoli		
Äijä	38	22
Nainen	35	17
Ikä		
15–24	37	12
25–39	37	18
40–54	37	21
55+	36	21
Koulutus (loppu)		
—15	27	22
16–19	34	22
20+	43	17
Opiskelee edelleen	39	11
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	42	20
Johtajat	47	17
Muut valkoiset kaulukset	42	17
Ruumiillisen työn tekijät	30	21
Talohenkilöt	29	23
Työtön	26	26
Eläkkeellä	36	21
Opiskelijat	39	11
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	23	31
Aika ajoin	30	23
Lähes koskaan/ei koskaan	41	17
Subjekttiivinen kaupungistuminen		
Maaseutukylä	34	20
Pieni/keskikokoinen kaupunki	36	20
Suuri kaupunki	41	17
EU:n poliittisista asioista puhuminen		
Usein	50	18
Satunnaisesti	42	17
Ei koskaan	23	23
Kuva EU:sta		
Positiivinen	72	3
Neutraali	10	11
Negatiivinen	3	79
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa		
Kyllä	45	17
Ei	24	24
Seuraa EU:n politiikkaa		
Seuraa	50	16
Ei seuraa	21	23

Euroopan parlamentin painopisteet

Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta (38 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) on paras niiden aiheiden paremmuusjärjestykseen, joita kansalaiset haluaisivat käsiteltävän ensisijaisesti Euroopan parlamentissa. Noin kolme kymmenestä haluaisi, että Euroopan parlamentti käsitelisi kansanterveyttä (33 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä), ilmastonmuutoksen torjuntaa ja talouden tukemista sekä uusien työpaikkojen luomista (molemmat 31 prosenttia, ei muutosta). Vähintään joka viides on sitä mieltä, että demokratiaa ja oikeusvaltiota (26 prosenttia, --1 prosenttiyksikköä), Euroopan tulevaisuutta (25 prosenttia, 2 prosenttiyksikköä), EU:n puolustusta ja turvallisuutta, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojele (23 prosenttia, --1 prosenttiyksikköä) sekä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa (20 prosenttia, ei muutoksia) olisi käsiteltävä ensisijaisena asiana.

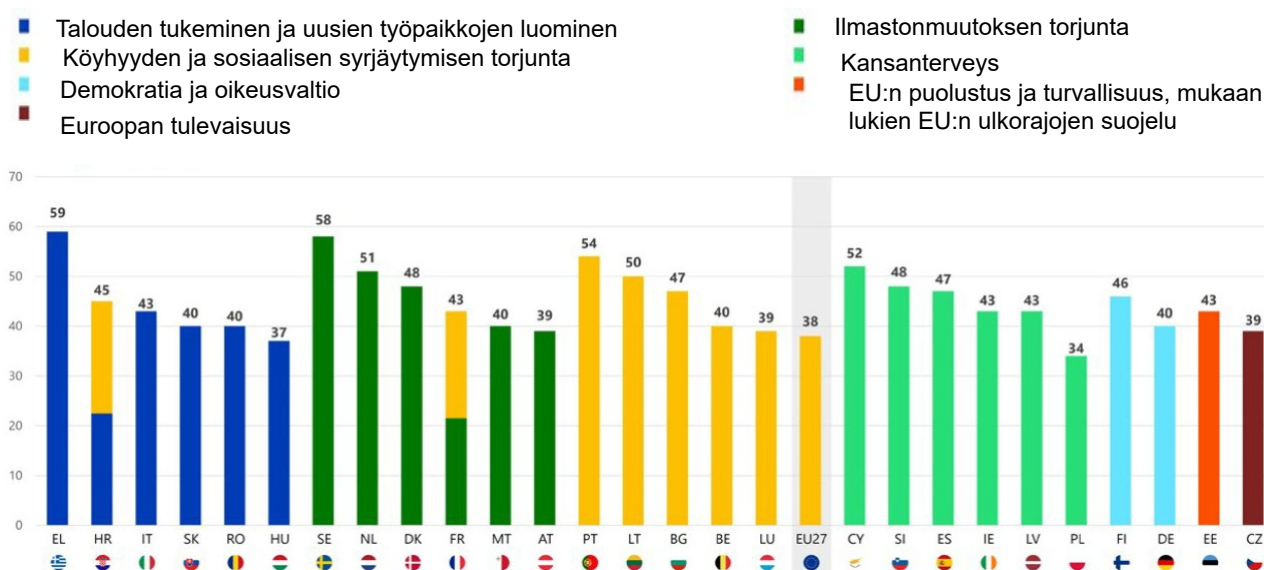
Näissä suhteissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia sen jälkeen, kun tämä kysymys esitettiin viimeksi loka-marraskuussa 2022.

QA7ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (EU27) (%)

Seitsemässä maassa köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on ensisijainen (tai yhteinen) ensisijainen vastaaja, jonka mielestä Euroopan parlamentin olisi puututtava asiaan, kun taas yleisin vastaus kuudessa maassa on kansanterveys. Ilmastonmuutoksen torjunta on myös yleisin (tai useimmin) mainittu prioriteetti kuudessa maassa, ja kuudessa muussa tapauksessa talouden tukeminen ja uusien työpaikkojen luominen ovat ensisijaisia (tai yhteisiä) painopisteitä. Vastaajat Saksassa ja Suomessa viittaavat todennäköisimmin demokratiaan ja oikeusvaltioperiaatteeseen, kun taas Euroopan tulevaisuus on yleisin vastaus Tšekissä. Viro on ainoa maa, jossa EU:n puolustus ja turvallisuus on useimmin mainittu prioriteetti, johon Euroopan parlamentin olisi puututtava.

QA7ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (Enintään 4 ANSWERS) (% – eniten mainittu vastaus maittain)

Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisensorjunta sijoittuu kolmessa tärkeimmässä aihepiirissä, joita Euroopan parlamentin olisi käsiteltävä ensisijaisesti 22 maassa, joiden osuus vaihtelee vähintään puoleen Kreikassa (56 prosenttia), Portugalissa (54 prosenttia) ja Liettuassa (50 prosenttia) ja alle kolmeen kymmenestä Tšekissä (24 prosenttia), Puolassa (27 prosenttia) ja Romaniassa (29 prosenttia).

Kansanterveys on yksi kolmesta yleisimmistä ensisijaisista tavoitteista 16 maassa. Kyproksella (52 %), Kreikassa (50 %) ja Sloveniassa (48 %) vastaajat mainitsevat tämän todennäköisimmin, kun taas Ruotsissa (16 %), Tšekissä (18 %) ja Saksassa (19 %).

Kymmenessä maassa ilmastomuutoksen torjunta on yksi kolmesta ensisijaisesta tavoitteesta. Tämä koskee erityisesti Ruotsia (58 %), Alankomaita (51 %) ja Tanskaa (48 %). Pienimmät osuudet, joissa tätä pidetään ensisijaisena, ovat Bulgariassa (10 %), Romaniassa (11 %) ja Virossa (12 %).

Talouden tukeminen ja uusien työpaikkojen luominen sijoittuvat kolmen tärkeimmän painopistealueen joukkoon 17 maassa. Eniten tätä mainitsevia osuuksia on Kreikassa (59 %), Kyproksessa ja Portugalissa (molemmissa 49 %). Vastaava luku on 12 prosenttia Alankomaissa, 16 prosenttia Tanskassa ja 17 prosenttia Ruotsissa, jotka pitävät tätä ensisijaisena asiana Euroopan parlamentissa.

Vähintään neljä kymmenestä Suomessa, Ruotsissa (sekä 46 prosenttia) että Saksassa (40 prosenttia) pitävät demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta ensisijaisina Euroopan parlamentissa, kun taas näin on 12 prosenttia Liettuassa, 15 prosenttia Portugalissa ja 16 prosenttia Luxemburgissa.

Euroopan tulevaisuus mainitaan useimmin Tšekissä (39 %), Saksassa ja Luxemburgissa (molemmat 35 %). Vastaava luku on alle viidesosa Kyproksessa (12 %), Kreikassa (17 %), Ranskassa ja Portugalissa (molemmissa 18 %).

EU:n puolustusta ja turvallisuutta, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojeleminen, pidetään aiheena, johon Euroopan parlamentin olisi puututtava ensisijaisesti vähintään neljällä kymmenestä Virossa, Liettuassa (molemmat 43 prosenttia) ja Suomessa (40 prosenttia). Espanjassa (8 %), Sloveniassa (12 %) ja Ranskassa (13 %) vastaajat mainitsevat tämän aiheen vähiten.

Eniten vastaajia, jotka katsovat, että terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa olisi käsiteltävä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa, on Ruotsissa (39 prosenttia), ja seuraavaksi eniten ovat Tanska ja Alankomaat (molemmat 28 prosenttia). Tämä mainitaan vähiten Liettuassa (12 %), Luxemburgissa ja Puolassa (molemmat 14 %).

Muiden aiheiden osalta kuluttajien oikeudet mainitaan 27 prosenttia Bulgariassa ja Maltassa, kun taas suuri osuus Tšekissä (37 prosenttia), Virossa (28 prosenttia) ja Portugalissa (27 prosenttia) pitää EU:n autonomiaa teollisuuden ja energian aloilla Euroopan parlamentin ensisijaisena tavoitteena. Maahanmuutto- ja turvapaikkavalinnoissa valitaan vähintään neljäsosa Kyproksesta (33 prosenttia), Alankomaissa (28 prosenttia), Irlannissa (26 prosenttia) ja Itävallassa (25 prosenttia) ja kolmasosassa mainitaan sukupuolten tasa-arvo, osallisuus ja monimuotoisuus Ruotsissa (33 prosenttia). Suhteellisen suuret osuudet pitävät maatalouspolitiikkaa ensisijaisena tavoitteena Slovakiassa (33 prosenttia) ja Latviassa (27 prosenttia). Alle neljäsosa kunkin maan vastaajista mainitsee kaikki muut aiheet.

QA7ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Kansanterveys	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Ilmastonmuutoksen torjunta	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Talouden tukeminen ja uusien työpaikkojen luominen	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokratia ja oikeusvaltio	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Euroopan tulevaisuus	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
EU:n puolustus ja turvallisuus, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojeleminen	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Humanitaarinen apu ja kehitysapu	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Kuluttajan oikeudet	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
EU:n autonomia teollisuuden ja energian alalla	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Sukupuolten tasa-arvo, osallisuus ja monimuotoisuus	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Maatalouspolitiikka	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Euroopan talouden ja yhteiskunnan digitalisaatio	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Ei mitään (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
En tiedä	1	0	2	3	2	1	1	0	1	2	0	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0
Muu (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

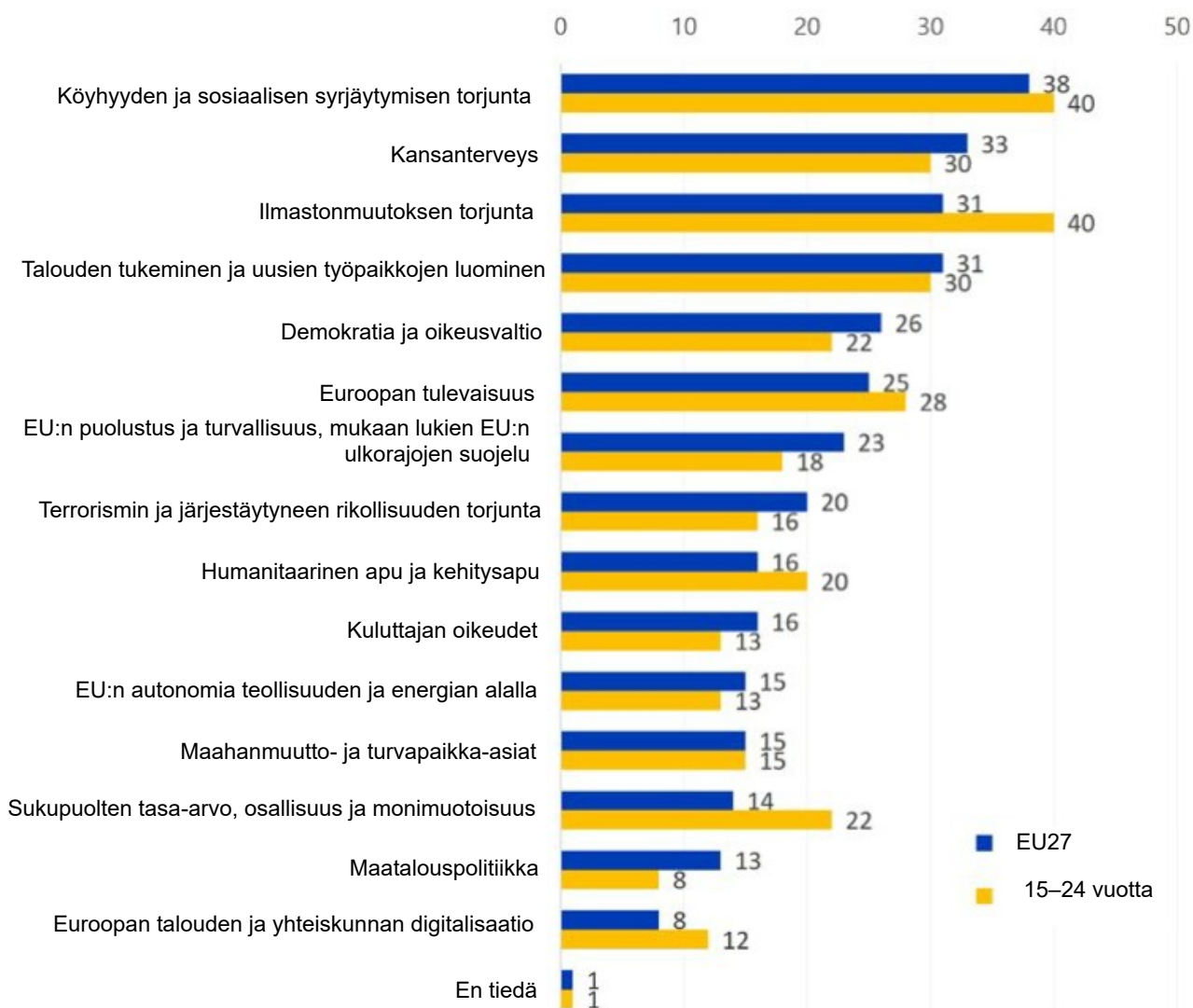
11 maassa vastaajat ovat todennäköisemmin kuin loka-marraskuussa 2022 todenneet, että köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta on aihe, jota he haluaisivat käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa. Tämä koskee erityisesti Maltaa (37 %, + 12 prosenttiyksikköä), Kyprosta (48 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Sloveniaa (42 %, + 7 prosenttiyksikköä). Osuus on pienentynyt vain kolmessa maassa: Portugalissa (54 %, -5 prosenttiyksikköä), Tšekissä (24 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (36 %, -3 prosenttiyksikköä). Luvut ovat pysyneet vakaina tai muuttumattomina muissa 13 maassa.

Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna kansanterveys valitaan todennäköisemmin ensisijaiseksi aiheeksi seitsemässä maassa, erityisesti Latviassa (43 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa

(32 %, + 7 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin tämä osuus vastaajista on pienentynyt viidessä maassa, erityisesti Alankomaissa (20 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Kroatiassa (26 %, -5 prosenttiyksikköä).

Nuorimpien vastaajien tulosten perusteella voidaan todeta, että Euroopan nuorison toivomien painopisteiden tärkeysjärjestys on hieman erilainen kuin koko väestön keskuudessa. Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta (40 prosenttia verrattuna keskimäärin 38 prosenttiin) on edelleen kärjessä, mutta siihen liittyy ilmastomuutoksen vastaisia toimia, jotka 15–24-vuotiaat mainitsevat huomattavasti todennäköisemmin kuin koko väestö (40 prosenttia vs. 31 prosenttia). Kolme kymmenestä nuorimmista mainitsee ensisijaisina painopisteinä kansanterveyttä (30 prosenttia, kun se oli keskimäärin 33 prosenttia) ja talouden tukemista ja uusien työpaikkojen luomista (30 prosenttia vs. 31 prosenttia). Seuraavaksi tulevat Euroopan tulevaisuus (28 prosenttia vs. 25 prosenttia). Nuorimmat vastaajat mainitsevat demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen keskimääräistä harvemmin (22 % vs. 26 %), mutta paljon todennäköisemmin he pitävät sukupuolten tasa-arvoa, osallisuutta ja moninaisuutta (22 % vs. 14 %) ensisijaisena asiana, johon Euroopan parlamentin olisi puututtava.

QA7ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (% – EU27)

Myös 15–24-vuotiaat pitävät väestöä todennäköisemmin humanitaarista apua ja kehitysapua (20 prosenttia vs. 16 prosenttia) ja Euroopan talouden ja yhteiskunnan digitalisointia (12 prosenttia vs. 8 prosenttia) Euroopan parlamentin painopisteenä. Ne eivät kuitenkaan ole yhtä taipuvaisia mainitsemaan EU:n puolustusta ja turvallisuutta, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojeleminen (18 % vs. 23 %), terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta (16 % vs. 20 %), kuluttajien oikeudet (13 % vs. 16 %) ja maatalouspolitiikka (8 % vs. 13 %).

Sosiodemografisessa analyysissä keskitytään kahdeksaan suurimpaan painopisteeseen, joita Euroopan parlamentti haluaisi käsitellä. Se osoittaa, että naiset harkitsevat miehiä todennäköisemmin köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa (40 % vs. 36 %) ja kansanterveyttä (36 % vs. 30 %), kun taas päinvastainen pätee Euroopan tulevaisuuteen (27 % miehistä ja 23 % naisista) ja EU:n puolustukseen ja turvallisuuteen, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojeleminen (25 % vs. 21 %).

lääkkäät vastaajat ovat todennäköisemmin sitä mieltä, että kansanterveys (36 prosenttia yli 55-vuotiaista ja 30 prosenttia 15–39-vuotiaista), demokratia ja oikeusvaltioperiaate (28 prosenttia yli 55-vuotiaista ja 22 prosenttia 15–24-vuotiaista), EU:n puolustus ja turvallisuus (25 prosenttia vs. 18 prosenttia) sekä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta (23 prosenttia vs. 16 prosenttia) ovat painopisteitä, joihin Euroopan parlamentin olisi puututtava.

Eroja voidaan havaita myös koulutustason suhteen. Vastaajat, jotka viettivät enemmän aikaa kokopäiväkoulutuksessa, mainitsevat todennäköisemmin ilmastonmuutoksen vastaiset toimet (38 prosenttia vähintään 20-vuotiaista koulutuksen päättäneistä ja 22 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista), demokratia ja oikeusvaltio (30 prosenttia vs. 23 prosenttia) ja Euroopan tulevaisuus (26 prosenttia 16 vuotta täyttäneistä ja 19 prosenttia 15-vuotiaista tai sitä nuoremmista). Sitä vastoin 15 vuotta täyttäneen tai sitä nuoremman kokopäiväisen koulutuksen jättäneet vastaajat ovat taipuvaisempia harkitsemaan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa (42 prosenttia vs. 35 prosenttia 20 vuotta täyttäneistä), kansanterveyttä (44 prosenttia vs. 30 prosenttia) sekä talouden tukemista ja uusien työpaikkojen luomista (34 prosenttia vs. 28 prosenttia), joita Euroopan parlamentin olisi käsiteltävä ensisijaisina aiheina.

Työttömissä mainitaan todennäköisimmin köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta (48 %) ja kansanterveys (39 %). Johtajat ovat taipuvaisia valitsemaan ilmastonmuutoksen vastaisia toimia (41 prosenttia), demokratiaa ja oikeusvaltiota (32 prosenttia) ja yhdessä itsenäisten ammattiharjoittajien kanssa EU:n puolustus- ja turvallisuustoimia (molemmat 26 prosenttia), mutta he mainitsevat vähiten talouden tukemisen ja uusien työpaikkojen luomisen (27 prosenttia).

Mitä useammin vastaajilla on vaikeuksia maksaa laskujaan, sitä todennäköisemmin he ajattelevat, että Euroopan parlamentin olisi puututtava köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan (46 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta, verrattuna 36 prosenttiin niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia) ja kansanterveyteen (40 prosenttia verrattuna 31 prosenttiin). Päinvastainen pätee ilmastonmuutoksen vastaisiin toimiin (34 prosenttia niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia, ja 21 prosenttiin niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta) ja EU:n puolustukseen ja turvallisuuteen (25 prosenttia vs. 18 prosenttia). Vastaajat, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan, mainitsevat myös todennäköisimmin demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen (29 prosenttia verrattuna 21–22 prosenttiin niistä, joilla on vaikeuksia useammin) ja Euroopan tulevaisuuden (27 prosenttia vs. 22–23 prosenttia), mutta vähiten he pitävät talouden tukemista ja uusien työpaikkojen luomista ensisijaisena tavoitteena (29 prosenttia vs. 34 prosenttia).

Edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneet vastaajat suhtautuvat todennäköisemmin ilmastonmuutoksen vastaisiin toimiin (33 % vs. 27 % niistä, jotka eivät äänestäneet), demokratiaan ja oikeusvaltioperiaatteen (30 % vs. 21 %), Euroopan tulevaisuuteen (27 % vs. 23 %) ja EU:n puolustukseen ja turvallisuuteen (25 % vs. 19 %). Myös ne, joilla on myönteinen kuva Euroopan

parlamentista, mainitsevat nämä aiheet todennäköisemmin kuin ne, joilla on kielteinen mielikuva. Sitä vastoin ne, joilla on kielteinen kuva, viittaavat todennäköisemmin köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan (40 % vs. 35 % niistä, joilla on myönteinen kuva), kansanterveyteen (35 % vs. 30 %) sekä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan (23 % vs. 18 %).

QA7ab Mitkä seuraavista aiheista haluaisitte käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (ENINTÄÄN 4 VASTAUSTA) (% – EU27)

	Kansan terveys	Ilmaston muutoksen torjunta	Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymis- en torjunta	Talouden tukeminen ja uusien työpaikkoje n luominen	Euroopa n tulevaisu- us	Terrorismin ja järjestäytyne- en rikollisuuden torjunta	Demokratia ja oikeusvaltio	EU:n puolustus ja turvallisuus, mukaan lukien EU:n ulkorajojen suojelu
EU27	33	31	38	31	25	20	26	23
Sukupuoli								
Äijä	30	30	36	32	27	20	28	25
Nainen	36	31	40	29	23	21	25	21
Ikä								
15–24	30	40	40	30	28	16	22	18
25–39	30	32	36	32	25	18	25	20
40–54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Koulutus (loppu)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16–19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Opiskelee edelleen	28	43	39	28	27	15	24	15
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka								
Itsenäiset ammatinharjoittajat	28	30	33	32	30	18	28	26
Johtajat	27	41	33	27	28	17	32	26
Muut valkoiset kaulukset	31	33	36	34	25	20	28	23
Ruumiillisen työn tekijät	36	26	40	32	25	22	24	21
Talohenkilöt	37	20	37	36	21	19	21	16
Työtön	39	27	48	35	23	15	23	17
Eläkkeellä	37	28	39	28	24	25	28	26
Opiskelijat	28	43	39	28	27	15	24	15
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet								
Suurimman osan ajasta	40	21	46	34	22	18	21	18
Aika ajoin	36	27	40	34	23	20	22	20
Lähes koskaan/ei koskaan	31	34	36	29	27	21	29	25
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa								
Kyllä	33	33	37	30	27	21	30	25
Ei	34	27	40	32	23	20	21	19
Kuva Euroopan parlamentista								
Positiivinen	30	36	35	31	29	18	31	26
Neutraali	35	30	40	31	25	22	24	21
Negatiivinen	35	23	40	31	20	23	23	21

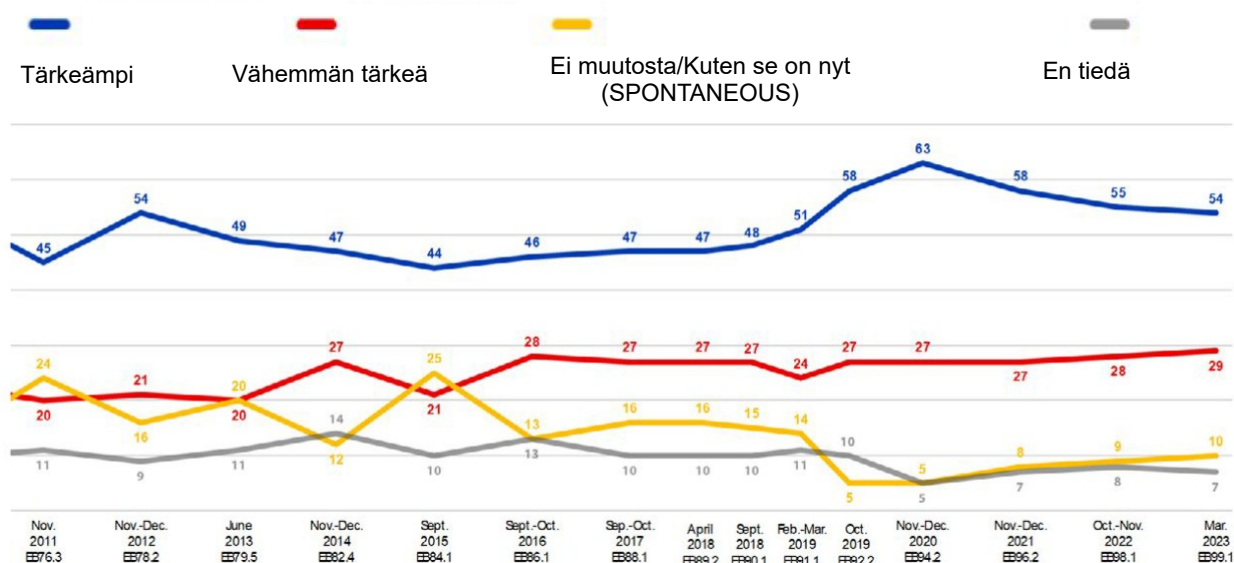
Pitäisikö Euroopan parlamentilla olla tärkeämpi rooli?

Ehdoton enemmistö (54 %, -1 prosenttiyksikköä loka-marraskuusta 2022) haluaisi henkilökohtaisesti, että Euroopan parlamentilla olisi tärkeämpi rooli, kun taas noin kolme kymmenestä (29 %, + 1 prosenttiyksikköä) haluaisi, että tällä toimielimellä olisi vähemmän tärkeä rooli.

Tämä havainto on yhteneväinen Eurobarometri-standardin tulosten kanssa, mikä osoittaa, että Euroopan parlamentti on johdonmukaisesti saavuttanut luettelon niistä toimielimistä, joihin eurooppalaiset luottavat eniten vuodesta 2006. Esimerkiksi viimeisimmästä Eurobarometri-kyselystä käy ilmi, että lähes puolet (49 %) vastaajista luottaa Euroopan parlamenttiin²⁸.

Marras-joulukuun 2020 ja loka-marraskuun 2022 välisenä aikana havaitun laskun jälkeen niiden vastaajien osuus, jotka haluaisivat Euroopan parlamentin tärkeämmän roolin, on vakiintunut tässä kyselyssä. Vaikka tämä osuus on nyt kaukana vuoden 2020 lopussa saavutetusta huipputasosta (63 prosenttia), se on edelleen korkeammalla tasolla kuin useimmissa tutkimuksissa ennen lokakuuta 2019.

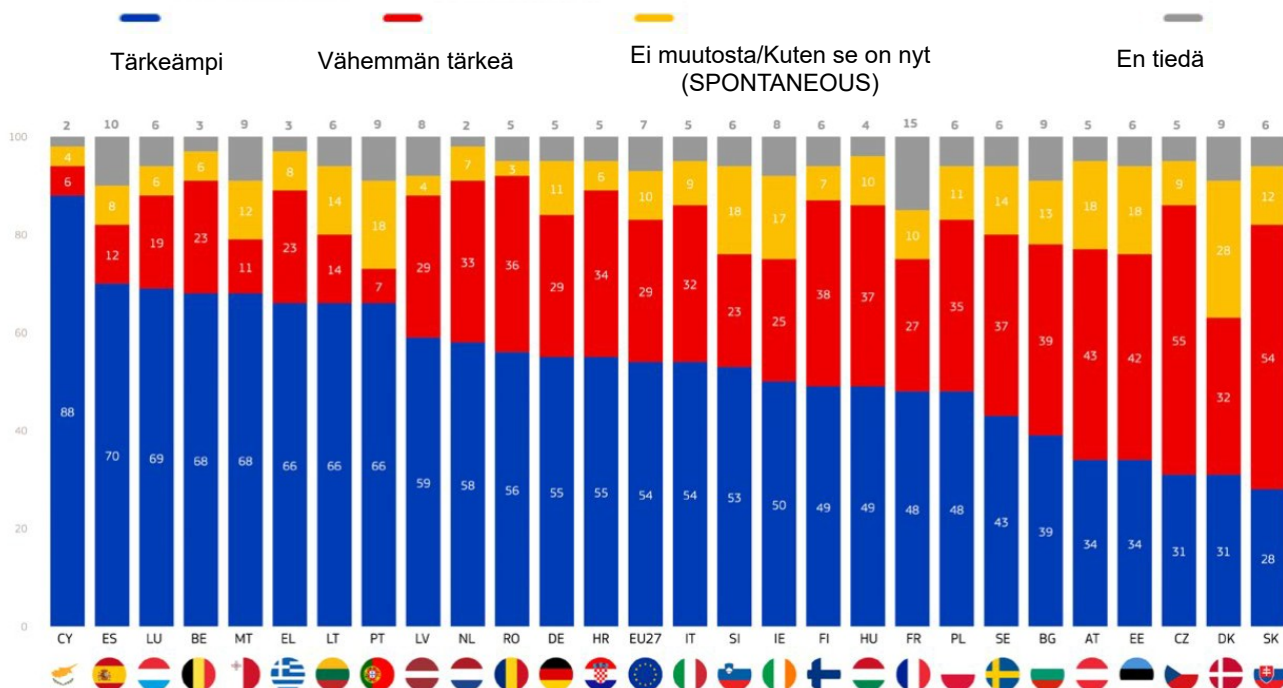
QA5 Haluaisitteko henkilökohtaisesti nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämmän vai vähemmän tärkeän roolin? (% – EU27)

Suurin osa vastaajista 21 maassa, eniten Kyproksessa (88 %), Espanjassa (70 %) ja Luxemburgissa (69 %). Viidessä maassa enemmistö haluaisi, että Euroopan parlamentilla olisi vähemmän tärkeä rooli: Tšekki (55 % "vähemmän tärkeä" vs 31 % "tärkeämpi"), Slovakia (54 % vs. 28 %), Itävalta (43 % vs. 34 %) ja Viro (42 % vs. 34 %). Mielipiteet jakautuvat Bulgariassa (39 % vs. 39 %).

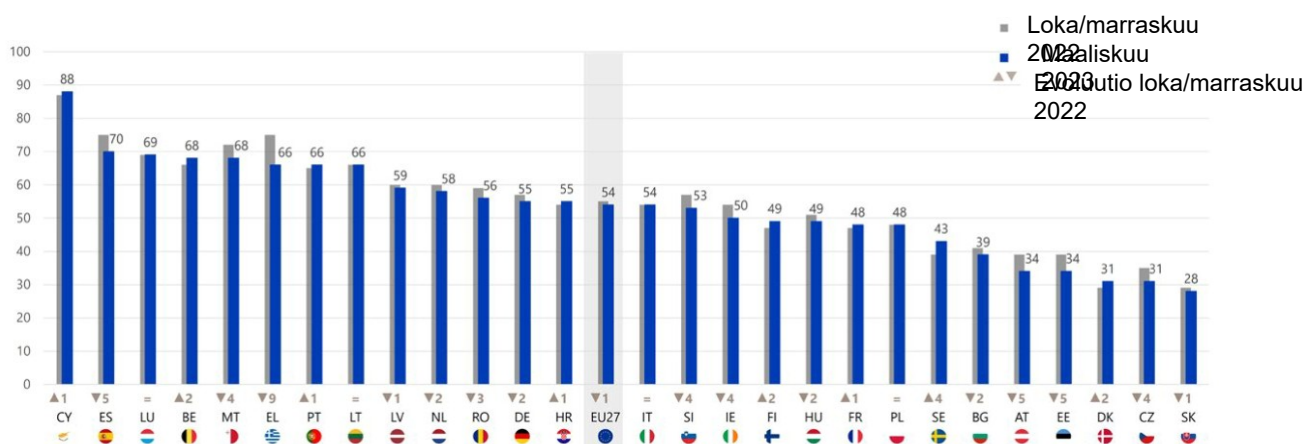
²⁸ Euroopan komissio, Standard Eurobarometri 98 – Winter 2022–2023 (EB 98.2), saatavilla osoitteessa <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Haluaisitteko henkilökohtaisesti nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämmän vai vähemmän tärkeän roolin? (%)

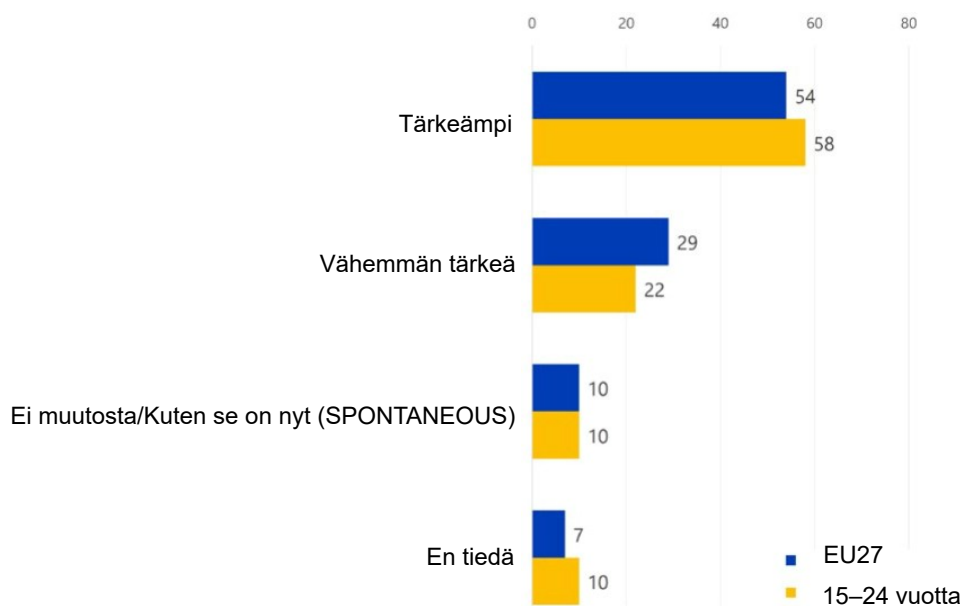
Loka-marraskuuhun 2022 verrattuna niiden vastaajien osuus, jotka haluaisivat nähdä Euroopan parlamentin tärkeämmän roolin, on pienentynyt yhdeksässä maassa. Kreikka (66 %, -9 prosenttiyksikköä) oli suhteellisen suuri lasku, jota seurasivat Itävalta, Viro (molemmat 34 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Espanja (70 %, -5 prosenttiyksikköä). Ruotsi (43 %, + 4 prosenttiyksikköä) on ainoa maa, jossa tämä osuus on kasvanut, mutta se on pysynyt vakaana tai muuttumattomana muissa 17 maassa.

QA5 Haluaisitteko henkilökohtaisesti nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämmän vai vähemmän tärkeän roolin? (% – tärkeämpi)

Kuten aiemmin mietinnössä todettiin, 15–24-vuotiailla on epätodennäköisimmin kielteinen kuva Euroopan parlamentista. Näin ollen ei ole yllättävää, että nuorimmat eurooppalaiset toivovat keskimääräistä todennäköisemmin Euroopan parlamentilla olevan tärkeämpi rooli (58 prosenttia vs. 54 prosenttia), minkä vuoksi sen pitäisi olla vähemmän näkyvä (22 prosenttia vs. 29 prosenttia).

QA5 Haluaisitteko henkilökohtaisesti nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämmän vai vähemmän tärkeän roolin? (% – EU27)

Tulosten lähempi tarkastelu vastaajien sosiodemografisten ominaisuuksien perusteella osoittaa, että vanhimmat vastaajat toivovat vähiten Euroopan parlamentin roolin olevan tärkeämpi (50 prosenttia 55-vuotiaista ja 54–58 prosenttia nuoremmista vastaajista). Eroja on havaittavissa myös vastaajien koulutusasteessa, sillä 20 vuotta täyttäneet haluavat todennäköisemmin Euroopan parlamentin olevan merkittävämpi kuin 15 vuotta täyttäneet (59 % vs 46 %).

Johtajat (62 %) ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että Euroopan parlamentilla olisi oltava tärkeämpi rooli, erityisesti verrattuna kotihenkilöihin (48 %) tai ruumiillisen työntekijöihin (49 %). Vastaajat, joilla on vaikeuksia maksaa laskujaan suurimman osan ajasta, ilmaisevat epätodennäköisimmin haluavansa Euroopan parlamentille tärkeämmän roolin (47 prosenttia vs. 53–55 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia harvemmin).

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat ovat taipuvaisempia kuin maaseutukylissä asuvat haluavat Euroopan parlamentin näkyvämmän roolin (57 prosenttia vs. 50 prosenttia).

On myös yhteys halun nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämpi rooli ja vastaajien mielikuva Euroopan parlamentista, sillä myönteisen kuvan omaavat haluavat paljon todennäköisemmin Euroopan parlamentin roolin näkyvämmän roolin (77 prosenttia verrattuna 27 prosenttiin niistä, joilla on kielteinen kuva).

Viime Euroopan parlamentin vaaleissa äänestäneet toivovat todennäköisemmin, että Euroopan parlamentilla olisi tärkeämpi rooli (60 prosenttia vs. 43 prosenttia, jotka eivät äänestäneet), samoin kuin ne, jotka seuraavat EU:n politiikkaa (64 prosenttia vs. 40 prosenttia niistä, jotka eivät äänestäneet).

QA5 Haluaisitteko henkilökohtaisesti nähdä Euroopan parlamentilla tärkeämmän vai vähemmän tärkeän roolin?

	Tärkeämpi	Vähemmän tärkeä	En tiedä
EU27	54	29	7
Sukupuoli			
Äijä	54	31	6
Nainen	53	27	9
Ikä			
15–24	58	22	10
25–39	57	27	6
40–54	54	31	6
55+	50	31	8
Koulutus (loppu)			
—15	46	29	14
16–19	50	33	7
20+	59	27	4
Opiskelee edelleen	62	18	11
Yhteiskunnallis-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	55	30	5
Johtajat	62	26	3
Muut valkoiset kaulukset	57	30	4
Ruumiillisen työn tekijät	49	33	8
Talohenkilöt	48	30	10
Työtön	52	30	10
Eläkkeellä	49	30	9
Opiskelijat	62	18	11
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	47	33	11
Aika ajoin	53	33	6
Lähes koskaan/ei koskaan	55	27	7
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	77	10	3
Pieni/keskikokoinen kaupunki	46	30	11
Suuri kaupunki	27	65	5
Äänestys edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa			
Kyllä	60	25	5
Ei	43	37	11
Kuva Euroopan parlamentista			
Positiivinen	77	10	3
Neutraali	46	30	11
Negatiivinen	27	65	5

JOHTOPÄÄTÖS

Vuosi Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan ja pandemian jälkeisestä talouden elpymisestä, johon inflaation ja elinkustannusten nousu vaikutti, tässä kevään 2023 Eurobarometri-tutkimuksessa korostetaan, että eurooppalaiset ovat jo havainneet tai ennustaneet elintasonsa heikkenevän ensi vuonna. Ehkä osittain tämän seurauksena he eivät ole tyytyväisiä toimiin, joita on toteutettu kansallisella ja Euroopan tasolla elinkustannuskriisin ratkaisemiseksi, ja yleisesti ottaen ne katsovat, että asiat ovat menossa väärään suuntaan sekä omassa maassaan että EU:ssa. Siksi ei ole yllättävää, että ne pitävät köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa ensisijaisena painopisteenä, johon Euroopan parlamentin olisi puututtava.

Tämän kyselyn tulokset eivät kuitenkaan missään nimessä muodosta negatiivista kuvaa. Vaikeuksista huolimatta eurooppalaiset hyväksyvät edelleen EU:n tuen Ukrainalle suurella marginaalilla. He kokevat asioiden menevän oikeaan suuntaan elämässään henkilökohtaisesti ja ovat nyt vähemmän pessimistisiä kuin syksyllä 2022 kansantalouden tilanteesta.

Kansalaiset pitävät edelleen kiinni demokraattisista arvoista, ovat yleisesti tyytyväisiä tapaan, jolla demokratia toimii EU:ssa ja omassa maassaan, ja ovat tyytyväisiä EU:n demokratian erityispiirteisiin, kuten vapaisiin ja rehellisiin vaaleihin ja sananvapauteen. Näiden havaintojen mukaisesti EU:n (ja erityisesti Euroopan parlamentin) viime vuosina toteuttamaa toimintaa tarkasteltaessa tyytyväisyys on yleisesti ottaen korkealla tasolla erityisesti Ukrainan tukemisessa, demokraattisissa oikeuksissa ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisessa.

Eurooppalaisten suhtautuminen demokraattisiin arvoihin näkyy parhaiten heidän suhtautumisessaan vaaleihin yleensä ja erityisesti Euroopan parlamentin vaaleihin. Enemmistö pitää henkilökohtaisesti erittäin tärkeänä äänestämistä kansallisissa vaaleissa ja, joskin vähäisemmässä määrin, Euroopan parlamentin vaaleissa. Lisäksi kansalaiset ovat yleensä kiinnostuneita seuraavista Euroopan parlamentin vaaleista ja sanovat, että he todennäköisesti osallistuisivat, jos ne pidettäisiin ensi viikolla. Lisäksi lähes kolme kymmenestä antaa oikean vastauksen touko- tai kesäkuussa 2024, kun pyydetään ilmoittamaan vaalien ajankohta. On syytä huomata, että sekä kiinnostus että tietoisuus vaalien ajankohdasta ovat nyt korkeampia kuin ne olivat vastaavana ajankohtana ennen vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja.

EU:n ja Euroopan parlamentin lausunnot ovat yleisesti ottaen myönteisiä, ja asenteiden heikkeneminen kevään ja syksyn 2022 välillä näyttää pysähtyneen. Optimismi EU:n tulevaisuutta kohtaan on kasvussa, ja enemmistöllä on myönteinen kuva EU:sta. Samoin eurooppalaiset ajattelevat edelleen, että heidän maansa EU-jäsenyys on hyvä asia ja että se on tärkeää. Vaikka mielipiteet ovat jakautuneet sen suhteen, onko heidän äänellään merkitystä EU:ssa, useimmat keskustelevat eurooppalaisista poliittisista kysymyksistä ystävien tai sukulaisten kanssa ja seuraavat, mitä EU:n politiikassa tapahtuu.

Näiden havaintojen mukaisesti enemmistö on viime aikoina lukenut, nähnyt tai kuullut jotain Euroopan parlamentista, ja vaikutelma, jonka tämä tieto on jättänyt, on yleisesti ottaen myönteinen. Tämän seurauksena Euroopan parlamentti pyrkii edelleen myönteiseen imagoon, ja useimmat eurooppalaiset ovat yhtä mieltä siitä, että tällä toimielimellä olisi merkittävämpi rooli.

TEKNISET ERITELMÄT

Kantar Public toteutti 2.–26. maaliskuuta 2023 Kantar Belgiumin puolesta Eurobarometri-kyselyn aallon 99,1 Euroopan parlamentin viestinnän pääosaston yleisen mielipiteen seurantayksikön pyynnöstä.

Aalto 99.1 kattaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisuuksien väestön, joka asuu kussakin 27 jäsenvaltiossa ja on vähintään 15-vuotias.

Kaikissa maissa sovellettava otantamalli on kerrostettu monivaiheinen, satunnainen (todennäköisyys) yksi. Kussakin maassa otoskehys ositetaan ensin NUTS-alueittain ja kunkin alueen sisällä kaupunkialueittain (DEGURBA). Kussakin ositteessa valittujen otospisteiden määrä vastaa ositepopulaatiota 15+. Toisessa vaiheessa näytteenottopaikat muodostettiin todennäköisyydellä suhteessa niiden 0+ populaation kokoon kustakin ositteesta.

Otokset edustavat näin ollen Eurostatin NUTS II -tason (tai vastaavan) mukaan tutkittujen maiden koko aluetta ja kunkin maan väestömäärän jakautumista suurkaupunki-, kaupunki- ja maaseutualueilla.²⁹

Kuhunkin valittuun näytteenottopaikkaan piirrettiin lähtökoordinaatti satunnaisesti ja käänteinen geokoodaustyökalu, jonka avulla koordinaattia lähinnä oleva osoite voidaan tunnistaa. Tämä osoite oli satunnaisen kävelyn aloitusosoite. Muut osoitteet (jokainen yhdeksäs osoite) valittiin vakiomuotoisen "satunnaisen reitin" mukaisesti alkuperäisestä osoitteesta. Jokaisessa kotitaloudessa vastaaja arvottiin sattumanvaraisesti. Sattumanvaraiseen valintaan sovellettava lähestymistapa riippui kotitalouden koosta. Esimerkiksi kotitalouksissa, joissa oli kaksi yli 15:tä jäsentä, komentosarjaa käytettiin joko tiedonantajan (seulojakyselyyn vastanneen henkilön) tai muun kotitalouden tukikelpoisen jäsenen valitsemiseen. Jos kotitalouksissa oli kolme yli 15 jäsentä, komentosarjaa käytettiin joko tiedonantajan (1/3 ajasta) tai kahden muun kotitalouden jäsenen valintaan (2/3 ajasta). Kun kaksi muuta jäsentä valittiin, haastattelijaa kehoitettiin pyytämään joko nuorinta tai vanhinta. Käsikirjoitus määrittäisi valinnan satunnaisesti nuorimmalle tai vanhimmalle yhtä todennäköisyydellä. Tämä prosessi jatkuu neljälle yli 15:lle kotitalouden jäsenelle, jotka pyytävät satunnaisesti nuorinta, toiseksi nuorinta ja vanhinta. Kotitalouksissa, joissa on viisi 15+ jäsentä, palaamme viimeiseen syntymäpäiväsääntöön.

Jos ketään kotitalouden jäsenistä ei ole otettu yhteyttä tai jos valittu vastaaja ei ollut käytettävissä (kiireellinen), haastattelija palautti saman kotitalouden uudelleen enintään kolme kertaa (yhteensä neljä yhteydenottoyritystä). Haastattelijat eivät koskaan ilmoita, että kysely olisi tehty Euroopan komission puolesta. ne voivat pyynnöstä antaa nämä tiedot, kun kysely on suoritettu.

29 DEGURBAan perustuva

kaupunkialueluokitus

(<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

KEVÄT 2023 | EB 99,1 TEKNISET ERITELMÄT

Rekrytointivaihe oli hieman erilainen Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa. Kahdessa viimeksi mainitussa maassa osoite- tai väestörekisteristä valittiin otos kunkin otantapaikan osoitteista (Suomessa valintaa ei tehdä kaikissa otospisteissä, mutta joissakin maissa vastausasteen odotetaan paranevan). Osoitteiden valinta tehtiin sattumanvaraisesti. Tämän jälkeen kotitalouksiin otettiin yhteyttä puhelimitse ja heidät palkattiin osallistumaan kyselyyn. Alankomaissa käytetään kaksirunkoista RDD-näytettä (matka- ja lankapuhelinnumerot), koska saatavilla ei ole kattavaa väestörekisteriä, jossa on puhelinnumerot. Molempien kehysten numeroiden valinta tehdään satunnaisesti siten, että jokainen numero saa yhtä suuren valinnan todennäköisyyden. Toisin kuin Ruotsissa ja Suomessa, näyte on klusterittamaton.

VALTIOT		LAITOKSET	NRO Haastatte lut	KENTTÄTYÖN PÄIVÄMÄÄRÄT		Väestö 15+	Osuus EU27
BE	Belgia	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Tšekki	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Tanska	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Saksa	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Viro	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Irlanti	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Kreikka	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Espanja	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Ranska	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Kroatia	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Italia	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Kypoksen tasavalta	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Liettua	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luxemburg	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Unkari	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Alankomaat	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Itävalta	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Puola	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugali	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Romania	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovakki	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Suomi	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Ruotsi	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
EU27 YHTEENSÄ			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* On huomattava, että tässä taulukossa esitetty kokonaisprosenttimäärä voi olla yli 100 prosenttia pyöristyksen vuoksi.

		CAPI- haastattelu jen lukumäärä	CAVI- haastattelu jen lukumäärä	Haastattelujen lukumäärä yhteensä	
Haastattelutapa maittain Haastattelut toteutettiin kasvokkain haastatteleamalla joko fyysisesti ihmisten kodeissa tai etäyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Etävideohaastattelut ("online face-toface" tai CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, toteutettiin vain Tšekissä, Tanskassa, Maltalla ja Suomessa.)	BE	Belgia		1,039	
	BG	Bulgaria	1,024		1,024
	CZ	Tšekki	751	263	1,014
	DK	Tanska	832	174	1,006
	DE	Saksa	1,531		1,531
	EE	Viro	1,008		1,008
	IE	Irlanti	1,005		1,005
	EL	Kreikka	1,006		1,006
	ES	Espanja	1,013		1,013
	FR	Ranska	1,001		1,001
	HR	Kroatia	1,020		1,020
	IT	Italia	1,027		1,027
	CY	Kyproksen tasavalta	504		504
	LV	Latvia	1,000		1,000
	LT	Liettua	1,011		1,011
	LU	Luxemburg	507		507
	HU	Unkari	1,029		1,029
	MT	Malta	346	170	516
	NL	Alankomaat	1,001		1,001
	AT	Itävalta	1,011		1,011
	PL	Puola	1,004		1,004
	PT	Portugali	1,002		1,002
	RO	Romania	1,044		1,044
	SI	Slovenia	1,017		1,017
	SK	Slovakia	1,003		1,003
	FI	Suomi	996	15	1,011
	SE	Ruotsi	1,022		1,022
EU27 yhteensä		25,754	622	26,376	

YMPI: Tietokoneavusteinen henkilökohtainen haastattelu
CAVI: Tietokoneavusteinen videohaastattelu

Vastausprosentti

Kunkin maan osalta tehdään vertailu vastanneen otoksen ja universumin (eli maan kokonaisväestön) välillä. Painoja käytetään vastaamaan universumin vastenäytettä sukupuolen mukaan iän, alueen ja kaupungistumisasteen mukaan. EU:n keskiarvoa (eli EU:n keskiarvoa) koskevia arvioita mukautetaan siten, että yksittäisten maiden painotukset painotetaan ylöspäin tai alaspäin siten, että otetaan huomioon niiden yli 15-vuotiaiden osuus 15 jäsenvaltion EU:n väestöstä.

Vastausprosentit lasketaan jakamalla täydellisten haastattelujen kokonaismäärä kaikkien tarkastettujen osoitteiden lukumäärällä lukuun ottamatta osoitteita, jotka eivät ole tukikelpoisia, mutta myös osoitteita, joiden tukikelpoisuus ei ole tiedossa. EUROBAROMETER-tutkimuksen aallon 99,1 osalta Kantar Publicin laskemat EU27-maiden vastausprosentit ovat seuraavat:

VALTIOT		Vastausprosentti
BE	Belgia	43.9%
BG	Bulgaria	46.5%
CZ	Tšekki	49.0%
DK	Tanska	38.2%
DE	Saksa	22.4%
EE	Viro	45.7%
IE	Irlanti	36.2%
EL	Kreikka	30.2%
ES	Espanja	33.4%
FR	Ranska	36.7%
HR	Kroatia	40.6%
IT	Italia	23.0%
CY	Kyproksen tasavalta	47.7%
LV	Latvia	44.4%
LT	Liettua	42.4%
LU	Luxemburg	26.0%
HU	Unkari	59.5%
MT	Malta	80.1%
NL	Alankomaat	67.7%
AT	Itävalta	41.9%
PL	Puola	47.3%
PT	Portugali	44.4%
RO	Romania	53.8%
SI	Slovenia	39.5%
SK	Slovakia	54.5%
FI	Suomi	24.4%
SE	Ruotsi	62.4%

Virhemarginaalit

Lukijoita muistutetaan siitä, että tutkimustulokset ovat arvioita, joiden tarkkuus, kaikki on tasa-arvoista, riippuu otoskoosta ja havaitusta prosenttiosuudesta. Kun näytteitä on noin 1000 haastattelua, todelliset prosenttiosuudet vaihtelevat seuraavien luottamusrajojen sisällä:

Otantaprosessista johtuvat tilastolliset liikkumavarat

(95 prosentin luottamustasolla)

erilaisia otoskokoja on riveillä

erilaisia havaittuja tuloksia on sarakkeissa

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Euroopan parlamentin kevään 2023 Eurobarometri-kyselyssä on otettu kuvia kansalaisten sitoutumisesta demokraattisiin arvoihin ja heidän yleisestä tyytyväisyydestään EU:n demokratiaan jatkuvien henkilökohtaisten ja taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Lisäksi siinä keskitytään eurooppalaisten tietoisuuteen ja asenteisiin Euroopan unionin ja Euroopan parlamentin toimista ja mitataan eurooppalaisten merkitystä äänestämislle Euroopan parlamentin vaaleissa ja kansallisissa vaaleissa.

KANTAR PUBLIC toteutti tämän kyselyn 2.–26. maaliskuuta 2023 kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa. Se toteutettiin kasvokkain, ja videohaastatteluja (CAVI) käytettiin lisäksi Tšekissä, Tanskassa, Suomessa ja Maltalla. Haastatteluja tehtiin yhteensä 26.376. EU:n tulokset painotettiin kunkin maan väestömäärän mukaan.

Lisätietoja koko kyselystä saat QR-koodista:

YLEISEN MIELIPITEEN SEURANTAYKSIKÖN JULKAISU
VIESTINNÄN PÄÄOSASTO
EUROOPAN PARLAMENTTI

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

LUETTELONUMERO: QA-CE-23-001-EN-N

ISBN: 978-92-848-0498-6

DOI: 10.2861/93879

© Euroopan unioni, 2023

Kommentteja vapaudessa

(Pierre Dieumegard)

[Alkuperäinen Eurobarometri-asiakirja](#) oli saatavilla vain englanniksi, [lukuun ottamatta Euroopan parlamentin lehdistötiedotetta](#), joka oli saatavilla eri virallisilla kielillä.

Onnittelut lehdistötiedotteessa eivät korvaa tarkkoja tietoja

Tätä lehdistötiedotetta, joka sisältää lähinnä itsetyytyväisyyttä koskevia väitteitä, on levitetty laajalti. Viikko raportin julkaisemisen jälkeen Google-haku aiheesta toi esiin noin kymmenen artikkelia ranskankielisessä lehdistössä. Näissä artikloissa toistettiin tiedonannon lauseet, joista osa sisälsi tekstitietoja raportista, mutta yhdessäkään ei ollut kaavioita, jotka osoittavat kansallisten näkemysten moninaisuuden. Tämä on odotettavissa, koska englanninkielisiä kaavioita oli vaikea kääntää muille kielille.

Tämän vuoksi suurten sanomalehtien tai Eurooppaan erikoistuneiden verkkosivustojen lukijat eivät kyenneet lukemaan tämän Eurobarometri-tutkimuksen tuloksia.

Olisi hyvä olla mainitsematta vain myönteisiä tuloksia.

Lausunto alkaa erilaisilla väitteillä, jotka eivät ole vääriä, mutta jotka ovat vain osa tutkimuksen tulosta.

Siinä todetaan, että ”nuoret tukevat todennäköisimmin Euroopan parlamentin tärkeämpää roolia”. tämä on totta (QA5), mutta olisi hyvä lisätä, että nuoret ovat keskimääräistä vähemmän kiinnostuneita Euroopan parlamentin vaaleissa (QA15) ja että he äänestävät keskimääräistä vähemmän todennäköisesti seuraavissa vaaleissa (QA22).

Englanninkielinen teksti on usein epäselvä, eikä sitä ole oikein luettu ennen julkaisua.

Alussa kaksoissivulla on 10 avainkohtaa kyselystä. Yleinen otsikko on ”10 KEY TAKE AWAYS”, jota ei ole kovin helppo ymmärtää ja kääntää. Jokaisella pisteellä on otsikko, joka ei myöskään aina ole yksinkertainen.

Tiivistelmän alku viittaa kevään ja kirsikan kukintoihin Japanissa ja sana ”permacrise” viimeisimmästä Collins English -sanakirjasta: sillä ei ole juurikaan yhteyttä pääaiheeseen.

Yksityiskohtaisesti on useita virheitä:

—d kappaleiden kaksoiskappale: alkuperäisen asiakirjan sivulla 98 viimeinen kappale (kysymys QA2) ja sivun 108 viimeinen kappale (kysymys QA13)

— graafisen kuvatekstin virheet: alkuperäisellä sivulla 25 ("%" – Naisten ja miesten tasa-arvo") on liikaa toisen kaavion otsikossa)

— sivu 124 ("kolmas kvintiili").

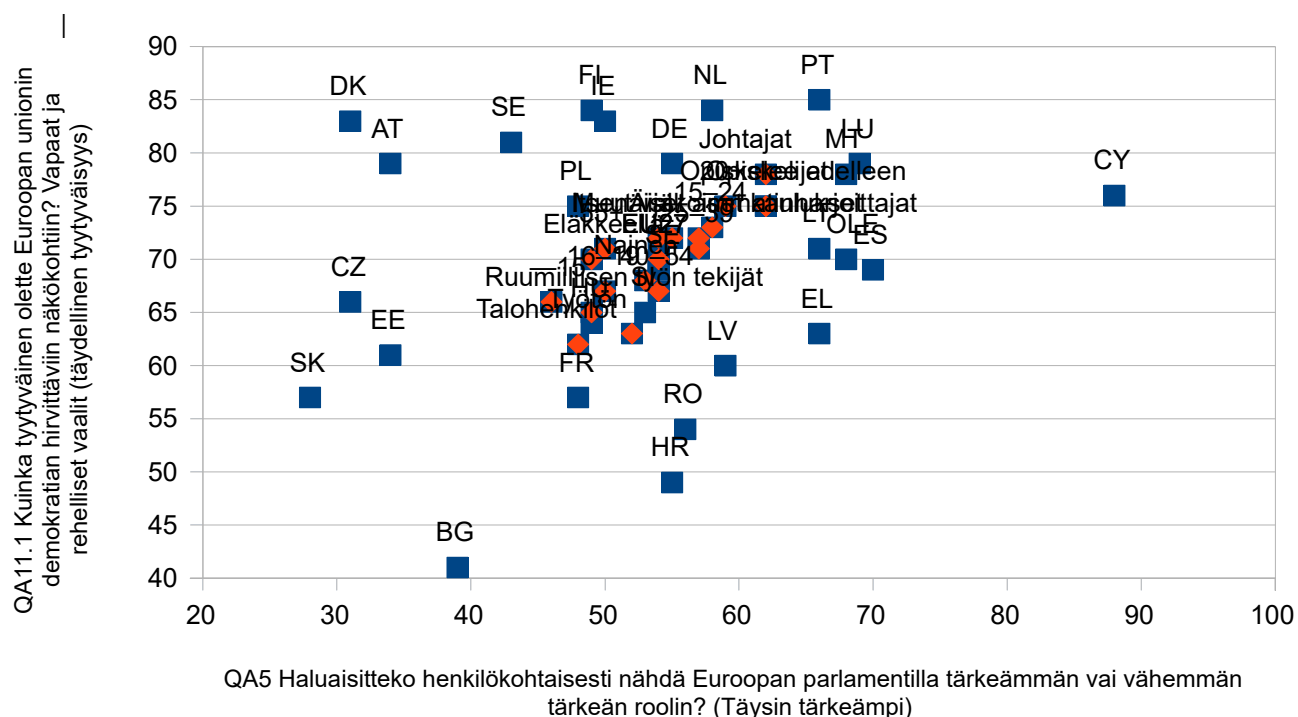
— haastateltavien emotionaalista tilaa käsittelevän kaavion (QA10ab) sivu 28 on otsikoitu "Mitä seuraavista aiheista haluaisit käsitellä ensisijaisesti Euroopan parlamentissa? Ensinnäkin? Entä sitten? (EU27) (%)", vaikka sen olisi pitänyt olla "Kun ajattelet elämääsi, miten voisit parhaiten kuvata nykyistä emotionaalista asemaasi?". Kyseinen otsikko on kysymys QA7ab.

Vastaavasti alkuperäisen sivun sivulla 145 oleva kaavio äänestyspäivistä (QA14) on nimeltään QA15 "Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit pidetään touko- tai kesäkuussa 2024. Kuinka kiinnostunut tai et sanoisi olevasi näissä vaaleissa? (% – EU27)", kun sen pitäisi olla: "Milloin seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään mielestäsi täällä (MINÄ MAA)?".

— virheellinen sivuviite, alkuperäisen sivun sivu 19: ”Lisätietoja on sivulla XX olevassa taulukossa haastattelujen lukumäärän mukaan määräytyvän virhemarginaalin osalta.” Symboli XX olisi pitänyt korvata tunnuksella ”218” sivulla, jossa on tilastollisten luotettavuusmarginaalien taulukko.

Se ei ole kovin vakava, mutta se osoittaa, että tätä mietintöä ei ollut asianmukaisesti selvitetty ennen julkaisua.

Maiden väliset mielipide-erot ovat paljon suurempia kuin yhteiskuntaryhmien välillä.

Sosiaaliset ryhmät (ikä, sukupuoli, koulutustaso, ammatit) ovat punaisia, maat ovat sinisiä. Voimme nähdä, että kyproslaisia on kolme kertaa enemmän (90 %) kuin slovakilaisia (30 %), jotka haluavat

Euroopan parlamentin suuremman roolin. Sosiaalisissa ryhmissä esimiesja opiskelijat ovat vain 30 % todennäköisemmin kuin ne, jotka ovat lähteneet koulusta ennen 15 vuoden ikää, että heillä on sama halu.

Tämä on vain yksi esimerkki, joka löytyy monista kysymyksistä, tässä Eurobarometri-tutkimuksessa tai toisessa.

Päätelmät: tavanomaisilla kansallisilla toimintalinjoilla ei ole merkitystä EU:n tasolla.

Naisilla ja miehillä on samat mielipiteet, rikkailla ja köyhillä on vain vähän eroa, ja nuorten ja vanhojen välillä on vain vähän eroa. Euroopan tasolla se on kansakunta, jolla on merkitystä: Pylväillä on selvästi erilainen mielipide kuin portugalilaisilla tai tanskalaisilla.

Suurin syy näihin mielipide-eroihin, vaikkakaan ei ainoa, on kieliero. Maan sisällä ihmiset puhuvat naapureilleen ja sukulaisilleen, katsovat samaa televisiota ja lukevat samoja sanomalehtiä, olivatpa he rikkaita tai köyhiä, nuoria tai vanhoja. Yksimielisyys voi olla erilainen kuin naapurimaassa.

Tämän Eurobarometri-raportin otsikko on ”Democracy in Action”. Tämä on kunnianhimoinen otsikko: jotta demokratia olisi mahdollinen Euroopassa, demokraattisen keskustelun olisi oltava mahdollista. Eurooppalaisten on voitava jakaa samoja tietoja, kommentoida niitä, kritisoida niitä, levittää niitä ja tulkita niitä yhdessä.

Jotta todellinen demokratia olisi mahdollinen Euroopassa, tarvitsemme yhteisen kielen. Paras yhteinen kieli, helpoin oppia, tarkin, oikeudenmukaisin, on kansainvälinen kieli esperanto.